

ဆင်ဆင်ထူး

ပန်းစည်းကြိုး ပစ္စည်းပညာဉာဏ်

ပုဂံစာအုပ်အမှတ် ၃၆၆

ပန်းစည်းကြီး

မစ္စဝါငတ္တုရှည်မှာ

ခင်ခင်ထူး

မြန်မာစာအုပ်ဝန်ရုံ

ကျေးဇူးပြုအပတ်	•	၅၀၀၀၀၀၀၀
မှက်နှားပုံနှိပ်ပြုအပတ်	•	၅၀၀၀၀၀၀၀၀
ပုံနှိပ်ခြင်း	•	ပထမအကြိမ် ၂၀၀၀ နှစ်
အုပ်စု	•	၁၀၀၀
မှက်နှားပုံ	•	ကျော်ကြွယ်
လက်	•	ထွန်းထွန်း
စာအုပ်ချုပ်	•	ကိုဗစ် နှင့် ညီ ဝင်ခြင်း
တန်ဖိုး	•	၁၅၀၀ ကျပ်

ဆီနီနီနီ (၀၇၁၃၅) သီရိပေသရောင်ပုံနှိပ်တိုက်
အပတ် ၁၉ လမ်း ၉၀ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်
ရန်ကင်းမြို့တွင် ဖွဲ့စည်းသည်။

ဆီနီနီနီ (၀၄၁၃၈) ပုဂံစာအုပ်တိုက်
၄ (A) ၅၊ ရန်ကင်းစင်တာ ဆရာစံလမ်း
ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့မှ ထုတ်ဝေသည်။
ဖုန်း - ၀၉ ၅၁၁၀၀၃၈၊ ၅၄၄၃၂၁

၀၀၀/၈၃

စင်စင်ထူး
ပန်းစည်းကြိုး / စင်စင်ထူး ။ ရန်ကုန် ။
ပုဂံစာအုပ်တိုက်၊ ၂၀၀၉ ။
၂၀၂ - စာ၊ ၁၂ x ၁၀ စင်တီမီ
(၁) ပန်းစည်းကြိုး

မာတိကာ

- ဆရာဝန်	၇
၁။ ဖန်တီးမှုဆိုင်ရာအခြေခံ	၁၁
၂။ ဇွန်နီယံ	၁၁
၃။ အသံကွဲ ဖန်တီးမှုဆိုင်ရာအခြေခံ	၇၂
၄။ ဂန္ထဝင်အခြေခံ	၉၁
၅။ မာတိကာ	၇၃
၆။ ကဏ္ဍအခြေခံ	၁၅၁
၇။ ဥပမာအခြေခံ	၁၆၁
၈။ ဇွန်နီယံ	၂၁၁
၉။ နိဂုံး	၂၅၁

အမှာစာ

ကျွန်မ ရေးဖြစ်ခဲ့သမျှသော မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များကိုချည်း တစ်အုပ်တစ်မ စုစည်းစည်းထုတ်ဝေရန် ပုဂံစာအုပ်တိုက်က စီစဉ်ခဲ့ပါသည်။ ပထမဆုံး မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များစုစည်းမှုကို 'ကြာဆစ်ကြိုး' မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များဟု အမည်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထုတ်လည်း ထုတ်ဝေဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ သည်တစ်ကြိမ် တွင်လည်း ဒုတိယမြောက်မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များ စုစည်းမှုအဖြစ် ထုတ်ဝေ ဖြစ်ခဲ့ပြန်ပါပြီ။ သည်စာအုပ်ကိုတော့ 'ပန်းစည်းကြိုး' မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များဟု ကျွန်မ ခေါင်းစီးပေးလိုက်ပါ၏။

'ပန်းစည်းကြိုး' ဆိုသည့်အမည်ကို သည်ဘက်ခေတ် မိန်းကလေးများ အကြားမနာလောက်တော့ပါ။ ခေါင်းစည်းကြိုး၊ ဆံစည်းကြိုးကလေးတွေက မြန်မာမိန်းကလေးအများစု၏ ဆံဖျားမှာ နေရာမရရှာကြတော့တာလည်း ပါပါလိမ့်မည်။ ခေတ်မီနည်းပညာများဖြင့် ထုတ်လုပ်ထားသော ဆံပင်စည်း၊ ဆံပင်ထိုး၊ ဆံပင်ညှပ် (ကလစ်)၊ ဆံပင်ခွ၊ ဆံပင်အုပ်၊ ဆံပင်ဖိ ပစ္စည်းကလေး တွေက ဒီခိုင်းအဆန်းဆန်း၊ အရောင်အသွယ်သွယ် ရှိကြရုံမက ကျောက် ပွင့်စီ၊ ဖဲပွင့်စီ အသွင်အမျိုးမျိုးက လက်လှမ်းတစ်မိမှာရှိနေကြပြီဆိုတော့

'ချည်စ ပန်းဆိုး' ကြိုးကလေးတွေ အသုံးမတွင်ကြတော့ပြီ။ ကျွန်မတို့ ငယ်ငယ်ကတော့ မိန်းကလေးမှန်လျှင် ချည်ခေါင်းစည်းကြိုးရောင်စုံကိုပဲ သုံးခဲ့ကြရသည်။ များသောအားဖြင့် ပန်းဆီရောင်ကလေးတွေ များပါ၏။

မနက်မိုးလင်းသည်နှင့် အမေကြီးကိုယ်တိုင် ကျွန်မဆံပင်ကို ဝါးဘီးဖြင့် ရှင်း၊ အုန်းဆီကလေး ပွတ်ရင်း ဆံပင်နှင့် ဦးရေကို အေးနေအောင် ဆုပ်နယ်ပေးလေ့ရှိသည်။ ပြီးလျှင် ခေါင်းဖြီးပေးကာ ပန်းစည်းကြိုးဖြင့် ကြက်တောင်စိုက်ထုံးပေးလေ့ရှိတာကို ကျွန်မ မှတ်မိနေပါသည်။ ကျွန်မမှ မဟုတ်ပါ။ တစ်ရွာလုံး၊ တစ်နယ်လုံး၊ တစ်ပြည်လုံးက မိန်းကလေးတွေမှာ ပန်းစည်းကြိုး ပန်းရောင်ကလေးတွေနှင့် ချည်မြစ်နေလောက်ပါသည်။ ကြက်တောင်စည်းနှင့် ပန်းစည်းကြိုးသည် တစ်ခါက မိန်းမငယ်ကလေးတို့၏ ဆံပင်ပုံစံဟုပင် ဆိုနိုင်ပါသည်။ ကြက်တောင်စည်း၊ ရှင်မီးအင်္ကျီနှင့် စပ်ထဘီကို မထိမတွေ့လိုက်ရသူ မရှိ။

“ခေါင်းစုတ်ဖွားကြီးနဲ့ မနေရဘူး။ မိန်းကလေးများမယ် ဘုန်းကံက ဆံပင်မှာ တည်သာ၊ ယောက်ျားလေးများကျတော့ လက်ရုံးမှာ တည်သာ၊ ဆံပင်ဖားလျားကြီးလည်း မချကောင်းဘူး။ တစ္ဆေစ မှင်စာစ မကောင်း ဆိုးရွားစ တွယ်တတ်သယ်။ ဆံကလေး ပင့်ထုံးတော့ မျက်နှာကလေး ပေါ်သယ်။ သနပ်ခါးကလေးနဲ့ဆိုတော့ ကျက်သရေရှိသတော်”

အမေကြီးက မနက်တိုင်း ခေါင်းစည်းကြိုး စည်းပေးရင်း ပါးစပ်က တတွတ်တွတ်ပြောနေတတ်တာကိုလည်း ကျွန်မ မှတ်မိနေပါသည်။ ငယ်ဆံပင် ကလေး ရှည်လာသည်နှင့် သူငယ်တော်ရုပ်၊ နောက်ချေးခံရုပ်ကလေးတွေလို ပန်းစည်းကြိုးကလေးတွေ 'ပေါင်' ရ၊ 'ဖက်' ရပြီ။ ပန်းစည်းကြိုးမှာ ချည်ဖွဲ့ တစ်မျိုးဖြစ်၍ ပန်းရောင်တောက်တောက်ဆိုးကြတာ များပါ၏။

နောက်ပိုင်းမှာတော့ ဖဲကြိုး၊ ဇာကြိုး၊ သိုးမွေးကြိုးကလေးတွေ ဖြစ်လာပါသည်။ ပန်းစည်းကြိုး အလွယ်တကူမရှိတော့လည်း ပူစရာမရှိပါ။

စက်ဆိုင်က ပိတ်ဖြတ်စ တစ်ထွာတစ်မိုက်ကလည်း စည်းစရာ နောင်စရာ ဖြစ်ရသည်။

“ညည်းတို့များ ကလေးပုခက် ဆောင်ပန်းမယ် ပန်းစည်းကြိုး ချည်ကြပါဟဲ့၊ မနဲမိ မကြာဥတို့ကို အတင်တော်ဆက်ရင် ပန်းစည်းကြိုး မမေ့နဲ့၊ ရွှေဖင်သီးနှစ်လုံး (ကြက်ဥနှစ်လုံး) ပြုတ်၊ ဝှမ်းပေါက်တစ်ဆုပ်၊ ဆန်တစ်ပြည် ငွေတစ်မတ်၊ ပန်းစည်းကြိုး တစ်ခင်၊ ချိုချဉ်များ ဆက်ရသယ်”

ရွာထဲရပ်ထဲ သားသမီးဖွားပြီဆိုလျှင် အမေကြီးက ပုခက်စစ်ဆေးရေး လိုက်တော့သည်။ ပန်းစည်းကြိုးမရှိသည့် စောင်ပုခက်၊ ကြိုးပုခက်၊ သစ်သား ဆောင်ပန်းပုခက်များတွေ့လိုကတော့ သားသည်မအေးကို ငေါက်ပါတော့သည်။ မနဲမိနတ်သီချင်းကိုလည်း အသံကလေး တုန်တုန်ဖြင့် ဆိုပြပါ၏။

“ပန်းကြိုးငယ်မှ နီတျာ... ရှင်နဲမိဆံကေသာ... ခါးကြိုး ဒွါဒရာ... ဇာတိ ချက်ကြွေမယ့်မအေး၊ နေရာဟောင်းက တကောင်းက ရွှေပုခက်ကလေးနဲ့ သိပ်ပါ သိပ်ပါ... ငွေပုခက်ကလေးနဲ့ သိပ်ပါ သိပ်ပါ... ရွှေဘဲဥလေး ဆက်ပါ ဆက်ပါ... ရွှေထဘီလေး ဆက်ပါ ဆက်ပါ... ပန်းစည်းကြိုးလေး ဆက်ပါ ဆက်ပါ”

ပန်းကြိုးငယ်မှ နီတျာသည် ပန်းစည်းကြိုးကို ဆိုလိုပါ၏။ ရွာက ဘယ်သူဘယ်ဝါတော့ မြို့ဈေး(မြင်းခြံဈေး)သွားကြမှာတဲ့ဆိုလျှင် ကျူလယာ ဆိုင်က ပန်းစည်းကြိုးတစ်ခင် မှာကြသူတွေ မနည်းကြပြီ။ ဆမိတ်ခုံနတ်ပွဲ ဆိုလျှင် ‘ပန်းစည်းကြိုး’ ပွဲတော်ဆိုရမလောက်ပင်။ အခုတော့ လေးနှစ်အရွယ် ကျွန်မသမီးကလေးကို ပန်းစည်းကြိုးကလေး ‘ပေါင်’ ချင်လို့ ‘စည်း’ ချင်လို့ မဖြစ်နိုင်တော့။ တစ်ရက် သမီးဆံပင်ကို အုန်းဆီပွတ်ရင်း ခေါင်းဖြိုးရင်း အမေကြီးကို သတိရမိပါ၏။

ပန်းစည်းကြိုးကလေးတွေ ဘယ်များရောက်ကုန်ပါလိမ့်။

ပန်းစည်းကြိုးကလေးတွေကို လွမ်းမိရာက ကျွန်မစာအုပ်ကို ‘ပန်းစည်းကြိုး’ လို့ အမည်ပေးရန် စဉ်းစားထားခဲ့တာ ကြာပါပြီ။ ရိုးရိုးနှင့်

ယဉ်ယဉ် ပန်းစည်းကြိုးကလေး တစ်မျှင် နှစ်မျှင်။ ကျွန်မဝတ္ထုတွေကို သည် ရိုးဂုဏ်ကလေးနှင့် တင်စားလိုခြင်းသာ ဖြစ်ပါ၏။

'ပန်းစည်းကြိုး' မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များကို စုစည်းထုတ်ဝေပေးသူ ဒေါ်ခိုင်ခိုင်ဦး(ပုဂံစာအုပ်တိုက်)ကို ကျေးဇူးတင်ကျေးဇူးတင်ဆိုချင်ပါသည်။ သည်ဝတ္ထု များကို ဖော်ပြပေးခဲ့ကြသော မဂ္ဂဇင်းအသီးသီးမှ အယ်ဒီတာများ၊ သရုပ်ဖော်ပုံ ရေးဆွဲပေးခဲ့ကြသော ပန်းချီဆရာများ၊ စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်မြောက်အောင် ဝိုင်းကြရ ဝန်းကြရသော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်တကွ ချစ်လှစွာသော စာဖတ်ပရိသတ် ကိုပါ ကျွန်မ ကျေးဇူးတင်မိပါကြောင်း ဖော်ပြလိုပါသည်။

လျှော့ရဲထုံးဖွဲ့ ဆံကေခွံ... ပန်းကြိုးလဲ့လဲ့ စည်းနိုင်စေ
ခင်ဘင်ထူး

မှန်ဆပ်သွားဖူးကလေး

၁

“ပွေးပွေးရေ... ပွေးပွေးရေ
ခေါ်ရင် ခင်ခင်ထူးပါလေ...။”

ပွေးပွေးရေ... ပွေးပွေးရေ
ဝင်းဝင်း မြင့်မြင့်နေ...။
ကိုယ်နေဝင်း လို့ စိတ်နေမြင့်
ပွေးပွေး နေဝင်းမြင့်...။”

ကျွန်မတို့ ချစ်ခင်လေးစားသော ကဗျာဆရာ ဆရာထွန်းဝေမြင့်က
သမီး ရက် ၁၀၀ ပြည့် မွေးနေ့အမိ ရေးပို့လိုက်သော ကဗျာကလေး
ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မ စာရေးစားပွဲ အံ့ဆွဲထဲမှာ သည်ကဗျာကလေးကို ကျွန်မ
သိမ်းထားခဲ့သည်ပင် လေးနှစ်ကျော်ခဲ့ပြီ။

ကျွန်မအစ်ကိုဆရာဖြစ်သော ကဗျာဆရာ ဆရာကိုငြိမ်း(မန္တလေး)
ကလည်း သမီးအတွက် ကဗျာတစ်ပုဒ် ရေးပေးခဲ့သည်။

‘ဝလုံး ဝလုံး ဝလုံး အိမ်’ တဲ့။

ကဗျာတစ်ပုဒ်တင် မကပါ။ ကဗျာဆရာလက်နှင့်ချုပ်လာသော
လက်ချုပ်အင်္ကျီကလေး နှစ်ထည်ပင် ပါသေးသည်။ ကဗျာတစ်ပုဒ်နှင့် အင်္ကျီ
နှစ်ထည်ပေးပြီး သူ့ရော်ဘင်ဟုတ်ကို စီးပြီး ပြန်သွားတာကိုလည်း မှတ်မိနေသည်။

“ခင်ခင်ထူးရေ ငါ့မြေးဖို့ ငါ့ ချုပ်လာတာ၊ ဒါက ငါ့မြေးဖို့ ကဗျာ
အဲသည်နေ့က ကဗျာဆရာ ရီဝေနေသလား၊ မနေသလားပင်
ကျွန်မ မမှတ်မိတော့ပါ။ အင်္ကျီကလေးတွေက ချစ်စရာကောင်းလှသည်။
သမီးကို ဝတ်ကြည့်ပေးတော့လည်း ကွက်တိ။ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ချုပ်လာ
သလို။ ဆရာကဗျာကိုလည်း ကျွန်မ မကြာမကြာ ပြန်ဖတ်ဖြစ်ပါသည်။

“ဝလုံး လေး... ဝလုံး လေး
ဖွေးဖွေး ဝလုံး လေး... ။
ဝလုံး ကလေး ဘယ်ဆီမှာ
ဖွေးဖွေး မျက်နှာမှာ... ။
မေမေ ဝလုံးက ဖွေးလေတော့
ဖွေးဖွေး ဝလုံးပေါ့... ။
ဝလုံး တစ်လုံး ပျောက်လို့ပါ
ကြယ်တွေ ပန်းတွေ ကြားမှာရှာ... ။
တွေ့ပြီ တွေ့ပြီ ဖေဖေကြီး
ဝလုံး မည်းမည်းကြီး”

ကဗျာကလေးတွေကို ဖတ်ပြီး ကျွန်မ စိတ်ကြည်နူးရသည်။
ဝမ်းသာမိရသည်။ ကျွန်မတို့အတွက်တော့ သမီးသည်ပင် ကဗျာဆိုတော့
သည်ကဗျာကိုပဲ ထုပ်ထုပ်ပိုက်ပိုက် ရှိကြရပါသည်။ သမီးကလေးဖွေးတော့
ကျွန်မခင်ပွန်းက သမီးအတွက်ဟုဆိုကာ အက်ဆေးတစ်ပုဒ် ရေးသည်။
‘လင်းလင်းကျင်းကျင်း ကြယ်’ ဆိုသော အက်ဆေးပင်။ သည်အက်ဆေးမှာ
သမီးကလေးကို ‘သမီးဟာဖြင့် မျှော်လင့်မထားတဲ့အချိန် ဖေဖေတို့ဆိပ်ကမ်းမှာ

လာကပ်တဲ့ လှေကလေးပါပဲ' လို့ ရေးခဲ့သည်။ သည့်ထက်ကောင်းအောင် ကျွန်မ မတွေးတတ်သဖြင့် သည်ဥပမာကိုသာ ပြန်ပေးချင်ပါသည်။ တကယ်လည်း ကျွန်မတို့ မျှော်လင့်မထားပါဘဲ ကျွန်မတို့ ဆိပ်ကမ်းမှာ လာကပ်သည့် လှေကလေးပင်။

သမီးကလေးကို ကိုယ်ဝန်လွယ်ထားရမှန်း မသိပါဘဲ ကျွန်မတို့ ဇနီးမောင်နှံနှင့် တစ်တောလုံးကြွ ကဗျာဆရာတို့ မြစ်ကြီးနား တနိုင်း စာပေဟောပြောပွဲ ထွက်ခဲ့ကြသည်။ အစ်ကိုကြီး ဥတ္တရလမင်း ဦးသန်းဆွေတို့၊ အစ်ကိုကြီး ရှေ့နေဦးခင်မောင်တို့၊ အစ်ကိုကြီး တနိုင်းခံတို့ကအစ ဥတ္တရလမင်း တစ်ဖွဲ့လုံးက မိတ်ခေါ်ကြ၊ ကြိုဆိုဧည့်ခံကြ၊ စောင့်ရှောက်ကြသည့်အပြင် မြစ်ကြီးနား တနိုင်းစာပေပရိသတ်၏ အားပေးမှုကိုပါ ခံယူရသည့်အတွက် ကျွန်မတို့အတွက် မှတ်မှတ်ရရ စာပေဟောပြောပွဲဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မြစ်ကြီးနားမှာ ဟောပြောတော့ တနိုင်းကို ကူးကြရမည်ရှိသောအခါ ကျွန်မမှာ ကိုယ်လက် မအိမ်သာနှင့် အိပ်ရာထဲခွေနေရပါ၏။ အစ်ကိုကြီးသန်းဆွေ၏သမီး ဒေါက်တာ ဖြိုးနန္ဒာဆွေက ကျွန်မကို မြစ်ကြီးနားဆေးရုံကိုခေါ်ကာ ဆီးစစ်ပေးတော့ အစ်ကိုကြီးသန်းဆွေကိုယ်တိုင်က ကားမောင်း၍ ပို့ပေးခဲ့ပါသည်။ သည်မှာတင် သားသမီးရှိနေပြီဆိုတာ ကျွန်မ သိလိုက်ရပါပြီ။ တနိုင်းကို ဆက်မလိုက် သင့်ကြောင်း ဒေါက်တာဖြိုးနှင့် မမနွဲ့တို့က အကြံပေးသော်လည်း မြစ်ကြီးနား ရောက်မှတော့ တနိုင်းကိုပါ ရောက်ချင်ခဲ့ပါ၏။

မြစ်ကြီးနား တနိုင်းခရီးက ပင်ပန်းလှသော်လည်း ကျွန်မ ရောက် ခဲ့သည်။ ဟောပြောပွဲစင်ပေါ် တက်ခဲ့သည်။ အေးစက်သော တနိုင်းညနှင့် ပွင့်နှင်းဖတ်တွေကြားထဲမှာ တနိုင်းတံတားပေါ် ရောက်ကြသည်။ တနိုင်း လက်ဖက်ရည်နှင့် ကချင်စာတွေ စားကြသည်။ ကျွန်မအတွက်တော့ တဝမ်းခ ချောင်းအထိ ရောက်ခဲ့ရတာ၊ လီဆူးကျေးရွာကျောင်းကလေးမှာ ကားရပ်ပြီး ကဗျာတွေ ဆိုပြခဲ့ရတာ၊ လီဆွေခြံတွေထဲဝင်ပြီး ကိုယ့်လက်နှင့် ကိုယ်ဆွတ်ပြီး

လိမ္မော်သီးတွေ စားရတာ အရာအားလုံးကို ကျွန်မ မပေးနိုင်ပါ။ မေခ မလိခ မြစ်ဆုံရောက်တော့လည်း မြစ်ဆုံ အဖြာအခြေရောက်အောင် ဆင်းကာ ဧရာဝတီ မြစ်ဦးရေဖြင့် မျက်နှာသစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်မ မမြင်ရသေးသော သားလေးလား သမီးလေးလား ရင်သွေးကလေးကို မေတ္တာပို့ကာ ကျွန်မ ခေါင်းကို မြစ်ရေ ဆွတ်ခဲ့သည်။ ဧရာဝတီမြစ်ရေကို ကျွန်မ တစ်ဝကြီး သောက်ခဲ့သည်။ မြစ်ဆုံက လုံးဝန်းဝန်း ကျောက်ချောတုံးကြီးတွေ ကျွန်မ နိုင်သလောက် သယ်ယူခဲ့သည်။

ကဗျာဆရာကတော့ ထုံးစံအတိုင်း ကဗျာတွေ ရွတ်သည်။ တနိုင်း တံတားကဗျာ၊ မြစ်ဆုံကဗျာ၊ ကချင်ပြည်နယ် မီးရထားကဗျာ၊ ဟူးကောင်း ချိုင့်ဝှမ်းကဗျာ၊ လီဆူးမူလတန်းကျောင်းကဗျာ။ ကဗျာဆရာပီပီ ကဗျာ ဉာဏ်တွေ ကွန်မြူးနေသလောက် ကဗျာရွတ်သံကလည်း နားထောင်လို့ ကောင်းခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့ဇနီးမောင်နှံအပြင် ဥတ္တရလမင်း ဦးသန်းဆွေ၊ ဦးခင်မောင်စိုး (ဆရာခင်မောင်စိုး၊ ကျောက်ဆည်)၊ ဆရာလင်းသော်ဝေ၊ ဆရာကိုဆွေလင်း၊ ဆရာတင်နွမ်းလွင် စသည်ဖြင့် မြစ်ကြီးနားစာပေ အုပ်စုကြီးပါ ပါသဖြင့် ခရီးအားလုံး ပျော်စရာကောင်းလှပါသည်။

ထိုခရီးတွေကတည်းက ကျွန်မတို့သားအမိ ဘယ်သူမှ မကြား နိုင်သော စကားတွေကို မဝစတမ်း ပြောခဲ့ကြပါ၏။ ဧရာဝတီမြစ်ဖျားက ရေစီးသံလွင်ချိုချိုကလေး။

J

သမီးကိုယ်ဝန်ခြောက်လမှာ ပိုတက်စီယမ်လျော့နည်းခဲ့သည့်အတွက် ကျွန်မမှာ မတ်တတ်ပင် မရပ်နိုင်ဘဲ ပုံခနဲ ခွေကျသွားခဲ့ပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်မတို့ ဧရာဝတီမြစ်ဆိပ်ရှိ ကန်တော်ကြီးတိုက်တန်းမှာ နေထိုင်ဆဲဖြစ်သည်။ လေးထပ် တိုက် အပေါ်ဆုံးထပ်မှာဆိုတော့ ကျွန်မမှာ တိုက်ခန်းပေါ်မှာပဲ တကုပ်ကုပ် နေခဲ့ရသည်။ မဟာသီမဂ္ဂဇင်းတွင် ကျွန်မရေးလက်စ 'ဝတ်လဲတော် ရွှေပုဆိုး

တန်းထိုးလို ကြံပယ်' အခန်းဆက် ဝတ္ထုရှည်ကိုလည်း ကျန်းမာရေးမကောင်း သည့်အတွက် ဝပ်မြန်မြန်အမှားလုံးလိုက်ရပါသည်။ ဝတ္ထုပြီးဆုံးသွားသောအခါ စာပတ်ပရိသတ်ထံမှ အသံများ ထွက်လာသည်။ ဝတ္ထုက ဟိုလွန်းလိုက်တာ၊ ကိုကြီးညိုသေသွားတာ စိတ်မကောင်းဖြစ်ရချက်တော့၊ ဝတ္ထုဇာတ်သိမ်းက မြန်လွန်းတယ် ဝသဖြင့် အသံတွေ ကျွန်မအိ ရောက်လာခဲ့ပါ၏။ ကျွန်မ စိတ်ကူးကတော့ ခင်နှောင်းကို ကိုကြီးကျော် နတ်ပွဲအိ နှစ်ခေါက်လောက် ပို့လိုက်ချင်သေးသော်လည်း တစ်ခေါက်တည်းဖြင့် လက်ဝသတ်လိုက်ရ ပါသည်။ သည့်အတွက် မဟေသီမဂ္ဂစင်း ပရိသတ်ကို စကားရောက်တုန်း ကျွန်မ တောင်းပန်လိုက်ရပါ၏။

ပိုတက်ဒီယမ် လျော့နည်းသွားသဖြင့် အိပ်ရာပေါ်က မထနိုင်ဘဲ လူတွဲလိုပင် မထနိုင် ဖြစ်လာတော့ ကျွန်မ ပိုစိုးရိမ်သွားခဲ့ရသည်။ မိခင်၏ ကျန်းမာရေးနှင့် နေထိုင်စားသောက်မှုပုံစံက ကလေးအတွက် အရေးကြီးမှန်း ကျွန်မ သိထားပါ၏။ ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ လေထဲမှာ လွင့်နေသလို ခံစား နေရသည်။ ကျွန်မလက်တွေကိုပင် ကျွန်မ မမြှောက်နိုင်တော့။ အဆိုးဆုံး ကတော့ ကျွန်မလည်ပင်းကိုပင် ကျွန်မ တောင့်မထားနိုင်။ ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ အားမရလွန်းသဖြင့် ကျုံးရုန်းထဖို့သာ ကြိုးစားနေမိသည်။ ခိတ်ရှိသော်လည်း ကိုယ် မပါနိုင်ခဲ့။ ဝေဒနာခံစားနေရစဉ်က ပိုတက်ဒီယမ်လျော့နည်းနေမှန်း မသိပါ။

ကျွန်မအိမ်သားက လေးထပ်တိုက်ပေါ်မှ ဆင်းကာ ကျွန်မတို့ တိုက်တန်းနှင့် နှစ်ပြသာသာလောက်ဝေးသော တယ်လီဖုန်းရိုရာ ဘုန်းကြီး ကျောင်း ပြေးကာ ဆရာ ဒေါက်တာဦးသန်းဝင်းကို ဖုန်းဆက် အကူအညီ တောင်းခံရပါသည်။ မှတ်မှတ်ရရ ထိုနေ့က သင်္ကြန်အခါတော်ဦး အကြိုရက် ဖြစ်သည်။ သင်္ကြန်မဏ္ဍပ်ကိစ္စများဖြင့် အလုပ်စွပ်နေသော ဆရာခမျာ ဆရာ ဒေါက်တာ ဦးအောင်ကြီး ဇနီးမောင်နှံကိုပါခေါ်ပြီး ကျွန်မတို့တိုက်ခန်းကို

ကြွရောက်ကြည့်ရှုပေးကြပါသည်။ ဆရာဒေါက်တာဦးအောင်ကြီး၏ ဝန်း
 မမဂျူး (ဒေါ်ဂျူးလီထွန်း)က သွေးဖောက်ပြီး ယုသွားကြကာ ည ကိုးနာရီမှာ
 ဖုန်းပြန်ဆက်ဖို့ မှာခဲ့သည်။ ကျေးဇူးရှင်ဆရာဝန်ကြီးများ လာရောက်ကြည့်ရှု
 ပေးကြသဖြင့် ကျွန်မမှာ ခွန်အားသစ်တွေ တိုးရပါ၏။ ယုံကြည်ကိုးစား
 စိတ်သည် ဆန်းကြယ်လှပါသည်။ ညကိုးနာရီကိုပဲ စိတ်လှုပ်ရှားစွာ ဘောင့်နေ
 ရပေမဲ့ တစ်စုံတစ်ရာ ယုံကြည်မှု ရှိနေခဲ့သည်။ ရင်သွေးကလေးကို ဇိတ်
 ညွတ်ကာ ကျွန်မ စကားတွေ ပြောနေမိသည်။

‘အမေ ကျန်းမာတယ် သိလား ကလေး၊ ဘာမှ အားမငယ်နဲ့။
 မေမေလည်း အားမငယ်ဘူး။ ရတနာသုံးပါးနဲ့ ကျေးဇူးရှင်ဆရာသမား မိဘ
 ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့် အမေရော ကလေးပါ ဘေးမရောက်နိုင်ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓ
 သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ...’

ညကိုးနာရီမှာ ကျွန်မအိမ်သား ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ပြေးရပြန်သည်။
 ညကိုးနာရီဆိုတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်း တယ်လီဖုန်းကလည်း သိမ်းပြီး
 အရေးကြီးနေတော့လည်း ဆရာတော်ကို လျှောက်ထားပြီး ဖုန်းဆက်
 ရကြောင်း ပြောပါ၏။ ဆရာ ဒေါက်တာဦးအောင်ကြီးက ပိုတက်စီယမ်
 လျော့နည်းနေကြောင်း၊ တခြား ဘာမျှစိုးရိမ်စရာမရှိကြောင်း၊ ချဉ်သီးအုပ်စုဝင်
 အသီးအနှံများကို အားချင်းစားရန်လိုကြောင်း ညွှန်ကြားပါသည်။ ခုချက်ချင်း
 တိုက်နိုင်အောင် စီစဉ်ဖို့ပါ ညွှန်ကြားသဖြင့် တိုက်ခန်းအောက်ထပ်က
 ဆိုက်ကားဆရာကိုခေါ်ကာ အိမ်သားခမျာ မြို့ထဲပြေးရတော့၏။

သင်္ကြန်ရက် ညကိုးနာရီ ဆယ်နာရီမှာ ချဉ်သီးအုပ်စုဝင် သံပုရာသီး၊
 ရှောက်သီး၊ လိမ္မော်သီး၊ ကမ္ဘလာသီး၊ ဂရိတ်ဖရ စသည့်အသီးများကို ခဲရာခဲဆစ်
 ရှာဖွေလာခဲ့ရပါသည်။ အိမ်ရောက်တော့ ချက်ချင်းဖျော်ကာ ကျွန်မ သွားတွေ
 ကိုန်းနေအောင် တစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက် သောက်ရသည်။ တစ်ချိတ်တစ်ချိတ် တိုက်ရှေ့
 တာရိုးပေါ် ဖြတ်မောင်းသွားကြသော ရေပက်ခံ သင်္ကြန်မင်းသားတို့၏

ဝေးဝေးဝါးဝါးအော်သံတွေကလွဲလျှင် တူးပို့သံ မကြားရသော သင်္ကြန်။ မြို့ထဲ ကျုံးနားပတ်လည်မှာတော့ စည်ကားနေပါလိမ့်မည်။ ကျွန်မအိမ်သားကတော့ သင်္ကြန်ရက်တွေမှာ ချဉ်သီးရှာထွက်နေရသည်။ ကျွန်မမှာလည်း တစ်ခွက်ပြီး တစ်ခွက် သူပျော်ပေးသမျှ သောက်ရပါ၏။ ကျွမ်းကျင်သော ဆေးပညာရှင် တို့၏ကျေးဇူးကြောင့် နှစ်ရက်လောက်အတွင်းမှာ ကျွန်မ ခေါင်းထူလာ နိုင်သည်။ ဇက်ကလေး တောင့်လာခဲ့သည်။ ခြေကလေး စမ်းထောက်နိုင်လာ ခဲ့ပြီ။ တစ်ပတ်အတွင်းမှာ ကျွန်မ နေကောင်းထိုင်သာ ရှိခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်မ ဝမ်းအသာဆုံးကတော့ ကလေးအတွက် စိတ်ချလက်ချရှိခဲ့ခြင်းပင်။

အာထရာဆောင်းရိုက်ကြည့်ခဲ့စဉ်က သမီးကလေးလို့ သိလိုက်ရ ခြင်းလောက် ကြည်နူးပီတိဖြစ်ခဲ့ရုံမျှပဲ စာပင် မဖွဲ့နိုင်ပါ။ အစ်ကို မောင်တွေ ကြား မိန်းမသားတစ်ယောက်တည်း နေခဲ့ရသော ကျွန်မအဖို့ သမီးကလေး ကိုသာ လိုချင်ခဲ့မိပါ၏။ သမီးကလေးကို နန်းတော်ဆေးခန်းမှာ မိုက်ခွဲ မွေးခဲ့ရသည်။ ဆရာဒေါက်တာဦးသန်းဝင်းက မွေးမည့်ရက်နှင့်ကပ်လျက် ရက်တွေထဲက တစ်ရက်ကို စိတ်ကြိုက်မွေးနိုင်ကြောင်းပြောသဖြင့် ကျွန်မတို့ တိုင်ပင်ကြရပြီ။

အမေ့ကို ကျွန်မ သတိရလိုက်သည်။ အမေက ကြာသပတေး သမီး။ သမီးကလေးကိုလည်း ကြာသပတေးနေ့မှာပဲမွေးဖွားဖို့ ရွေးချယ် လိုက်ပါ၏။ သမီးကလေးကို နာမည်ပေးဖို့ ရွေးချယ်ခဲ့ကြတာကလည်း ပျော်စရာ။ ပဖဖဘမ။ ပ ဝဂ် အက္ခရာတွေကို စဉ်းစားခဲ့ကြသည်။

“ကြာသပတေးသမီးဆိုတော့ နေဦး၊ အညွန့်နဲ့ အဖျားက”

၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၂၉ ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့။ မနက် ၆:၄၆ နာရီ။ သမီးကလေးကို နန်းတော် အထူးကုဆေးခန်းမှာမွေးသည်။ သမီး မမွေးခင် နှစ်ရက်လောက်က ထူးဆန်းသောအိပ်မက်ကို ကျွန်မ မက်ခဲ့သည်။ ထိုညက မက်သောအိပ်မက်ကို ကျွန်မ အခုထိ သတိရနေပါသည်။

အိပ်မက်ထဲမှာ ကျွန်မတို့နေသော တိုက်ခန်းဝသို့ ဖြည့်သည် ဇနီး
 မောင်နှံ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်မမိဘများအရွယ်။ အဘွားအိုက ပိန်ပိန်
 ပါးပါးကလေးနှင့် ခေါင်းပေါ်မှာ တောင်းကြီးတစ်လုံးရွက်လို့။ တောင်းပေါ်မှာ
 ပိတ်ဖြူစင်စင်တစ်ထည် အုပ်ဆိုင်ထားသည်။ အဘိုးကလည်း ပိန်လွန်း
 လှသည်။ ဆံပင်ကို နောက်လှန်ပြီးထားသဖြင့် နဖူးကျယ်ကြီးနှင့် ရှည်
 သွယ်သွယ် မျက်နှာကို ဖျတ်ခနဲ မြင်လိုက်ရသည်။ ကျွန်မက ထိုင်နေရာက
 ကုန်းရုန်းထဖို့ကြိုးစားတော့ အဘွားအိုက တားသည်။

“မထနဲ့ မထနဲ့၊ မပေါ့မပါးကြီးနဲ့။ သမီးရယ် တွေ့ချင်လွန်းလို့
 ရှာလာခဲ့ကြတာပါ။ လာရတာ အဝေးကြီးပါအေ”

အဘိုးအိုက ကျွန်မနှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်း ကုလားထိုင်မှာ ဝင်ထိုင်
 သော်လည်း အမယ်အိုကတော့ ရွက်လာသည့် တောင်းကြီးကိုချကာ ကျွန်မ
 ဘေးမှာပဲ ထိုင်ချလိုက်သည်။ ထူးဆန်းတာက အဘိုးရော အဘွားပါ အဝတ်
 ဖြူတွေ ဝတ်ဆင်ထားကြခြင်းဖြစ်၏။ အမယ်အိုက ကျွန်မကို ပြုံးကြည့်ရင်း
 သူ့တောင်းကလေးပေါ်က ပိတ်စကို လှုပ်လိုက်သည်။ မုန့်ဖြူဖြူကလေး
 တွေက တောင်းနားကွပ်အထိ အပြည့်။ မုန့်ဆပ်သွားဖူးကလေးတွေ။
 မုန့်ဆပ်သွားဖူးကလေးတွေကို ကျွန်မ အင်မတန်ကြိုက်ပါသည်။ မြင်လိုက်ရ
 ကတည်းက စားချင်လှပြီ။

“စားသမီး၊ သမီးစားဖို့ လာပို့တာ။ တောင်းလိုက်ထားခဲ့မှာပါအေ”

ကျွန်မက ပိတ်ဖြူကလေး တစ်ဝက်တစ်ပျက်လှုပ်ထားသော
 မုန့်ဆပ်သွားဖူး ပွေးပွေးကလေးတွေကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု နှိုက်စားနေခဲ့မိသည်။
 တောင်းတစ်ဝက်ကျိုးသည်အထိ ကျွန်မမှာ အာသာမပြေနိုင်။

- “ကိုင်း အမေတို့ ပြန်ရောမနော်”
- “အို အမေတို့က ဘယ်ကိုပြန်ကြမှာတဲ့”
- “ဝေးလွန်းလှပေါ့အေ”

အဘိုးအိုနှင့် အမယ်အိုက စုတ်ခနဲ မတ်တတ်ထရပ်ကာ ပြန်သွားကြသည်။ ကျွန်မမှာ မုန့်ဆပ်သွားဖူးတွေ စားရင်းက လိုက်ကြည့်တော့ စကြိုလမ်းအတိုင်း လျှောက်သွားကြကာ လှေကားအချိုးမှာ ကွယ်သွားကြသည်။ တာလမ်းဆီမှ ကားဟွန်းသံကျယ်ကျယ်ကြောင့် ကျွန်မ လန့်နိုးသွားတော့ ပါးစပ်ထဲမှာ ချိုပျပျအရသာပင် ရနေသလို ခံစားရသည်။ ဆပ်သွားဖူးမုန့်ဖြူဖြူကလေးတွေကလည်း မျက်စိထဲက မထွက်။ မနက်မိုးလင်းတော့ ကျွန်မ အိမ်သားကို အိပ်မက်အကြောင်း ပြောပြသည်။ ဧည့်သည်နှစ်ဦး၏ ပုံပန်းကို ပြောပြသည်။

“အဖေနဲ့ အမေ နေမှာပဲ။ ငါ့အဖေနဲ့ အမေက မင်းပြောတဲ့ပုံစံ အတိုင်းပဲ။ ဆန်းတော့ဆန်းတယ်နော်။ မုန့်ဆပ်သွားဖူးကလေးတွေဆိုတော့ ဘာသဘောများပါလိမ့်”

ကျွန်မ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မမြင်ဖူးလိုက်သော ခင်ပွန်းသည်၏ အဖေနှင့် အမေက ကျွန်မအိပ်မက်ထဲ ရောက်လာတာကို အံ့သြလွန်းရပါ၏။ ကျွန်မခင်ပွန်းကလည်း သူ့အိပ်မက်အကြောင်းကို ပြောပြသည်။ သူ့အိပ်မက်ထဲမှာ ညောင်ပင်ကြီးက မိုးတွေလေတွေထဲမှာ တရဲရဲအော်မြည်နေကြသည်။ ဗျိုင်းတွေက တစ်ကွင်းလုံးအပြည့် ဖွေးဖွေးလှုပ်လို့တဲ့။ မြေပေါ်မှာရော၊ ကောင်းကင်မှာပါ ဗျိုင်းတွေ။ ကြည့်လေရာရာ ဗျိုင်းတွေ။

ကျွန်မအိပ်မက်ထဲက မုန့်ဆပ်သွားဖူးတွေ။ ခင်ပွန်းသည်၏ အိပ်မက်ထဲက ဗျိုင်းတွေ။ ဖြူဖြူဖွေးဖွေး။ ကြာသပတေး။

“ဟုတ်ပြီ၊ သမီးကို ဖွေးဖွေးလို့ မှည့်ရမယ်”

ကျွန်မခင်ပွန်းက သမီးကလေးကို နာမည်ပေးလိုက်တော့ သူ့ကို စချင်တာနှင့် ကျွန်မ ပြန်မေးလိုက်သည်။

“တော့ကို တူနေရင်ကော”

“ငါ့တူတော့လည်း မည်းမည်းပေါ့ကွာ။ ကြာသပတေးပဲ”

မွေးလာတော့လည်း သမီးကလေးက အသားဖြူရှာပါသည်။ သည်လိုနှင့် ကျွန်မတို့သမီးကလေးကို နာမည်အထူးအဆန်း ရှာဖွေမနေ တော့ဘဲ 'မွေးမွေး' လို့ပဲ အမည်မှည့်ခေါ်ဖြစ်ခဲ့ကြပါ၏။

၃

သမီးငယ်ငယ်က စကားပြော နောက်ကျပါသည်။ သမီးနှင့် ရွယ်တူကလေး တွေက ဖေဖေ မေမေ ခေါ်နေကြချိန်မှာ သမီးက စကားလုံးတချို့တလေ လောက်ကို နှစ်လုံးဆင့်ပြောတာလောက် ရှိခဲ့ပါသည်။

“သမီး မုန့်စားမှာလား”

“ချား ချား”

“သမီး ရေသောက်မလား”

“တောက် တောက်”

“သမီးလေး အမေကြီးတို့အိမ် လိုက်မှာလား”

“နိုက် နိုက်”

သည့်ထက်လည်း မပို။ မိခင်နို့ကို နှစ်နှစ်အထိ တိုက်ကျွေး သင့်ကြောင်း ပညာရှင်များက ညွှန်ကြားသဖြင့် နှစ်နှစ်အထိ တိုက်ရန် ကျွန်မ ဆုံးဖြတ်ထားပါသည်။ မိခင်နို့ကို နှစ်နှစ်အထိ တိုက်ကျွေးခဲ့သော ကလေးက နောင်အခါ ရောဂါခုခံနိုင်စွမ်း မြင့်မားသည်ဟု ဆိုပါသည်။

နှစ်နှစ်ကျော်တော့လည်း သမီးက နို့မပြတ်ပါ။ ကျွန်မ နည်းမျိုးစုံ သုံးကာ ဖြတ်ကြည့်သည်။ မရ။ မုတ်ခါးသုတ်ရတယ် ဆိုသူက ဆို၊ ရှားစောင်း လက်ပပ် သုတ်ရတယ် ပြောသူက ပြော၊ အနာပေါက်တဲ့ ပုံမျိုးနှင့် ပလာစတာ ကပ်ထားရတယ်လို့ အကြံပေးသူက ပေး။ နည်းပေါင်းများစွာ ကျွန်မ သုံးကြည့်သော်လည်း အဆင်မပြေပါ။ သမီးက သိတတ်သွားသည့်အရွယ် ဆိုတော့ သူကလည်း နည်းမျိုးစုံဖြင့် အာခံလေတော့သည်။ ကျွန်မကပဲ အစွဲ

ပေးခဲ့ရပါ၏။ သည်ကြားထဲ ကျွန်မအမေ သူ့အဘွားကို သမီး နို့မပြတ်ကြောင်း ပြောပြတော့ အမေက “ငါ့မြေးစို့ချင်သလောက် တိုက်စမ်းပါအေ။ အောက်ကလေး ရှိတာမှတ်လို့” ဟု ဆိုလိုက်တာကို သမီးက မှတ်လာခဲ့ဟန်တူပါသည်။ ညဘက် ကျွန်မကိုကပ်တော့ ကျွန်မက ငေါက်လိုက်ငမ်းလိုက်မိပါ၏။

“စို့မှာပဲ၊ အမေကြီးက ငါ့မြေးလေး နို့တိုက်လိုက်ပါအေလို့ ပြောတာ ညည်း မကြားဘူးလား။”

သမီးက ကျွန်မသုံးသလို ညည်းတို့ ကျုပ်တို့ စသည့် အညာသုံးတွေကို သုံးတတ်ပါသည်။ ကျွန်မကို ချက်ကျကျပြန်တွယ်လိုက်တာမို့ ကျွန်မမှာ ရယ်လိုက်ရတာ။ တစ်ရက်တော့ သမီး နို့မပြတ်တာ တရားခံပေါ်လေတော့သည်။

“သမီး နို့မပြတ်တာ ငါနဲ့တူတာနေမှာ။ အမေ့နို့ပိန်ကို ငါးနှစ်လောက် အထိ စို့ခဲ့တာ ငါမှတ်မိတယ်။ အဒေါ်တွေက ငေါက်တာလည်း မှတ်မိရဲ့။”

ဖအေလုပ်သူကတော့ သမီးကို အလိုလိုပြတ်သွားမှာပါကွာလောက်ပဲ ပြောပါ၏။ ငယ်ငယ်က စကားမှပြောတတ်ပါမလား အောက်မေ့မိသော သမီးမှာ နှစ်နှစ်ကျော်သည်နှင့် စကားတင်မက သိချင်းတွေ၊ ကဗျာတွေပါ ရလိုက်ဆိုလိုက်ပုံ။ စကားမပြောတတ်စဉ်က ကျွန်မမှာ ထမင်းအိုး ယောက်မနှင့် လျှာကို မွေရတယ်ဆိုလို့ မွေခဲ့ရ။ ကြက်ဖင်ဆီဘူး ကျွေးရတယ်ဆိုလို့ ကျွေးခဲ့ရ။ စကားတွေပြောလာတော့လည်း ကရားရေသွန်။ စကားတွေပြောလွန်းလို့ တားပင်ယူရသည်။ မေးခွန်းတွေကလည်း များလာ၏။ ဆရာသိပ္ပံမောင်ဝ၏ မောင်လူမွေးကိုပင် သတိရမိပါ၏။

သမီးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျွန်မ အံ့ဩရတာတွေလည်း ရှိပါသည်။ စာပေဆုတစ်ဆုယူရန် ကျွန်မ ရန်ကုန်ကိုသွားရစဉ်က သမီး လေးလခွဲပဲ ရှိသေးသည်။ ကလေးထိန်းဖို့ ကျွန်မယောက်မကိုပါ ခေါ်သွားရ၏။ စည်းကမ်းအရ စာပေဆုနှင်းသဘင်ထဲ ကလေးခေါ်ခွင့်မရှိသဖြင့် သမီးကို ခန်းမအပြင်မှာပဲ

နို့ဘူးတစ်ဘူးနှင့် ကျွန်မယောက်မကို လိမ်းခိုင်းထားရသည်။ ဆရာမကြီးကလျှာ(ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံ)က "ခင်ခင်ထူး ပိတ်အေးအေးနေ၊ ကလေးငိုရင် ဆရာမကြီးကားနဲ့ လျှောက်မောင်းနေလိုက်မယ်" ဆိုလို့ ကျေးဇူးတင်ရပါ၏။

သည့်နောက်မှာတော့ သိပေါ၊ ကျောက်မဲ၊ ဖုံရွာ၊ အမြင့်၊ ပုလဲ၊ ယင်းဟပင်၊ မင်းတိုင်ပင်မြို့ရွာများကအစ ဟုမ္မလင်း၊ ဥရုချောင်းတစ်လျှောက်ရွာများနှင့် နယ်ပေါင်းခုံကို သမီးကလေးပိုက်ရင်း ကျွန်မ ဟောပြောပွဲတွေ ထွက်ခဲ့ရသည်။ နတ်မောက်မြို့ကို သွားဟောရခဉ်က ဧပြီလ နွေခေါင်ခေါင်၊ နတ်မောက်ကိုရောက်အောင် သွားမည်ဆိုသောစိတ်ဖြင့် မတီမတာ သမီးငယ်နှင့် အပူတောတိုးပြီး ဇွန်စာခါမှ လမ်းတွင် ကားပျက်သည်။ သည်အတွေ့အကြုံကို 'ကျားထူးအလွန်' ခရီးသွားဝတ္ထုကလေး ကျွန်မ ရေးဖြစ်ခဲ့ပါ၏။

နတ်မောက်ကိုရောက်တော့ ည တစ်နာရီကျော်ပြီ။ ညကြီးသန်းလွဲမှာ တစ်မြို့တစ်ရွာတွင် ခင်ပွန်းသည်က အိတ်နှစ်လုံးနှင့် ရှေ့က ကျွန်မက သမီးကလေးကိုပွေ့ကာ နောက်က။

စာပေဟောပြောပွဲတွေက လေယာဉ်နှင့်လည်း သွားရသည်။ ကားမျိုးခုံလည်း စီးခဲ့ရသည်။ မီးရထားလည်း ပါပါ၏။ လှေနှင့် လှည်းနှင့်လည်း ဖြတ်ကူးခဲ့ကြရပါ၏။ အဆင်ပြေပြေသွားရတာရှိသလို ပိုးလိပ်ပက်လက် လိုက်ရတာလည်း ရှိသည်။ ညကြီးသန်းခေါင် သမီးကိုပိုက်ရင်း တစ်မြို့တစ်မြို့ ကူးခဲ့ရသလို မနက်စောစောကြီး မနိုးချင်သေးသော သမီးကို ဇွတ်နှိုးကာ ကောက်ပွေ့ခဲ့ရတာတွေလည်း ရှိသည်။ ကျွန်မ လောဘကြီးခြင်း မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မအဖို့ စာပေပရိသတ်က ဖိတ်ကြားသည်ပွဲတွေကို မငြင်းချင်တာ ပါသလို မြို့တွေ ရွာတွေကို ရောက်ချင်တာလည်း ပါပါ၏။ ကျွန်မ လိုက်နိုင်လျှင် အလွန်ဆုံး လေးငါးနှစ်ပေါ့။ သမီး ကျောင်းနေပြီဆိုလျှင် ကျွန်မ လိုက်နိုင်ဖို့ မလွယ်တော့တာကို တွေးမိသဖြင့် လိုက်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သမီးကလေးကိုယ်တိုင်ကလည်း ဟောပြောပွဲ ထွက်ရတာကို ပျော်ပါသည်။ သမီးက ကျွန်မမိုက်ထဲမှာကတည်းက ဟောပြောပွဲစင်မြင့်ပေါ် ခုနစ်ကြိမ်တက်ခဲ့သူကလေး မဟုတ်လား။ ဟောပြောပွဲ အမှတ်တရ အတွေ့ အကြုံတွေကလည်း မမေ့နိုင်စရာ။ ဆရာချစ်ဦးညိုနှင့် ကျွန်မတို့ဇနီးမောင်နှံကို စုလင်းမြို့က ဟောပြောပွဲဖိတ်သည်။ ထုံးစံအတိုင်း သမီး မအိပ်ချင်ခင် ကျွန်မက ပထမဆုံး စင်ပေါ်တက်။ ကျွန်မခင်ပွန်းက ကလေးထိန်း။ ကျွန်မ စဟောလို့ အရှိန်ကလေးရနေခိုက် ငြိမ်သက်နေသော ပရိသတ်ကြားက ကလေးသံစူးစူး ထွက်လာသည်။

“မေမေ နို့ နို့ မေမေ နို့ နို့”

ပရိသတ်က သမီးကိုကြည့်ပြီး ရယ်ကြတော့ ခင်ပွန်းသည်က သမီးကို ပွေ့ကာ ခန်းမအပြင်ဘက် ထွက်သွားတာ ကျွန်မ ရိပ်ခဲနဲ့ မြင်လိုက် ရပါ၏။ အပြင်ရောက်လို့ မအေကို မမြင်ရတော့မှ ပိုဆိုးတာပဲဟု ခင်ပွန်းက ပြန်ပြောပြသည်။ ကျွန်မအသံထွက်ပေါ်နေသော အသံချဲ့စက်ကြီးကို လက်ညှိုး ထိုးကာ မေမေဆီသွားမယ်လို့ တစ်ချိန်လုံး အော်ငိုနေခဲ့သည် ဆိုပါ၏။

ကျွန်မတို့နှင့်အတူ စာပေခရီးထွက်ကြရသော အစ်ကို ဆရာတွေက သမီးကို ဝိုင်းထိန်းပေးခဲ့ကြတာလည်း အမှတ်တရဖြစ်ရပါသည်။ ဟုမ္မလင်း မြို့နှင့် ဥရုချောင်းတစ်လျှောက် ရွှေတောခရီးစဉ်မှာ ဆရာ ဖိုးဘားခိုင်က သမီးကို ကူချိပေးခဲ့သည်။ ကြာတော့လည်း သမီးကိုယ်ခန္ဓာအလေးချိန်ကို သူ မထိန်းနိုင်တော့။ လက်ပြောင်းရပြန်သည်။ အပူမရှာချင်ခါမှ လူပျိုကြီး ခမျာ ကလေးတပွေ့ပွေ့နှင့် ရှိခဲ့ရရှာပါ၏။ နမ့်တောက ဇာတ်ရုံကြီးထဲမှာ ဟောကြတော့ ကျွန်မဟောပြောနေတုန်း ဆရာတွေက သမီးကို မျက်ခြည်မပြတ် ကြည့်နေတာလည်း သတိတရဖြစ်ရပါသည်။ ဧည့်ခံထားသော လိမ္မော်သီး အမြွှာတွေကို တစ်စိတ်ပြီးတစ်စိတ် စားရင်းက ရေဓွေးပူတွေ လောင်းကာ ပျော်ချလိုက်သည်။ ကွာစိပန်းကန်ထဲက ကွာစိတွေကို ဆုပ်ကာ ကြိပ်စပ်သည်။

ရရှိရုံတော့ကို ရေခွေးပန်းကန်လုံးကလေးတွေထဲထည့်ကာ ထိုင်နေကြသော ဆရာတွေကို လိုက်ပေးသည်။ ရေခွေးကုန်တော့ တတ်ဘူးထဲက ငဲ့ထည့်ပေးဖို့ တောင်းဆိုသည်။ ဆရာတွေခမျာ ရေခွေးတစ်ပန်းကန်ပြီး တစ်ပန်းကန်အေးအောင်မှတ်ပေးနေရသည်။ သမီး သည်လိုသောင်းကျန်းတာကို သူ့အဖေကလည်း မဟန့်ရဲ။ ငိုလိုက်မှာစိုး၍ဖြစ်သည်။ ကစားရတာ အိလာတော့ သမီးက ဂျီတွေကျတော့သည်။ ကျွန်မမှာ ဟောရင်းက မြင်နေရတော့ ဟောရတာ စိတ်မဖြောင့်။ ဖအေလုပ်သူက ပွေ့ခေါ်ကာ ရုံပြင် ထွက်ရတော့သည်။

ကျွန်မတို့နှင့် ဟောပြောပွဲခရီး အထွက်များသူကတော့ ဆရာညိုထွန်းလူဖြစ်ပါ၏။ သမီးကလည်း ဆရာညိုကို ခင်မင်နေပါပြီ။ မှတ်မှတ်ရရ တပ်ကုန်း၊ တဲမြင့်ဟောပြောပွဲခရီးမှာတုန်းက နေပူလေပူမိသဖြင့် ကျွန်မကိုယ်တွေ ပူကာ ဖျားနေခဲ့သည်။ ညဘက် တပ်ကုန်းမှာဟောပြီး မနက်တဲမြင့်ရွာ ကူးခဲ့ကြသည်။ တဲမြင့်ရွာဦးဆရာတော် ကျောင်းဝင်းကြီးထဲမှာ ပရိသတ်က အပြည့်။ ကျွန်မလည်း နေမကောင်းသည့်ကြားက ကြိုးစားဟောပြောခဲ့ပါ၏။ ဟောပြီးတော့ ကျွန်မတို့အတွက် နေရာချထားပေးသော တရားရိပ်သာကလေးထဲမှာပဲ လဲလျောင်း အနားယူရသည်။ ကျွန်မပြီးတော့ ဆရာညို၊ ဆရာညိုပြီးတော့ ဆရာနေ။ ဆရာနေ ဟောပြောနေစဉ်မှာ ကျွန်မခဏတစ်အောင့် အိပ်ပျော်သွားခဲ့သည်။ ဖျတ်ခနဲ နိုးလာလို့ ကြည့်လိုက်တော့ သမီးက ဆရာညိုနှင့် ရိပ်သာရှေ့မှာ ဆော့နေကြတာ တွေ့ရသည်။ သမီးကို ဖန်ခုန်ပြနေသော ဆရာညိုကိုကြည့်ကာ ကျွန်မမှာ ရယ်လည်း ရယ်ချင်အားလည်း နာမိရပါ၏။

အခုတော့ သမီးက အိမ်မှာ ဟောပြောပွဲလုပ်တမ်း ကစားတတ်နေပြီ။ ပဝါကလေး ပခုံးချကာ “ဆရာမ ခင်ခင်ထူး လက်ဆောင် လာယူပါရှင်၊ လုပ်တတ်နေပြီ။ ကျွန်မက သူပေးသော တစ်ခုခုကို လှမ်းယူသည့်အခါ

လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရင်း “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ရှင်” ဟု ဆိုတတ်၏။ ပြီးလျှင် “ဆရာကြီးဦးနေဝင်းမြင့် ကြွပါရှင်” တဲ့။

တစ်ခါတော့ လေးနှစ်အရွယ် သမီးငယ်ကို ကျွန်မ မေးကြည့်ဖူးသည်။

“သမီးကြီးရင် ဘာလုပ်မှာလဲ။ ဒက်ဒီအောင်တို့လို ဆရာဝန်ကြီးလုပ်မှာလား၊ မေမေတို့လို စာရေးဆရာမ လုပ်မှာလား။”

“သမီးက မင်းသမီးလုပ်မှာ”

ရုပ်ရှင်မင်းသမီးကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပါ။ ကြည့်နူးပွင့်တို့၊ အိရွှေဝင်တို့လို အကမင်းသမီးကလေးလုပ်ချင်ကြောင်း ပြောနေခြင်းဖြစ်သည်။ ဘယ်အချိန်မေးမေး မင်းသမီးလို့ချည်း ပြောနေတော့လည်း ဟုတ်ရှာလေမလား တွေးရပြန်ပါ၏။ ကြည့်နူးပွင့်အငြိမ့်လို ကလေးမင်းသမီးကလေးတွေကသော စိဒါပြားတွေ ဝယ်ပေးရတာလည်း မနည်းတော့ပါ။ ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်စလုံး ဘယ်ဘက်ကမှ သဘင်အကမျိုးရိုးမရှိပါဘဲလျက် ဘယ်ကပါလာသည့် ဝါသနာလည်း မပြောတတ်ပါ။ က တာကဖြင့် အဟုတ်။ မျက်ခုံးမျက်စ၊ ကြာဗျာပါ လက်ထားခြေထားများပင် ပါနေလို့ အံ့လည်း အံ့သြရပါ၏။

ကျွန်မ နှုတ်တိုက်ချပေးသော ကလေးကဗျာတွေလည်း သမီးက ရသည်။ ကျွန်မတို့ ကာရာအိုကေဆိုဖြစ်သည့်အခါ ကြားရဖန်များသော သီချင်းတွေကိုလည်း ရသည်။ သမီးကိုယ်တိုင်လည်း မိုက်ကရိုဖုန်းကိုင်ကာ ရသလောက် ဆိုနေတတ်သည်။ ဒါကတော့ သူ့အဖေကို တူတာပဲဖြစ်မည်။ ရုပ်ရှင်ကားတွေ ကြည့်တော့လည်း တူရာတူရာ ဆွဲတွေးတတ်သည်။ မုတ်ဆိတ်ကြီးတွေပါသည့် သရုပ်ဆောင်ဆိုလျှင် ဘာဘြိမ်းကြီး (ဆရာကိုငြိမ်း မန္တလေး)လို့ ပြောသည်။ ကာရာအိုကေစီဒီထဲက စောင်းပိုက်ထားသည့် သရုပ်ဆောင်ကို ဘာချစ်ကြီး (ဆရာချစ်ဦးညို) တဲ့။ လူဝဝကြီး

ပျက်ပျက်မည်ကြီး တပ်ထားတာတွေတော့ ဘာဘိုက်ကြီး (ဆရာ
 သိုက်ထွန်းသက်) တဲ့ ပိန်ပိန်ပါးပါး ခါးကုန်းကုန်းနဲ့ တရားအဘိဓမ္မာတွေ
 ကိုတော့ ဘာဘေဒါကြီး (ဆရာသင့်ချော်) လို့ ခိုပြန်ပါဏ်း ကျွန်မတို့၏
 စာပေဟောင်နုပါ၊ စာပေမိတ်ဆွေများသည် သမီးကလေး၏ မိတ်ဆွေများ
 ပြင်နေပြီ။

အရွယ်အလိုက် အသံတွေသွင်းထားသဖြင့် ဖိတ်အသံလက်အသံ
 ရှိသည့်အခါ တိတ်တွေတွေ ပြန်ပွင့်ပြလျှင် သိပ်မကဲ သဘောကျတတ်သလို
 မပီကလာသီကလာရောင်ပြန်သော သူကဗျာရှုတ်သံကို သူ ပြန်သဘောကျနေ
 တတ်သည်။

“အပ်ခိုက် အသန် ရေကန်ကြီးက ကြာတစ်စီးလောက် မျိုးနွယ်”
 “ကောသန်ခိုက်အပြန်ပါ သမီးရဲ့”

တိတ်ထဲကထွက်လာသည့်အသံကို သဘောကျလွန်းလို့လေး၊
 ‘အပ်ခိုက်အသန်တဲ့ သမီးငယ်ငယ်က ရယ်ရတယ်’ ဆိုတာပင် ပါ သေးသည်။
 တစ်ခါတစ်ရံတော့လည်း စည်သည်တောင်သည်လာလို့ ကရာရှုတ်ပြပါဦး
 သမီးရဲ့၊ ကပြလိုက်ပါဦး သမီးရဲ့ ဆိုလျှင် တည်တည်ကြီး လုပ်ချင် လုပ်နေ
 တတ်သည်။ ကျွန်မတို့က မခိုင်းဘဲ ကျွေးအော်နေတာမျိုး၊ ကွေးနေအောင်
 ကတာမျိုး လုပ်ချင်လည်း လုပ်နေပြန်ပါဏ်း။ တစ်ခါတစ်ရံ ထူးဆန်းသော
 စကားလုံးတွေ သမီးနှုတ်က ထွက်ကျလာတတ်သည်။ တစ်ခါတော့
 ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေ အပျင်တန်းကာ အပြားလိုက်ကြီးဖြစ်နေတာကို
 မြင်လာသဖြင့် အိမ်ထဲ ပြေးဝင်လာသည်။

“ပါပါရေ လာကြည့်စမ်း။ မိုးပေါ်မှာ နတ်သမီးလေးက တံမြက်
 စည်း လှည်းထားတာတော်”

ကျွန်မတို့ ထွက်ကြည့်တော့ ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေ ဘရပ်ပြန်
 ဆွဲထားသလို အပြားလိုက် စုတ်ချက်တန်းကြီးဖြစ်နေတာ တွေ့ရသည်။

လျှပ်စီးတွေ လက်ပြန်တော့ “မိုးပေါ်မှာ မိုးရွာမယ့် မီးတွေ တောက်နေပြီ” တဲ့။ မိုးခြိမ်းသံကြားတော့ “မိုးပေါ်မှာ ဘာတွေလွတ်ကျ တာလဲ မသိဘူး။ ပန်းကန်တွေ ကွဲကုန်ပြီထင်တယ်ဟေ့” လို့ ဆိုပြန်ပါ၏။

တစ်ခါတော့ ပူလွန်း အိုက်လွန်းသဖြင့် ကျွန်မက ညည်းမိသည်။

“ပူလိုက်တာတော်၊ မိုးကလည်း မရွာဘူး”

“မိုးက ဘယ်ရွာမှာလဲ မေမေရဲ့၊ အခုမှ သိကြားမင်းကြီးက ရေတွေ စုနေတုန်းရှိသေးတာ”

ကျွန်မ ဈေးကအပြန် ဈေးခြင်းတောင်းချပြီး ငါးကြင်းတစ်ကောင် အကြေးထိုးနေတာကိုကြည့်ရင်း “မေမေ အဲဒါ ငါးပလတ်တစ်တွေလား” တဲ့။ ငါးအကြေးခွံတွေကို သမီး ပြောနေခြင်းဖြစ်ပါ၏။ ညတုန်းက သူ့ကို တစ်ခုခု ကတိပေးထားမိလျှင် မနက်လင်းတော့ အတင်းပူဆာတတ်သည်။

“မေမေ၊ ည မနက်ဖြန်တုန်းက သမီးကို ယိုယိုဝယ်ကျွေးမယ်ဆို”

မနေ့ညလို့ သူ မသုံးတတ်တော့ ညမနက်ဖြန်တဲ့။ စကားပြောမယ့် ပြောတော့လည်း ပေါင်းလန်အောင် ပြောတတ်သည်။ ကျွန်မခင်ပွန်း၏ မိခင် ကလည်း စကားပြောကောင်းသည်ဟု သိရပါသည်။ ကျွန်မအမေကတော့ ဆိုစရာမရှိပြီ။ နားထောင်ပေးမည့်သူရှိလို့ကတော့ နေကုန်ပြောနိုင်သည်။ သည်ဘွားအကြီးနှစ်ယောက်၏ အမွေ ပါလေသလား မသိ။ ကျွန်မတို့က သမီးကို ဘွားအနှစ်ယောက်နာမည်တပ်ကာခေါ်လျှင် သမီးက သူ စကား များခြင်းကို ဆိုလိုကြောင်း သဘောပေါက်သည်။ ‘ဒေါ်သိန်း’ ‘ဒေါ်မြတင်’ ဆိုလိုက်လျှင် ‘စကားပဲ ပြောမှာပေါ့အေ’ တဲ့။ စကားလုံးတွေကလည်း ကြီးကျယ်သည်။ မရပ်မနားလည်း ပြောနိုင်သည်။ သူစကားပြောနေတုန်း ကျွန်မတို့ဇနီးမောင်နှံက စာပေကိစ္စ၊ အိမ်ကိစ္စ၊ ရွာကိစ္စ ရပ်ကိစ္စ ပြောဆို နေသည့်အခါမျိုးတွင် ပါးစပ်တွေ လိုက်ပိတ်တတ်သည်။ နားညည်းလို့ ပါအေ၊ စကားတွေ မပြောကြစမ်းပါနဲ့တဲ့။ ကျွန်မတို့ စကားပြောနေလျှင်

သံသေး သံကြောင်တွေ အော်သည်။ ကဗျာတွေ ကောက်ရွတ်တော့သည်။ ကျွန်မတို့က ပြောလက်စ ဝဲကားကိုရပ်ကာ သူ့စကား နားထောင်ပေးရပါ၏။

နောက်ပေးမှာ ကျွန်မချက်ပြုတ်နေလို့ ခေါ်သံမကြားဖြစ်နေလျှင် ပထမတော့ မေမေရေလို့လှမ်းခေါ်သည်။ ထူးသံမကြားတော့ “ဒေါ်ထူးထူးရေ ခေါ်နေတယ်ဟဲ့” တဲ့။ ဒါမှမကြားသေးလျှင် “ခင်ခင်ထူးရေ” ဟု အော်လေ တော့သည်။ တစ်ခါတလေ ကျွန်မအမေခေါ်သလို “ရှင်ထူးထူး” တဲ့။ သူ့အပေကိုလည်း “ဦးနေဝင်းမြင့်ရေ၊ ဗျို၊ စာရေးဆရာကြီး” စသည်ဖြင့် ခေါ်တတ်သည်။ တစ်ခါတလေကျ “ဘိုးတော်” တဲ့။

မီးဖိုထဲ ကျွန်မ ချက်ပြုတ်နေတာကို စိတ်ဝင်တစားလာကြည့်သည့် အခါ ကျွန်မက “သမီးကြီးလာရင် မေမေတို့ကို ပြန်ချက်ကျွေးရမှာနော်၊ မေမေသင်ပေးမယ်” ဆိုတော့ တစ်ခွန်းတည်း တုံ့ပြန်သည်။ “ချက်ကျွေး နိုင်ပေါင်တော်၊ မောလွန်းလို့” တဲ့။

သမီးက ကျွန်မတို့လူကြီးတွေပြောပြသည့် စကားတွေ နားထောင်နေ တတ်သည်။ အသုံးအနှုန်းတွေကို မှတ်ထားသည်။ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လျှင် ဆီရာလျော်ရာ ပြန်လည်အသုံးချနိုင်တာကို ကျွန်မတို့ အံ့သြရသည်။ ကျွန်မက သူ့ကိုသုံးသည့်စကားတွေကို မှတ်ထားကာ ကျွန်မတို့ကို အကွက်ဆိုက်လျှင် ပြန်တွယ်တော့သည်။

“ပါပါတို့ မုန့်တွေ ကုန်အောင်စားနော်၊ အဟောသိကံ မဖြစ်စေနဲ့”

“အိမ်ရှေ့မှာ ရေတွေ လျှံကျကုန်ပြီ၊ လက်လွတ်စပယ်တော်”

“နေပူလိုက်တာ ဝက်ဝက်ကိုကွဲလို့၊ သမီးတော့ ချွေးပြန်တော့မှာပဲ”

“မေမေရေ ညည်းပါပါ မြို့ထဲသွားတာ ကြာလိုက်တာ။ ဘာဘညို့ တို့နဲ့ ရှင်လောင်းလှည့်နေတာ နေမှာပေါ့”

အဟောသိကံတို့၊ လက်လွတ်စပယ်တို့၊ ဝက်ဝက်ကွဲတို့၊ ရှင်လောင်း လှည့်တို့လို စကားလုံးတွေထည့်ပြောမှ ကျွန်မတို့ပြောသမျှ မှတ်ထားရှာပါ

လားလို့ သတိထားမိလိုက်သည်။ ဒါကြောင့် အိမ်မှာ မသင့်ရာ၊ မလျော်ရာ အသုံးမျိုး မသုံးမိရန် ကျွန်မတို့ သတိထားကြရပါသည်။ သည်အရွယ်က ကောင်းတာရော၊ မကောင်းတာရော သူ့ဦးနှောက်ကလေးထဲ အကုန်စုထည့် နေသည့် အရွယ်မဟုတ်လား။ သူ့အဖေအကြောင်း ကျွန်မကို တစ်ဆင့်ခံ ပြောလျှင် ညည်းပါပါ လို့ သုံးတတ်သည်။ ကျွန်မအကြောင်း သူ့အဖေကို ပြောတော့ 'ညည်းအမေကလေး' တဲ့။

ကျွန်မ မိဘမောင်ဖားများနေထိုင်ရာ မန္တလေး မြစ်ဆိပ် ချော်ဆိပ် ရပ်ကိုသွားလျှင် ကားငှားသွားကြရပါသည်။ ကျွန်မအမေက “ညည်းတို့ လာတာ အမေ ဝမ်းသာပါသအေ။ ကားငှားခက အသွားအပြန် ရှစ်ထောင်၊ တစ်သောင်းဆိုတာကတော့ အမေနုမြောပါ။ ထမ်းပိုးထက် လက်ခကြီးလို့အေ” လို့ ညည်းသည်။ ဒါကို သမီးက မှတ်လာခဲ့သည်။ တစ်ရက် ကျွန်မတို့ မြို့ထဲသွားခရာရှိသဖြင့် တက္ကစီအိမ်ကို ကျွန်မ ဖုန်းဆက်တာကြားသည်နှင့် အပြေးရောက်လာသည်။

“မေမေရယ် ကားမငှားပါနဲ့၊ ထမ်းပိုးထက် လက်ခကြီး၊ သမီးဖြင့် နုမြောပါ”

ကျွန်မတို့မှာ ရယ်လိုက်ရတာ။ ထမ်းပိုးဆိုတာလည်း မသိ၊ လက်ခ ဆိုတာလည်း မသိ၊ နုမြောတာလည်း မသိပါဘဲ သုံးလိုက်ခြင်း မဟုတ်လား။

တစ်ခါတလေတော့လည်း စိုက်မိစိုက်ရာ။ ဒီဒီဒီစက်ကို ဖွင့်တတ် နေပြီဆိုတော့ သူဟာသူ ဓာတ်ပြားရွေး၊ ထည့်ကြည့်တတ်သည်။ မစွတာဘီးနံ ဆိုလျှင် တောက်လျှောက် မစွတာဘီးနံ၊ ဂျက်ကီချန်းဆိုလျှင် ဂျက်ကီချန်း၊ Barbie ဆိုလျှင် Barbie။ ဘယ်အချိန်ကြည့်ကြည့် သူ့စိတ်ထဲ ထင်ရာ မကြာခဏကြည့်တတ်သည်။ သည်ရက်ထဲမှာတော့ 'ကျွဲပွဲ' ဗီဒီယိုကားကို စွဲနေပြန်ပြီ။ ဘယ်နှခါရှိမှန်းပင် မသိ။ ပြီးတော့ ဓာတ်ပြားနှစ်ချပ်မှ စီဒီ ဘီ အပိုင်းကိုသာ ကြည့်သည်။ စီဒီ အေ အပိုင်းကို တစ်ခါလားပဲ ကြည့်တာ

သတိထားမိသည်။ ဘာကြောင့်မှန်းလည်းမသိ။ သမီးစိတ်ထဲ မကြိုက်တာ ပါလို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဇာတ်ကားတွေမှာ လုံးထွေးသတ်ပုတ်တာ၊ ငိုတာ၊ ရဲဖမ်းတာ၊ ရက်စက်တာတွေပါလျှင် မကြည့်ချင်တာကို ကျွန်မ သိပါသည်။ ကျွဲပွဲမှာ ဘာများပါလို့ပါလိမ့်။

“သမီးက ဘိချည်း ကြည့်နေတာလား၊ အေပါ ကြည့်မှပေါ့”

“အေက ခဏခဏ ထစ်ထစ်နေလို့”

ကျွဲပွဲကတော့ အခုတစ်လော အာရုံကျရာဖြစ်နေပြန်ပြီ။ အိမ်က သော့တွဲကို ဘောင်းဘီခါးကြားညှပ်ပြီး ဖအော့အနားသွားကာ သော့တွဲကို လှုပ်ပြရင်း “ပါပါ ဒါ ဘာလဲ သိတယ်နော်” လုပ်နေတော့သည်။ ကျွဲပွဲ ဇာတ်ကားထဲက စိုးမြတ်သူဇာလုပ်သလို လိုက်လုပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ သည်လိုကြည့်နေလို့ ဗီဒီယိုစွဲနေပြီ မထင်ပါနှင့်။ လှည့်မကြည့်တော့ဘူး ဆိုလျှင်တော့ ဇာတ်ပြားတွေက အိမ်အနံ့ တစ်ပြားစီလိုက်ကောက်ရုံသာ။

သမီး နှမြောတတ်တာကိုလည်း ပြောချင်ပါသည်။ အိမ်မှာ သမီး အတွက် မုန့်တွေ၊ အဝတ်အစားတွေ အမြဲပြည့်ပြည့်လျှံလျှံ ရှိနေတတ် ပါသည်။ အိမ်ကိုလာလည်ကြသော မိတ်ဆွေများ၊ ဧည့်သည်များသာမက ကျွန်မတို့နှင့်ရင်းနှီးသော စာပေမောင်နှမများက သမီးအတွက် မုန့်တွေ ပါလာ တတ်ကြပါ၏။ ဧည့်ကလည်း မပြတ်တော့ မုန့်ကလည်း မပြတ်။ တချို့က သမီးအရွယ်ကိုမှန်းကာ အင်္ကျီ၊ ဘောင်းဘီကလေးတွေပင် လက်ဆောင် ပေးကြသည်။ သည့်အတွက် ဝမ်းလည်း သာရ၊ ကျေးဇူးလည်း တင်ရပါ၏။ မုန့်တွေဆိုတာ ကြောင်အိမ်အပေါ်ထပ် တစ်ထပ်လုံးအပြည့်။ သမီးက ဇာတ်မကျလျှင် စားချင်မှ စားသည်။ ထိုအခါ သမီးဆီ လာကစားကြသော ကလေးအဖော်တွေကို ဝေရမျှရ ကျွေးရသည်။ အဲသလိုကျွေးလျှင်တော့ သူ့ခွဲတမ်းပါ အလျှော့မခံ။ သမီးပါစားမယ် ဖြစ်တော့သည်။ အများစားသလို လိုက်စားသည်။ သူ့ချည်းသက်သက်ကျွေးလျှင် စားချင်မှစားပါ၏။ ကျွန်မတို့

အိမ်မှာ မနက်ပိုင်း သန့်ရှင်းရေး လုပ်ပေးသည့် မိန်းကလေးကို ဟင်းချက် စရာလို၊ ဟင်းလိုထမင်းလို၊ လက်ဖက်လို မုန့်တွေလို ထည့်သိုပေးလိုက် လျှင်လည်း အိမ်ဝက ဆီးပြီး စစ်ဆေးတတ်သည်။

“နေပါဦး နေပါဦး၊ ဘာတွေများ ယူသွားတာတုံး၊ ပြစမ်းပါဦး။ မေမေ လက်ဖက်သုပ်တွေ သမီးကြိုက်တယ်လေ၊ ဘာလို့ပေးလိုက်တာလဲ”

အထုပ်ကိုဆွဲထားရင်း အော်တာမျိုး၊ ငိုတာမျိုး လုပ်နေလို့ အားနာ ရပေါင်း များပြီ။ သမီးနှင့်မတော်တော့သည် အဝတ်အစား၊ ဖိနပ် စသည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းကလေးများ အမယ်စုံကို ကြွပ်ကြွပ်အိတ်နှင့်ထည့်ကာ မြစ်ကမ်းနား သဲစုက ကလေးတွေကို ကျွန်မတို့ သွားဝေသည့်အခါမျိုး မှာတော့ ကလေးချင်းမို့လားမသိပါ။ သမီးက ဝမ်းသာနေတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သူ့ကို အဝတ်အစားလဲပေးလျှင် “သည်အကျိုက သမီးနဲ့ ငယ် သွားပြီ။ သဲစုက ကလေးတွေ ပေးလိုက်တော့နော် မေမေ” ဆိုတတ်ပြန်ပါ၏။

သမီးအကြောင်းကတော့ ပြောလျှင် ကုန်ဖွယ်မရှိ။ သမီးပြောလိုက်လို့ စိတ်ဝမ်းသာရတာလည်း ရှိ၊ စိတ်မကောင်းဖြစ်ရတာလည်း ရှိပါ၏။

“မေမေ ကမ္ဘာလောကကြီးထဲမှာ သမီးတစ်ယောက်တည်းနော်၊ ပျင်းလိုက်တာ”

သမီးက မောင်နှမတွေမရှိဘဲ သူတစ်ယောက်တည်း ဖြစ်နေတာကို ဆိုလိုတာဖြစ်သော်လည်း ကျွန်မမှာ မျက်ရည်ကျယူရသည်အထိ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရသည်။ တွေးစရာတွေလည်း အများကြီးရစေခဲ့သည်။ သမီးကလေးက ငယ်ငယ်၊ ကျွန်မတို့မိဘတွေက အသက်တွေရကြပြီ။ သည်ထက် ဆက်တွေး လျှင်လည်း တွေးသလောက် ကျယ်ပြန့်သည်မဟုတ်လား။ သမီးတစ်ယောက် တည်း ဆိုသည့်စိတ် မပေါ်အောင် သမီးနှင့် ကစားရပေါင်းလည်း များလှပြီ။ ရေးလက်စ စာတွေကို ပစ်ချကာ ပုစွန်ဆိတ် ဆိတ်ဆိတ် မောင်ရင် လာရင် တံခါးပိတ် ဂျိတ် ရတာလည်း များလှပြီ။

သမီးနှင့်ပတ်သက်၍ အမှတ်ထင်ထင်ဖြစ်ရသော အကြောင်းအရာများထက် သမီးကိုယ်တိုင်က ကျွန်မတို့မိသားစုအတွက် လာခြင်းကောင်းသူကလေးဟု ကျွန်မ ပြောချင်ပါ၏။ သမီးမမွေးခင်က ကျွန်မတို့ဝင်ငွေမှာ စာရေးခြင်းမှ ရသော ဝင်ငွေသာဖြစ်၍ သမီးမွေးပြီးတော့လည်း စာရေးခြင်းမှ ရသော ဝင်ငွေကိုသာ မှီခိုရတာလည်း မှန်ပါ၏။ သို့သော်လည်း သမီးကလေး ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ချိန်မှာတော့ ကျွန်မတို့အတွက် အထိုက်အလျောက် အမောတွေ ပြေလျော့လာခဲ့ရသည်။ အိမ်ကလေး ဝင်းကလေးနှင့် ဖြစ်လာခဲ့ရသည်။ စာတွေလည်း ပိုရေးဖြစ်လာခဲ့ပါ၏။ သမီးရဲ့ကုသိုလ်ပဲလား။ ကျွန်မအမေကတော့ “ညည်းနှယ်သားသမီးပေမဲ့ အကျိုးပေးတဲ့ သားသမီး၊ အကျိုးမပေးတဲ့ သားသမီးရယ်လို့ ရှိတယ်။ ညည်းသမီးကလေးက အကျိုးပေးလိမ့်မယ်” ဟု မင်္ဂလာရှိသော စကားကို ပြောဖူးပါ၏။ ကျွန်မတို့ ခင်မင်လေးစားရသူတွေကလည်း သည်သဘောမျိုး ပြောကြသည့်အတွက် ကျွန်မ ဝမ်းသာမိပါသည်။

တစ်ရက်က ကျွန်မတို့မိသားစု လူထုတိုက်ကိုရောက်ကြသည်နှင့် အမေ လူထုဒေါ်အမာကို ဝင်ကန်တော့ကြပါသည်။ အသက်ကိုးဆယ်ကျော် အမေက သမီးကို ကြည့်ကာ “ခင်ခင်ထူးရယ် ပေးစမ်း ညည်းသမီးကလေး ငါ ပွေ့စမ်းမယ်” ဟု ပြောလေရာ ကျွန်မတို့က ကိုယ့်သမီးအကြောင်းကို ကိုယ်သိသဖြင့် “အမေရယ် ပင်ပန်းနေပါ့မယ်။ အမေ မနိုင်ဘူးရယ်” ဟု ပြောမိသည်။ သမီးက အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် ကိုယ်အလေးချိန်ရှိသူကလေး ဖြစ်သည်။ တော်ရုံတန်ရုံ ချီပွေ့ဖို့ မလွယ်ပါ။ “ငါ ကလေးငါးယောက် မွေးလာတာပါအေ၊ ချီတတ်ပါတယ်” ဆိုတော့ အမေ့ကို ကလေးထိုးပေးလိုက်ရသည်။ အမေက ထိုင်လျက်က ချီတော့ ဆရာညီပုလေးက ဓာတ်ပုံရိုက်ပေးပါသည်။ အခုတော့ သည်ဓာတ်ပုံက အဖိုးမဖြတ်နိုင်တော့ပြီ။ အမေက ကလေးကို ပြန်ပေးရင်းက မှတ်မှတ်သားသား စကားဆိုပါသည်။

“ငါ့မှာ ကလေး ငါးယောက်နဲ့ အိမ်ဝတ္တရားရော၊ သားသမီး ဝတ္တရားရော၊ သတင်းစာကိစ္စရော ခေါင်းပေါ်တင်ရတာ ပင်ပန်းပြီးကောအေ။ ဒါပေမဲ့ အမေ စာတော့ ရအောင်ရေးတယ်။ ညည်း စာရေး မပျင်းနဲ့။ အိမ်အလုပ် အကြောင်းပြ၊ ကလေးအကြောင်းပြ မလုပ်နဲ့။ အနည်းဆုံး ကိုယ့်စာ တစ်လ တစ်ပုဒ် ပါပါစေ”

ကျွန်မမှာ ပင်ကိုအားဖြင့် စာရေးရန် သွက်လက်ချင်လှတာ မဟုတ်ပါ။ စာတစ်ပုဒ်ကို အကြမ်းရေး၊ အချောကိုင်၊ ပြီးရင် အသစ်ပြန်ကူး ရသော ကျွန်မစာရေးနည်းကို ကျွန်မ အားမရသော်လည်း သည်လို အကျင့် ပါနေလေတော့ စာတစ်ပုဒ် နှစ်ခါသုံးခါထိရတာကို ပျင်းချင်ချင် ဖြစ်မိ တာလည်း အမှန်ပင်။ အမေက သည်လိုအားပေးပြန်တော့ ကျွန်မမှာ ခွန်အား ဖြစ်ရပါသည်။ ဟုတ်သားပဲ အမေ စာတွေအများကြီး ရေးခဲ့တာပဲ။

ကျွန်မတို့ဇနီးမောင်နှံမှာ အိမ်သားက အိမ်ဦးနတ်ဆိုတော့ မိုးလင်း တာနှင့် သတင်းနားထောင်၊ ကော်ဖီသောက်၊ ရေမိုးချိုးပြီးသည်နှင့် စာရေး စားပွဲ ထိုင်တော့သည်။ အကြောင်းအရာမျိုးစုံ၊ ဘာသာရပ်မျိုးစုံ စသဖြင့် ချက်ချင်းတောင်းစာမူတွေကို မထစတမ်း ရေးနေတတ်သည်။ စာရေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်မအိမ်သားကိုလည်း ကျွန်မ အားကျမိပါ၏။ ကျွန်မ မှာတော့ တစ်နေ့တစ်နေ့ စာတွေရေးလိုက်မဟဲ့ဆိုသော်လည်း ချက်ဟယ် ပြုတ်ဟယ်က တစ်ဖက်၊ မိရေးဖရေးက တစ်ဖက်၊ လူမှုရေးတွေက တစ်ဖက်၊ သမီးဝေယျာဝစ္စက တစ်ဖက်ဆိုတော့ နေ့လယ် မွန်းတိမ်းမှ စာရေးစားပွဲကို ရောက်ရပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဧည့်သည်ဆက်နေလျှင် စာတစ်လုံးပင် မကျတော့။ ညဘက် သမီးစောစောအိပ်လျှင် ရေးဖို့ စဉ်းစားသော်လည်း သမီးက မျက်လုံးခိုင်သူကလေးဖြစ်သည်။ နေ့ခင်းနေ့လယ် အိပ်တာမျိုးလည်း မရှိ။ အိမ်အပြင်ထွက်ကစားလိုက်မယ်လို့လည်း မရှိ။ ရွယ်တူ ကလေးတွေ ရှိရာအိမ် လွှတ်တော့လည်း မသွားချင်။ ဖအေထက် မအေကို ပိုကပ်သည်။

ကျွန်မနှင့် ကစားချင်သည်။ ကျွန်မနှင့် စကားပြောချင်သည်။ ကျွန်မနှင့် တပူးတွဲတွဲနေချင်သည်။ ကျွန်မကို သူသိချင်တာတွေ မေးသည်။ တစ်ခါ တစ်ခါ မကစားလျှင်လည်း အိပ်ရာပေါ် ခင်းထားသော အခင်းပေါ်က အရောင်တွေ လက်နှင့်ထောက်ပြရသည်။

“ဒါက အစိမ်း၊ ဒါက အနီ၊ ဒါက အဝါ၊ ဒါက အပြာ၊ ဒါက အနက်၊
“အနက်မဟုတ်ပါဘူး မေမေရဲ့ အမည်းပါ”

သမီးအပြောကြောင့် ကျွန်မ ပြုံးမိသည်။ သမီးက ဉာဏ်ရည် ကောင်းသလောက် ကတ်သီးကတ်သတ်လည်း မေးတတ်တွေးတတ်သူ ကလေးဖြစ်သည်။ ညတိုင်လျှင် ကျွန်မက ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာ သုံးပါးကို ဦးချပြီးမှ အိပ်စေပါ၏။ ကျွန်မတို့ အိမ်ဦးခန်းက ဘုရားစင်ပေါ်က ဘုရားဆင်းတုတော်ကို သမီးက နေ့တိုင်း ကန်တော့နေကျ။ တစ်ရက်တော့ တီဗီကြည့်ရင်းက ထမေးလေသည်။

“မေမေ ဘုန်းကြီးတွေကလည်း ဘုရားကန်တော့ရတာပဲလား”
တီဗီထဲမှာ တွေ့လာခဲ့လို့ဖြစ်ပါ၏။

သမီးနှင့် ကျွန်မ တစ်ခါတစ်ခါ အော်ရ ငေါက်ရတာလည်း ရှိပါသည်။ ကျွန်မ စာရေးကောင်းတုန်း ခဲတံချွန်ပေးပါဦး၊ မျဉ်းသားပေးပါဦး၊ မုန့်ယူပေးပါဦး၊ ဘယ်ဂါဝန် ထုတ်ပေးပါဦး၊ ဘယ်အရုပ်ကလေး မတွေ့လို့ ရှာပေးပါဦး စသဖြင့် စိတ်ကူးပေါ်ရာ ဂျီထိုးနေတတ်သဖြင့် စိတ်မရှည် ဖြစ်ရသည်လည်း အကြိမ်ကြိမ်။ ကျွန်မက မထလျှင် သူ့အဖေ စာရေးရာ သွားတော့မည်။ ကျွန်မတို့ရေးလက်စစာမူတွေပေါ်မှာ ဝလုံးတွေ၊ ရုပ်ပုံတွေ ဆွဲသွားတတ်သဖြင့် ဖျက်ရတာလည်း များပြီ။ တစ်လုံးစ နှစ်လုံးစဆိုလျှင် correction pen နှင့် ဖျက်လို့ရသော်လည်း တစ်မျက်နှာလုံး မွှာကြံသွား လျှင်တော့ အသစ်သာကူးပေတော့။ တစ်ခါတလေ သူ့စိတ်ထဲ ကျွန်မတို့ ဘာတွေများရေးနေကြပါလိမ့် တွေးမိပုံပေါ်သည်။

“မေမေတို့က ဘာတွေရေးနေကြတာလဲ”

“စာတွေပေါ့ သမီးရဲ့”

“စာ ဘာလို့ရေးတာလဲ”

“စာရေးမှ ပိုက်ဆံရတာလေသမီးရဲ့။ ပိုက်ဆံရတော့ သမီးလေးဖို့ မှန်တွေ၊ ဂါဝန်ကလေးတွေ ဝယ်ပေးဖို့ပေါ့”

“မှန်တွေ၊ ဂါဝန်တွေက တိတိတို့၊ အန်တီပီးမီးတို့ ဝယ်ပေးသားပဲ”

ကျွန်မ ဘာပြောရမှန်းမသိ။ တစ်ခါတလေ ကျွန်မစာရေးသည့် အနား လာရပ်ကာ ငုံ့ကြည့်သည်။ စာမူအောက်နားလောက်ကို လက်ထောက် ပြကာ “သည်နားရောက်ရင် တော်တော့” ဟု ဆိုတတ်သည်။ ကျွန်မဆက်ရေးလို့ နောက်တစ်မျက်နှာကူးသွားလျှင် ကစားရာကိုင် ပြေးလာပြီး စာရွက်ကို ကြည့်သည်။ “ဟော အများကြီးဖြစ်သွားပြန်ပြီ” တဲ့။ စာမျက်နှာအောက်ဘက်မှာ စာကြောင်းလွတ်တွေ များများကျန်တာကို ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ အဲသလို ဆိုပြန်တော့ သမီးကလေးကို သနားလွန်း၍ စာရေးစားပွဲက ထရပါ တော့သည်။ စာရေးနေရင်းက သူ့ကိုခိုင်းလျှင် လုပ်ချင်မှ လုပ်ပေးတတ်သည်။

“သမီးလေး မေမေ့ကို ပါပါစားပွဲပေါ်က ချုပ်စက်ယူပေးနော်”

“ကိုယ့်ဟာကိုယ် ထယ့်ကြအေ၊ ကျုပ်ဖြင့် မအားရတဲ့ကြားထဲ”

“သမီးက လိမ္မာပါတယ်၊ ယူခဲ”

“မလိမ္မာပါဘူးအေ”

ကျွန်မ ခြံပင်ကို ပခုံးပေါ် ခုံချကာ ယပ်တောင် တဖျပ်ဖျပ်ခတ်ရင်း အဘွားကြီးအိုလေသံဖြင့် တစ်ခွန်းမခံ ပြန်ပြောနေခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မမှာ ရယ်လည်း ရယ်ချင်၊ မထလိုကလည်း မဖြစ်တော့ ထရတော့သည်။ ကျွန်မ အိမ်သားက သမီးကို လှမ်းချော့သည်။

“ကလေးကို လုပ်ပေးချင်အောင် ခိုင်းမှပေါ့။ သမီးက မယ်လိမ္မာ လေးပဲဟာ။ သမီးရေ ပါပါဖို့ ရေခပ်ခဲပါဦး”

“လာပြန်ပြီတစ်ယောက်၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ခပ်သောက်တော်”

‘တော်’ တွေ၊ ‘အေ’ တွေနှင့်ပြောတာကို သဘောကျလို့ စကြရတာ လည်း ရှိ၏။ လုပ်ပေးချင်တော့လည်း မခိုင်းဘဲ ရေခပ်လာတာမျိုး၊ ချုပ်စက် ယူလာတာမျိုး လုပ်ချင် လုပ်သည်။ ကျွန်မ စာရေးစားပွဲပေါ်မှာ အိုးပုတ်တွေ အရုပ်တွေ ပုံဆွဲစာအုပ်တွေ ရောင်စုံခဲတံတွေ ကလစ်တွေ တန်းစီပြီး လာတင် ထားတတ်သည်။ အိမ်ရှေ့က သစ်ပင်တွေ၊ ပန်းပင်တွေက တစ်ပင် တစ်ဆုပ် ခူးလာကာ စားပွဲပေါ်မှာ ဟင်းချက်တမ်း ကစားသည်။ တစ်ခါတလေ ကျွန်မ စာရေးသည့်နေရာ ကွက်ကွက်ကလေးပဲရှိရာ အိုးပုတ် ချိုးရုပ် သစ်ရွက် သစ်ခက်တွေကြား လက်ဝင်လျှိုကာ ရေးရသည့်အခါလည်း ရှိပါသည်။

အိမ်ရှေ့မှာ ပွင့်နေကြသည့် စံပယ်ပွင့်ကလေးတွေ၊ ယုဇနပွင့် ကလေးတွေ၊ ခရာဝါပွင့်ကလေးတွေခူးကာ ဘုရားစင်ရှေ့က ကြမ်းခင်းပေါ် ပုံချ၊ ပဝါစုံချပြီး မျက်စိ စုံမှိတ်နေတာမျိုး၊ အိုးပုတ်ထဲ ရွှံ့တွေ၊ ကျောက်ခဲတွေ ထည့်ကာ ဘုရားစင်ရှေ့ ကန်တော့နေတာမျိုးကလည်း စိတ်ကူးရတိုင်း လုပ်နေကျ။ ဝတ်ဖြည့်နေတာကလည်း အကြိမ်ပေါင်းများစွာ။ အိမ်ကို ဘုန်းကြီး ရဟန်း ကြွလာလို့ ကျွန်မတို့က ထိုင်ကန်တော့လျှင် သမီးကပါ လိုက်ကန်တော့ သဖြင့် ဝမ်းသာရပါ၏။ တစ်အိမ်လုံး ခြေချစရာမရှိအောင် ပြန်ကြံနေလို့ စာရေးရာက ထ ထ ရှင်းရတာကလည်း အလုပ်တစ်ခုပင်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဧည့်သည်လာလို့ ထိုင်စရာမရှိ။ ဆက်တီခုံတွေပေါ်မှာ အရုပ်တွေ၊ ကစား စရာတွေဆိုတာ ပွစ်ကြီး တက်လို့။

သမီးနှင့် ကျွန်မ သည်လိုစခန်းသွားခဲ့ရတာ သမီးပင် အသက် လေးနှစ် ပြည့်တော့မည်။ သမီးကို မူကြိုထားဖို့ စဉ်းစားကြရပြီ။ ကျွန်မတို့ နေသော မန္တလေး မြို့သစ်မှာ မူကြိုတွေ များပါသည်။ သူနှုန်းနှင့်သူ များတာလည်း ရှိ၊ နည်းတာလည်း ရှိ။ ကျွန်မတို့ စဉ်းစားတာက တစ်မျိုး။ အိမ်နှင့် မနီးမဝေးမှာပဲ ထားချင်သည်။ စာတွေ၊ ကဗျာတွေ၊ ကွန်ပျူတာတွေ

တတ်ဖို့ထက် အများနှင့် ရောနှောနေတတ်ခြင်းကို ကျွန်မတို့ အဓိက စဉ်းစား ရပါသည်။ ကလေးဦးနှောက် သေးသေးကလေးထဲ အလိုလို စီးဝင်တာမျိုး မဟုတ်ဘဲ ရိုက်နှက်ထုထောင်းပြီး ထည့်ရမှာကို စိုးရိမ်သည်။ မူကြိုသည်ပင် ယဉ်ကျေးမှုလိုဖြစ်နေတော့ ကျွန်မတို့ ကြီးသလို ကြီးစေချင်ပေမဲ့ ပို့တာတော့ ပို့ရပါမည်။ အနားမှာ နာမည်ကြီးမူကြိုတွေ ရှိပါ၏။ တော်တော်ဝေးဝေးမှာ အထင်ကရ မူကြိုတွေလည်း ရှိသည်။

ကျွန်မတို့အိမ်နှင့် အနီးဆုံး မူကြိုကတော့ လမ်းမကြီးကို ဖြတ်ကူး ရုံနှင့် ရောက်ပါသည်။ နောက်တစ်ခုကတော့ အိမ်နှင့် တစ်ပြာသာသာလောက် သွားရသော ရိမန်ကက်သလစ် သီလရှင်များက ဖွင့်သော မူကြိုဖြစ်၏။ ထိုမူကြိုကိုပဲ ကျွန်မတို့ ရွေးလိုက်ကြသည်။ သမီးကလေး လေးနှစ်ပြည့်သည့် နှစ်မှာ မူကြို ပို့ရတော့မည်။ မွေးကတည်းက တပွေ့ပွေ့ တပိုက်ပိုက် ရှိခဲ့ ရသော၊ မအေနှင့် မခွဲစတမ်း တပူးတွဲတွဲ မြစ်ကူးချောင်းခြား ခရီးခတင်းတွေပါ လိုက်ခဲ့ရရှာသော သမီးကလေးကို ကျွန်မ နေကုန် ခွဲနိုင်ပါ့မလား။ သမီး ကလေးကကော အိမ်ကိုခွဲပြီး ကျောင်းမှာ ပျော်နိုင်ပါ့မလား။ တစ်ယောက် တည်း အဘွားကြီးလေးလိုနေပြီး စကားကြီးစကားကျယ်ပြောတတ်သော သမီးကလေး ကလေးချင်းမှ ဝင်ဆုံးပါ့မလား။ ကျွန်မရင်ထဲမှာ ဝမ်းနည်းတာ လိုလို၊ ဝမ်းသာတာလိုလို။

“သမီး မူကြိုကျောင်း တက်ရတော့မှာနော်။ မူကြိုမှာ ဆရာမတွေက ကဗျာတွေ၊ စာတွေ သင်ပေးမှာ။ ကစားရတာလည်း ပျော်စရာကောင်းတယ်။ သူငယ်ချင်းတွေမှ အများကြီးပဲ”

သမီးမက်လောက်သည့်စကားတွေကို တစ်ပတ်လောက်ကတည်းက နားသွင်းရသည်။ စာအုပ်တွေ၊ ခဲတံတွေ ဝယ်ပေး၊ ကျောပိုးအိတ်ကလေးထဲ ထည့်ပြ၊ ကျောင်းသွားပြ စသဖြင့် သမီး စိတ်ပါအောင် ဆွယ်ရသည်။ သမီးက တက်မယ်ဆိုလို့သာ ယုံရသည်။ ကျွန်မဖြင့် ချက်ချင်း မယုံဝံ့သေး။ ကျောင်း

တက်တော့မှ ကြည့်ရမှာပဲ။ ကျောင်းမတက်ခင် တစ်လလောက်အလိုမှာ နို့ဖြတ်ဖို့ ကြိုးစားရသည်။ သမီးကို ညအိပ်ရာဝင် ပုံပြောနေကျဆိုတော့ ကျွန်မမှာ ပုံပြင်တစ်ပုဒ် ထွင်ရပါ၏။ သွားကလေးတွေ လှသော မနှင်းဖြူ ကလေးနှင့် သွား မလှသော သဂျိုးမည်းညို (သွားကျိုးမည်းညို) အကြောင်း ပုံပြင်ကို ဖွဲ့ကာနွဲ့ကာ နှိုင်းကာယှဉ်ကာပြောပြတော့ သမီးက စိတ်ဝင်စား ပါသည်။

“မည်းညိုကြီးက လေးနှစ်အထိ နို့စို့တော့ သွားတွေ ပိုးစားပြီး ပဲ့ကုန်တာပေါ့။ ပိုးစားတော့ သွားတွေကလည်း မည်းလို့ သူငယ်ချင်းတွေက သူ့ကိုတွေ့ရင် မည်းညိုသဂျိုး၊ သဂျိုးမည်းညို အဲလိုအပြောင်ခံရတာ။ မနှင်းဖြူ ကလေးကျတော့ ဟယ် လှလိုက်တာ သွားကလေးတွေကို ဖွေးလို့။ သွား လေးတွေ ဘာလို့လှတာလဲလို့မေးတော့ နို့မစို့တော့လို့လေတဲ့”

သည်ပုံပြင်က ထိရောက်ခဲ့သော်လည်း တစ်ပတ်လောက် ပြောယူ ရသည်။ နို့စို့မယ်ကြတိုင်း သဂျိုးမည်းညိုကြီးနော်ဆိုလျှင် မစို့တော့။ မစို့တော့ ပါဘူး မေမေရယ်၊ သမီးက မနှင်းဖြူကလေး လုပ်ချင်တာတဲ့။ ပြီးတော့ သူ့သွားကလေးတွေ စေ့ကာ “သည်မှာ ဟင်း ဟင်း” နှင့် လုပ်ပြတော့ ကျွန်မ စိတ်မကောင်းဖြစ်ရပြန်ပါ၏။

သည်လိုနှင့် သမီးကလေးကို မူကြိုပို့သည့်ရက် ရောက်လာပါပြီ။ ထိုနေ့က ကျွန်မစိတ်တွေ လှုပ်ရှားနေခဲ့သည်။ မနက်စောစောထပြီး သမီး အနီးကို စောင့်ရသည်။ နိုးတော့ သွားတိုက်မျက်နှာသစ်ပေးပြီး မုန့်ကျွေး ရသည်။ ကျောင်းပျော်ရေးတရားတွေ ဟောရပါ၏။ သမီးကလည်း တက်တက် ကြွကြွပင်။ ဂါဝန်အသစ်ကလေး ဝတ်၊ ဖိနပ်အသစ်ကလေး စီး၊ ကျောပိုး အိတ်ကလေး လွယ်ပေး၊ မုန့်ဘူးထဲ မုန့်တွေ ထည့်။ ဖအေလုပ်သူက ကျောင်း ပို့ရန် သမီးကို လက်ဆွဲခေါ်သွားတော့ ကျွန်မရင်ထဲ ဟာကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ သည်ကနေ့ကစပြီး သမီးကလေး ကျောင်းစနေရရှာပြီ။ တစ်နှစ် နှစ်နှစ် ဆယ်နှစ်

အနှစ် နှစ်ဆယ်။ ပညာဆိုတာ ဆုံးခန်းတိုင်သည် မရှိ။ သည်ကနေ့ကစပြီး ကျောင်းဆိုတဲ့ အသိုက်အမြိုထဲ သမီးကလေး ရောက်ရပါကကော။

ကျွန်မ ငိုမိပါ၏။ သမီးကို လွမ်းလို့ပဲလား၊ ကျောင်းစတင်သော သမီးကိုကြည့်ပြီး ဝမ်းသာမိလို့ပဲလား။ ကျွန်မ မဝေခွဲတတ်တော့ပါ။ သမီးကလေး မွေးပါပြီဆိုကတည်းက ကျွန်မရင်ခွင်နှင့် ဝေးရာ တစ်နေရာကို သွားထားခဲ့ရတာ ဒါ ပထမဆုံးအကြိမ်ပဲ ဖြစ်ပါ၏။

၅

သမီးကလေးက ကျောင်းပျော်ပုံ မရပါ။ ကျောင်းသွားရမှာကိုပင် ထိတ်လန့် သလိုဖြစ်နေတာ ကျွန်မတို့ သတိထားမိကြပါသည်။ ကျွန်မထင်သည့် အတိုင်းပင်။ သမီးကို ကျွန်မ စိတ်မချရဲခဲ့။ သမီး စိတ်ဆင်းရဲနေတာကို ကြည့်ပြီး စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ရပါ၏။ ကျောင်းကြီးမှ မဟုတ်သေးတာပဲလေ၊ မူကြိုပြန်နတ်မှ ထင်ပါရဲ့လို့ပင် တွေးမိသည်။ မူကြိုကျောင်းထားစဉ်ကပင် စာတွေ တတ်ခဲ့စေတော့လို့ စိတ်မရှိ၊ အများနှင့် နေထိုင်ပေါင်းသင်းတတ်ရေး ကိုသာ ကျွန်မတို့ စဉ်းစားခဲ့ကြသည်။ သည်တန်ဖိုးကိုသာ ကျွန်မတို့ လိုချင်ခဲ့သည်။ အခုတော့ သမီးကလေး ကျောင်းကြောက်နေရှာလေသလား။ ကျောင်းမပျော်ပိုက်တာကတော့ သေချာသည်။ တစ်စတစ်စ အသားကျ သွားလျှင် နေပျော်သွားလေမလား။ တစ်ရက်က နှစ်ရက်၊ နှစ်ရက်က သုံးရက်။ ရက်တစ်ပတ်။

“သမီး မူကြိုမတက်ချင်ဘူး မေမေ”

“သမီး ဘာဖြစ်လို့ မတက်ချင်တာလဲ မေမေပြောစမ်း”

“မတက်ချင်လို့”

ပြီးပါလေရော။ ထိုနေ့က ကျောင်းသွားဖို့ အကျောက်အကန်ငြင်းဆန် နေသော သမီးကိုကြည့်ကာ ယူကျုံးမဖြစ်စွာ ကျွန်မ ရိုက်မိပါသည်။ ကျောင်း တက်ရတာ စိတ်ဆင်းရဲနေပါသည်ဆိုသောကလေးကို စိတ်မဆင်းရဲရလို့

ရွတ်လုပ်သလိုများဖြစ်နေရောသလား။ ရိုက်မိတော့လည်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရပါသည်။ ဖအေကတော့ သမီးကို ချော့သည်။ ချော့တုန်း ခဏပင်၊ မတက်ချင်ကြောင်းကိုသာ ပြောသည်။

တစ်ရက်။ သူ့ဘွားအေ နေမကောင်းသဖြင့် ချော်ဆိပ်ကိုသွားပို့ ကားငှားရသည်။ ကျောင်းမလွတ်သေးတော့ သမီးတို့ မူကြိုကို ကားနှင့် ဝင်ကြိုရသည်။ သမီးတို့ မူကြိုက မနက်ကိုးနာရီကျောင်းတက်။ နေ့လယ် ဆယ်တစ်နာရီ ထမင်းစား၊ ညနေ နှစ်နာရီခွဲက သုံးနာရီကြား ကြိုရသည်။ မနက် သူ့အဖေက ကျောင်းပို့၊ ကျွန်မက ထမင်းဟင်းချက်၊ ဆယ်နာရီခွဲတော့ ထမင်းပို့၊ ညနေ ကျောင်းဆင်း ကျွန်မက သွားကြို။ ထိုနေ့က ကျွန်မတို့ ကားနှင့် ဝင်ကြိုတော့ နေ့လယ် ထမင်းစားပြီးချိန်။ မူကြိုကျောင်းကလေးက တိတ်ဆိတ်နေသည်။ ကျွန်မဝင်သွားတော့ သီလရှင်ဆရာမကလေးနှင့် သမီး နှစ်ယောက်တည်း ထိုင်နေတာတွေ့လိုက်ရတော့ ကျွန်မ အံ့သြသွားသည်။ သမီးကလည်း ငုတ်တုတ်။ သီလရှင်ကလေးကလည်း ငုတ်တုတ်။ သမီးက မျက်နှာတွေ ညိုလို့။

“စစ္စတာ သမီးတစ်ယောက်တည်းလား၊ ငိုနေတာလား။”

“အိမ်ပြန်ချင်တယ်ချည်း ပြောနေတယ်။ ကလေးတွေက သည်လို ပါပဲ၊ နောက်တော့ သူ ပျော်သွားမှာပါ။”

“ကျန်တဲ့ကလေးတွေကော”

“အားလုံးအိပ်နေကြတယ်လေ၊ ဖွေးဖွေးကသာ မအိပ်တာ မအိပ်ချင်ဘူးတဲ့”

“သူတစ်ယောက်တည်း မအိပ်တာလား”

“ဟုတ်တယ် သူတစ်ယောက်တည်းပဲ”

ကျွန်မ သဘောပေါက်သွားပြီ။ သမီးက သည်အချိန်ကို စိတ် ဆင်းရဲနေတာပါလား။ ကားပေါ်ရောက်လို့ သမီးကို ကျွန်မမေးကြည့်တော့

အဖြေတွေ့ရလေပြီ။ နေ့လယ် ၁၁ နာရီ ထမင်းစား၊ ခဏကစားပြီး ကလေးတိုင်း အိပ်ရသည်။ သူများတွေ အိပ်တုန်း ငှက်တုတ်ထိုင်နေရတော့ အိမ်ကို လွမ်းပုံရသည်။ သမီးကို ကျွန်မ မေးကြည့်၏။

“သမီးက ဘာလို့မအိပ်တာလဲဟင်”

“သမီးအိပ်လိုက်ရင် ညရောက်သွားမှာပေါ့။ သမီး ကျောင်းမှာ မအိပ်ချင်ဘူး။ မေမေနဲ့ပဲ အိပ်ချင်တာ”

ကလေး မပျော်ပိုက်တာကို ကျွန်မ ဇွတ်မလုပ်ချင်ပါ။ ကလေး စိတ်ကို မညှဉ်းဆဲသင့်ပါ။ သမီးကလေးကို ကလေးဘဝ အနှစ်သာရဖြစ်သည့် စိတ်လွတ်လပ်ပျော်ရွှင်ခြင်းကို အပြည့်အဝ ရစေချင်ပါ၏။ ကျွန်မတို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြင်လိုက်သည်။ နေ့လယ် ဆယ့်နှစ်နာရီအထိသာ ကျောင်းတက်စေပြီး အိပ်ချိန်တွေမှာ အိမ်ပြန်ခေါ်မည်။ အနာနှင့် ငေးဆေး တည့်တော့လည်း အဟုတ်သား။

၆

အခုတော့ သမီးကလေး ကျောင်းပျော်ပြီ။ ရှစ်နာရီခွဲ ကျောင်းပို့၊ ဆယ်နာရီခွဲ ထမင်းသွားပို့၊ ဆယ့်နှစ်နာရီ ကြို။ ကျောင်းနှင့် အိမ် ကူသယ်ခေါက်သယ်။ မနက် မနက် သမီးကတောင် အိပ်ရာက အရင်နိုးနှင့်နေပြီ။ ကျောင်းသွားပို့အတင်းပူဆာနေတတ်ပြီ။ မိုးရွာသည့်နေ့က ကျောင်းမလိုက်ပါနဲ့ဆိုတာတောင် မရ။ “ထီးဆောင်းသွားမှာပေါ့ မေမေရဲ့” တဲ့။

ကျောင်းပို့ဖို့ မနက်တိုင်း အလှပြင်ပေးတာကို သမီးက သဘောကျနေတတ်သည်။ သူဝတ်ချင်သည့် ဂါဝန်ကို သူကိုယ်တိုင် ရွေးသည်။ သမီး ကျောင်းနေမှ ကလေးကလေးတွေ၊ ဆံကုပ်ကလေးတွေ ဝယ်ပေးရတာလည်း မနည်းတော့။ ကျောင်းသွားခါနီး မှန်ပြေးကြည့်ရတာလည်း အမော။ “သမီးက လှလိုက်တာတော်” ဆိုလိုက်လျှင် ပြုံးသွားတတ်သည်။ ကျွန်မမှာ မနက်တိုင်း သမီးကို ရေချိုး၊ သွားတိုက်ပေး၊ အလှပြင်ပေး။

မုန့်ဘူးထဲ မုန့်ထည့်ပေး၊ ကျောပိုးအိတ် ပြင်ပေး။ ပြီးတော့ ဖအေကြီးက ကျောင်းပို့။ ကျွန်မက အိမ်ခြံဝအထိ လိုက်ပို့တော့ သမီးက နှုတ်ဆက်သည်။ လမ်းကွေ့လေးချိုးလိုက်တော့ သမီးကလေးကို မမြင်ရတော့။ သမီး ထမင်းစားချိန်မီအောင် ချက်ပြုတ်ရဦးမည်။ ထမင်းချိုင့် ပြင်ပေးရဦးမည်။ သမီးက ကျောင်းမှာလည်း ဝလုံးတွေ အများကြီး ရေးသတဲ့။ အိမ်ရောက်တော့လည်း ရေးလိုက်တဲ့ ဝလုံးတွေ။ ကျောင်းက သူငယ်ချင်းတွေအကြောင်း စိကာပတ်ကုံး ပြောတတ်နေပြီ။ သည်လိုဆိုတော့လည်း ကျွန်မမှာ ဝမ်းသာပီတိ ဖြစ်ရပါ၏။

သည်နှစ် မူကြို။ နောက်နှစ် သူငယ်တန်း။ နောက်နှစ် ပထမတန်း။ နောက် ဆယ်နှစ် ဆယ်တန်း။ နောက်။

စက်သီးထဲ ထည့်လှူထားသော ရေငင်ပုံးကလေးလိုပါပဲကလား။ ရေငင်ပုံးက ရေအပြည့်ဖြင့် တက်တက်လာလေ တစ်ဖက်ကြီးစက ဆင်း၍ ဆင်း၍ သွားလေ။ သမီး အတန်းရလာလေလေ ကျွန်မတို့ကလည်း နှိုက်၍ နှိုက်၍ ရှာကြရလေလေ။

စာတွေ အများကြီးရေးရဦးမှာပါလား မုန့်ဆပ်သွားဖူးကလေးရေ။

မဟေသီမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၈၊ နိုဝင်ဘာ

မြိုင်နှင့် ရက်

၁

မြိုင်နှင့်မိုးတွေ တဖြောက်ဖြောက် တသုန်သုန် စွေတတ်သော ပြင်ဦးလွင် ဆောင်းသည်ပင် တစ်ကျော့ တစ်လီ ပြန်ရောက်လာခဲ့ပြီ။ မြိုင်နေရာသမ္ဘာ သစ်ပင် သစ်တော သစ်ခက် သစ်ကွက်တွေပေါ်မှာ မိုးနှင့်ရည်တွေ တပေါက်ပေါက် ကြွေကျနေပုံကို 'မြိုင်' ငေးမောကြည့်နေမိသည်။

ပြင်ဦးလွင်လို နှင်းမြို့တော်မှာ သည်လို မြိုင်နှင့် နှင်းမိုးတွေ စွေနေ တတ်တာ မဆန်းလှသော်လည်း နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း သည်လို ဆောင်းချမ်းရာသီ ကိုပဲ မျှော်မောခဲ့ရတာကတော့ မြိုင်အတွက် ဆန်းလှသည်ဟု ဆိုရမည်။ ပြင်ဦးလွင်ဆောင်းက မှန်မှန်သုန်သုန်ဆိုပေမဲ့ လန်းဆတ်စိုရည်သော အလှ၊ ကြည်လင်အေးမြသော သဘာဝကို ဆောင်နေတတ်သည်။

ဒါကြောင့်မို့ ထင်ပါ၏။ ပြင်ဦးလွင်မှာ အရွယ်နှင့်အမျှ အနေကြာလာ ခဲ့သည့်တိုင် ဆောင်းနှင်းမြို့ကလေး၏ ဆောင်းပသာဒကို ရိုးအိမ်သွားခဲ့။ အေးလွန်းစက်လွန်းလှသော ပြင်ဦးလွင် ဆောင်းကို မြိုင် ချစ်သည်။ တွယ်တာသည်။ မြတ်နိုးခုံမင်သည် ဆိုသည့် ခံစားမှုသာ ရှိသည်။

ဟိုတုန်းကတော့ သည်လို ဆောင်းရာသီပိပိကြီးရောက်လေတိုင်း မြိုင်တို့ နေထိုင်ကြီးပြင်းရာ 'ဂနိုင်းမေ' ခြံကြီးထဲတွင် လူတပွေးပွေးရှိတတ်သည်။ ဒီဇင်ဘာကျောင်းပိတ်ရက်တွေမှာ အိမ်ပြန်လာတတ်ကြသော သူတို့တစ်တွေကို ကြီးမေရော မြိုင်ပါ စောင့်မျှော်နေတတ်မြဲ။ 'ဟောဝန်' က ပြင်ဦးလွင်နှင့်ဝေးသော ရန်ကုန်မှာ။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားပေါ့။ 'ဟောမန်' နဲ့ 'ဟောမာ' ကတော့ ပြင်ဦးလွင်နှင့် ၄၂ မိုင်သာဝေးသည့် မန္တလေးတက္ကသိုလ်မှာ တက်ကြတာဆိုတော့ ကျောင်းပိတ်သည်နှင့် ပြင်ဦးလွင်ကို အရင်ဆုံး ရောက်လာတတ်ကြသည်။ နောက်တစ်ရက်ဆို ဟောဝန် ပြန်ရောက်လာတော့မည်။ ဟောဝန်ပြန်အလာကို မြိုင်တို့ သုံးယောက်သား မန္တလေး-ပြင်ဦးလွင် ကားဂိတ်များရှိရာ မြို့လယ်ကို စက်ဘီးတစ်စီးစီနှင့် သွားကြကြသည်။ ရန်ကုန်က ဟောဝန်ပါ ရောက်လာပြီဆိုရင်တော့ လူစုံပြီ။ စကားတွေ လှပြောကြတာကပင် အရသာရှိလှ၏။ သူ့အတွေ့အကြုံ၊ ကိုယ့်အတွေ့အကြုံတွေ ပြောကြရင်း ရယ်ကြမောကြ ပျော်ရွှင်ခဲ့ရသည်။

ထိုအခါတိုင်း မြိုင်နှင့် ကြီးမေ နှစ်ယောက်တည်းသာရှိသော တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်လွန်းလှသည့် 'ဂနိုင်းမေ' ခြံကြီးသည် ဆပ်သွားဖူးပင် ကျေးအုပ်ကျသလို ကျိကျိကျာကျာ ရှိလေသည်။ ခြံကြီးထဲမှာပဲ ဥယျာဉ် ပျော်ပွဲစားပါတီလို ခုံတွေ ဆက်ခင်းကာ ကြီးမေနှင့် မြိုင် စီစဉ်ထားသမျှ အစားအစာတွေကို တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး စားကြ၊ စကားတွေပြောကြ။ ဝဲမဝနိုင်။ မြိုင်ကတော့ သည်လိုရက်တွေမှာ စားဖိုဆောင်က ထွက်ရသည် မရှိတော့။ သည့်အတွက် မြိုင်ကလည်း ကျေနပ်ပါသည်။ သူချက်သမျှ ကြိုက်ကြသည်ဆိုတော့ ပင်ပန်းသည်လည်း မထင်မိ။

ခရစ်စမတ်ရက် ရောက်ပြီဆိုရင်လျှင်တော့ မြိုင်တို့တစ်ခြံလုံး မီးတွေ ထိန်ညှိနေအောင် ထွန်းနေကျ။ ဓမ္မတေးတွေကို သံပြိုင်ဆိုနေကျ။ ဟောဝန်နဲ့ ဟောမန်က အတီး၊ မြိုင်နှင့် ဟောမာက အဆို။ ဆိုသမျှ တီးပေးသည်။ တီးသမျှ

ဆိုကြသည်။ ကြီးမေကတော့ တေးကလေး လိုက်ညည်းလိုက်၊ စည်းချက်
ကလေး လိုက်လိုက်နှင့် ဝမ်းသာအားရ ပြုံးနေတတ်ပါ၏။ ညပိုင်းမှာတော့
ဖိတ်ထားသမျှ ဧည့်သည်တွေကို ဧည့်ခံကြရသည်။ နှစ်စဉ် ခရစ်စမတ်ည
တွေမှာ မြိုင်တို့ခြံက ကြာဆန်ချက် ကျွေးနေကျမို့ အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေ
တွေကို ဖိတ်စာ တကန်တကဖြင့် ဖိတ်ကြားစရာ မလိုပါ။ သိကြပြီးသား။

ကြီးမေ၏မိတ်ဆွေများသာမက ဟောဝန်၊ ဟောမန်နှင့် ဟောမာ သုံးဦး
စလုံး၏ သူငယ်ချင်းတွေကလည်း များလှသည်။ မြိုင်မှာတော့ ပြောလောက်
စရာ အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေရယ်လို့ သိပ်မရှိ။ မြိုင်တို့ခြံမှာ အလုပ်ဆင်း
ကြသော ဦးအဲတို့မိသားစုနှင့် မြိုင် ဈေးဝယ်နေကျ ပြင်ဦးလွင်ဈေးထဲက
ဖောက်သည်ကလေးတွေလောက်ပဲ ရှိသည်။ ပြောရမည်ဆိုလျှင်တော့ ဟောမာ
သူငယ်ချင်းတွေကလည်း မြိုင်သူငယ်ချင်းတွေလို့ ပြောလို့ရကောင်းပါ၏။
ဟောမာနှင့် မြိုင်က တစ်နှစ်တည်း၊ တစ်တန်းတည်း၊ တစ်ကျောင်းတည်း
အတူနေခဲ့ကြသော်လည်း ပင်ကိုအားဖြင့် မြိုင်က ဟောမာ့လောက် သွက်သွက်
လက်လက် ချက်ချက်ချာချာ မရှိခဲ့တာကိုလည်း မြိုင် ဝန်ခံရပါမည်။
ဟောမာက ဆယ်တန်းကို နှစ်ချင်းပေါက် အောင်မြင်ခဲ့သော်လည်း မြိုင်က
နောက်ထပ် သုံးနှစ်ဆက်ကာ ဖြေဆိုခဲ့သည့်တိုင် သည်တောင်က မကျော်နိုင်ခဲ့။
သူ့ကိုယ်သူ ပညာနှင့်ပတ်သက်လို့ ကံ မပါလေခြင်းဆိုတာ သဘောပေါက်
ရပြီ။ နောက်ဆုံးတော့ ကြီးမေကိုယ်တိုင်က မြိုင်ကို ကျောင်းဆက်မတက်စေ
တော့ဘဲ ခြံထဲမှာပဲ အတူနေကာ ခြံအလုပ်ကို ဦးစီးစေခဲ့သည်။ မြိုင်ကလည်း
သည်လိုစိတ်ကူးထားပြီးသား။

မြိုင်တို့ခြံကြီးထဲမှာ သစ်ပင်ကြီးတွေ များလှသည်။ သစ်သီး
ဥယျာဉ်ကြီးလို့ပင် ခေါ်နိုင်သည်။ ကတ္တီပါပင်၊ မက်မန်းပင်၊ တညင်းပင်၊
ကျွဲကောပင်၊ လိမ္မော်ပင်လို သီးပင်တွေရှိသလို ချယ်ရီ၊ စိန်ပန်းပြာ၊ ငှက်ပင်၊
သော်ကကြီး စသည့် အပွင့်လှအပင်ကြီးတွေလည်း ရှိသည်။ အိမ်ပတ်လည်

မြေကွက်လပ်မှာတော့ ဒေလီယာ၊ ဒေစီ၊ သစ္စာပန်း၊ ဂန္ဓမာ စသည့် ပန်းအလှ
ပင်တွေလည်း သူ့အပင်နှင့် သူ့အခင်း ဝေဝေဆာဆာရှိသည်။ ဂေါ်ရခါးပင်၊
ပဲသီးတောင့်ရှည်၊ ရွှေပဲသီး၊ ရွှေဖရုံ စသည့် စားပင်တွေကိုလည်း စင်တင်ကာ
စိုက်ပျိုးထားသည်။ ချဉ်ပေါင်၊ ဆလပ်၊ မုန်ညင်း၊ ကိုက်လန်၊ ရုံးပတီ၊
ခရမ်းပင်တွေကလည်း သူ့အကွက်နှင့် သူ့အခင်း တပြန့်တပြောကြီး ရှိသည်။
သည်ခြံထွက်သီးနှံတွေက နှစ်ပတ်လည် ဆွတ်ခူးရောင်းချလို့ပင် မနိုင်ခဲ့။

နှစ်ဧကလောက် ကျယ်ဝန်းသော သည်ခြံကြီးသည်ပင် သစ်တော
အုပ်အုပ်ကြီးနှင့် တူနေတာကိုပဲ ကြီးမေက ကျေနပ်လှသည်ဆို၏။ ဒါတွေက
ဦးအဲတို့လက်ရာ ဆိုသော်လည်း ကြီးမေ၏ စိတ်ကူးတွေသာဖြစ်သည်။
ရာသီနှင့်လိုက်ဖက်သည့် သီးပင် စားပင်တွေကို ကြီးမေကပဲ အလှည့်
သင့်အောင် စီစဉ်စိုက်ပျိုးစေသည်။

“ကြီးမေစိတ်က ဘယ်လိုပြောရမလဲမသိတော့ဘူး။ ဆူဆူပွက်ပွက်
ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး မြို့ကြီးတွေမှာ မနေချင်ဘူး။ အဲသလို ပတ်ဝန်းကျင်
ကိုလည်း မကြိုက်ဘူး။ လူသူဝေးဝေး တောထဲတောင်ထဲ တစ်ကိုယ်ရေ
တစ်ကာယ အိမ်ကလေး သန့်သန့်တစ်လုံးဆောက်ပြီး နေမယ်။ စိုက်ခင်း
ကလေး စိုက်စားမယ်။ လေကောင်းလေသန့်ကလေး ထွက်ရှုလိုက်၊ လမ်း
ကလေး လျှောက်လိုက်၊ အိမ်ကလေးထဲ ပြန်နေလိုက်။ အဲသလို ဘဝမျိုး
နဲ့ပဲ နေမယ်လို့ ငယ်ငယ်ကတည်းက စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့တာလေ။ တကယ့်
တောကြီးမျက်မည်းထဲမှာ နေလို့မဖြစ်တော့လည်း ကိုယ့်ခြံကလေးကို
တောအုပ်ကလေးနဲ့တူအောင် ဖန်တီးယူရတာပေါ့။ ကြီးမေတော့ ဆူသံ
ညံသံတွေကို အမုန်းဆုံးပဲ။ ဖြစ်နိုင်ရင် မကြားချင်ဘူး။ အခုလို အေးဆေး
တိတ်ဆိတ်နေမှ နေတတ်တယ် ပြောရမလားပဲ”

ကြီးမေက စိတ်လိုလက်ရရှိသည့်အခါတိုင်း သူ့ဘဝ သူ့ဇာတ်
အကောင်း အဆိုးတွေ မြို့ကို ပြောပြတတ်သည်။ ကြီးမေအနားမှာ မြိုင်ပဲ

ရှိသည်ကိုး။ ကြီးမေက ပြင်ဦးလွင်ဇာတိတော့ မဟုတ်ပါ။ ရန်ကုန်မြို့မှာ နေထိုင်ကြီးပြင်းခဲ့ရသူ ဆို၏။ ကြီးမေ၏ဖခင်မှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် အစိုးရဝန်ထမ်းဖြစ်သည်။ မြိတိသျှကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေးကာလတွေတုန်းက နယ်ဘက်အရာရှိဖြစ်သော ဖခင် ပြောင်းရွှေ့ရာ ပြင်ဦးလွင်မြို့ကလေးကို ရောက်လာတော့ ကြီးမေအသက် နှစ်ဆယ်ကျော်စွန်းစပဲ ရှိသေးသည်ဆိုပါ၏။ ပြင်ဦးလွင်မှာ အခြေကျလာစဉ်မှာပင် စစ်ငွေတွေ ယှက်သန်းလာခဲ့သည်။

“ဂျပန်တွေဝင်လာတော့ ပြင်ဦးလွင်တစ်မြို့လုံး တိတ်ဆိတ်ချောက်ချား နေလိုက်တာ မှတ်မိသေးတယ်။ တစ်ခုခုဖြစ်တော့မယ့် နိမိတ် ထင်နေသလို ပါပဲ။ နောက်တော့ ပြင်ဦးလွင်က ဝေးရာကို စစ်ပြေးကြရတာပါပဲ။ အိန္ဒိယ ဘက်ကို တချို့ ပြေးကြတယ်။ တရုတ်ပြည်ဘက်ကိုလည်း တချို့ ပြေးကြတယ်။ ရရာ ကြုံရာနဲ့ ကိုယ့်ပစ္စည်းကလေးတွေ ကိုယ်တင်ပြီး ဒရောသောပါး ပြေးကြရတာပဲ။ တချို့ကလည်း ကားပေါ် ပစ္စည်းတင်ပြီး ရောက်နိုင်သလောက် သွားကြရတာပေါ့။ ကားမရှိသူတွေကတော့ အထုပ်ထမ်းပြီး ခြေကျင်ပြေးကြ ရတာပဲ။ ကြီးမေရဲ့ ဖေဖေကတော့ အင်္ဂလိပ်နယ်ဘက်ဝန်ထမ်းအရာရှိဆိုတော့ တာဝန်အရ မလိုက်လို့ မဖြစ်တော့ဘူး။ ကြီးမေတို့သားအမိကတော့ ရွှေစငွေစ ကလေးတွေ ထုပ်ပိုက်ပြီး နေခဲ့ရတယ်။ နောင်ချို့နဲ့ သီပေါကြားက နောင်မွန် ရွာကလေးမှာကို နှစ်နှစ် သုံးနှစ်လောက် ကြာ ထင်ပါရဲ့။ နောက် မြိတိသျှ အုပ်ချုပ်ရေး ပြန်ဝင်လာပြီး ပြန်အခြေချပေမဲ့ ဖေဖေက ပြန်ရောက်မလာ တော့ဘူး။ ဆင်းမလားမှာပဲ ဆုံးရှာတယ်။ ကြီးမေတို့ကတော့ ပြင်ဦးလွင်ကို ပြန်လာခဲ့တယ်။ သည်ခြံကြီးက ဖေဖေရဲ့ခြံလေ၊ အင်း ဖေဖေအမွေ ဆိုပါ တော့ကွယ်”

ကြီးမေတို့ ရောက်လာစဉ်က သည်ခြံကြီးမှာ အမည်နာမရယ်လို့ သတ်သတ်မှတ်မှတ် မရှိ။ နှစ်ထပ်အုတ်ထပ်တိုက်ကလေး တစ်လုံးနှင့် တောအုပ်သာသာခြံကြီးသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။

“သည်ခြံကို ဂနိုင်းမေ ဆိုတဲ့ နာမည်ကို ကြီးမေ ပေးတာ။ ကြီးမေ ပြောဖူးသလိုပေါ့၊ တော ဆိုတဲ့ သဘောအဓိပ္ပာယ်ကို ရောက်စေချင်တာ မှုတ်လား။ တောရိပ်တောင်ရိပ်ကို ကြီးမေက သိပ်မက်စက်တာဆိုတော့ သည်ခြံကြီးကို တောရဲ့ အနှစ်သာရရော၊ အဓိပ္ပာယ်ရောပါအောင် ပေးလိုက် တာပေါ့။ ‘မေ’ ဆိုတာက ကြီးမေရဲ့ မေမေ့နာမည်လေ။ ဒေါ်မေသွယ် တဲ့၊ ဒါပေမဲ့ အားလုံးက မေ လို့ပဲ ခေါ်ကြတယ်”

ကိုယ်တိုင်ပင် တစ်ခါတလေ နားမလည်နိုင်ခဲ့။ လူ့သဘာဝတွေကို သိပ်နားမလည်တော့လည်း ကြီးမေကို ထူးဆန်းသော အမျိုးသမီးကြီး တစ်ယောက်လိုသာ မြိုင် သဘောထားရတော့သည်။ တစ်ခါတစ်ခါတော့ စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက်တွေကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့များ ကြီးမေတစ်ယောက် လောကကြီးထဲကို ရောက်လာလေသလား တွေးမိရသည်။ ထိုစိတ်ကူးယဉ် အိပ်မက်တွေက သူဖြစ်စေချင်သလို လက်တွေ့မှာ ဖြစ်မလာတော့ မာနတွေ အဖြစ် အသွင်ပြောင်းသွားလေသလား မြိုင် မတွေးတတ်။ မြိုင်ကိုယ်တိုင်က ငယ်ငယ်ကတည်းက ထုံထုံအအနိုင်ခဲ့သော မိန်းကလေးတစ်ယောက် မဟုတ်လား။

မြိုင်ပတ်ဝန်းကျင်က ကျဉ်းမြောင်းလှသလို မြိုင်သည်ပင်လျှင် ကျဉ်းမြောင်းသည်။ လောကအကြောင်း၊ လူ့အကြောင်းတွေကို ဉာဏ်မမီ တာလည်း ပါပါလိမ့်မည်။

“မြိုင် ရှေ့နေကြီး ဦးစောနိုင် လာနေတယ်”

“ဪ ဟုတ်ကဲ့၊ ဦးအဲ တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ပါ။ သူတို့တစ်တွေ တော့ ရောက်မလာကြသေးဘူး”

တပေါက်ပေါက်ကျနေသည့် နှင်းတွေကို မြိုင် မြင်နေရသည်။ အေးစိမ့်စိမ့် နှင်းမိုးတွေဆီက လွင့်လာသော အငွေ့တွေကို ရနေသည်။ နှင်းရည်သောက် ပန်းပွင့်ကလေးတွေပေါ်မှာ နှင်းဥကလေးတွေ ရှိသည်။

နှင်းတွေများလာတော့ နှင်းရည်ကလေးတွေ ကြွေကျသွားကြမည်။ သည်လိုပဲ ထင်ပါရဲ့။ မြိုင်ဘဝမှာ တွေးစရာတွေများလာတော့ အတွေးတချို့ ကြွေကျ သွားမည်ထင်၏။

J

မန္တလေး - ပြင်ဦးလွင် ကားလမ်းတစ်လျှောက် စိမ်းသစ်သော လောက အလှကို ဆင်ယင်ဖွဲ့ယှက်ထားသော သစ်ပင်တွေကို ငေးမောရင်း ဟောမန် စိတ်တွေလည်း နုသစ်လာသည် ထင်မိ၏။ ပြင်ဦးလွင်ဆိုသို့ ဦးတည်သွားနေ ရခြင်းကိုပင် ဟောမန် ရင်တွေခုန်နေသည်။ သည်လမ်း သည်ခရီးကို လွန်းထိုး ရက်ယှယ် သူ သွားနေလာနေကျ။ ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်လိုခင်းရှုကွက်မျိုး ရှိသည်၊ ဘယ်နေရာမှာတော့ တောင်ကမူစာကလေးတွေ ရှိတတ်သည် စသည်ဖြင့် အခုထိ သူ့စိတ်အာရုံထဲမှာ စွဲလမ်းနေဆဲဖြစ်သည်။ မြေလိမ် မြွေကောက်သဏ္ဍာန် တောင်တက်တောင်ဆင်း လမ်းကလေးကို ဖြတ်သန်း ရတိုင်း ခံစားရသည့် စိတ်ကြည်နူးမှုရသကလည်း ပြောင်းလဲမသွားပါ။ ဟိုတုန်းကလိုပဲ ပြင်ဦးလွင်ကို သူ ချစ်ခင်နေဆဲဖြစ်သည်။

ပြင်ဦးလွင်ကို ဟောမန် မရောက်ဖြစ်တာ ဆယ့်ရှစ်နှစ်လောက်တောင် ရှိရောမည်။ ဆယ့်ရှစ်နှစ်တောင် ရှိပြီလား။ နောက်ဆုံးတစ်ခေါက် သူ ရောက် တုန်းက အခုလို ဆောင်းရာသီတော့ မဟုတ်။ နွေဦးရာသီမှာပဲ ဖြစ်သည်။ ပြင်ဦးလွင်မြို့ အဝင်လမ်းတစ်လျှောက် ခရမ်းသွေးထနေသည့် စိန်ပန်းပြာ ပွင့်တွေ ပွင့်နေကြတာကို သူ မှတ်မိသည်။ သူတို့ ဂနိုင်းမေ ခြံကြီးထဲမှာလည်း စိန်ပန်းပြာတွေ ငှုချယ်ရီတွေ ဝေခဲနေအောင် ပွင့်နေတာ မဟုတ်လား။

သည်ခြံကြီးထဲမှာ သစ်ပင် စားပင် ပန်းပင်တွေ များလွန်းနေခြင်းကို ဟောမန်ကတော့ မကြိုက်။ အိမ်မျက်နှာစာရှေ့က မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်း ကွက်လပ် ကလေး ရှိနေလို့သာ အသက်ရှူ ချောင်ရသည်။ ဟောမန်ဆန္ဒအရဆိုလျှင် သည်နေရာကလေးမှာ အပန်းဖြေစရာ ကစားကွင်းကလေး တစ်ကွင်း

လုပ်ဖြစ်လိမ့်မည်ထင်၏။ သစ်ပင်တွေ ခြံနှင့် မဆုံလောက်အောင် စိုက်ပျိုးထားတော့ တစ်ခြံလုံး ပိန်းပိတ်နေသည်။ အပြင်ကိုပြင်ရဖို့ခက်သလို အပြင်ကလည်း ခြံအတွင်းကို လှမ်းမမြင်နိုင်။

လွတ်လပ်သော ကျယ်ပြောမှုကို မက်မောသည့် ဟောမန်ကတော့ ခြံကြီးထဲမှာ ပိတ်မိနေရတာကို သည်းမခံနိုင်။ ကွန်ရက်လို ချိတ်ဆက်နေသည့် ပြင်ဦးလွင်လမ်းတွေပေါ်မှာ လျှောက်သွားနေချင်သည်။ ရုက္ခဗေဒ ဥယျာဉ်၊ ပွေးကောက်ရေတံခွန်တွေဘက်ကိုပင်မက ပြင်ဦးလွင်မြို့အထွက်က ဝက်ဝံရွာ နောင်ချိုအစပ်က ရွာကလေးတွေဘက်အထိ စက်ဘီးလျှောက်စီးချင် စီးလိုက်သေး၏။

“ဟောမန်ရယ် မင်းဟာလေ ကြီးမေ မွေးထားတဲ့ သားသမီးလေးယောက်ထဲမှာ အကဲဆုံး အထွင်ဆုံးပဲ။ အမြဲတမ်း အပြင်ပဲ ထွက်လည်ချင်နေတော့တာပါလား။ ဟောမန်နဲ့တော့ ခက်တယ်”

လည်ရာပတ်ရာက ပြန်လာတိုင်း ကြီးမေက သူ့ကို အမြဲလိုလို မြည်တွန်တောက်တီးတတ်သော်လည်း သူတို့လေးယောက်ထဲမှာ သူ့ကို အချစ်ဆုံးလို့တော့ ဟောမန်ထင်သည်။ ဟောဝန်ဆိုလျှင် သူ့ထက် အသက်နည်းနည်းကြီးသော်လည်း သူ့လောက် စိတ်ဓာတ် မခိုင်။ သူ့ကြည့်လိုက်လျှင် စာကိုသာ သဲကြီးမဲကြီး ငုံ့ဖတ်နေလေ့ရှိသည့် ဟောဝန်ကို သူ မကြိုက်။ ဟောမန်မှတ်မိသလောက် ငယ်ငယ်ကတည်းက သူနှင့် အတူသွား အတူလာ အတူကစား ဆိုသလို အတူ အနီးကပ်နေရပေမဲ့ အဖော်ကောင်း မဖြစ်ခဲ့။ ဟောဝန်တို့ ယောက်ျားတစ်ယောက်ဆိုသော်လည်း ပျော့ညံ့ညံ့ အိမ်စိုစို လူစားမျိုး ဟုသာ ဟောမန်စိတ်ထဲက မှတ်ချက်ချထားခဲ့တာ ကြာပြီ။ ပြီးတော့ သူတို့တစ်တွေကို ကြီးမေက ရွယ်တူရွယ်တန်တွေလို ခေါ်ပြောဆက်ဆံခဲ့တာလည်းပါပါလိမ့်မည်။

ဟောဝန်နှင့် သူ ဆယ်တန်းအတူတူဖြေကြသော်လည်း ဟောဝန်က နှစ်ချင်းပေါက် အောင်မြင်ကာ ဘူမိဗေဒဘာသာ အဓိကဖြင့် ရန်ကုန်

တက္ကသိုလ်ကို ရောက်သွားသည်။ နောက်တစ်နှစ်မှာတော့ သူနှင့် ဟေမာ အတူအောင်မြင်ပြီး မန္တလေးတက္ကသိုလ်မှာ တက်ကြသည်။ ဟေမန်က သင်္ချာအဓိကဖြင့် ရွှေပြည်အေးဆောင်၊ ဟေမာက ဓာတုဗေဒ အဓိကဖြင့် သစ္စာဆောင်။ အငယ်ဆုံး မြိုင်ကတော့ အေးပုံတစ်မျိုး။ အရာရာကို ခွင့်လွှတ် သည်းခံစိတ်နှင့် တွေဝေနေတတ်သူဟု ဟေမန်ထင်၏။ လူပုံက အေးစက်စက်။ မြိုင်သည်လည်း ဟေမန်နှင့် သိပ်မထူးလှပါ။ တစ်မျိုးစီ ပျော့ညံ့ကြသူတွေပင်။

ကြီးမေသည် သူတို့လေးယောက်ကို တစ်နေရာစီက ရောက်လာ ကြသူများဖြစ်သော်လည်း မိဘတစ်ယောက်နှင့်မခြား စောင့်ရှောက်ခဲ့သူအဖြစ် ဟေမန် အမြဲဦးထိပ်တင်ခဲ့ပါသည်။ ကြီးမေ၏ ကျေးဇူးတရားကို အမြဲ အောက်မေ့ရင်း ကြီးမေကို ထင်းပုံခေါင်းချ လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးဖို့လည်း သူ ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် မထင်မှတ်သော အခြေအနေက သူတို့ အားလုံးကို မွေနှောက်ပစ်လိုက်သလို ဖြစ်သွားခဲ့တော့၏။ ထိုနေ့ကို ဟေမန် မမေ့။ ဒီဇင်ဘာကျောင်းပိတ်ရက်တွေထဲက ခရစ်စမတ်အကြိမ် ဖြစ်သည်။ ဟေမန်၊ ဟေမာ၊ ဟေမာတို့သုံးယောက်လုံး၏ နောက်ဆုံး ဒီဇင်ဘာ ကျောင်းပိတ်ရက်လည်း ဖြစ်သည်။ သည်နှစ် နောက်ဆုံးနှစ်မို့ သည်တစ်နေ့ နွေကျောင်းပိတ်ရက်မှစ၍ ပြင်ဦးလွင်ခြံကြီးထဲမှာ သူတို့တစ်တွေ တပျော် တပါး ဆုံစည်းကြရတော့မည်အချိန်လည်း ဖြစ်သည်။

မီးကျိုးခဲတွေ ရဲရဲနီအောင် ကျနေသည့် မီးလင်းဖိုကြီးဘေးက ခုံဝိုင်း ကလေးတွေပေါ်မှာ ထိုင်ကြရင်း စကားပြောဖြစ်ခဲ့ကြသည့် ထိုညကို ဟေမန် မမေ့ပါ။ မီးကျိုးခဲတွေဆီက အရောင်တွေ ဟပ်နေသော ကြီးမေမျက်နှာကို အထင်းသား မြင်နေရသလို ကြီးမေ၏စကားတွေကလည်း ပီသ ကြည်မြ ရှိလှပါ၏။

“မင်းတို့သုံးယောက် ကျောင်းပြီးကြတော့မယ်ဆိုတော့ ကြီးမေ ပြောစရာရှိတာကလေး ဖွင့်ပြောထားရဦးမယ်”

အားလုံးက ကြီးမေပြောမည့်စကားကို စိတ်ဝင်တစား နားစိုက်
ထောင်နေခဲ့ကြတာပါပဲ။ ခါတိုင်းလည်း အကြောင်းကြီးငယ်ရှိတိုင်း သည်လို
မီးလင်းဖိုဘေးမှာ ဆုံဖြစ်အောင် ကြီးမေ စီစဉ်ပြီး သည်လိုပဲ ပြောနေကျ
မဟုတ်လား။

“မင်းတို့တစ်တွေ အရွယ်ရောက်လာကြပြီဆိုကတည်းက ကြီးမေ
ရင်ထဲမှာ ကြိုတင်ရည်မှန်းထားတဲ့ကိစ္စတွေက ပိုပြီး ရင့်ရင့်လာတယ်။
ကြီးမေရော မင်းတို့ပါ ဥမကွဲ သိုက်မပျက် မိသားစုဘဝကလေး နေလာကြ
ရာက သည်အသိုက်အမြိုကလေး ပျက်သွားမှာကို ကြီးမေ ခိုးရိမ်မိတာ
အလွန်ပဲ”

ကြီးမေက စကားကို ရပ်ထားကာ ငြိမ်နေသည်။ သူတို့အားလုံး
ကလည်း ငြိမ်နေကြရသည်။ အပြင်ဘက်မှာတော့ ဆောင်းနင်းမိုးတွေ
တဖြောက်ဖြောက်ကြွေသံကို ကြားနေရသည်။

“မင်းတို့တစ်တွေဟာ အရွယ်တွေလည်း ရောက်ကြပြီ။ ကျောင်း
ပညာလည်း ပြီးကြတော့မယ်။ ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ့်လမ်းကြောင်း ရွေးချယ်
ကြရတော့မယ်။ မလွဲမသွေ ရှိလာနိုင်တဲ့ကိစ္စကတော့ မင်းတို့ ကိုယ်စီကိုယ်စီ
အိမ်ထောင်ပြုကြပြီဆိုပါတော့ကွယ်”

ကြီးမေ စကားပြောရင်းဖြင့် သူတို့လေးယောက်မျက်နှာတွေကို
စူးစမ်းသည့်သဘောဖြင့် ကြည့်နေတာ အကင်းပါးသည့် ဟောမန် အကဲခတ်
မိသည်။ ကြီးမေ ဘာကိုပြောတော့မှာလဲဆိုတာကို သူတို့လေးယောက်စလုံးက
သိသလိုလို မသိသလိုလို။ ကြီးမေမျက်နှာပေါ်က ဝမ်းနည်းရိပ်ကိုတော့
အားလုံးမြင်နေကြရသည်။

“ကြီးမေတို့ရဲ့ မိသားစုဘဝကလေး ကြေမ့သွားဖို့ပဲရှိတယ်။
သည်ဖြစ်ကြီးထဲကနေ မင်းတို့ကလေးတွေ တစ်ယောက်စီ ပဲ့ထွက်သွားရင်
ကြီးမေ ရင်ကွဲမှာပဲ။ တို့တစ်တွေ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မခွဲရအောင်

ကြီးမေ စိစဉ်ထားတာရှိတယ်။ ဒါ အခုမှမဟုတ်ဘူး။ ကြီးမေ အရင်ကတည်းက စိစဉ်ထားတာပါ။ ဆိုပါတော့။ ဟောဝန်က အကြီးဆုံးဆိုပေမဲ့ အေးအေးနေတတ်လေတော့ ဟောမှာလို သွက်လက်ချက်ချာတဲ့ မိန်းကလေးနဲ့မှ ဖြစ်မယ်။ ဟောမန်ကျတော့ ကြီးမေသားသမီးတွေထဲမှာ အားအကိုးရဆုံးနဲ့ ထက်ထက်မြက်မြက်ရှိသူဆိုတော့ မြိုင်ကို မင်း စောင့်ရှောက်စေချင်တယ်။ ကြီးမေဆန္ဒဟာ ဒါပါပဲ”

အားလုံး ခေါင်းတွေ ငုံ့လျှိုးတွေဝေသွားကြသော်လည်း ဟောမန်ကတော့ ကြီးမေကို လှမ်းကြည့်ရင်း ရင်ထဲမှာရှိနေသည့်စကားကို ချက်ချင်း ဖွင့်ဟဖို့ အားယူလိုက်သည်။ သို့သော် သူ့စကားတွေ အပြင်ကို ရောက်မလာသေးခင်မှာပဲ ကြီးမေ၏ “ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ရှိတယ်” ဆိုသည့် စကားက သူ့ကို ဟန့်တားလိုက်လေသည်။

“ကြီးမေစိစဉ်တာကို ငြင်းဆန်ကြမယ်ဆိုရင်တော့လည်း ကြီးမေဘယ်လိုမှ စိတ်ကောင်းနိုင်စရာ ရှိမှာမဟုတ်ဘူး။ ငယ်စဉ်ကတည်းက ပိုးမွေးသလို မွေးလာရတဲ့ မင်းတို့ကို အတောင်အလက်စုံမှ ထပျံတာမျိုး မဖြစ်စေချင်ဘူး။ ဂနိုင်းမေ ခြံကြီးထဲမှာ တို့မိသားစု တစ်သက်လုံး အတူတကွ မခွဲမခွာနေကြရမယ်။ ဒါမှလည်း ကြီးမေ စိတ်ချမ်းသာမယ်။ ဒါဟာ ငြင်းစရာလည်း လိုမယ်မထင်ပါဘူး။ သည်ကြားထဲက လက်မခံနိုင်ပါဘူးဆိုရင်တော့ ကြီးမေကိုသာ ထားရစ်ခဲ့ကြတော့၊ ကိုယ့်ခရီးကိုယ် သွားကြပေတော့။ မြိုင်ကလွဲရင် မင်းတို့မှာ ပညာနဲ့ အရွယ် ပြည့်စုံကြပြီပဲ”

မီးလင်းဖိုထဲက မီးကျိုးခဲတွေ လောင်မြိုက်နေသလို ဟောမန် ခံစားခဲ့ရသည်။ ကြီးမေသည် စိတ်ရင်း သဘောရင်း ကောင်းသလောက် သူဖြစ်စေချင်တာ ဖြစ်ရမှ ကျေနပ်သူဆိုတာလည်း ဟောမန်သိပါသည်။ သို့သော် သည်လိုကိစ္စမျိုးမှာတော့ ကြီးမေ ဝင်ရောက်ကြိုးကိုင်လိမ့်မည် မထင်ခဲ့။ ဟောမာကိုလှမ်းကြည့်လိုက်တော့ မျက်နှာပေါ် ငိုက်ကျနေသော ဆံပင်

တွေကြောင့် ခံစားချက်ကို သူ မမှန်းတတ်ခဲ့သော်လည်း သူ့လိုပင် ပုလောင်
နေလိမ့်မည်လို့တော့ တွေးမိပါ၏။

“အဲသည်တုန်းက ဟောမာဖြင့် ကြီးမေကို ချက်ချင်း ဖွင့်ပြောလိုက်မိ
တော့မလို့ စိတ်ကို ထိန်းထားရတယ်။ ကြီးမေရဲ့ ကျေးဇူးတရားကို ဖော်ကား
တာမျိုး မဟုတ်ပေမဲ့ တစ်ဘဝစာကိစ္စဆိုတော့ ကြီးမေစကားကို နာခံ
ကောင်းတယ် မထင်ဘူး။”

မိသားစုဘဝကလေးအဖြစ် နေထိုင်ခဲ့ကြတာမှန်သော်လည်း
တစ်အူထုံဆင်း မောင်နှမအရင်းအချာတွေ မဟုတ်လေတော့ လူငယ်ဘာသာ
ဘာဝ ဟောမန်နှင့် ဟောမာ ချစ်ကြိုက်နေခဲ့ကြပြီ။ ကျောင်းပြီးတာနှင့် ကြီးမေကို
ဖွင့်ပြောပြီး လက်ထပ်ကြဖို့ စိတ်ကူးထားကြပြီးသား။ သည်အစီအစဉ်ကို
ကြီးမေကလည်း ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ လက်ခံလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ထားခဲ့
ကြသည်။ သို့သော် ကြီးမေက စကားဦးသွားခဲ့ပြီ။ ဟောမန်တို့အမြင်အရ
ကြီးမေ၏စိတ်ကူးတွေက လက်တွေ့မဆန်၊ ရှေးဆန်သည်ဆိုသော်လည်း
ကြီးမေမှာတော့ အဓိပ္ပာယ်ရှိချင်လည်း ရှိနိုင်သည်။

ထိုနေ့ညက ကြီးမေ၏စကားတွေကို ဘယ်သူမှ မပယ်ရှားဖြစ်
ခဲ့ကြ။ သဘောတူသည်လည်းမဟုတ်၊ သဘောမတူသည်လည်းမဟုတ်၊
သည်အကြောင်းကို ပြင်ပက ကြားလာရသော သတင်းမှားတစ်ပုဒ်လို့သာ
သဘောထားခဲ့ကြသည်။ နောက်တစ်နေ့ ခရစ်စမတ်မှာလည်း ခါတိုင်းလိုပဲ
ဂစ်တာတွေ တီးကြ၊ ဓမ္မတေးတွေဆိုကြ။ ကြီးမေကို ဘယ်သူမှ ကတိမေး
ခဲ့ကြသော်လည်း ကြီးမေကတော့ ကတိစကားကိုပါ ရရှိလိုက်ပြီ ဆိုသည့်
ဟန်ဖြင့် ခါတိုင်းထက် ပိုပျော်နေပုံရ၏။ ခရစ်စမတ်ညမှာ တွေ့ဆုံရသော
ကြီးမေ မိတ်ဆွေ အရင်းအချာတွေကိုပင် ဖွင့်ပြောနေပြီ။ သည်တစ်နေ့မှာ
ဘုရားကျောင်းမှာ လက်ထပ်ပေးဖို့ သင်းအုပ်ဆရာကြီးကိုပင် ခွင့်တောင်း
နေသံ ကြားလိုက်ရသည်။

ဒီစင်ဘာနှင်းပွဲပွဲအောက်တွင် ပူးငုံနုသစ်တွေ ဝေဝေဆာနေသော
 ချယ်ရီပင်ကြီးအောက်မှာ သူတို့လေးယောက်သား ဆုံကာ စကားပြောခဲ့
 ကြတာကိုလည်း ဟောမန် မမေ့သေးပါ။ ထိုနေ့က ဟောမန်တစ်ယောက်တည်း
 ပေါက်ကွဲနေခဲ့သည်။ ကြီးမေ မတ. ၂. ကြောင်း၊ မှားကြောင်း၊ စိတ်ကူးယဉ်
 ဆန်လွန်းကြောင်း၊ ကျေးဇူးတရားကိုထောက်ပြပြီး သူတို့ဘဝကို လှောင်
 ချိုင့်ထဲသွင်းဖို့ ကြိုးစားနေကြောင်း၊ သူနှင့် ဟောမာကတော့ ခိုးရာလိုက်ပြေး
 ကြတော့မည့်အကြောင်း အို စုံလို။ မြိုင်ကို သူ လက်ထပ်လိုကြောင်း
 ပြောတော့ မြိုင်မျက်လုံးတွေ စူးစူးတောက်တောက်ရှိနေခဲ့တာကိုလည်း သူ
 မြင်ယောင်မိဆဲ။ ဟောမန်ကတော့ ထုံးစံအတိုင်း ဘာတစ်ခွန်းမျှ ဝင်မပြောခဲ့။
 ထိုခရစ်မတ်ရက်တွေက စတင်တိုက်ခတ်လာသော လေပြင်းသည် နောက်တော့
 မုန်တိုင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားရုံမက ဂနိုင်းမေခြံကြီးကို သွက်သွက်ခါစေ
 ခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးနှစ် စာမေးပွဲ ဖြေဆိုပြီးကြသည့်နှစ်မှာပဲ ဟောမန်နှင့်
 ယောမာ ဂနိုင်းမေခြံကို ပြန်ရောက်မလာကြတော့။ သူတို့နှစ်ယောက် လက်ထပ်
 ပြီးကြောင်းနှင့် ပြုမိသမျှအတွက် ခွင့်လွှတ်ပါရန် တောင်းပန်စာကလေးသာ
 ရောက်လာခဲ့သည်။ ဟောမန်တို့နှစ်ယောက် ပြင်ဦးလွင်ကို ပြန်လာပြီး
 ကြီးမေကို သွားတွေ့တော့ ခြံထဲကို ဝင်ခွင့်ပင်မရခဲ့။

“သိုးမည်းနှစ်ကောင်ရဲ့မျက်နှာကို ကျွန်မ တစ်သက်တာပတ်လုံး
 မကြည့်ချင်တော့ဘူး ဆိုတာကိုပဲ ပြောလိုက်ပါ ကိုအဲ၊ နောက်ထပ်တစ်ခေါက်
 ခြံမှာ လာရပ်တာကို ကျွန်မ မလိုချင်ဘူး။”

အကြိမ်ကြိမ်ကြိုးစားခဲ့ပါသော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့။ ဟောမန်နှင့်
 မြိုင်ဆီကို စာရေးပြီး အကူအညီတောင်းကြည့်သေး၏။ လူချင်းတွေ့ဖို့
 မဆိုနှင့်၊ စာကလေး တစ်ကြောင်းတလေမျှပင် ပြန်ဖော်မရခဲ့။ နောက်ဆုံး
 တော့ ဟောမန်တို့နှစ်ယောက်လုံး ပြင်ဦးလွင်နှင့် ဝေးရာသို့ ထွက်ခဲ့တော့၏။

စိတ်ဆိုး စိတ်နာသည်ဟု မဆိုသာသော်လည်း မာနအခံကလေးဖြင့်
 စိတ်ခုမိသည်က အမှန်ပင်။ ကြီးမေကိုတော့ ကျေးဇူးတရားဖြင့် ဖြေ၍ရလာသော်
 လည်း ဟောဝန်နှင့် မြိုင်ကိုတော့ စိတ်အနာကြီး နာမိသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်ကို
 အမွေခံသားသမီးအဖြစ်မှ ခွန့်လွှတ်ကြောင်း သတင်းစာထဲ ပါလာသည့်အခါ
 မှာတော့ ဟောဝန်နှင့် မြိုင်ကို အမှန်းစာရင်း သွင်းလိုက်ကြတော့၏။

သည်ကတည်းက ဂနိုင်းမေ ခြံကြီးနှင့် ဝေးသွားခဲ့ရသော ဟောမန်နှင့်
 ဟောမာတို့ ပြင်သီးလွင်ကို ပြန်ခဲ့ကြပြီ။ သို့သော် သူတို့ကျေးဇူးရှင် ကြီးမေ
 တစ်ယောက် ခရစ်တော်မှာ အိပ်ပျော်သွားခဲ့ရာပါပကော။

“သည်လမ်းကလေးကို ဖြတ်ရတော့ တို့ငယ်ငယ်တုန်းက ဘဝ
 တွေကို သတိရလိုက်တာ ဟောမန်ရယ်”

ဟောမာက မိန်းမသားပီပီ ခံစားမှုကလေး ကဲနေပုံရ၏။ ဟောမန်က
 ချစ်ဇနီး ဟောမာလက်ကလေးကို လှမ်းဆုပ်ကိုင်ထားလိုက်သည်။ ပြင်ဦးလွင်
 နှင့် နီးလာတော့ ပိုအေးလာခဲ့သည်။ ချယ်ရီတွေတောင် ပွင့်ကြပါပကော။

၃

ပြင်ဦးလွင်မြေကို ခြေချလိုက်မိသည်နှင့် ဟောဝန်ရင်မှာ လှိုက်ခုန်သွားရသည်။
 ပြင်ဦးလွင်ကို သူ ခွဲခွာခဲ့ရတာတောင် ဆယ့်ငါးနှစ်ရာသီ ရှိခဲ့ပြီ။ ရန်ကုန်မှာ နေရာ
 သော်လည်း သူ့စိတ်နှလုံးထဲမှာတော့ ပြင်ဦးလွင်မြို့ကလေးသာ ထာဝရရှိသည်။

ထင်းရှူး၊ ချယ်ရီ၊ လိမ္မော်နဲ့တွေသင်းသော မြို့။ နှင်းပန်း၊ သရဖူ၊
 ခင်မမေပန်း၊ ပင်စိမ်းနီပွင့်ကလေးတွေ ဝေနေတတ်သော မြေကပ်ပန်းခင်း
 ကလေးများ၊ အေးမြရှင်းသန့်သော တောင်ပေါ်လေ အေးကြည်ကြည် စသည့်
 ပြင်ဦးလွင်မြို့၏ အဆင်း အနံ့ အရသာတွေကို သူ အမြဲလွမ်းဆွတ်နေတတ်
 ခဲ့သည်။ ပြီးတော့ ကျေးဇူးရှင် ကြီးမေနှင့်တကွ သူငယ်ဖော် ဟောမန်၊ ဟောမာ
 မြိုင်တို့ကိုလည်း လွမ်းမောတသ ရှိခဲ့ရပါ၏။

ဟောမန်နှင့် ဟောမာ နှစ်ယောက်တစ်ဘဝ လက်တွဲဖော်ပြုသွားကြတော့ ဂနိင်ပေပြင်မှာ ဟောမန်နှင့် မြိုင်သာ ကွန်ရစ်ခဲ့သည်။ သည်အခါမှာတော့ ကြီးမက မြိုင်နှင့် သူ့ကို လက်ဖက်ပေးဖို့ အပြောအနေ ဖြစ်လာလေသည်။ ပြောရာလျှင် မြိုင်ကို သူ နှစ်ယောက်တစ်ယောက်လိုသာ သံယောဇဉ်ရှိခဲ့သည်။ မြိုင်သည် ရိုးသားဆေးမေးသော မိန်းကလေးတစ်ယောက်အဖြစ် သူ အကြင်နာအားပုံတာ မှန်ပါ၏။ ငယ်စဉ်က သူတို့လေးယောက် အတူကစားကြလျှင်ပင် မြိုင်ကို နှိပ်စက်ဖျိုး ဟောမန် မကြိုက်။

“ဟောမန်၊ မင်းတို့ကစားတာ မင်းတို့ဘာသာ ကောက်ပါလော့ကွ၊ မြိုင်ကိုရည်း ကောက်ခိုင်းနေကြတာပဲ။ မြိုင်ကိုလည်း တစ်လှည့်ယာကစားဦးမှပေါ့”

ပြက်ခင်းပေါ်က တင်းနှစ်ကွင်းကလေးဆားမှာရပ်ရင်း ဟောမန်နှင့် ဟောမာ ရိုက်ထုတ်သမျှ ဆောလုံးတွေကို ခွေးအရှဲသား လိုက်ကောက်ပေးနေရသော မြိုင်ကိုကြည့်ပြီး ဟောမန် စိတ်တိုရသည်။

“မြိုင်မှ မကလားတတ်တာကွ၊ ဆောလုံးကောက်ပေးတာ ကျင့်စားတင်ရသေး”

ဟောမန်က သည်လိုပြန်ပြောလျှင် ဟောမန်က ဘာမှဆက်မပြောတော့ဘဲ မြိုင်လက်ကို ဖောင့်စနဲ ဆွဲခေါ်လာမိသည်။ နေရာတိုင်းမှာ အနိမ်ခံရတတ်သော မြိုင်ကို သူ စာနာညှာတာတတ်ခဲ့ပါ၏။ သို့သော် မြိုင်ကို ဘဝကြင်ဖော်အဖြစ် တစ်သက်စာ လက်တွဲဖို့ရာအသိတော့ ဟောမန် မချွတ်ဖုန်းခဲ့ပါ။ ကြီးမေ့ကို ငြင်းဆန်ဖို့လည်း သူ မဝံ့မရဲ။ သည်တော့ မြိုင်ကိုပဲ ပြတ်ပြတ်သားသား သူ ဆွေးနွေးခဲ့ရသည်။

“မြိုင် ငါ ရန်ကုန်သွားတော့မယ်။ ငါ အားလုံးကို တွက်ထားပြီးပြီ။ ဟောမန်တို့နှစ်ယောက်ကိုကြည့်ပြီး ငါ စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ရတယ်။ မြိုင်တော့မသိဘူး။ ငါတော့ ဟောမန်တို့ မှန်တယ်ထင်တာပဲ။ သူတို့ဘဝ

သူတို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ရွေးချယ်သွားခဲ့တာပဲ။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝကို လူတစ်ယောက်က ချုပ်ကိုင်ချင်လို့ မရဘူးဟာ။ မြိုင်နဲ့ ငါ့ကိစ္စရော ဘာတူး သလဲ။ ရင်နဲ့ ဝမ်းနဲ့ လွယ်မပွေးပေမဲ့ ကြီးမေဟာ တို့အားလုံးရဲ့ မိခင်ပဲ။ တို့တစ်တွေကလည်း မောင်နှမတွေပဲ မြိုင်။ ငါကတော့ သည်လိုပဲခံယူတယ်။ မြိုင်ကိုမှ မဟုတ်ဘူး။ ဟေမာ့ကိုလည်း နှမလေးလိုပဲ အောက်မေ့တာ။ သည်ကိစ္စကို ငါ လက်မခံချင်ဘူးဟာ။”

မြိုင်မျက်လုံးကလေးတွေ တဖျပ်ဖျပ်လက်ခါနေတာ ဟေဝန် အတွေ့သား။ မြိုင်သည် သူတို့လို ပညာကို ဆုံးအောင် မသင်ကြားနိုင်ခဲ့ သော်လည်း၊ လူပုံက အေးထုံအေးစက်နိုင်သော်လည်း ရုပ်အဆင်းရူပကာ လှပသိမ်မွေ့သော မိန်းမချောကလေးဆိုတာတော့ ဟေဝန် လက်ခံပါ၏။ သို့သော် မြိုင်ဟာ သူ့နှမလေးမဟုတ်လား။

“ကြီးမေကို ဘာဖြစ်လို့ နင် ကတိတွေပေးလိုက်တာလဲ ဟေဝန်။ ကျွန်တော် အခြေတကျဖြစ်ရင် မြိုင်ကို လက်ထပ်မှာပါလို့ ဘာဖြစ်လို့ ပြောလိုက်ရတာလဲ။ နင် ပြတ်သားသင့်တယ် ဟေဝန်။ ကြီးမေကို နင် မညာခဲ့ သင့်ဘူး။ ဒါဆိုရင် ပြဿနာဖြစ်တော့မှာပဲ ဟေဝန်ရဲ့။”

မြိုင်က သည်တစ်ခါတော့ ဟေဝန်ကို ခွန်းတုံ့ပြန်သည်။ တစ်ချိန်လုံး စကားနည်းနည်းနှင့် ညင်ညင်သာသာ ပြောတတ်ခဲ့သော မြိုင်နှုတ်က သည်လို စူးရှသော စကားတွေ ထွက်လာတာကို ဟေဝန် အံ့သြခဲ့ရသည်။

“ကြီးမေကို လောလောဆယ် နှစ်ခါ မနာစေချင်လို့ပေါ့ မြိုင်။ ငါကပါ ငြင်းလိုက်ရင် ကြီးမေ သေသွားမလားပဲ။ ကြီးမေကို ဝေဒနာ မပေးချင်သေးဘူး။ ဒါကြောင့် နင့်ကို ငါ တိုင်ပင်ရတာပေါ့။ ငါ ရန်ကုန်ကို အလုပ်ကိစ္စနဲ့ သွားမယ်။ ဟိုမှာပဲ ငါ နေတော့မယ်။ ကြီးမေ မေးလာ ရင်တော့”

“ဒီမှာ ဟေဝန်”

မြိုင်က လှမ်းဟန်လိုက်တော့ ဟောဝန်စကားတွေ ရပ်သွားသည်။
“မြိုင်မျက်နှာ ဝင်းဝင်းကလေးပေါ်မှာ ချယ်ရီရောင်ကလေး သမ်းနေတာ
ဟောဝန် တွေ့လိုက်ရ၏။”

“ဟောဝန်ကို လက်ထပ်ရမယ်ဆိုတဲ့ကိစ္စကိုတော့ မြိုင် ငြင်းမှာ
မဟုတ်ဘူး။ မြိုင်ကို ထင်ချင်သလို ထင်နိုင်တယ်။ ဟောဝန်လုပ်ချင်သလို
လည်း လုပ်နိုင်တယ်။ မြိုင်ကို ဟောမန်က မယူနိုင်ဘူးလို့ ပြောခဲ့တုန်းက
မြိုင် ဘယ်နှယ်မှ မခံစားခဲ့ရဘူး။ ဝမ်းတောင်သာမိသေးရဲ့။ ကြီးမေ ဇွတ်
စီစဉ်မယ်ဆိုရင်တော့လည်း မြိုင် လက်ခံမှာပါ။ ဟောဝန်က အခုလိုပြောတာ
ကျတော့ မြိုင် ဝမ်းနည်းရပါတယ်။ ဘာလို့လဲသိလား၊ ဟောဝန်ကိုတော့
မြိုင် သံယောဇဉ်ရှိတယ်”

မြိုင်နှုတ်က သည်လိုစကားတွေထွက်လာတော့ ဟောဝန် အံ့သြ
ရသည်။ အမြဲတမ်း နှုတ်ဆွဲနေတတ်သော၊ သူတို့တစ်တွေက ထုံအအ
မိန်းကလေးဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြသော မြိုင်။ သည်တစ်ခါတော့ ရဲဝံ့ပြတ်သား
လှချည်လား။ ဘာကြောင့်ရယ်တော့မသိ၊ မြိုင်မျက်နှာကို ဟောဝန် မော့မကြည့်
ရဲတော့။

လေပြည်ကလေး သုန်ဖြူးလာတော့ စိန်ပန်းပြာပွင့်ကလေးတွေက
မြေပေါ် ဝဲကျလာသည်။ နွေဦးကို ကြိုဆိုသော ဥသြငှက်ကလေးများ၏
တွန်သံကို ကြားနေရသည်။ မြိုင်ထံမှ ဘာစကားသံမှ မကြားရတော့သလို
သူကိုယ်တိုင်လည်း ဘာဆက်ပြောရမှန်းမသိတော့။ ခဏနေတော့ မြိုင်ထံမှ
ရှိုက်သံက သူ့ရင်ထဲ တိုးဝင်လာသည်။ မြိုင်ဟာ စိတ်ကူးယဉ်တတ်တဲ့
မိန်းကလေး မဟုတ်တာတော့ သေချာသည်။ သူ ဘာဆက်လုပ်ရမလဲ၊
ဟောဝန် မသိတော့ပါ။

“နင် ရန်ကုန်ကို ဘယ်တော့လောက် သွားမှာလဲ။ သွားလေ၊
ဒါပေမဲ့ ကြီးမေနဲ့ ငါ့ဆီကိုတော့ စာ မပြတ်မပြတ် ရေးပါ။ ငါကတော့ ဂနိုင်းမေ

ခြံကြီးထဲမှာ အမြဲရှိနေမယ့် တွင်းပိုးတစ်ကောင်လိုပေါ့ဟယ်၊ နင်တို့တစ်တွေ ကျောင်းပိတ်ရက်ရောက်တိုင်း မျှော်ရသလို ငါ အမြဲမျှော်နေမှာပါ”

မြိုင် ထွက်သွားတဲ့အထိ သူ့ကိုယ်သူ မဝေခွဲနိုင်သေး။ နောက်ရက် တွေမှာလည်း မြိုင်နှင့် ထပ်မံဆုံဖြစ်တော့။ မြိုင်က သူ့ကို တမင်ရှောင်နေခြင်း ဖြစ်သလို သူကလည်း မြိုင်ကိုတွေ့ဖို့ မဝံ့မရဲတာ ပါပါသည်။ နောက်တော့ လည်း အလုပ်ကို အကြောင်းပြကာ ရန်ကုန်ကို ဟောဝန် ရောက်လာခဲ့သည်။ မြိုင်မှာလိုက်သလို ကြီးမေထံသို့ စာမကြာမကြာရေးဖြစ်သော်လည်း သူ အိမ်ထောင်ပြုပြီးနောက်ပိုင်းမှာ မရေးဖြစ်တော့။ သည်လိုနှင့် ပြင်ဦးလွင်နှင့် သူ ဝေးကွာခဲ့ရသည်။ အခုတော့ ကြီးမေကွယ်လွန်ကြောင်းနှင့် ပြင်ဦးလွင်ကို အမြန်ဆုံး လာခဲ့စေလိုကြောင်း မြိုင်ထံမှ အကြောင်းကြားလာသဖြင့် လာခဲ့ ခြင်းသာဖြစ်၏။

“ဟောဝန်”

ကားလမ်းတစ်ဖက်မှာ ရပ်ထားသော မြင်းရထားပေါ်မှ လှမ်းခေါ်သံ ကြားလိုက်ရသည်။ သူ့ထံကိုပြေးလာသူက တစ်ချိန်က သူညီငယ် ဟောမန်၊

“မင်းတို့ကော ရောက်နေကြပြီပေါ့၊ ဟောမာရော”

“ပါတယ်လေ၊ မနေ့တုန်းက ရောက်ကြတာ။ မင်း ဒီနေ့ ရောက်လာ မှာပဲလို့ မြိုင်ပြောလို့ ငါ လာစောင့်နေတာ။ ပေးလေ အိတ်တွေ”

ပြင်ဦးလွင်လမ်းပေါ်မှာ ရထားလုံးစီးရသည့်အရသာကို ခံစား လိုက်ရတော့ ငယ်ဘဝကို ဟောဝန် လွမ်းလိုက်မိသည်။ ဂနိုင်းမေခြံကြီးကို ရောက်တော့ ဟိုတုန်းကလိုပဲ မပြောင်းမလဲ ရှိနေတာကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ဟောမာနှင့် မြိုင်က သူတို့ကို ဆီးကြိုသည်။ သူတို့တစ်တွေ သည်လို မဆုံ တွေ့ကြရတာ ကြာပြီကော။ အိမ်ကြီးထဲဝင်လိုက်တော့ ကြီးမေကို သတိ ရကာ ဟောဝန် ငိုမိသည်။ ကြီးမေပြောခဲ့ဖူးသော စကားတွေ ခေါင်းထဲ ဖျတ်ခနဲ ဝင်လာသည်။

“ကြီးမေရော မင်းတို့ပါ ဥမကွဲသိုက်မပျက် မိသားစုဘဝကလေး
နေလာကြရာက သည်အသိုက်အမြိုကလေး ပျက်သွားမှာကို ကြီးမေ စိုးရိမ်
မိတာ အလွန်ပဲ”

အခုတော့ တကယ်ပဲ အသိုက်အမြိုကလေး ပျက်ရတော့မည်။
ကြီးမေပိုင်ဆိုင်ခဲ့ဖူးသော သည်ခြံကြီးကို ရောင်းချရတော့မှာမဟုတ်လား။
သူတို့တစ်တွေလည်း သည်ခြံကြီးထဲမှာ နောက်ထပ်ဆုံတွေ့ကြဖို့ မရှိနိုင်
တော့ပြီ။ သည်လိုဖြစ်ရတာ ဘာကြောင့်လဲဆိုသည့် အမေးပုစ္ဆာကို သူ ဖြေနိုင်
စွမ်းလည်း မရှိတော့ပါ။ သူတို့အားလုံး ပုထုဇဉ်လူသားများပီပီ မှားခြင်း
မှန်ခြင်း ဆိုသည့် အကြောင်းနှစ်ရပ်အပေါ်မှာ ရှိခဲ့ကြတာမဟုတ်လား။ ဂနိုင်မေ
ခြံကြီးကတော့ သူတို့အားလုံးကို ငေးရိကြည့်နေသည်။ နှင်းပွင့် နှင်းဖတ်
ကလေးတွေက အမှောင်နှင့်အတူရောကာ ပြင်ဦးလွင်မြို့ကလေးကို ဖုံးလွှမ်းစ
ပြုလာခဲ့ပြီ။ သည်တစ်ညတော့ သူတို့မောင်နှမတစ်တွေ မီးလင်းဖိုဘေးမှာ
ထိုင်ရင်း စကားတွေ တစ်ဝကြီးပြောကြမည်။ ပြီးတော့ ကျေးဇူးရှင် ကြီးမေ
တစ်ယောက် ထာဝရဘုရားသခင်ထံမှာ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း ရှိပါစေကြောင်း
ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့ကြမည်။

၄

ဟောဝန်ထွက်သွားပြီး နောက်ပိုင်းရက်တွေမှာတော့ ဂနိုင်မေခြံကြီးထဲမှာ
ကြီးမေနှင့် မြိုင်၊ ဦးအဲမိသားစုတို့သာ ရှိတော့သည်။ ဟောဝန်ဆီက စာ
ဆိုတာကလည်း ကျဲကျဲပါးပါး။ စာဆက်တွေ ဝေးခဲ့ပြီ။ ဟောမန်နှင့် ဟောမာ
တို့လည်း ဘယ်ဆီနေကြပါလိမ့်။ မြိုင်ကတော့ ဒိုင်ခံ လွမ်းရသူမူတ်လား။
ကြီးမေကတော့ သည်ဘက်နှစ်တွေမှာ သိသိသာသာ အိုစာသွားခဲ့သည်။
ဝတ်ပြုဆုတောင်းပွဲကို ခြံကြီးထဲမှာပဲ မကြာခဏ လုပ်ကြသည်။ ဘုရား
ကျောင်းကိုပင် မှန်မှန်မရောက်နိုင်တော့။ မြိုင်ကတော့ ကြီးမေ၏ လက်ကသုံး
တောင်ရိုး ဖြစ်နေရသည်။

“မြိုင် ကြီးမေပြောတာကို နားထောင်ကွယ်၊ မြိုင်အတွက် မြိုင်ကို ဆက်ခံမယ့် ကလေးတစ်ယောက် ရှိစေချင်တယ်။ မြိုင်လည်း အသက်ကလေး ရလာပြီဆိုတော့ မြိုင်နဲ့အတူရှိရမယ့် သံယောဇဉ်ကလေးပေါ့ကွယ်။ လောကမှာ ကိုယ်ချည်းနေရတာထက် ကလေးတစ်ယောက်နဲ့နေရတာ ပိုပျော်စရာ ကောင်းတယ်။ မိသားစု အဖွဲ့အစည်းကလေးနဲ့နေရရင်တော့ ပျော်စရာ အကောင်းဆုံးပေါ့ကွယ်။ ဘာဖြစ်လို့ မြိုင်ကို ကလေးတစ်ယောက် ပွေးစားဖို့ ပြောရတာလဲဆိုတော့ ဟေဝန်ဟာ ပေးထားတဲ့ကတိကို ဖောက်ဖျက်သွားပြီ ဆိုတာ ကြီးမေ အာရုံတွေက ပြောနေတယ်။ သည်တစ်ခါတော့ ကြီးမေ ဘာကိုမှ မခံစားတော့ပါဘူး။ ဘုရားသခင် စိမံတော်မူတာကိုပဲ ကြီးမေတို့ လက်ခံကြရတာမဟုတ်လား”

သည့်နောက်တော့ ဦးအဲ၏ အဆက်အနွယ်ထဲက လသားအရွယ် သမီးလေးတစ်ယောက် ဂနိုင်မေခြံကို ရောက်လာခဲ့သည်။ သည်ကလေးကို ကြီးမေကိုယ်တိုင်ပဲ ‘ရဂုံ’ လို့ နာမည်ပေးသည်။ သင်းအုပ်ဆရာ၊ ရှေ့နေကြီး ဦးစောနိုင်တို့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းကာ သည်ခြံကြီးကို ဂနိုင်မေ မှ မြိုင်နှင့် ရဂုံ အမည်ပြောင်းသည်။ ကြီးမေပိုင်ဆိုင်သမျှ အတွင်းပစ္စည်းရတနာတွေကို ထုခွဲရောင်းချကာ အသင်းတော်ကိုလည်း လှူသည်။ ဆေးရုံ၊ မျက်မမြင် ကျောင်း၊ မိဘမဲ့ကလေးများ ရန်ပုံငွေ၊ လူအိုရုံ စသဖြင့် ကြီးမေ စိတ်သန်ရာကို မြိုင်နှင့် ဦးစောနိုင်တို့က လိုက်၍ လှူဒါန်းပေးရသည်။ သည်ခြံကြီးနှင့် အိမ်ကို မြိုင်အမည်ပေါက် လွှဲပြောင်းသည်။ သေတမ်းစာအပေါ်မှာ မြိုင်တစ်ဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရေးထိုးကာ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့၏။

“ဘဝဆိုတာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးပဲဆိုတာ ဟောဒီသေတမ်းစာ ပေါ်မှာ လက်မှတ်ထိုးလိုက်တော့မှပဲ ကြီးမေ သဘောပေါက်ရတယ်။ ကြီးမေ ထမ်းရွက်ထားရတဲ့ နှစ်တွေ မနည်းပါလား မြိုင်။ ကနေ့တော့ ခေါင်းပေါ် ရွက်ထားရတဲ့ ကျောက်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သလို ပေါ့ပါးသွားခဲ့တယ်။

ကြီးမေဟာ ခုနေ ဘုရားသခင်က ခေါ်တော်မူရင်လည်း ရင့်ဆိုင်ဝံ့ပြီ”
အဖြစ်အပျက်တွေက ပျတ်ခနဲပျတ်ခနဲ။ လျှပ်စီးတွေလက်သလို
တစ်နေရာစီက ဝိုးခနဲ ဝင်းခနဲ အလင်းရောင်တွေ ထွက်ပေါ်လာတာမျိုး။
သည့်နောက်ပိုင်းမှာ မြိုင်အတွက် စိတ်မချမ်းသာစရာတွေချည်း ကြုံခဲ့ရ၏။

ကြီးမေသည် အိပ်ရာထက်မှ လုံးလုံးလျားလျား မထနိုင်တော့။
တစ်ချိန်လုံး မြိုင်ကို အနားမှာ ရှိနေစေခဲ့သည်။ မြိုင်က သမ္မာကျမ်းစာကို
ဖတ်ပြလိုက်၊ ကြီးမေနှင့် စကားတွေပြောလိုက်၊ ကြီးမေ ဝေယျာဝစ္စတွေ
လုပ်လိုက်နှင့် ဘာရယ်မသိ၊ တစ်ချိန်လုံး စိတ်အားတွေ ငယ်နေမိသည်။
သည်အချိန်မှာ ဟေဝန်၊ ဟေမန်နှင့် ဟေမာတို့ကို တမ်းတမိသည်။ မြိုင်
သတိထားမိသည်မှာ ကြီးမေသည် သူ့ကို စွန့်ခွာသွားကြသော ဟေဝန်တို့
သုံးယောက်အကြောင်း စကားစပ်၍မျှပင် မပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ကြီးမေက
မစတော့ မြိုင်လည်း မဟာရဲခဲ့ပါ။ ကြီးမေ စိတ်ချမ်းသာမှုသာ အဓိကထား
ပြုစုခဲ့သည်။

“မြိုင် ကြီးမေရဲ့သေတ္တာကလေးထဲက စာရွက်ကလေး ထုတ်
ဖတ်ပြစမ်းပါကွယ်”

ကြီးမေက သူ မြတ်နိုးရာရာ ပစ္စည်းကလေးများကို ယွန်းသေတ္တာ
ကလေးဖြင့် ထည့်ထားတတ်တာ မြိုင် သိသည်။ ရွှေငွေရတနာပစ္စည်း
မဟုတ်ပေမဲ့ ကြီးမေက သည်လိုပစ္စည်းလေးတွေကို တန်ဖိုးထား စွဲလမ်း
တတ်သည်မဟုတ်လား။

စာရွက်ခေါက်ကလေးကို မြိုင် ဖြေကြည့်လိုက်တော့ မြိုင်
ဝမ်းနည်းကြေကွဲမိရသည်။ သည်ကဗျာလေးကို ကြီးမေ ရွတ်မပြတာတောင်
ကြာပြီကော။

“ပြားနှင့် ဂနိုင်း၊ မြိုင်နှင့် ရဂုံ၊ စုံနှင့် ဟေဝန်၊ ဟေမန် ဟေမာ၊
ရိပ်သာဆိုင်းဆိုင်း၊ အင်တိုင်းစေးပျစ်၊ တောချည်းဖြစ်၏”

ကဗျာကလေးကို ဖတ်ပြရင်းက မြိုင် မျက်ရည်တွေ စီးကျလာခဲ့သည်။
ကြီးမေရင်ထဲက နှလုံးသားခံစားမှုဝေဒနာကို မြိုင် တွေ့လိုက်ရလို့ပဲဖြစ်သည်။

“မြိုင် ငိုနေသလား။ ကဗျာကလေးက ကောင်းတယ်နော်။ သစ်ပင်တွေ
တစ်ပင်စီ တစ်ပင်စီ နီးနီးကပ်ကပ် ပေါက်ကြလို့ တစ်ပင့်အရိပ် တစ်ပင်
ယုက်သန်း အုပ်မိုးနေတဲ့ တောရိပ်သစ်ရိပ်များဟာ အင်မတန် အေးချမ်း
ပါတယ်။ သည်လိုပဲ သစ်ပင်တွေ တစ်ပင်ချင်း တစ်ပင်ချင်း ဖယ်ကြည့်လိုက်
ပါလား။ အရိုးကျဲကျဲ အခက်ကျဲကျဲနဲ့ ကြည့်လိုကောင်းပါဦးမလား။ အေးမြတဲ့
အရိပ် ရပါဦးမလား။ ဟင် မြိုင်”

ကြီးမေသည် ပြတင်းပေါက်မှ လှမ်းမြင်နေရသော သစ်ပင်ကြီး
တွေကို ငေးငေးရီရီ ကြည့်နေသည်။ လေတစ်ချက်လှုပ်လိုက်တိုင်း သစ်ရွက်
သစ်ကိုင်းတွေက တရှဲရှဲမြည်နေကြသည်။ ကြီးမေရော ငိုနေသလား။

“ကြီးမေဟာ သစ်တောကို ပြုစုခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကြီးမေရဲ့
စေတနာဟာ ဝေဒနာဖြစ်ရတယ်လို့ ပြောရမယ်ထင်ပါရဲ့။ သစ်ပင်တွေဟာ
တစ်ပင်စီတစ်ပင်စီ ကွယ်ပျောက်ကုန်ကြတယ်။ ကြီးမေရဲ့အရိပ်အာဝါသကို
ကြီးမေပဲ ဖျက်ဆီးသလိုဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ သည်ဒဏ်ကို ကြီးမေ ခံခဲ့တာပါပဲ။
စေတနာက ဖြစ်ရတဲ့ ဒဏ် မှတ်လား။ မြိုင် မြိုင်ကိုတော့ ကြီးမေ ကျေးဇူး
တင်ပါတယ်။ ကြီးမေနဲ့ ဖဝါးခြေထပ် အတူနေခဲ့တယ်။ ကြီးမေစကားကို
မြိုင်နားထောင်တယ်။ မြိုင်ဟာ ဘုရားသခင်က ပေးတော်မူတဲ့ ကြီးမေအတွက်
လက်ဆောင်ပါပဲ။ မြိုင်ဟာ ကြီးမေအတွက်တော့ သူတော်စင်ကလေး
ပါကွယ်။ ရင်ကိုလည်း မြိုင်လို စိတ်နှလုံးမျိုးရှိအောင် စောင့်ရှောက်ပါ။ ရင်ကိုမှ
မဟုတ်ပါဘူးလေ၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ မဲ့ရှာတဲ့ သစ်ပင်ကလေးတွေကို မြိုင်
စိုက်ပါ။ သစ်တောကြီးတစ်တောဖြစ်အောင်ပေါ့ကွယ်”

နောက်ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာပင် ကြီးမေသည် သူချစ်သော ဂနိုင်းမေ
(သို့မဟုတ်) မြိုင်နှင့် ရင်ကို စွန့်ခွာသွားခဲ့ရာပြီ။ မြိုင်တစ်သက်လုံး အားကိုး

အားထားပြုခဲ့ရာ ကြီးမေ မရှိတော့ မြိုင်မှာ စိတ်အားတွေ ပိုငယ်လာမိသည်။
 ကြီးမေဆန္ဒအရ မြိုင်ပွေးစားခဲ့သော ရဂုံကလေးသာ တွယ်တာစရာ မရှိပါလျှင်
 မြိုင်ဘဝသည် သစ်ပင်တစ်ပင်မျှမရှိသော သဲကန္တာရတစ်ခုလို ပူပြင်းခြောက်သွေ့
 နေမှာ အမှန်ပဲဖြစ်သည်။ အခုတော့ ကြီးမေချစ်ခင်သော 'တော' ဆိုသည့်
 အဓိပ္ပာယ်ကို မြိုင်ပိုလို နားလည်ခံစားတတ်လာခဲ့ပြီ။ ဒါကြောင့်လည်း
 ဟောဝန်၊ ဟောမန်၊ ဟောမာတို့ကို မြိုင် လှမ်းခေါ်လိုက်သည်။ သံသြကြီးထဲမှာ
 အတူနေနိုင်ပါလျှင် သူတို့မောင်နှမတစ်တွေ မိသားစုဘဝကလေးကို ပြန်လည်
 တည်ဆောက်မည်။ အတူနေလိုမဖြစ်လျှင်တော့ သံသြကြီးကို ရောင်းချပြီး
 တစ်ခုစီပေးမည်ဟု မြိုင် ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

“သံသြကြီးကို ရောင်းလိုက်တော့ မြိုင် ဘယ်မှာနေမလဲ”

ညစာ စားပြီး မီးလင်းဖိုဘေးမှာ ဝိုင်းဖွဲ့ထိုင်ကြရင်း ငယ်ဘဝတွေကို
 စားမြုံ့ပြန်ကြသည်။ ကြီးမေ၏ ကျေးဇူးတရားကို အာရုံပြုဆုတောင်းကြသည်။
 သူတို့မောင်နှမတစ်တွေ သံသြကြီးထဲမှာ အတူနေကြဖို့ အဓိအချဉ်ကို
 ဆွေးနွေးကြသည်။ ကိုယ်စီကိုယ်စီ ဘဝတွေ ထူထောင်လိုက်ကြပြီမို့ ဂနိုင်မေ
 ခြံကြီးထဲမှာ အတူနေဖို့အကြောင်း ရေခက်မရှိကြတော့ပါ။ မြိုင်ကလည်း
 မျှော်လင့်ထားပြီးသား မဟုတ်လား။ ခြံကြီးကို ရောင်းပစ်လိုက်ဖို့သာ
 ရှိတော့၏။

“ဟောဝန် သည်လိုမေးဖော်ရတာ မြိုင် ဝမ်းသာတယ်။ မြိုင်အဖို့ရာ
 ကတော့ ဘယ်မှာနေနေ ခြံစိုက်စားတာကလွဲလို့ ဘာမှလည်း မလုပ်တတ်
 ဘူးလေ။ သီပေါနားက ဦးအဲတို့ရွာကို လိုက်သွားမယ်။ ခြံတစ်ခြံဝယ်ပြီး
 သီးပင် စားပင်ကလေးတွေကို စိုက်စားမယ်။ သည်လိုပဲ စိတ်ကူးထားတယ်။
 ရဂုံလေးအတွက် မြိုင် စဉ်းစားရဦးမှာလေ”

မြိုင်ရင်ခွင်ထဲတွင် အိပ်ပျော်နေသော နှစ်နှစ်သမီးအရွယ် ရဂုံ
 ကလေးတော့ သည်အဖြစ်အပျက်တွေကို နားမလည်တတ်သေးပါလေ။

“ဟေမာ တစ်ခုမေးချင်သေးတယ် မြိုင်၊ ကြီးမေမှာ အတွင်းပစ္စည်းကလေးတွေ ရှိသေးတယ်မှတ်လား။ အဲဒါတွေကရော”

“မြိုင်ကလည်း ပြောမလိုပါပဲ။ အတွင်းပစ္စည်းအားလုံးကို ကြီးမေ ရှိစဉ်ကတည်းက ရောင်းချလှူဒါန်းသွားခဲ့တာပါ။ မနက်ဖြန် ရှေ့နေကြီး ဦးစောနိုင်လာရင် အားလုံး ရှင်းပြပါလိမ့်မယ်။ တစ်ခုတော့ရှိတယ်၊ မြိုင် အတွက် တစ်ဆင်စာ၊ ရက်အတွက် တစ်ဆင်စာ သီးသန့်ပေးသွားတာ မြိုင် ပြမယ်လေ”

မြိုင်က သမီးကို အိပ်ခန်းထဲသိပ်ထားခဲ့ရင်းဖြင့် ရတနာသေတ္တာကလေးကို ယူလာခဲ့သည်။ မီးကျိုးခဲရဲရဲအရောင်ဖြင့် ပိတ်လက်နေသော စိန်တစ်ဆင်စာနှင့် မိုးကုတ်ကျောက်နီ တစ်ဆင်စာက ဖျိုးဖျိုးဖျပ်ဖျပ် လက်လက်ခါနေသည်။ ဟေမာက ရတနာသေတ္တာကလေးကို ယူကြည့်ရင်း သံသယတွေ ဝင်လာဟန်တူသည်။ သံသယဆိုတာထက် အလိုလောဘ ဆိုတာက ပိုမှန်လိမ့်မည်ထင်၏။ မြိုင်မျက်နှာကို အကြည့်တစ်မျိုးဖြင့်ကြည့်ရင်း မေးသည်။

“ဒါ အကုန်ပဲလား မြိုင်”

“ဟေမာ ဘယ်လိုမေးလိုက်တာလဲ။ မြိုင် ဘာကိုမှ ဝှက်မထားခဲ့ပါဘူး”

မြိုင်ကလည်း ခပ်ဆတ်ဆတ်ကလေးပင် တုံ့ပြန်လိုက်သည်။ မြိုင်တို့ စကားပိုင်းကလေးသည် စောစောကလို စိစိဝေမနေတော့ဘဲ တိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်သွား၏။ အားလုံး၏ မျက်နှာတွေကို တစ်ယောက်ချင်း မြိုင် လိုက်ကြည့်မိသည်။ ငယ်ရုပ်ကလေးတွေ မပျောက်ကြသေးသော်လည်း ကြီးရိပ်တွေ ထိုးနေကြပြီ။ မြိုင်အသက်တောင် လေးဆယ်ကျော်ခဲ့ပြီဆိုတော့ သူတို့အားလုံး ငါးဆယ်တွင်း ရောက်ကြပြီပေါ့။ ငယ်ငယ်တုန်းကလို ပျော်လိုက်နောက်လိုက်မနေတော့သည့်တိုင် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ညာတာထောက်ထား ကရုဏာတရားတွေတော့ ရှိသင့်သေးသည်ထင်၏။

“မြိုင်ကို မယုံလိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကြီးမေမှာ ရှိသမျှ ပစ္စည်း တို့အားလုံး အညီအမျှ ပိုင်ဆိုင်သင့်တာပေါ့။ ကြီးမေက တို့ကို အမွေပြတ် စွန့်လွှတ်ခဲ့ပေမဲ့ ကြီးမေ ဆုံးခါနီးမှာ တို့တစ်တွေအတွက် ထည့်စဉ်းစားခဲ့လို့သာ သည်ခြံကြီးကို ခေါ်ပေးတာမူတ်လား မြိုင်။ ဒါဆို ကြီးမေထားခဲ့တဲ့ပစ္စည်းတွေ တို့ သိသင့် ရသင့်တာပေါ့။”

ဟေမာက ရှေ့ကိုသာ ငွတ်တိုးပြောနေလေတော့ မြိုင် သက်ပြင်း ချလိုက်မိသည်။

ဟိုတစ်ချိန်တုန်းကဆို အခုလို ဒီဇင်ဘာနှင်းတွေကြားမှာ ပွင့်တတ် သော ခရစ်စမတ် ပန်းနီနီကလေးတွေကို မြိုင်တိုင်း သူတို့ကို လွမ်းရတာ အမော။ ခရစ်စမတ်ကျောင်းပိတ်ရက်ရောက်တိုင်း ခရစ်စမတ်ပွဲ ဆင်နွဲဖို့ လေးယောက်သား ချုံတော မြက်တောတွေ ရှင်းကြ။ အုတ်စောင်းစိထားသော လမ်းကလေးကို ပြင်ကြ၊ ဆင်ကြ၊ ထုံးတွေ သုတ်ကြ။ သစ်ပင် ပန်းပင် ကလေးတွေကို ညှပ်ကြ၊ ဖြတ်ကြ၊ လျှပ်စစ်မီးပွင့်ကလေးတွေကို သွယ်တန်း အလှဆင်ကြ။ ချွေးတလုံးလုံးနှင့်။ ဝါးဖြင့်ချိုးထားသည့် ကြယ်နီကြီး တစ်လုံးက အိမ်ဝမှာ ရဲမှည့်နေတာကိုလည်း မြိုင် အမှတ်ရမိ၏။

အခုတော့ သည်လိုမဟုတ်တော့ပါလား။ အချိန်ကာလနှင့် ဝေးကွာမှုတွေကပဲ သူတို့ကို စိမ်းကားသွားစေသလား။ ဒါမှမဟုတ် ပစ္စည်း ဥစ္စာစန ပိုင်ဆိုင်လိုမှုစောတွေကပဲ ချစ်ခြင်းမေတ္တာတရားကို နင်းခြေပစ်လိုက် လေသလား။ မြိုင် ဘာဆိုဘာမှ မတွေးတတ်ပါလေ။

“ကြီးမေ ရေးသွားတဲ့ သေတမ်းစာရော မြိုင်”

ဟေမန်က လှမ်းမေးလိုက်တော့ မြိုင်ကိုယ်လေး တောင့်ခနဲ ဖြစ်သွားရသည်။ သည်သေတမ်းစာကို ဖြစ်နိုင်လျှင် မြိုင် မပြချင်။ မြိုင်က သည်ခြံကြီးကို ရောင်းချပြီး လေးပုံတစ်ပုံစီ ပေးဖို့ ရှေ့နေ ဦးစောနိုင်ထံမှာ လက်မှတ်ထိုးထားသည်။ ဒါက မြိုင် စိတ်သဘောအရင်းခံဖြစ်သည်မို့။

သူတို့တစ်တွေ မြိုင်အပေါ် သည်လောက် စိစစ်လာလိမ့်မည်မထင်တာလည်း ပါပါသည်။ မြိုင် အတွေးတိမ်မိတာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

“သေတမ်းစာ ဘယ်မှာလဲလို့ ငါ မေးနေတယ် မြိုင်”

ဟေမန်က မာမာထန်ထန်မေးလိုက်တော့ မြိုင် လန့်သွားမိသည်။ ဘာစကားမျှပြောမထွက်နိုင်တော့ဘဲ ဝမ်းနည်းမျက်ရည်တွေသာ တုရဟော စီးကျလာတော့၏။ မြိုင် မျက်ရည်ကျလာတော့ ဟေဝန် မနေသာတော့ပါ။ သူတို့တစ်တွေ ပြန်လည်ဆုံစည်းကြခြင်းသည် ပျော်ရွှင်မှုကိုသာ ဖြစ်စေချင်သည်။

“ဟေမန်၊ တို့တွေ အခုမှ ဆုံကြ တွေ့ကြရတာ သိပ်အလောမကြီး ပါနဲ့ကွာ။ မနက်ကျမှ ပြောကြတာပေါ့။ တကယ်ဆိုရင် မြိုင်ကို အပြစ်တင် စရာ ဘာမှမရှိပါဘူး။ မြိုင်ဟာ တစ်သက်လုံး ကြီးမေအပေါ်မှာ တာဝန်ကျေခဲ့ ရှာသူပဲ။ သူ့မှာ လောကအကြောင်း၊ ဓမ္မအကြောင်းသိတဲ့ ဉာဏ်ပညာ နည်းရှာပေမဲ့ တို့သုံးယောက်ထက် စိတ်ဓာတ်ကောင်းတာကို တို့ အသိအမှတ် ပြုရလိမ့်မယ်။ တို့တစ်တွေဟာ မြိုင်လို ဘာလို့မနေနိုင်ခဲ့ကြသလဲ။ ကြီးမေ လိုလားတောင့်တတဲ့ သစ်တောကြီးတစ်တောဖြစ်အောင်၊ သစ်တစ်ပင်အဖြစ် တို့ ဘာလို့ မကျင့်ကြံနိုင်ခဲ့ကြတာလဲ။ ငါတို့အတ္တ ငါတို့ ကြည့်ခဲ့ကြတာပဲ။ မြိုင်မှာ ဘာအတ္တမှမရှိဘူးဆိုတာ ငါ ယုံကြည်တယ်။ ကြီးမေပိုင်ဆိုင်သမျှ မြိုင်ယူစေဦး၊ ငါ ကျေနပ်တယ်ကွာ”

ဟေဝန်က ဝင်ပြောတော့ အားလုံးတိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်သွား ပြန်သည်။ အိမ်အမိုးပေါ်မှာ နှင်းမိုးကြောသံ တဖြောက်ဖြောက်ကို ကြားနေ ရသည်။ နှင်းတွေက ခါတိုင်းနှစ်တွေထက် ပိုကျနေသလား ခံစားရသည်။

သည်အိမ်ကြီးကို စရောက်လာကတည်းက မနေ့တစ်နေ့ကအထိ ရက်စွဲတွေကို မြိုင် အသေးစိတ်မြင်ယောင်နေမိသည်။ သည်ခြံကြီးထဲကို မြိုင်သည် ဆန်းကြယ်စွာ ရောက်လာခဲ့သည်။ သည်ခြံကြီးထဲက ထွက်ခွာရ မှာကလည်း မြိုင်အတွက် ဆန်းကြယ်နေတာပဲမဟုတ်လား။

“မြိုင်”

အကြောင်းကိစ္စအားလုံး ရှင်းလင်းပြီးပြတ်သွားပြီမို့ ခြံထောင့်က ချယ်ရီပင်တန်းအောက်မှာ မြိုင် သွားထိုင်နေလိုက်သည်။ စိတ်ပန်းလှပန်း နှမ်းလှလှလှလှလှလှ လူ့ဘဝကြီးကိုပင် မြိုင် ငြီးငွေ့လာသလို ခံစားရ၏။ မြိုင်အတွက် သည်ခြံ သည်အိမ်ကြီးမှာ သည်ကနေ့ နောက်ဆုံးနေ့ခြင်းလည်း ဖြစ်ချင် ဖြစ်နိုင်သည်။ သည်အတွေးဝင်လာတော့ မြိုင်ရင်မှာ ဟာသွားသည်။

“မြိုင်”

ခေါ်သံကြားလို့ မြိုင် လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ ဟောဝန်။ ဟိုတုန်းကလို နုနယ်ပျိုမျစ်မှုတွေ မရှိတော့သော်လည်း မြိုင်ချစ်သော ဟောဝန်ကတော့ ညင်သာနူးညံ့နေဆဲ။ မြိုင်အပေါ် ညှာတာထောက်ထား စာနာတတ်ဆဲ။ ဒါကို မြိုင် ခံစားလို့ရပါ၏။

“သိပ်စိတ်ထိခိုက်နေသလား မြိုင်။ တို့အားလုံး မြိုင်အပေါ် အထင်မှားခဲ့ကြတယ်။ ငါ့ကို ခွင့်လွှတ်ပါ မြိုင်”

သည်မနက်ကပဲ ခြံကြီးကို အပြီးတိုင် ရောင်းချပြီးစီးသွားခဲ့ပြီ။ ရှေ့နေကြီး ဦးစောနိုင်၊ သင်းအုပ်ဆရာ၊ ရပ်မိရပ်ဖ အများရှေ့မှာပဲ မြိုင်က လက်မှတ်ရေးထိုးပေးလိုက်သည်။ သည်လို တရားဝင် ရောင်းခြင်း ဝယ်ခြင်း ကိစ္စမျိုးမှာတော့ မြိုင် လျှို့ဝှက်ထားချင်တာတွေ လျှို့ဝှက်ထားလို့ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ရှေ့နေကြီး ဦးစောနိုင်က ပထမဆုံး ကြီးမေ ရေးသွားသော သေတမ်းစာကို ဖတ်ပြသည်။ နောက် မြိုင်က သည်ခြံကြီး ရောင်းချပြီး ရရှိသောငွေကို ဟောဝန်၊ ဟောမန်၊ ဟောမာတို့အား လေးစုလျှင် တစ်စုစီ အညီအမျှပေးအပ်သည့်အကြောင်း စာချုပ်ကို ဖတ်ပြသည်။ အားလုံးကို သဘောတူညီမှု၊ ကန့်ကွက်မှုရှိလျှင် တင်ပြဆွေးနွေးဖို့ ပြောသည်။ မြိုင်ကလွဲလျှင် ကျန် သုံးယောက်စလုံး အံ့ဩသွားကြပုံရ၏။ ရှက်ရွံ့သိမ်ငယ်စွာဖြင့် မြိုင်ကို လှမ်းကြည့်ကြသည်။

မြိုင်ကတော့ ကြီးမေပြောခဲ့ဖူးသလို ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီး ပစ်ချလိုက်ရ သလို စိတ် ပေါ့ပါးနေမိသည်။ အားလုံးက သဘောတူကြောင်း လက်မှတ် ရေးထိုးကြသည်။ ဘာစကားမျှ မဆိုကြ။

“မြိုင် တစ်ခုပြောချင်ပါသေးတယ်။ ပြောခွင့်ပြုကြပါ”

အားလုံးက မြိုင်ကို လှမ်းကြည့်နေကြတာ မြိုင် သိသည်။ သာမန် အားဖြင့်ဆိုလျှင် မြိုင်သည် စကားတစ်လုံးထွက်ဖို့ အင်မတန် ဝန်လေးသူ တစ်ယောက်ဖြစ်သလို လူရှေ့သူရှေ့ စကားလှအောင်လည်း ပြောတတ်သူ မဟုတ်။ အခုတော့ မြိုင်ပြောပြီ။

“မြိုင်ဆီမှာ ကြီးမေ ပေးသွားတဲ့ အဖိုးတန်ပစ္စည်းဆိုလို့ ဟောသည် ရတနာနှစ်ဆင်စာ ရှိပါသေးတယ်။ ဒါကိုလည်း မြိုင် ခွဲဝေပေးချင်ပါသေးတယ်။ အစကတော့ သည်ပစ္စည်းကလေးတွေကို မြိုင်သမီးလေး ရဂုံအတွက် သုံးမယ်လို့ ရည်ရွယ်ထားတာပါ။ ဒါပေမဲ့ မြိုင်ဟာ သူတို့နည်းတူ ကြီးမေရဲ့ သားသမီးတွေထဲက တစ်ယောက်ပါပဲ။ မြိုင် ဘာမှပိုမယူချင်ပါဘူး။ ယူလည်း မယူသင့်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် သည်ရတနာပစ္စည်းကိုလည်း ခွဲဝေပစ္စည်းအဖြစ် ရှေ့နေကြီးနှင့်တကွ လူကြီးများထံ မြိုင် အပ်ပါတယ်”

ဟေမာက မြိုင်ကိုငေးကြည့်ရင်း မျက်ရည်တွေ ဝိုင်းနေသည်။ ဟေဝန်နှင့် ဟေမန်လည်း စိတ်ကောင်းကြပုံ မပေါ်။ သုံးယောက်စလုံးက မြိုင် ပိုင်ဆိုင်သင့်ကြောင်းပြောသော်လည်း မြိုင် လက်မခံလိုပါ။ မြိုင်ရင်ထဲမှာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ရှင်းလင်းသွားချင်တာပဲရှိသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် သည်လိုကိစ္စမျိုး မြိုင်တစ်သက် မကြုံချင်တော့တာလည်း ပါပါသည်။

ဦးစောနိုင်က ခြံဝယ်မည့်သူကို ဖုန်းဆက်ခေါ်သည်။ နေ့ချင်းပြီး ငွေချေပြီး တစ်ခုစီ ခွဲဝေကြတော့ မြိုင် ငိုမိသည်။ ကြီးမေ ထိန်းသိမ်းပြုစု ပျိုးထောင်ခဲ့သော သစ်တောအုပ်အုပ်ကြီးကို တောမီးကြီး လောင်သွားသလို ခံစားရမိ၏။ ရတနာပစ္စည်းကိုတော့ စာရင်းနှင့်တကွ ရှေ့နေကြီးထံမှာပဲ

အပ်နှံကာ အပြီးတိုင် ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ အကူအညီတောင်းရပါသည်။ ကိစ္စအားလုံး ရှေ့နေကြီး၏ ကြိုတင်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမှုကြောင့် အဆင်တပြေ ဖြစ်သွားတော့ မြိုင် စိတ်နှလုံးကို ဒုန်းဒုန်းချလိုက်မိတော့၏။

ညှဉ်သည်တွေပြန်သွားတော့ ချယ်ရီပင်တန်းအောက်မှာ မြိုင် လာထိုင်မိခြင်းဖြစ်သည်။ သည်ချယ်ရီပင်တန်းကလေးသည် သူတို့လေးယောက် ကြီးမေ မသိအောင် လာဆုံတွေ့ကြသည့် နေရာကလေးပဲ မဟုတ်လား။

“မြိုင် ငါပြောနေတာတွေ ကြားရဲ့လား။ ငါတို့ကို နင် စိတ်ဆိုးနေသလားဟင်”

ဟောဝန်အသံတွေက ငိုသံများပင် ပါလာသလို တုန်ယင်အက်ကွဲနေသည်။ မြိုင် စကားပြောဖို့ အားယူသော်လည်း လည်ချောင်းတွေက ဆို့နှင့်နေလေ၏။

“မြိုင် ဘယ်သူ့ကိုမှ ဘယ်တုန်းကမှ စိတ်မဆိုးခဲ့ပါဘူး ဟောဝန်။ တကယ့်ကို စိတ်မဆိုးခဲ့ဖူးပါဘူး”

“ငါသိပါတယ် မြိုင်ရယ်၊ ငါတို့ကို စိတ်မဆိုးတောင် နင် စိတ်နာသင့်ပါတယ်။ ဟောမန်တို့နှစ်ယောက်က ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းရှိခဲ့ပေမဲ့ ငါကတော့ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်ခဲ့သူပါ။ ငါ နင့်အပေါ်မှာ မတရားခဲ့ဘူး”

“မြိုင်ကတော့ တရားတာတွေ၊ မတရားတာတွေ နားမလည်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကြီးမေနဲ့ မြိုင်ကို ဟောဝန် ပစ်ပစ်ခါခါ လုပ်သွားလိမ့်မယ်လို့တော့ ထင်ကို မထင်ခဲ့တာ။ တစ်ချိန်လုံး ဟောဝန်ကို မြိုင် မျှော်ခဲ့မိသေးတယ်”

“မြိုင်ရယ်”

ဟောဝန်က မြိုင်ဘေးမှာ ထိုင်ချလိုက်ရင်း ငိုသည်။ မြိုင်ကတော့ မငိုမိပါ။ ခရစ်စမတ်ပန်းကလေးတွေ ရဲရဲနီနေသော သစ်ပင်ကလေးတွေကိုသာ ငေးကြည့်နေဖြစ်ခဲ့သည်။ ခဏနေတော့ ဟောမန်တို့ ဇနီးမောင်နှံပါ

ရောက်လာသည်။ မြိုင်ကိုပဲ အထပ်ထပ်အခါခါ တောင်းပန်နေကြတော့
မြိုင်ပင် မနေတတ် မထိုင်တတ် ဖြစ်လာရ၏။

“ကဲပါ သည်ကိစ္စတွေ ထားလိုက်ပါတော့။ မြိုင်တို့လေးယောက်
အရေးအကြောင်းရှိတိုင်း သည်ချယ်ရီပင်တွေအောက်မှာ လာလာပြောဖြစ်
ကြတာ မှတ်မိသေးလား။ မြိုင်ကတော့ တစ်ယောက်တည်းလည်း လာထိုင်တာပဲ”

ချယ်ရီတွေက ဖွေးဖွေးလှုပ်လှုပ် ပွင့်နေကြသည်။ အဖူးတွေကလည်း
စိလို။ ပြင်ဦးလွင်မှာ ဆောင်းငွေ့ကလေး မကုန်မချင်း ချယ်ရီတွေက ပွင့်ဝေ
နေကြဦးမှာပဲဖြစ်၏။ အဲသည်နေ့ ညနေက တော်တော်ကြီး ညဉ့်နက်မှ မြိုင်တို့
တစ်တွေ အိမ်ထဲဝင်ခဲ့ကြသည်။ အပြင်ဘက်မှာ နှင်းမိုးတွေ စွေနေပြီ။ -

ည မီးလင်းဖိုဝိုင်းကလေးမှာလည်း စကားတွေ ပြောဖြစ်ခဲ့ကြပါ
သေးသည်။ သည်တစ်ညက သူတို့အတွက် သည်ခြံ၊ သည်အိမ်၊ သည်
မီးလင်းဖိုဘေးမှာ နောက်ဆုံး ဆုံတွေ့ကြရခြင်းမဟုတ်လား။ ရဂုံကလေး
ကလည်း ထူးထူးခြားခြား သည်ညကျကာမှ စောစောစီးစီး မအိပ်။ မြိုင်
ဘေးမှာပဲ ဆော့ကစားနေခဲ့သည်။ မြိုင်ငယ်ငယ်တုန်းကလည်း ကြီးမေ
အနားမှာ သည်လိုပဲ ဆော့ကစားခဲ့လေသလား။

“အားလုံးကို မြိုင် တစ်ခုတောင်းဆိုချင်တယ်”

မြိုင်က အလေးအနက်ပြောတော့ အားလုံးက နားစိုက်ထောင်နေ
ကြသည်။ မြိုင်သည်ပင် ကြီးမေလို ရင့်ကျက်လာနိုင်ခဲ့ပြီ။

“မနက်ဖြန် မနက်မှာပဲ မြိုင် သီပေါကို သွားတော့မယ်။ ကားလည်း
မှာထားပြီးပြီ။ သည်အိမ် သည်ခြံကြီးထဲက ဟေဝန်တို့ ဟေမန်တို့ ဟေမာတို့
လိုချင်သမျှပစ္စည်းအားလုံး ယူသွားကြပါ။ ကျန်တဲ့ပစ္စည်းကိုလည်း ပြင်ဦးလွင်
အသင်းတော်ကို လှူဒါန်းလိုက်ဖို့ ဦးအဲကို မြိုင် မှာထားပြီးပြီ။ သည်တစ်ခါ
တော့ သည်ခြံကြီးထဲက မြိုင်ကို အရင်ဆုံး ထွက်ခွာခွင့်ပြုပါ။ ဘာလို့လဲ
သိလား၊ မြိုင် ဘယ်သူ့ကိုမှ မလွမ်းချင်တော့လို့”

တကယ်လည်း မနက်စောစောမှာ မြိုင်တို့တစ်တွေ သီပေါကို ထွက်ခဲ့ကြသည်။ မြိုင်၊ သမီးလေး ရဂုံနှင့် ဦးအဲမိသားစု။ ဦးအဲကတော့ ခြံကြီးကို ပိုင်ရှင်သစ်ထံ လွှဲပြောင်းပြီးသည်အထိ နေရစ်မည်သူ ဖြစ်၏။ အားလုံးက ခရစ်စမတ်ပွဲကို အတူခွဲကြဖို့ တားသော်လည်း မြိုင် မနေတော့ပါ။ ဟေဝန်နှင့် ဟေမန်၏ ဂစ်တာတီးခဲ့သော လက်ချောင်းကလေးတွေကို ဆုပ်ကိုင်ရင်း မြိုင် နှုတ်ဆက်ခဲ့သလို မျက်ရည်တွေ ဖုံးနေသော ဟေမာ့ပါးပြင်ကိုလည်း မြိုင် နမ်းခဲ့ပါသေးသည်။

ပြီးတော့ သူတို့အားလုံး မေ့နေလောက်ပြီဖြစ်သော ကဗျာကလေး တစ်ပုဒ်ကို မြိုင်လက်ရေးကလေးဖြင့် ရေးကာ ပေးခဲ့သည်။ ကဗျာကလေးကို ဖတ်မိလျှင်တော့ 'တော' ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ကို သူတို့အားလုံး နားလည် ခံစားနိုင်ကောင်းလောက်ပါ၏။

“ပြားနှင့်ဂခိုင်၊ မြိုင်နှင့်ရဂုံ၊ စုံနှင့်ဟေဝန်၊ ဟေမန်ဟေမာ၊ ရိပ်သာ ဆိုင်းဆိုင်း၊ အင်တိုင်းစေးပျစ်၊ တောချည်းဖြစ်၏ ”

တစ်ချိန်ကတော့ သည်ခြံကြီးထဲမှာ မိသားစုတွေ သိုက်သိုက် ဝန်းဝန်း ရှိခဲ့သည်။ အခုတော့ မိသားစု တောအုပ်ကြီးသည်ပင် တစ်ပင်စီ ကျိုးကျိုးကျဲကျဲ ဖြစ်သွားခဲ့ပါပကော။ မြိုင်ကတော့ သီပေါက ရွာကလေးမှာ သစ်တောကလေးတစ်တောဖြစ်အောင် စိုက်ပျိုးရဦးမည်။ ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ မဲ့ရှာတဲ့ သစ်ပင်ကလေးတွေကို တစ်ပင်ချင်း စိုက်မည်။ သစ်တောကလေး တစ်တော ဖြစ်လာရင်တော့ 'မြိုင် နှင့် ရဂုံ' လို့ အမည်ပေးရမည်။

Family မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၆၊ ဒီဇင်ဘာ

အဝေးက မှန်း ဟိုရွာလမ်း ထီးတန်းကြီးလှပါဘိ

၁

“တိုင်း မန္တလာ အခြေခံကာပြုရမှာဖြင့် နှိုင်းဆရာ ဝေသန္တရာ ပမာတမျှလိုပ ရွှေခြေနဂရ မြောက်မျက်နှာတွင် တောက်လက်စွာ အစဉ်ဖြိုးဝေလျက် ရှိပေသော ရှင်ပင်မိုးစွေ ဘုရားဘဂဝါအနီး၌ တရားဓမ္မာမှီးကာ တုမရတာကတော့ ဥဒယရွာ ထိုဂါမ၌ ချိုသာ ဝစနနှင့် အမြဲနေထိုင်လျက် ရှိကြပေသော ယခုအခါမှာ အလှူ ဒါယကာ၏ အမိအဘ၊ အလှူဒါယိကာမ၏ အမိဘ နှစ်ဦးနှစ်ဝ အမှူးထား၍ ကုသလာ အထူးဆောင်ကြိုတတ်ပေသော အလှူ ဒကာ ဦးအောင်ညိုနှင့်တကွ သမုဒယမျှော်ရလျှင် အလှူအစ်မ ဒေါ်မြတင်တို့က ကုသလမချို့ ဂါရဝဖြင့် သဟာဆွေဆိုတဲ့ မိတ်နံ အများတို့အား စာဝေလို့ ဖိတ်မန်ထားရခြင်းအကြောင်းမှာ...”

မနက်စောစောလုပ်နေကျ အလုပ်ကလေး နည်းနည်းပါးသည့်နေ့
ကျွန်မကိုယ်တိုင် စည်းထားခဲ့သော မှတ်စုဟောင်း မြတ်စပျင်းတောင်း
တွေကို ထုတ်ရှင်းရာက သည်အလှူဖိတ် စာရွက်ကလေးကို အမှတ်မထင်

ကျွန်မ တွေ့လိုက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အလှူဖိတ် စာရွက်ကလေးက ရက်စွဲကို ဖတ်ကြည့်တော့ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၃၂ ခုနှစ်။ နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်တောင် ကျော်ခဲ့ပြီ။ ဟောင်းနွမ်းမြည့်မြည့် အလှူဖိတ် စာရွက်ကလေးကို ဖတ်ရင်း ကျွန်မ ငယ်စဉ်က ကျွန်မ မိဘများ ချွေးနှံစာဖြင့် လှူခဲ့ တန်းခဲ့ကြသည့် အညာကျေးလက်က တောရှင်ဩပွဲကို မျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာသည်။

သည်တုန်းက ကျွန်မ မူလတန်းကျောင်းသူဘဝ ပြေးလွှား ခုန်ပေါက် ဆော့ကစားနေတုန်း အရွယ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မအထက်က အစ်ကို နှစ်ယောက်ကတော့ မြင်းခြံမြို့ အလယ်တန်းကျောင်းက ကျောင်းသား ကြီးတွေ ဖြစ်နေပြီ။ အစ်ကိုကြီးက ခုနစ်တန်း၊ အစ်ကိုငယ်က ငါးတန်း၊ အစ်ကိုငယ်ထက် နှစ်နှစ်ငယ်သော ကျွန်မက သုံးတန်း။ ကျွန်မအောက်မှာ မောင်ငယ် သုံးယောက်ရှိရာ တော်တော်ငယ်ကြသေးသည်။ အငယ်ဆုံး မောင်လေးက ရင်ခွင်ပိုက် ကလေးအရွယ်သာ ရှိသေး၏။

ကျွန်မတို့ မိသားစုသည် မြင်းခြံမြို့ကွေ့ကြီးရပ်မှာ နေထိုင်ကြသော် လည်း ဘိုးဘွားမိဘ ဆွေမျိုးဉာတကာရှိရာ မိဘနှစ်ပါး၏ ဇာတိရပ်ရွာကို ပြန်၍ အလှူပေးကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဇာတိရပ်ရွာကို ပြန်ပြီး အလှူပေးခြင်းဖြင့် ဘိုးရပ်ဘွားရပ်မို့ ကွယ်လွန်ရှာသူတို့ ကုသိုလ်အဖို့ရနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်တာ ပါသလို တစ်စုတစ်စည်းတည်းနေထိုင်ရာ ဆွေဥသြ မျိုးဥသြရှိကြသည့် ရွာရပ်မှာ လှူတော့ သိုင်းသူ ဝိုင်းသူ ပေါများနိုင်တာလည်း ပါပါသည်။ အဖေနှင့် အမေက တစ်ရွာတည်းသူ တစ်ရွာတည်းသားတွေမို့ သူတို့ ငယ်စဉ် တောင်ကျေး ကလေးဘဝက စာပေသင်ကြားပေးတော်မူခဲ့သော ငယ်ဆရာ ဘုန်းတော်ကြီးကို လက်ရောက်ဦးခိုက် ပူဇော်လိုသော ဆန္ဒရှိကြတာလည်း ပါပါသည်။

“ကိုယ့်ရပ် ကိုယ့်ရွာမှာ လှူလို့ အမျှအတန်းဝေရင် ကိုယ့်ရွာသင်္ချိုင်း ခေါင်းချခဲ့တဲ့ ဘိုးကြီး ဘေးကြီးတွေလည်း ကြားရတာပေါ့အေ”

အမေက နောင်အခါမှာ အလှူအကြောင်း စကားရောက်တိုင်း သည်စကားမျိုး ပြောလေ့ရှိသည်။ အမေစိတ်ထဲ တကယ် ယုံကြည်စွဲလမ်းလို့ ပြောတာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ကျွန်မ မိဘနှစ်ပါးစလုံး မြင်းခြံ မြောက်လက်နယ်အဝင် ဥဒယ ကျေးရွာ ဇာစ်မြစ်များ ဖြစ်ကြ၏။ အညာကျေးတောခေါင်ခေါင်မှာ မွေးဖွား ကြီးပြင်းကြသော တောသူတောင်သားများဆိုတော့ ရွာစိတ်ရပ်စိတ် အလွန် ကြီးမားကြသူများ ဖြစ်သည်။ စီးပွားရှာဖွေရာ မြို့မှာနေကြရသော်လည်း ကလေးတွေ အရွယ်ရောက်လို့ လှူချိန် တန်းချိန်ကျလျှင် ရွာပြန်လှူကြဖို့ နှစ်ဦး ညှိစရာမလိုဘဲ စိတ်တူကိုယ်မျှ ရှိခဲ့ကြသည်။ သည်အလှူဖိတ်စာ ကလေးကို အမေကိုယ်တိုင် အမြတ်တနိုးသိမ်းဆည်းလာခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ် ကျော်ခဲ့ပြီ။ ကျွန်မ သိမ်းထားပါရစေဆိုတာတောင် အမေက နှမြော နေပုံရ၏။

အလှူဖိတ်စာကလေးကို ကျွန်မ အသံထွက်ပြီး အကြိမ်ကြိမ် ဖတ်ကြည့်မိပါသည်။ ဖတ်ရတာကပင် လွမ်းစရာကောင်းလှသည်။ ကျွန်မတို့ ရွာတွေမှာ အလှူဖိတ်စာရိုက်တော့မည်ဆိုလျှင် ကာရံတွေ နဘောထပ်တွေ လှိုင်လှိုင်သုံးကာ တဖွဲ့တဖွဲ့ ရေးစပ်ကြသည့် အလေ့ရှိသည်။ အလှူဖိတ်စာ ရပြီဆိုလျှင် ဖတ်သူကလည်း စိတ်ထဲက ဖတ်ကြတာ မဟုတ်ပါ။ တစ်အိမ်လုံး ကြားနိုင်အောင် အသံနေ အသံထားနှင့် ဌာန်ကရိုဏ်းကျကျ ဖတ်ကြသည်။ အလှူဖိတ်စာအဖတ်ကောင်းသဟဲ့ဆိုလျှင် ဟိုအိမ်သည်အိမ်က တကန်တက ခေါ်ယူကာ အဖတ်ခိုင်းလေ့ရှိကြ၏။ အလှူဖိတ်စာ အဖွဲ့အစပ် ဟန်မကျ လောက်ဘူးထင်လျှင်တော့ ဖတ်နေရင်းက ဖျတ်ခနဲရပ်ကာ “ညံ့ချက်တော့ ကွာ” ဟု ဆိုတတ်ကြသလို၊ ဖိတ်စာ အစပ်ကောင်းလျှင်တော့ သီချင်းလို အသံကလေး ထည့်ဆိုကြသေးသူတွေ ဖြစ်၏။ ပြီးလျှင်တော့ တစ်သက်လုံး သိမ်းထားကြတော့သည်။

“ပွဲဆောင်တို့အလှူတုန်းက ဖိတ်စာ စပ်ကောင်းချက် ရက်ခက်သယ်၊
မြောက်ရပ်က ဘကြီးကံနဲ့ မောင်ချောတို့ ဆရာတပည့် ရေခွေးကြမ်းတစ်အိုး
ချစပ်ကြသာဟဲ့၊ ဖိတ်စာစပ်ရသာကိုက ငါ့မိတ်ထင် တစ်လ ကိုးသိတင်း
ကြာသယ် မှတ်သာပဲ၊ ငါဖြင့် မိတ်ကူးရတိုင်း အိမ်ကကောင် ငထိကို ပတ်ခိုင်း
ရသာ အမော၊ ငတို့ရွာမယ် လှူကြပေါင်းများပါပြီ၊ အေးမောင် အလှူဖိတ်စာ
မခွဲဆုံးပဲ၊ ကတည်းမှ ကျည်းတော ချောင်းမြောက်ကြီးထဲ လှည်းကျဲရန်း
နေသာကျလို့ နင်းကျိုးနင်းကျဲနဲ့”

ကိုယ့်ရွာ ကိုယ့်တောမှာ အလှူပေးတာဆိုတော့ ဖိတ်ရမည့်
ဆွေဆွေမျိုးမျိုးတွေက များလွန်းလှသည်။ တစ်အိမ် တစ်ဘောင် လိုက်ဝေ
ရလျှင် ဖိတ်စာ လောက်နိုင်မှာမဟုတ်။ ပြီးတော့ ဟိုအိမ် သည်အိမ် သူ့အမျိုး
ကိုယ့်အမျိုး မေ့ကျန်ခဲ့လျှင် တစ်သက်စာပြောဆုံးမည်မဟုတ်။ သည်တော့
ရွာဆော်လုပ်သူက ဖိတ်စာကို လမ်းဆုံလမ်းခွဲမှန်သမျှ တစ်ရွာင်တစ်ရွာထွက်
ဆိုသလို ရပ်ပြီး အသံကျယ်နိုင်သမျှကျယ်အောင် ပတ်ပြရတာမျိုးလည်း
ရှိပါ၏။

“၁၃၃၂ ခု တပေါင်းလဆန်း ၁၁ ရက်နေ့ အလှူဝင်၍ ညတွင်
မြင်းခြံ လှစန်းကြည် အငြိမ့်ပွဲ။ လူရှင်မမေ့စရာတွက်လျှင် ၁၂ ရက်မှာတော့
မသွေကြွ ဘိသိက်ဆရာမြက ငွေခရနှင့် အောင်ဇေယျတု သွန်းပဏ္ဏာ ဆက်
အပြီး တစ်သောင်းခရီးဆွေသဟာတို့ တစ်ပေါင်းတည်း ပရိတ်တရားတော်
နာဖို့ ကြွကြပါရန် ဖိတ်ကြားလွှာ စေထားပြုလိုက်ပါတယ်။ စိန်ရွှေရတနာ
လှမ်းပတ် အလှူမင်္ဂလာမဏ္ဍပ်သို့ အိမ်ကို ဆူးဆို ကလေးလက်တို့ ခွေးအိုအို
ခေါ် ကြွရောက်တော်မူကြပါဗျိုး”

သည်လို ရွာလုံးကြား ဗျိုးဟစ်ရသည်။ ‘ဗျိုးဟစ်ဖိတ်သာတော်’
ဆိုတာမျိုးကျတော့ အယုတ်အလတ် အမြတ်မရွေး အလှူကို လာနိုင်သည်။
သူမဖိတ်လို့ ငါ့မဖိတ်လို့ ဆိုတာမျိုး မရှိ။ အကဲ့ရဲ့လည်း လွတ်၏။

ဖိတ်စာရယ်မှ မဟုတ်ပါ။ အလှူအခမ်းအနား၊ မဏ္ဍပ်ဆင်၊
 အကျွေးအမွေးကအစ ရှင်လောင်း လှ၊ မလှအဆုံး ဘိသိက် ဟန် မဟန်ပါ
 မကျန်ရအောင် ကောင်းတော့လည်း ကောင်းသလို၊ မကောင်းတော့လည်း
 မကောင်းသလို ဖြောင်ကဲ့ရဲ့ ချီးမွမ်းလုပ်တတ်ကြသည်မို့ အဘက်ဘက်က
 မလစ်ဟာရအောင် ထောင့်စေ့နိုင်မှ တော်ကာကျရသည်။ ရွာခလေ့ ရပ်ခလေ့
 ဆိုတော့ စကားချိုချို၊ လေချိုချို ဟန်လုပ်တာတွေ မရှိ။ အပြစ်ဆိုကြ
 သော်လည်း နှိမ့်နှိမ့်နဲ့နဲ့ ဟင်းရေပက် ဟင်းခွက်စဉ် ပြောကြတာမျိုး မဟုတ်ပါ။
 အနီးမွေးမှ အဝေးကြိုင်စေချင်ကြသည့် စေတနာမျိုးသာ ဖြစ်ပါ၏။

J

ကျွန်မတို့ မိသားစု နေထိုင်ရာ မြင်းခြံမြို့မှ ရွာကို အလှူပြန်ကြသည့်နေ့
 ကိုလည်း ကျွန်မ ကောင်းကောင်းမှတ်မိနေပါသေးသည်။ အတန်းတင်စာမေး
 ပွဲကြီး ဖြေဆိုပြီးကြသည့် တပေါင်းလ နွေရာသီ ကျောင်းပိတ်ရက်ထဲမှာပဲ
 ဖြစ်သည်။ အဖေက မြင်းခြံဆိပ်ကမ်းမှာ မော်တော်စင်းလုံးပြတ်ငှားကာ
 ကျွန်မတို့တစ်တွေကို ရွာခြေအရောက် တင်ခေါ်လာခဲ့သည်။ မော်တော်ပေါ်မှာ
 လည်း အလှူအတွက် လိုအပ်သမျှ ပစ္စည်းတွေအပြည့်။ ကျွန်မတို့မောင်နှမ
 တွေကတော့ ရွာကို ပြန်ရတာရော အလှူကြီးလှူရမှာကိုပါ တွေးရင်း ပျော်လို့
 မဆုံး တပြုံးပြုံးပေါ့။ အလှူမတိုင်ခင် တစ်လလောက်ကတည်းက အလှူရှင်
 မိသားစုတို့ ရွာကို ရောက်နှင့်ကြရတာကလည်း ရပ်ရွာထုံးစံပဲ ဖြစ်သည်။
 အလှူနှင့်စပ်သမျှ ကိစ္စအဝဝကို ဆွေမျိုးများနှင့် တိုင်တိုင်ပင်ပင် ရောရောနှောနှော
 တပျော်တပါးဆောင်ရွက်ကြရတာမို့ တစ်ရွာလုံး အုန်းအုန်းကျွက်ကျက်၊
 ယုန်အတွက် ချုံက ကြောင့်ကြရသလို စိတ်မောနေကြသူတွေ မဟုတ်လား။
 ရွာဆိပ်ကမ်းကို မော်တော်ကပ်လိုက်သည်နှင့် လာကြိုသူတွေက
 ရေဆိပ်ကမ်းညွှတ်။ နှုတ်ဆက်ကြ စကားဖလှယ်ကြ။ ပစ္စည်းတွေ သယ်ကြ

ပိုးကြ။ ရွာဦးဆရာတော် ကျောင်းရှေ့ရှိ သော်ကပင်ကြီးနှစ်ပင်ပေါ် တက် ချိတ်ထားသော လော်စပိကာသံကပင် ကျွန်မတို့ကို ဆီးကြိုလိုက်ပါသည်။

“အလှူဒကာနဲ့ အလှူအစ်မတို့ရွာဆိပ် ရောက်ကြပါပြီ။ ရွာထဲ ကဆင်းသယ်ကြပါဦးဟ။ ပစ္စည်းတွေကရစိုက်ဟေ့၊ ကိုလှကြီးက ဦးဆောင်ပြီး ကြီးကြပ်ပါဟေ့”

အဖေရော အမေပါ ဝမ်းနည်းဝမ်းသာ မျက်ရည်တွေစီးကျနေကြ သည်။ ကျွန်မတို့ တည်းအိမ်ဝ ရောက်တော့လည်း အဘ(အမေ၏အဖေ)က ဖျင်တဘက်ခေါင်းပေါင်းကြီးနှင့် မြိန်မြိန်ကြီးရပ်ကာ အလှူရှင်များကို ဆီးကြို လိုက်သော မင်္ဂလာနှုတ်ဆက်စကားကိုပင် ကျွန်မ အမှတ်ထင်ထင်ရှိနေပါ သေးသည်။ အဘကလည်း မျက်ရည်တွေနဲ့ပါ။

“အိုဗျာ မင်းကြီးဝေသန္တရာနဲ့ မဒွိဒေဝီသူတော်ကောင်းတို့ရွာကို ဘာအကြောင်းနဲ့များ ကြွလာကြတာတဲ့”

“အလှူကြီးပေးဖို့ပါ အဖေ”

“သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု၊ နတ်သူတော်ကောင်း လူသူတော်ကောင်း များကလည်း စောင့်ရှောက်ကြပါပြီ၊ မင်္ဂလာရှိပါပြီ၊ ကိုင်း ဝင်ကြပေရော”

သားသမီးများ၏ အလှူတော်ကို မင်္ဂလာရှိသော အတိတ်ဆောင် နိမိတ်ဆောင်စကားများဖြင့် ရွာအဝင်၊ အိမ်အဝင် ကျက်သရေရှိအောင် အတိတ်နိမိတ်ယူလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်၏။ အဘအိမ်မှာ တစ်အောင့်နားကြပြီး ကျွန်မတို့အလှူခင်းမည့် ရွာဦးဆရာတော်ကြီးကျောင်းကို မိသားတစ်စုလုံး ထွက်လာခဲ့ကြသည်။

ကျောင်းဝင်းထဲတွင် အလှူမဏ္ဍပ်ဆောက်ဖို့ ဝါးလုံးတွေ၊ နီးလျှော် စည်းကြီးတွေ ပုံထားနှင့်ပြီ။ သည်ဝါးတွေက အလှူအတွက် ဖောင်တစ်ပျစ်စာ အထက်အညာမှ တကန်တက ကိုယ်တိုင်သွားရောက် တွဲယူလာကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျောင်းအနောက်ဘက် သစ်ပင်ရိပ်အောက်က ထင်းဖြတ်နေကြ သူတွေက အဖေ့ကို ဝမ်းသာအားရ နှုတ်ဆက်ကြသည်။ မောင်မင်းကြီးသား အလှူပေးနိုင်ပေလိုသာ ငတို့များ ကုသိုလ်ယူကြရတယ် အောက်မှေကြသူတွေ၊

အလှူအတွက် ထင်းကို တကန်တက ဝယ်စရာ မလို။ ကျွန်မတို့ ရွာက သစ်ကြီးဝါးကြီး ပေါသောရွာ ဖြစ်သည်။ မန်ကျည်းပင်ကြီးတွေ၊ ကုက္ကို ပင်ကြီးတွေက နေရာတိုင်းလိုလိုမှာ ရှိသည်။ ကိုယ့်ဆွေကိုယ့်မျိုးထဲက အလှူ ပေးပြီဆိုလျှင် 'ဟောသည် မန်ကျည်းသုံးပင်ကို ကျုပ်က အလှူ ကုသယ်ဈာ၊ ခုတ်သာခုတ်ကြပေရော' ဆိုကာ လက်ညှိုးထိုး အလှူကုသိုလ် ဝင်တတ် ကြသည်။ ကိုယ့်အလှူ သူ့အလှူ ထင်းကုကြ၊ ဆိုင်းကုကြ၊ ဘိသိက်ကုကြ၊ အငြိမ့်ကုကြနှင့် ဝိုင်းတတ် ဝန်းတတ်တာကလည်း အညာ တောခလေ့ဖြစ်၏။

ဘကြီးပေါက် ကုသိုလ်ဝင်လိုက်သော မန်ကျည်းသုံးပင်ကို လှူပြင့် တိုက်ဖြတ်ကာ ဆရာတော်ကျောင်း အရောက်သယ်ပြီး အလှူအတွက် ထင်း ဖြတ်နေကြသည့် အားကောင်းမောင်းသန် ယောက်ျားတွေမှာ ချွေးတွေ ရွဲလို၊ အလှူမတိုင်ခင်ရက်များတွင် ယောက်ျားမှန်လျှင် ခါးကြားထဲ ဓားမနှင့် နှီးစ လျှော်ပင်ကလေးတွေနှင့်။ မိန်းမပိုင်းကတော့ မောင်းထောင်းကြ၊ ဆန်ရွေးကြ၊ ဆေးလိပ်လိပ်ကြ၊ ရေခပ်ကြနှင့်။

“ဟဲ့ မိကျော့ ညည်း သည်ကနေ့ အလှူအိမ်ရောက်ပြီးပလား”

“မရောက်ရသေးပါဘူး မကြီးအုံးရယ်၊ အိမ်အလုပ်ကလေး လက်စသတ်ပြီးရင် တစ်အောင့်ခဏ သွားဦးမှ”

“အိမ်အလုပ်က တစ်သက်လုံး လုပ်ရမယ့်အလုပ်ပါအေ၊ ကိုယ့်ဗွာ အလှူကလေး လှူသူရှိလို့ ကုသိုလ်ယူရသာ၊ သွားခမ်းဦးဟဲ့”

တစ်နေ့ တစ်ရက် အလှူမဏ္ဍပ် တစ်ခေါက် မရောက် မနေနိုင်ကြ သူတွေ။ တစ်နေ့လောက် မရောက်မီလျှင် စိတ်ထဲ ဝတ္တရား မကျေပွန်လေခြင်း၊ တာဝန်မဲ့မိလေခြင်း အောက်မှေတတ်ကြသူတွေ။

ကျောင်းအောက်မှာ ဆန်ရွေးနေကြသော ကြီးတော်တုတ်တို့တစ်တွေကို နှုတ်ဆက်ပြီးတော့ ကျွန်မတို့ မိသားစု ကျောင်းပေါ်တက်ကာ ဆရာတော်ကို ဝတ်ဖြည့်ကြသည်။ ရောက်မဆိုင်ဆိုင်သလို ဆရာတော်က အလှူမဏ္ဍပ် ဆောက်ဖို့ကအစ အစီအစဉ်တွေပါ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သည်။ ကျောင်းပေါ်မှာလည်း ကျွန်မတို့အလှူအတွက် အလှူရုံပစ္စည်းများဖြစ်သည့် ဆန်အိတ်တွေ၊ ဆီပုံးတွေ၊ ငါးခြောက်တွေ၊ ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါး၊ သင်္ကန်းပန်း၊ ရောင်စုံတွေ အပြည့်။ ကျောင်းအောက်က ကပ်ကြမ်းတွေပေါ်မှာလည်း ကြက်သွန်တွေ၊ ကျောက်ဖရုံသီးတွေ ကျင်းထားလိုက်သေးသည်။ ပုတ်တောင်းကြီးတွေ ထဲမှာတော့ ပြောင်းဖူးဖက်စည်းတွေ၊ ဆေးရိုးဆေးကြေတွေ တင်းလို့။ နရန်းရွာတွေကပါ ခွဲကြမည့် အလှူတော် မဟုတ်လား။

ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်ရွေးပေးတော်မူသည့် နေ့ကောင်းရက်သာတွင် အလှူမဏ္ဍပ်တိုင် စထူကြရသည်။ မဏ္ဍပ်တိုင်ထူတော့လည်း မင်္ဂလာယူကြသည်။ သစ်ကြမ်းဝါးကြမ်း မပါအောင် ပရိတ်တော် မွန်းခြင်း၊ ပရိတ်တော် ပန်းများချည်ခြင်းပြုလုပ်ကြရသည်။ အောင်သပြေညွန့်၊ မြေဇာညွန့်၊ အုန်းညွန့်၊ သီးညွန့် စသည့် အညွန့်များနှင့်အတူ ကန်တော့ပွဲပေးရသည်။ မဏ္ဍပ်ကြီး အကြမ်းထိုးပြီးပြီဆိုမှ ထီးရိုးဝါးရှည်ရှည်ကြီးတစ်လုံးမှာ အပေါ်ဆုံးက သာသနာ့အလံ၊ အောက်က အလှူတော်အလံဖြူကို ချည်ကာ အဝေးက မြင်နိုင်အောင် လွင့်ထူကြရသည်။

အလံဖြူကလေးကို တစ်ရွာလုံးက လှမ်းမြင်နိုင်သလို သစ်ခင်း သစ်ကွက်များရှိရာ တောထဲကလည်း အထင်းသား မြင်ရသည်။ သည် အလံဖြူကလေး တလွင့်လွင့် လွင့်နေတာ မြင်ရခြင်းကိုက ငါတို့ရွာမှာ အလှူကြီး လှူတော့မည်ဆိုသည့် သဘောဖြစ်ပါသည်။

တစ်ရွာလုံးကလည်း အလှူတော် မကျင်းပမီကပင် အလှူစိတ်တွေ ဝင်နေကြတော့၏။

ကျွန်မတို့ ရွာရောက်သည်ရက်နောက်ပိုင်း အဘအိမ်မှာ စိတ်ကူးလက်ရ နားနားနေနေ နေရသည်မရှိ။ မနက်မိုးလင်းသည်နှင့် ရွာဦးဆရာတော် ကျောင်းကို အခေါက်ခေါက်ရောက်ကြရပြီ။ ကျွန်မတို့ အလှူရှင်မိသားစုမှ မဟုတ်ပါ။ ရွာနေပြည်ထိုင် လူကုန်နီးပါး သူဝင် ငါထွက် စဲသည်မရှိ။ အဘိုး အရွယ်၊ အဘအရွယ် သက်ကြီးရွယ်အိုတွေက မဏ္ဍပ်ဦးသံဃာစင်မှာထိုင်ကြရင်း နီးဖြာကြ၊ တံခွန်ကုက္ကား မုလေးပွားလုပ်ကြ၊ တရားဆွေးနွေးကြ၊ အလှူ အတွက် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြနှင့် လက်ဖက်ရည်ကြမ်းဝိုင်း ဖွဲ့နေကြသည်။ ဆေးလိပ် အလိပ်ကောင်း နာမည်ရကြသော မိန်းမကြီးပိုင်းတွေက ပြောင်းဖူး ဖက် လိပ်ကြရသည်။ ဆေးရိုးစစ်စစ်ချည်း ဆေးစပ်ပြင်းမှာစိုး၍ အုန့်ရိုး ကလေးနှင့် ရောကာ မန်ကျည်းသီးအနှစ်ကလေးနှင့် လောလော နှပ်ထားရပါ သေးသည်။ အလှူအတွက် သီးသန့်ရွေးချယ်ထားသော ပြောင်းဖူးဖက် ချောကြီးတွေကိုက အထုပ်လိုက်၊ အစည်းလိုက်။ ပြောင်းဖူးဖက်ကိုခံကာ ဆေးရိုး စပ်ထည့်၍ တစ်တောင်လောက်ရှိသော ဆေးလိပ်ကြီးတွေ လိပ်နေ ကြပုံကို ကျွန်မ မျက်စိထဲ မြင်ယောင်နေဆဲဖြစ်သည်။ လိပ်ပြီးသား ဆေးလိပ် ကြီးတွေကို ပုတ်တောင်းကြီးထဲ ထောင်ကာ အခွေလိုက်လှည့်၍ စိကာစဉ်ကာ ထည့်ထားရသည်။ ကျွန်မတို့အလှူက ပြောင်းဖူးဖက်ဖြူလိပ် ကမ်းမှာ ဆိုတော့ ပုတ်ကြီးတစ်လုံးစာ လိပ်ရခြင်းဖြစ်၏။ အလှူပြန်သူတိုင်း၏ လက်ထဲမှာ ပြောင်းဖူးဖက်ဖြူလိပ်ကြီးတွေ ကိုယ်စီနှင့်။

အလှူဝင်ရက်မှာ မိဆိုင်ဖဆိုင် နတ်တင်ဖို့ မုန့်ဖြူ၊ မုန့်နီကြော်ရန် အတွက် ကောက်ညှင်းမှုန့်၊ ဆန်မှုန့်တွေရအောင် မောင်းထောင်းနေကြသော သားသည်မိခင်တွေကလည်း တောအကြောင်းတောင်အကြောင်း မောင်းချက် ကျသံနှင့်အပြိုင် ပွက်ပွက်ညံ့ညံ့ရှိလေသည်။ အပျိုကြီးတွေ အပျိုလေးတွေ ကတော့ ရွာအနောက်ခြေ နှစ်ဖာလုံလောက်ဝေးသော ဧရာဝတီမြစ်ကြီးထဲက

မြစ်ရေတွေကို ကုကယ် ခေါက်ကယ်ရွက်ကာ ရာငါးဆယ်ဝင် (ပိသာ ၁၅၀) စဉ့်အိုးကြီးတွေထဲခပ်ကာ ထည့်ကြသည်။ ဘယ်သူဘယ်နှခေါက်ဆိုတာပင် မရနိုင်တော့။ ဆရာတော်ကျောင်းမှာ ရေချိုတွင်းကြီးရှိသော်လည်း ဧရာဝတီ မြစ်ရေကိုမှ ချိုသည်၊ လေးသည်၊ ပြောင်သည်၊ စင်သည် ထင်ကြသူတွေ။ နေဝင်ပျိုးဖျတိုင်လျှင် ဆရာတော်ကျောင်းဝင်းနှင့် မြစ်ဆိပ်ကြား ကမ်းပါးဆင်း သောင်ပြန်မှာ ရေခပ်ကြသူတွေ ပုရွက်ကြောင်းလိုက်နေကြတော့သည်။

ကန်တော့ပွဲများအတွက် ငှက်ပျောသီးကို အပင်လိုက် ခုတ်ယူ လာကာ မဏ္ဍပ်တိုင်တွေမှာ ချည်ထားလိုက်ကြပြီ။ အလှူမှာ ကျွေးဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး အလှူမတိုင်ခင်ကတည်းက အချိန်ကိုက်ကာ စိုက်ထားသော ကျောက်ဖရုံခင်းထဲမှ ကျောက်ဖရုံသီးပွေးပွေးတွေကို လှည်းနှင့် တိုက်လာကာ ကျောင်းအောက်မှာ အသီးချင်းထပ်အောင် ထောင်ထားလိုက်ကြပြီ။ သည် ကျောက်ဖရုံသီးတွေကို ခြမ်း၊ ဂျစ်နှင့်ခြစ်၊ အပူရည် အစပ်ရည်ထွက်အောင် ကျောက်မိထားရသည်။ လက်ညှိုးလောက် လက်သန်းလောက်ရှိသည့် မြစ်ငါးဖျဉ်းတောင့် ခါးသွယ်ကလေးတွေကို ထမင်းသန့်သန့်ဖြင့် ဆားကိုက် ထားသော ငါးချဉ်နှင့် ကျောက်ဖရုံကျောက်မိနှစ်မျိုးရောကာ စဉ့်အိုးကြီးတွေထဲ အပြည့်ထည့်၍ ကုပ်သိပ်ထားရသည်။ အလှူမတိုင်ခင် ငါးရက်လောက် အလိုမှာ ဖော်ယူကာ ဆီ၊ ကြက်သွန်နီ၊ ကောက်ညှင်းဆန်၊ ငရုတ်ရည်များနှင့် လောလောနယ်ကာ စဉ့်အိုးကြီးတွေထဲ အပြီးနှပ်ထားရပြန်သည်။ အလှူရုံစမ်း (အလှူစဝင်သည့်နေ့) ရောက်တော့မှ စဉ့်အိုးကြီးတွေထဲက သန့်သန့်ဖော်ပြီး အလှူလာ ပရိသတ်ကို ကျွေးရသည်။ ကျောက်ဖရုံသီးဖတ်ကလေးတွေက အုန်းသီးဆန်လို ဆိမ့်ပြီး ထုပ်ထုပ်ကလေးဖြစ်နေတော့ ငါးချဉ်သုပ်ဟု အမည် တပ်ရသော်လည်း ငါးရယ်၊ ကျောက်ဖရုံရယ် မရွေးတော့ပဲ အထွေးလိုက် မြှုပ်စားကြသည်။ သည်ကျောက်ဖရုံငါးချဉ်ဟင်းစပ်က ကျွန်မတို့အလှူမှာ နာမည်အရဆုံး။

“ကိုရင်ညိုတို့ အလှူတုန်းက ငါးချဉ်သုပ် ကောင်းချက်တော့ ငါဖြင့် ငါးခြောက်ဟင်းတောင် ငွန်းမကူးမိပေါင်ဗျာ”

ကျွန်မတို့ မြင်းခြံ မြောက်လက်တစ်ဝိုက် ကျေးရွာများတွင် အလှူ ထမင်း အလှူဟင်းကို မက်မက်မောမောရှိတတ်ကြသည်။ အိမ်ထမင်း အိမ် ဟင်းထက် အလှူထမင်းဟင်းကို ဒါနမြောက်စေခြင်းငှာ သုံးဆောင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အလှူထမင်း အလှူဟင်းက အသက်ရှည် ကျန်းမာသည်ဟု အယူရှိကြသည်။

“အလှူက ဘာကျေးတုံးဟဲ့”

တစ်ယောက်ယောက်ကမေးလျှင် ဝက်သားကျေး၊ ငါးခြောက်ကျေး စသဖြင့် အဓိက ဟင်းလျာကိုပဲ ပြောလေ့ရှိကြသည်။ ကျွန်မတို့အလှူ ကတော့ ငါးခြောက်ကျေး။

အလှူထမင်းဟင်းချက် (အိုးကြီးချက်) နာမည်ကျော် ဘကြီး ချင်းတို့ ဦးလေးပွဲတို့ ကိုကြီးတင်မြင့်တို့တစ်တွေ ခါးတောင်မြှောင်အောင် ကျိုက်ထားကြရင်း သရက်ပင်ကြီးတွေအောက် မီးတရဲရဲ ချွေးတလုံးလုံးဖြင့် ချက်ကြ ပြုတ်ကြပုံတွေကို အမှတ်ရမိ၏။

ငါးခြောက်ကို ဆားငန်ရည် ပေါ့သွားအောင် ငှက်ပျောအုနှင့် ရောပြုတ်ကာ ဆားနုတ်ကြရသည်။ ပြုတ်ပြီးသား ငါးခြောက်တုံးတွေကို ထောင်းမောင်းထဲ ထည့်ထောင်းကာ အရိုးအရေ ခြွေပစ်ကြရသည်။ အကွင်း လိုက်လိုးပြီး နေပြထားသည့် ကြက်သွန်နီတွေကို ဆီနှင့် အဖုံးအုပ်ကြော်ပြီး မကြပ်ခင် ခပ်စိုစိုကလေးမှာ ငါးခြောက်ထောင်းထည့်ပြီး မွှေကြရသည်။ ဆီကလေးစိုစိုနှင့် အိစက်နေသော ငါးခြောက်ဟင်းကို ကျွန်မတို့ ရွာကတော့ ‘ငါးခြောက်အစိုထိုး’ ဟု ခေါ်ကြသည်။ ကြက်သွန်နီကို သပ်သပ်ကြွပ်နေအောင် ကြော်၊ ငါးခြောက်ကိုသပ်သပ် ကြွပ်နေအောင်ကြော်ပြီး လောသည့်အစပ် ကိုတော့ ‘ငါးခြောက်ကြော်’ ခေါ်ကြ၏။ ငါးခြောက်အစိုထိုးကတော့

စားလို့လည်း အရသာရှိသည်။ ဆီကလေး ပျားကလေးနှင့်ဆိုတော့ လျှာခို
တာပေါ့။ ငါးခြောက်အစုံထိုးကျွေးသတဲ့ ဆိုသည့်ဂုဏ်ကလည်း ရှိသေးသည်။

ငါးခြောက်အစုံထိုး၊ ကျောက်ပရံသီး ငါးချည်သုပ်၊ ဆီမီးခုံရတ်သီး
ကြော်၊ ကုလားပဲဆီမိုးထိုး၊ မှန်ရေ ဟင်းချို။ သည်ဟင်းစပ်က ကျွန်မတို့ရွာ
တစ်ဝိုက်မှာ နာမည်ရသော အလှူဟင်းစပ်ပဲ ဖြစ်သည်။ ရွာထုံးစံ အလှူ
မတိုင်ခင် ခုနစ်ရက်လောက်ကတည်းက လုပ်သူကိုင်သူ ဝိုင်းသူဝန်းသူတွေကို
ခုံကြီး ဝိုင်းကြီးခင်းကာ မဏ္ဍပ်ထဲမှာပဲ ထမင်းစ ကျွေးရပြီ။ ဟင်းကြီး
ဟင်းကောင်း မဟုတ်သည့်တိုင် ရွာထွက် ခရမ်းချဉ်သီးနှင့် ငါးကလေးခြောက်
ဒလိမ့်ထိုး၊ ပဲဟင်းချို၊ သရက်ချဉ်ပိုးတီသုပ်သည်ပင် ဝွဲသတ်လို့ မရအောင်
စားကောင်းလှသည်။ ခုနစ်ရက်ခုနစ်လီ ထမင်းရည်ချောင်းစီး ဆိုတာ ဒါမျိုးကို
ပြောတာများလား။

အလှူရုံစမ်းရက် ညနေမှာတော့ ထန်းလက်တွေကာထားသော
ထမင်းရုံကြီးထဲမှာ တစ်ရွာလုံးရှိသမျှ လူကြီးကလေးတွေ အပြည့်။ ညရောက်
ဖိတ်ကြားထားသော နရန်းရွာတွေက ဧည့်သည်တွေကိုလည်း ကျွေးမွေး
ဧည့်ခံရပြီ။ ရုံဖွင့်လို့လည်း ခေါ်၊ ရုံစမ်းလို့လည်း ခေါ်သော အလှူရုံစမ်း
ညနေမှစ၍ တစ်ရွာလုံး မီးခိုးတိတ်။ အလှူထမင်းရုံရှိရာသို့ တောင်ဝှေး
ကလေး ထောက်ကာ ထောက်ကာ အရောက်လာရင်း ထမင်းသုံးဆောင်
ကြသော ဘကြီးအိုနှင့် အမေကြီးငြိမ်းတို့ကို ကျွန်မ သတိရမိ၏။

“ရုံစမ်းထမင်းလေး စားချင်လွန်းလို့ဗျာ၊ ဗျောသံ ကြားသာနဲ့
မယ်ငြိမ်း လာဟာ ဆို ထွက်လာခဲ့ကြသားပဲ၊ သာဓုဗျာ သာဓု၊ သာဓု”

တောင်ဝှေးကလေးကူသော်မှ အရောက်မလာနိုင်ကြသူတွေ
အတွက် နီးရာစပ်ရာ တာဝန်ယူကာ အလှူထမင်းအုပ် ပို့ကြရသည်။
ရပ်နီးရပ်ဝေးရောက် လာသမျှ မျက်နှာကြီး မျက်နှာသေး တန်းတူရည်မျှ
မလောက်မင မရှိစေရ။

အလှူကြီးနေ့ရောက်တော့ ရွာထိပ် အရပ်လေးမျက်နှာတွင် နီးကြမ်းဖျာကြီးတွေခင်းပြီး အလှူမှာ ကျေးသည့် ထမင်းစုံ ဟင်းစုံအတိုင်း အပုံကြီးတွေ ပုံထားကြရသည်။ မကျွတ်မလွတ်သေးသူတွေအတွက် ရည်စူးကာ အမျှအတန်းများ ဝေကြ၏။

အလှူပြီးပြီဆိုတော့ ကျေးလို့ ပိုသမျှ ငါးခြောက်အစုံထိုးတွေကို အိမ်ဆွဲ ဆင့်ရသေးသည်။ အလှူပြီး၍ တစ်လကိုးသီတင်းကြာသည့်တိုင် ရွာထဲ ရှိသမျှအိမ်တွေမှာ ကြောင်အိမ်ဖွင့်လိုက်သည်နှင့် အလှူနဲ့တွေ ထောင်းထောင်း ထနေတုန်းပင်။ တကယ့်ကို ဖောဖောသီသီကြီး လှူခဲ့တန်းခဲ့ရတာကိုပဲ အဖေနှင့် အမေမှာ ပီတိဖျက်ရည်တွေ စို့ဝေနေတာ ကျွန်မ ကောင်းကောင်း မှတ်မိပါ၏။

သည်လိုအလှူကြီး လှူဖြစ်အောင် အဖေနှင့် အမေ ခါးချည့်အောင် ကြိုးစားရုန်းကန် ဝုဆောင်းခဲ့ရသည်ကိုလည်း ကျွန်မတို့ ဖောင်နှမတစ်တွေ မြင်ရည် ကြားရည် ဝခဲ့ရသည်။

“ချွေးနဲ့စာကလေးနဲ့ လှူချင်လွန်းလို့ အဖေဖြင့် ထိတောင် မထိုးခဲ့ ပေါင်ဗျာ”

အဖေဆိုခဲ့ဖူးသော စကားဖြစ်၏။ ချွေးနဲ့စာဆိုသည်အတိုင်း အဖေနှင့် အမေသည် နဖူးက ချွေး ခြေမ ကျအောင် လုပ်ကိုင်ရှာဖွေခဲ့ရသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ရိုးတစ်လျှောက် ဝန်ဆန်ကူးလူးရင်း ရှေးက အညာဆန်လှေကြီး တစ်စီးဖြင့် ကိုယ်တိုင်လှေထိုး၊ ကိုယ်တိုင် ကုန်တင်ကုန်ချ လုပ်ခဲ့ကြသည်။ ခဉ့်အိုးဖောင်တွေကို ကိုယ်တိုင်တွဲကာ ဆယ်နှစ်ပွဲလိုက်ပြီး ခဉ့်အိုးခဉ့်ခွက်နှင့် မြေထည်များ ဆိုင်ခင်းရောင်းချခဲ့ကြသည်။ တကယ့်ကို ကိုယ်ကာယအားဖြင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ ရှာဖွေဝုဆောင်းပြီး တစ်ဖူးစု တစ်ပဲစု ဝုရာက ဖြစ်မြောက်ရသော အလှူတော်ကြီး မဟုတ်လား။ အလှူအတွက်ရည်ကာ သုံးနှစ်သုံးမိုးမက ဆန်ဆိုလျှင် တစ်အိတ်ချင်း၊ သင်္ကန်း ပရိက္ခရာကလေး တစ်မယ်ချင်းဆိုသလို

သားကြီး လူပျိုပေါက်ကို အရိပ်လို ကြည့်ရင်းက သာမဏေဘောင် တက်နိုင်အောင် အားသွန်ခွန်စိုက် လုံးပမ်းခဲ့ရသည်။

“အရင်းမစိုက် လှေထိုးလိုက် ဆိုသဲ့စကားဟာ အလွန်လွဲသဲ့စကားပဲ။ လှေထိုးသားများဟာ ကိုယ်ကာယ အားကို အရင်းရဆုံးပေါ့။ ကျွဲပခုံး ထအောင် အသားမာ တက်အောင် ရုန်းရသာ။ အဖေဖြင့် ကိုယ့်ခွန်ကိုယ့်အားနဲ့ ရင်းပြီး ရသဲ့ငွေနဲ့ လှူရသာဆိုတော့ ကျေနပ်လိုက်သာမှ၊ ပခုံးနဲ့ ထမ်းပြီး လှူရသဲ့ အလှူကွယ်”

ပခုံးနဲ့ထမ်းပြီး လှူရတဲ့ အလှူဆိုတာ တင်စားပြောခြင်း မဟုတ်ပါ။ သားငါးယောက်ဖခင်ပီပီ ပဗ္ဗဇ္ဇ အမွေကောင်းကို ပခုံးစောင်းအောင် ရှာဖွေရင်း သန့်ရှင်းစွာ လှူဒါန်းခဲ့တာကို ဂုဏ်ယူစွာပြောခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၄

အလှူကြီးမတိုင်ခင် တစ်ရက်ကို ကျွန်မတို့ရွာတွေမှာ အလှူဝင်ရက်၊ အလှူရုံစမ်းရက်ဟုခေါ်ကြသလို ရှင်လောင်းလှည့်သည့်ရက်၊ ရှင်ကြီးပြသည့်ရက်ဟုလည်း ပြောတတ်ကြပါသည်။ ရှင်ကြီးပြဆိုတာကတော့ နှစ်ဖက်ရိုးရာ မိဆိုင်ဖဆိုင် နတ်များနှင့်တကွ နယ်တော်ရှင် ပယ်တော်ရှင်ကို ရှင်လောင်းသွားပြခြင်းပဲဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရွာများမှာတော့ နယ်တော်ရှင် နတ်အဖြစ် ပေါက်အိုနတ်ကို ရည်မှတ်ပါသည်။ အလှူရှိတိုင်း ပေါက်အိုနတ်ကွန်းကို ရှင်လောင်းလှည့်ရင်း ရှင်ကြီးပြသွားရသည့် ဓလေ့လည်း အစဉ်အဆက် ရှိလာခဲ့တော့၏။

ပေါက်အိုနတ်ကွန်းမှာ ကျွန်မတို့ရွာ၏ မြောက်ဘက် တစ်ရွာကျော် စားကြူးရွာမှာ ရှိသည်။ ရှင်ကြီးပြသွားမည့် နံနက်စောစောတွင် ရှင်လောင်းများကို ရွှေထီးကိုယ်စီ၊ မြင်းကိုယ်စီဖြင့် တစ်ရွာဝင် တစ်ရွာထွက် ကိုယ့်ဆွေကိုယ့်မျိုး ဘိုးကြီးဘွားကြီးများကိုလည်း ဝင်ကန်တော့ကြရင်း နတ်ပြကြရသည်။

ကျွန်မကတော့ နားရဲလှည်းယာဉ်ကြော့ကလေးဖြင့် စီးလိုက်ရသည်။ အညာနေ နေပူပူ၊ ဖုန်တလုံးလုံးထနေသည့် လှည်းတန်းကြီးဖြင့် ရှင်လောင်း လှည့်တာကလည်း ကျွန်မအဖို့ မေ့နိုင်စရာ မရှိသည့် အတွေ့အကြုံ ဖြစ်ခဲ့ရ ပါသည်။

ရှည်လျားလှသော လှည်းတန်းကြီးကိုသာ ကျွန်မ မှတ်မိတော့ သည်။ ဘယ်ရွာတွေက ဘယ်လှည်းတွေ ဘယ်လောက်တောင် ပါခဲ့ကြသလဲ မသိ။ လှည်းတန်းကြီးထွက်လာတော့ ရွာအရှေ့ဘက် ထန်းတောကြားမှာ နေမင်းကြီး ညပ်နေဆဲပဲ ရှိပါသေးသည်။ ရွာအနောက်ဘက်မှာ ရွာတန်း ရှည်ကြီးနှင့် ယှဉ်ကာ စီးဆင်းနေသော ဧရာဝတီမြစ်ရိုးတန်းကလေးကို မြှောင်၍ ပေါက်နေသည့် လှည်းလမ်းကြောင်းအတိုင်း ရှင်လောင်းလှည်းတွေ မောင်းသွားရသည်။ ရှင်လောင်းလှည့် လှည်းတွေကို မျှော်နေကြသည့် ရွာ ပရိသတ်တွေကလည်း အလှူရှင်လောင်းလှည့်မည့်ရက်ကို ကြိုသိနေကြ သူများပီပီ တစ်ရွာဝင်တိုင်း ဆွေဆွေမျိုးမျိုးတွေက လှည်းတပ်ကြီး ရှေ့တိုး မပေါက်အောင် ဆီးဆိုကြိုဆိုနေကြလေသည်။

“ဖယ်ကြပါ ဖယ်ကြပါ၊ ရှေ့ခရီး ရှိပါသေးတယ်။ အချိန်တွေ လင့်ကုန် လိမ့်မယ်”

ဩဇာရှိသူတွေက အော်ကြ ပြောကြသော်လည်း အလှူလှည့်လာ သူတွေကို အလှူအယက် တိုးရှေ့ကြည့်နေကြသည့် ပွက်ပွက်ညည်ညည် လူအုပ်ကို မကျော်နိုင်ပါ။ ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်ကြသူတွေကို ကျွန်မတို့က အလှူမုန့်တွေ လက်ဆောင်ပြန်ပေးကြရသည်။ အလှူမုန့်ဆိုတာကိုလည်း ပြောချင်ပါသည်။ ကောက်ညင်းမှုန့်နှင့် ထန်းလျက်ရည် ရောနှယ်ကာ မြေပဲနှင့် အုန်းသီး ဌာပနာ အဖြစ်အောင်းထားသော အညာကျေးလက် မုန့်တစ်မျိုးဖြစ်ပါ၏။ မုန့် လုပ်ရတာများတော့ ငှက်ပျောဖက်ရွက်များပင် မလောက်နိုင်သဖြင့် ရရာ ထန်းဖူးတွေ၊ သရက်ရွက်တွေ တည်းဝပ်ဖြင့်ထိုးကာ ဖက်ထုပ်ပေါင်းကြရသည်။

မှန်မက်ထုပ်ဟု ခေါ်နိုင်သော်လည်း ဘယ်သူမှ မခေါ်ကြပါ။ အလှူမှန်လို့သာ ခေါ်ကြသည်။ အလှူကပြန်သည့် မှန် မဟုတ်ပါလား။

ပေါက်အို ရှင်ကြီးပြ အပြန်ခရီးမှာတော့ ဆွေတွေ မျိုးတွေက လှည်းလမ်းတစ်လျှောက် ဆီးကြိုကာ ရွှေကြိုးငွေကြိုး တားကြပြန်သည်။ ဘယ်လမ်းကမှ ရှောင်စရာ မရှိ။ တစ်ရွာ တစ်ရွာ သည်တစ်လမ်း ရှိတာ မှတ်လား။ ရွှေဆွဲကြိုးတွေကို တစ်ကုံးနှင့် တစ်ကုံးဆက်ကာ ရွှေကြိုးဆက် ကြိုးတန်းကြီး တန်းပြီး တားကြခြင်းပင်။ ဒါကိုပင် ရှင်လောင်းတားသည် ဆိုကြ၏။ အလှူမှန်၊ ပိုလိုဘူး၊ မျက်နှာသုတ်ပဝါစသဖြင့် သင့်သလို ပေးကမ်းကာ ရွှေကြိုးဖြေကြရသည်။ အပျော်သဘော ဝမ်းပန်းတသာ တားကြခြင်းမို့ ငွေရယ် ကြေးရယ် ပေးရန် မလိုသော်လည်း အလှူဒကာ အလှူအစ်မနှင့်ရင်းသော ဆွေထဲမျိုးထဲက လူပျော်တချို့ကတော့ ထန်းရည်ဖိုး တောင်းတတ်ကြသည်။ အလှူရှင်က သဒ္ဓါသလောက်ပေးသော တစ်မြူဖိုး နှစ်မြူဖိုး ငွေစ ကြေးစကလေးကို တန်ဖိုးထား မက်မောကြလို့ပဲ ဖြစ်သည်။

ရှင်လောင်း တားသည့်ခလေ့အပြင် ရှင်လောင်းဝှက်ခြင်း ခလေ့ လည်း ရှိပါသေးသည်။ မောင်ရှင်လောင်းကို အလှူမဏ္ဍပ်ထဲမှ တစ်နေရာ ခေါ်သွားပြီး ပြန်အရွေးခိုင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ အလှူတုန်းက ကျွန်မ အစ်ကိုနှစ်ယောက်ကို ရှင်လောင်းဝှက်ထားသဖြင့် အဘ စိတ်ဆိုးခဲ့တာ ကိုလည်း မှတ်မိပါသေးသည်။

“ငါ့မြေးတွေ ဝတ်ကောင်းစားလှနဲ့ မဏ္ဍပ်ထဲ ဗိုလ်ရှင်ခဲနေရမယ့် ဟာကို ချောင်ထဲသွားထိုးထားရသယ်လို့ကွာ မင်းတို့နယ်”

အဘ စိတ်ဆိုးတာကိုပဲ ပျော်စရာအောက်မေ့ပြီး ပျော်ကြ ရွှင်ကြ သူတွေပဲဖြစ်၏။ ရှင်လောင်းဝှက်မှာစိုးသဖြင့် အဘကိုယ်တိုင် မောင်ရှင်လောင်း စင်ပေါ် ခေါင်းပေါင်းကြီးနှင့် တက်ထိုင်နေတော့ လူတွေ ပွဲကျမဆုံး ဖြစ်နေ ကြတော့သည်။

ရှင်ကြီးပြုအပြန် အမှတ်တရဖြစ်ခဲ့ရသည့် အဖြစ်အပျက်ကလေး တစ်ခုကို ကျွန်မ မှတ်မိနေပါသေးသည်။ ကြည်ရွာအရောက်တွင် ရှင်လောင်း တင် မြင်းမကြီး ရုတ်တရက်လဲကျသွားခြင်းကိုပဲ ဖြစ်သည်။ ရုတ်ရုတ်သံသံ ဖြစ်သွားသဖြင့် အထိတ်တလန့်ဖြစ်ကြရသည်။ မြင်းရှင်က အဖေညီဝမ်းကွဲ ဦးလေးချစ် ဖြစ်သည်။ သူ့မြင်းကို မေတ္တာဖြင့် ကူညီခဲ့ရှာသူ ဖြစ်၏။

“မြင်းမကြီးက ကိုယ်ဝန် နေ့စေ့လစေ့ဗျ။ ကျုပ်က ကိုရင်ညို့ အလှူမှာ ကုဖို့ ရည်ရွယ်ထားသာ မဖျက်ချင်လို့ရယ်၊ မြင်းမက မိုက်နာသာ ထင်ပါရဲ့”

မြင်းမရှိတော့သည့်ရှင်လောင်းကို တခြား မြင်းတစ်စီးပေါ်မှာ နှစ်ပါး အတူစီးခိုင်းရတော့၏။ ကျွန်မတို့တစ်တွေ ရွာကိုဝင်တော့ နေလုံးကြီးတောင် အတော်စောင်းကျသွားခဲ့ပြီ။ ရှင်ကြီးပြုပြန် လှည်းတန်းကြီး အကအခုန် အတီးအမှုတ်တွေနှင့် ဆူဆူညံညံအသံပေးကာ ရွာဝင်လာသည်နှင့် မဏ္ဍပ် ထဲက ရှင်လောင်းအဝင် အသင့်စောင့်နေသည့် ဆိုင်းက ခြောသံကြီးပေး လေသည်။ ဘဝဂ်ပေါက်အောင် ဆူညံနေသည့်အသံတွေကို ကျော်ကာ ခြော သံက အသည်းနှလုံးကို ပုတ်ခါလိုက်သလို ခံစားရသည်။ အလှူမဏ္ဍပ်ထဲက ခြောရိုက်သံကြားသည်နှင့် အမေကြီးက ပခုံးပေါ်တင်ထားသော တဘက် ကလေးဖြုတ်ပြီး မျက်ရည်ခိုစို့ကို တို့ကာတို့ကာ ဟစ်အော်ငိုတော့၏။

“ဘိုးတိုင်းတို့၊ မယ်ဖော့အူတို့ရေ တော်တို့မြေးတွေ သာသနာတောင် ဝင်ကြပါပကော တော်ရေ။ လာကြည့်ကြပါဦး၊ သာဓုခေါ်လှည့်ကြပါဦး”

အမေကြီးက စင်စင်လိုက်သည်နှင့် ရှိရှိသမျှကုန်သော ဆွေမျိုးတွေ အားလုံးတိုင်ပင်ထားကြသလို ငိုလိုက်ကြတာ ဝက်ဝက်ကြီး ကွဲလေတော့သည်။ အဆက်ဆက်က ဘဝတစ်ပါးပြောင်းကြပြီဖြစ်သော ဘိုးဘွားများနှင့်တကွ အရွယ်မတိုင်မီ ကွယ်လွန်သွားရှာကြသူတွေကို တ တပြီး ငိုလိုက်ကြတာ ခြောနှင့် အပြိုင် မြိုင်သွားတော့၏။ အမေကြီးငိုတာကို ကြည့်ပြီး ကျွန်မပင် ဘုမသိ

ဘမသိ မျက်ရည်ကျခဲ့ရသေးသည်။ ကျွန်မရှေ့မှာတင်ပဲ အမေကြီးခမျာ မရှူနိုင် မရိုက်နိုင် တက်ချက်သွားလို့ ရင်ဘတ်မှာ အဝတ်စည်းပေးထားရ၏။ ညပိုင်း မှာတော့ 'မြင်းခြံလှစန်းကြည်' အငြိမ့်စင်မှာ အမေကြီးက ရှေ့ဆုံးကပါလား။ ပြောင်းဖူးဖက်ဖြူလိပ်ကြီး ကြေးဖလားထဲ ထည့်ခိုက်ပြီး ပွဲခင်းထဲ တဝါးဝါး တဟားဟားဖြစ်နေသည့် အမေကြီးကို ကြည့်ပြီး ဆွေမျိုးတွေက ပြုံးကြသည်။

အလှူကြီးညမှာပဲ မြင်းမကြီးက မြင်းထီးကလေး မွေးသည်။ ရှင်လောင်းငါးပါးမှာ စီးမြင်းက လေးကောင်တည်းဆိုတော့ မနက် ရွာထဲ အလှူလှည့်ရန် မြင်းတစ်ကောင်လိုနေခဲ့သည်။ မြင်းဆိုတာကလည်း ချက်ချင်း ထရှာလို့ ရနိုင်တာမျိုးမဟုတ်။ သူ့အဆက်နှင့်သူ တစ်လ ကိုးသိတင်း ကြိုကာ ရှာထားရခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ အလှူကြီးရက်မှာမှ မြင်းတစ်ကောင်အတွက် ကသိကအောက်ဖြစ်ရတာဆိုတော့ အဖေ မျက်နှာ မသာရှာတော့။ ကိုယ့် အလှူမှာ အဖုအထစ်ဖြစ်လေရောသလား တွေးပြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်ရရှာပုံ ပေါ်သည်။ သည်သတင်းက ညတွင်းချင်း ဆရာတော်ထံ ရောက်သွားခဲ့၏။

“ဟဲ့ မောင်ညိုရဲ့၊ ဒါ နိမိတ်ကောင်းသာကွဲ့၊ မင်းအလှူညကျမှ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် မြင်းမက မြင်းကလေးပွားသာဆိုတော့ နောက်ထပ် သည်လို အလှူကြီးမျိုး မင်း ပေးရလိမ့်ဦးမယ်ဆိုသဲ့ နိမိတ်ကွဲ့၊ ပွားစီးခြင်း နိမိတ်လို့ မှတ်လဟဲ့”

ဆရာတော်က မင်္ဂလာရှိရှိ မိန့်တော့မှ အဖေခမျာ ဝမ်းသာရှာ နိုင်တော့သည်။ အဖေမျက်နှာချိုချိုကြီးကို ကျွန်မ ဘယ်တော့မှ မမေ့ပါ။

“နောက်ထပ် သည်လို အလှူကြီးမျိုး ငါလှူရဦးမယ်၊ ငါ့သားတွေ အလှည့်ပြီးတော့ ငါ့မြေးတွေ အလှည့်ပေါ့ကွယ်”

အဖေက ဆရာတော် နိမိတ်ဖတ်ချက်ကို တစ်သက်လုံး ပြောလို့ မဆုံး။ အမေကလည်း သည်အဖြစ်အပျက်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ပြောပြနေ တတ်ပါသည်။ ပွားစီးခြင်းဆိုတာ နိမိတ်ကောင်း မဟုတ်ပါလား။

ကျွန်မတို့ရွာတွေမှာ အလှူရက်ကို သစ်ခင်းသိမ်းပြီးချိန်၊ လေကြီးမိုးကြီး
 ကင်းလွတ်ချိန်၊ တောင်သူတွေ အားကြ ကျားကြချိန်ဖြစ်သော တပေါင်းလမှာ
 ကျင်းပကြတာများပါသည်။ ကျွန်မကတော့ တပေါင်းလ ရောက်လေတိုင်း
 ဆရာတော်ကျောင်းရှေ့က သော်ကပင်ကြီးနှစ်ပင်စလုံး ရဲရဲမှည့်အောင် ပွင့်ကြ
 တာကိုပဲ ခွဲနေတတ်ပါသည်။ သော်ကပွင့်အနီနှင့် သော်ကရွက်စိမ်းစိမ်းတို့၏
 လိုက်ဖက်မှုကို ကျွန်မ နှစ်သက်သည်။ လူ့လက်ဝါးကလေးတွေ ဖြန့်ထား
 သည်နှင့်တူသည့် အရွက်စိမ်းစိမ်းတွေကြားမှာ အပွင့်ကလေးတွေက အဆုပ်လိုက်
 အခိုင်လိုက် နှယ်ခက်နေတတ်သည်။ အစိမ်းရင့်ရင့် သစ်ရွက်ရင်ခွင်ထဲမှာ
 ကနဲကလျှ အလိုက်သင့် မှီမှီနေတတ်သော သော်ကပွင့် နီနီကလေးတွေက
 တစ်ပင်လုံး ဆောနေတော့၏။ ကျွန်မတို့ အလှူတော်ရက်မှာ ပင်လုံးကျွတ်
 ဆောနေသော သော်ကပင်ကြီး နှစ်ပင်အောက် ခင်းသည့် နိပါတ်တော်လာ
 ပုံရိပ်တွေကိုလည်း ကျွန်မ ပပေနိုင်ပါ။

အရှေ့ဘက် သော်ကပင်ကြီးအောက်မှာ သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊
 ရဟန်း ဆိုသည့် နိမိတ်ကြီးလေးပါး မြင်တော်မူဟန်သရုပ်ကို ရွာသား
 လေးယောက်က ဇာတ်ရုပ်ပြ ပုံသေ သရုပ်ဆောင်ထားကြသည်။ အဖေဘေး
 ဘိုးခံရက တဘက်ဖြူ ခေါင်းပေါင်းကြီးနှင့် တောင်ဝှေးတစ်ချောင်းထောက်
 ကာ သူအိုအဖြစ် သရုပ်ဆောင်သည်။ အလှူကြီး ပနက်ခင်းစကတည်းက
 ခါးကြီးကုန်းထားရသော အသက်ခုနစ်ဆယ်ကျော် အဘိုးအို ဘိုးခံရကို
 အခုမှ ကျွန်မ တွေးပြီး သနားမိရ၏။ အပေမောင် ဦးနီပွေးက တစ်ကိုယ်လုံး
 ပန်းဆီတွေ သုတ်လိမ်းပြီး အနာတွေဆီက ပြည်တွေ တည့်ည့်ဟန်ဖြင့် ခူးကြီး
 တစ်ဖက်ကို ထောင်ကာ ယင်ကောင်တွေကို လက်ခုတ်ဖြင့် လိုက်ရိုက်ရင်း
 သူနာ လုပ်ရရှာသည်။ ဘိုးမျိုးပုန်းက မြေကြီးပေါ်မှာ ပက်လက်လှန်ပြီး
 နေ့ခန်းကြီး လှဲနေလိုက်တာ တစ်ချက်ကလေး ပလုပ်။ ပူစီဖောင်းရှည်ကြီးကို

လူအုခွေလို လိမ်လိမ်ခွေပြီး ဗိုက်ပေါ်တင်၍ အုတွေ ထွက်ကျနေပုံမျိုးလုပ်ထား
တော့ အလှူမဏ္ဍပ်ရှေ့မှာ မင်္ဂလာမရှိ မလုပ်ကောင်း လုပ်ကောင်း လုပ်ရပါ
မလားဆိုကာ အဘ စိတ်ဆိုးတာကိုလည်း ကျွန်မ မှတ်မိသည်။ ဦးလှပျိုက
ကတုံးပြောင်အောင် ရိတ်ပြီး သင်္ကန်းဝတ်၊ သပိတ်လွယ်၊ လက်တစ်ဖက်က
ပေယပ်တောင်ကိုကိုင်ကာ မျက်လွှာခုံချ၍ ရဟန်းအဖြစ် သရုပ်ဆောင်သည်။
နိမိတ်ကြီး လေးပါးမြင်ဟန် ရုပ်သေပြနေကြပုံက တကယ်ကို သရုပ်တူလှ
သည်။ အလှူလာကြသူတို့ တရားသံဝေဂယုဗ္ဗယ် ခင်းကျင်းကြခြင်းဖြစ်၏။

အနောက်ဘက် သော်ကပင်အောက်မှာတော့ အမေကြီး အေးတင်က
မယ်မဒွီ သစ်သီးခူးနေဟန် သရုပ်ဆောင်ပါသည်။ ဘီးဆံပတ် ဆံထုံး
ပြောင်အောင် ထုံး၍ ယောဂီဝတ်စုံညှိနှင့် တဘက်ကလေး ပခုံးမှာသိုင်းလို့။
ငှက်ပျောသီး၊ မာလကာသီး၊ ရှောက်သီးစသဖြင့် ထည့်ထားသော သစ်သီး
ခြင်းကို လက်တစ်ဖက်မှာ ချိတ်၊ လက်တစ်ဖက်မှာ ဝါးတံချွေကလေးကိုင်ကာ
သစ်သီးခူးဟန် သရုပ်ပြသည်။ ရှေ့မှာ ဘကြီး ဦးဝန်က ကျားဝတ်စုံကြီးနှင့်
မယ်မဒွီကို ကျောင်းသခံန်းဆီ မပြန်နိုင်ရန် ဆီးဆိုဟန်၊ ကိုကြီးတင်ခွေးနှင့်
ကိုပေသီးတို့က မျောက်ဝတ်စုံတွေဝတ်ပြီး ထိုင်လိုက်ကြ၊ ထလိုက်ကြ၊ ကျွမ်း
ထိုးလိုက်ကြ။ တောတောင်ထဲ သားရဲတိရစ္ဆာန် အပေါင်းမြူးတူးနေကြဟန်။
ဖြာကျနေသော သော်ကပင်ကိုင်တွေမှာလည်း သစ်သီးမျိုးစုံတို့ တွဲလောင်း
သီးနေကြပုံမျိုး ချိတ်ဆွဲထားလိုက်သေး၏။ မြင်ရသူတွေအဖို့ တကယ်ကို
တောကြီးမျက်မည်းထဲ ရောက်နေကြရသလိုလို။ မယ်မဒွီ သစ်သီးခူးခန်း
သရုပ်ပြကွက်ကတော့ ရုပ်သေအငြိမ်မဟုတ်ဘဲ အရှင်ဖြစ်ပါသည်။

“တကယ်တော့ အပေတို့ အမေတို့ကို တရားပြရှာတဲ့ သဘော
ပေါ့အေ။ သည်ကနေအဖို့ရာ အလှူကြီး အတန်းကြီးပေးနေပြီ၊ မပြုခင် ပြုဆဲ
ပြုပြီး အချိန်တွေမှာ လှူသမျှ တန်းသမျှ မတွန့်တိုမိကြစေနဲ့။ ဝေသန္တရာ
မင်းကြီးခမျာ ရင်ကဖြစ်တဲ့ သားနဲ့ သမီးကိုတောင် ရက်ရက်ရောရော

လှူရှာတယ်။ မဒ္ဒိဒေဝီမိဖုရားကြီး သစ်သီးခူးထွက်နေတုန်း တောတိရစ္ဆာန်
တွေက လင်သားရဲ့အလှူ အထမြောက်အောင် တားထားကြသဲ့သဘောကို
သရုပ်ပြကြသတဲ့။"

အမေ မကြာခဏ ပြောတတ်သောစကားတွေကို ကျွန်မ အတွေး
ဆက်ခဲ့ပိသေး၏။ သည်လို ခုနစ်ရက် ခုနစ်လီ ထမင်းရည်ချောင်းစီး အလှူကြီး
ပေးလျှင် များသောအားဖြင့် အလှူအစ်မများက တစ်ကွက်မဟုတ် တစ်ကွက်မှာ
နှုတ်ပြောတွန့်တို စိတ်ဝင်တတ်ကြပြီ ဖြစ်သည်။ ပုထုဇဉ်တွေ မဟုတ်လား။

အလှူရက်အတွင်း လိုအပ်သမျှ များသောအားဖြင့် အလှူအစ်မ
ဆီက တောင်းယူကြရသည်။ တိုင်ပင်ကြရသည်။ သည်တော့ တစ်ကြိမ်
မဟုတ် တစ်ကြိမ် စိတ်လွတ်ချင် လွတ်သွားနိုင်သည်။ သည်အတွက် အလှူ
အစ်မကို မဒ္ဒိဒေဝီမိဖုရားကြီး သစ်သီးခူးခန်းဖြင့် တရားပြထားသည့် သဘော
ဖြစ်ပါ၏။ သည်ပြကွက်ကို တွေ့ကြသူ အလှူပွဲလာ ပရိသတ်တွေက
နှစ်ထောင်းအားရ သာဓု ခေါ်တတ်ကြသည်။ ကျေးလက်နေ တောသူ
တောင်သားများဆိုတော့ ပွဲအလွန်ကြိုက်ကြသည်။ ရှားရှားပါးပါး တစ်နှစ်
နေနေ တစ်နှစ်ဆန်းဆန်းမှ ကြုံကြရသော သည်ပြကွက်မျိုးကိုလည်း တရား
ဓမ္မ ပြကွက်ပေမဲ့ ပွဲလမ်းသဘင်လိုပင် သဘောပိုက်သူတွေက ပိုက်ကြသည်။

အလှူအတန်းပြုကြပြီဆိုသည်နှင့် အလှူဒကာ အလှူအစ်မများ
ကိုယ်တိုင်က စိတ်ပြတ်ထားနှင့်ပြီး ဖြစ်ပါ၏။ စကားအရာ ဖွင့်ဟဖို့
ဝေလာဝေး၊ ငဲ့စောင်း၍ပင် ကြည့်ကြလေ့မရှိ။ လှူဖွင့်ကြံလို့ လှူရတာ
တစ်သက် တစ်ခါ ကုန်ခမ်းပလေ့စေ၊ အလှူကြီးပေးချင်လို့ တို့များ နှစ်ချိပြီး
ခုခံ ဆောင်းခဲ့ကြတာပဲ ဆိုသည့်စိတ်သာ ထားတတ်ကြသည်။

သို့သော် အလှူဒကာ အလှူအစ်မတို့၏ ဆွေမျိုးရင်းချာများထံ
က ဘကြီး ဦးကြီး၊ ဘွားကြီးဒွေးကြီးတို့က မကုန်သင့်တာ မကုန်ခန်းရအောင်
အစစအရာရာ အုပ်စီးထားတတ်တာများလည်း ရှိပါ၏။ မလေတန် မလေ

မလွင့်တန် မလွင့်၊ လောက်ငတန်တာ လောက်ငအောင် ထိန်းကွပ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒါကို အများက 'ပိတ်ဒကာ' ခေါ်တတ်ကြပါသည်။ ကျွန်မတို့ အလှူမှာတော့ အဖေအစ်ကို ဘကြီးကြိုင်က ဦးစီးဦးဆောင်ပြုကာ ချက်ခန်း၊ ပြုတ်ခန်း၊ ကျွေးခန်း၊ မွေးခန်းတွေမှာ တာဝန်ယူထားသည်။ ဘကြီးကြိုင်က နေ့စပ်သည်။ သေချာသည်။ သူကိုယ်တိုင်ကလည်း နှမြောတတ်သည်။ ဆား တစ်ပွင့် ဆေးတစ်လိပ် ကြားမဟာရလေအောင် သူပင် အုပ်အုပ်စီးစီး စီမံ ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

“ကိုဘကြိုင်တို့များ ပြောပါသယ်၊ ငါ့ညီလေး တစ်သက်လုံး ပင်ပင်ပန်းပန်း ဆင်းဆင်းရဲရဲ ရှာခဲ့ဖွေခဲ့ရသာ အလှူလည်းပြီးရော မွဲကရော ဆိုသာမျိုး အဖြစ်မခံနိုင်ပေါင် ဆိုသုံးပြီး နေရာတကာ ပါတော့သာပဲ။ ထမင်း ချက်သုံး လူတွေက သူ့ကို ပြောမရဆိုမရတော့ အဖေဆီ လာတောင်းကြ သာပေါ့။ အလှူဒကာ ဘာလိုသယ် ညာလိုသယ် လာပြောကြတော့ ညည်းတို့ဘကြီး မသိအောင် အဖေ ထုတ်ပေးရသာ၊ သူသိရင် ကြားထဲက စိတ်ကွက်မှာစိုးလို့ဗျား”

အဖေကတော့ သူ့အစ်ကိုဘက်က စာစာနာနာ သဘောထားနိုင်သူ ဖြစ်သည်။ ပြောရင်းကလည်း ရယ်သည်။

အလှူပွဲကို လာကြသမျှသော ပရိသတ်တွေအားလုံး မဏ္ဍပ်ရှေ့က သရုပ်ပြတွေကို ကြိတ်ကြိတ်တိုးတိုး ကြည့်နေစဉ်မှာပဲ ရွာထဲ အလှူလှည့်ပြီး ဝင်လာသော လှည်းတန်းကြီးနှင့် ကျောင်းပေါက်ဝမှာ ဆုံကြပါလေရော။ ကျောင်းရှေ့မှာ ဆယ်နှစ်ရွာက ပရိသတ်ပွဲတော်ခင်းကြီးဖြစ်နေပြီ။ အလှူ မဏ္ဍပ်ထဲမှာ နေရာမယူကြသေး။ သျှိုးလိုက်ရတု ဆိုကြသူတွေက ကျောင်း ပေါက်ဝမှာ အစွမ်းကုန်ကြိုကာ အော်ကြတော့၏။ သျှိုးမသိမ်းမချင်း အလှူ မဏ္ဍပ်ထဲက ဆိုင်းကလည်း ဧည့်ခံတီးချင်လို့မရ။ ထမင်းရုံထဲလည်း လူမဝင်။ ရှင်လောင်းတင် မြင်းများရော နားရဲလှည်းယာဉ်ကြော့များပါ သည်အတိုင်း

တောင့်ထားရတော့သည်။ ပရိသတ်ကလည်း ကျောင်းရှေ့မှာ များသထက်
 များလာတော့သည်။ သျှိုးဆရာတွေကလည်း ပညာကုန် ထုတ်သုံးကာ
 မပြီးနိုင်။ အလှူဒကာ အလှူအစ်မက အတန်တန် တောင်းပန်တော့မှ စခန်း
 သိမ်းလေ၏။ သျှိုးသိမ်းလိုက်သည်နှင့် လူတွေ မဏ္ဍပ်ထဲ တချို့၊ ထမင်းရုံထဲ
 တချို့ လိုမ့်ဝင်လိုက်ကြတာ ထန်းလက်များပင် ပွင့်ထွက်တော့သည်။ ထမင်း
 ကျွေး တာဝန်ကျသူတို့ ချွေးဒီးဒီးကျကြရပြီ။ အလှူဆိုင်းကလည်း သူ့အလှူည့်
 ကျလာတော့ ပြောင်းပြောင်းဆူလေသည်။ ထမင်းရုံထဲမှာလည်း ပွက်ပွက်ကြီး
 ရိုက်လျက်။ မစားရသေးသူ စားပြီးသူတို့ ရောကာ တပေါင်းနေ့ပူကြီးအောက်မှာ
 ချွေးတလုံးလုံး။ ပျော်စရာလည်း ကောင်း၊ မောစရာလည်း ကောင်း။

ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်က တောအလှူတွေကတော့ ပြောစမှတ်
 ဖြစ်အောင် အားခဲခဲကြသည့် ကုသိုလ်ပွဲဖြစ်သည်။

၆

အခုတော့ ဖိတ်စာပေါ်က သက္ကရာဇ်ကို တွက်ကြည့်လျှင်ပင် နှစ်ပေါင်း
 သုံးဆယ်ကျော်ခဲ့ပြီ။ အဖေလည်း ဆုံးရှာပြီ။ အဖေ့ငယ်ဆရာတော်လည်း
 ရွာမှာ ပျံလွန်တော်မူခဲ့တာ ကြာပြီ။ ငါးခြောက်ထိုးကောင်းသော ဘကြီး
 ချင်းတို့၊ မယ်မဒွိ အမေကြီး အေးတင်တို့၊ ဖိတ်စာ အဖတ်ကောင်းသည့်
 ဘဒ္ဒေးထိတို့လည်း ကွယ်လွန်ကုန်ကြပြီ။

အလှူမှာ မြင်းမွေးသည့် နိမိတ်ကောင်းကို ယူကာ နောက်ထပ်
 အလှူကြီး လှူနိုင်ဖို့ အဖေ အားခဲရှာခဲ့ပါသေးသည်။ သို့သော် အထ
 မမြောက်ခဲ့။

“အဖေဖြင့် ပခုံးကို ဝါးနဲ့ထောက်ပြီး လှေထိုး စီးပွားရှာခဲ့တုန်းက
 လှူနိုင်ခဲ့သယ်၊ သည်တုန်းက အကြီးအကျယ် အလှူပေးခဲ့သတောင် ငွေ
 စာရင်းချုပ်ကြည့်တော့ တစ်သောင်းခွဲလောက်ပဲကုန်သာ။ တွက်ကြည့်လေ

ဆန်တစ်တင်း ရှစ်ကျပ်၊ ဆီတစ်ပိဿာ လေးကျပ်၊ ငါးခြောက် တစ်ပိဿာ ခုနစ်ကျပ်၊ ကိုင်း။ ဒါပေသိ အဲသည် တစ်သောင်းခွဲကိုက ခါးချည့်အောင် ရှာခဲ့ရသာဟေ့၊ မနုမြောခဲ့ပေါင်ကွာ”

အဖေက စိတ်ကူးရတိုင်း သူ့အလှူအကြောင်း စိတ်လိုလက်ရ ပြောနေတတ်ရှာသည်။ ပြောတိုင်းလည်း သည်စကားပါ၏။ သည်လို အလှူ ကြီးမျိုး ပေးနိုင်ကြသည်ဆိုဦးတော့၊ သည်လို တစ်ရွာလုံးက အလှူစိတ်တွေ ဝင်ပြီး သိုင်းသိုင်းဝိုင်းဝိုင်း ရှိနိုင်ကြပါဦးမလား ကျွန်မ တွေးဖြစ်နေမိပါသည်။ ရွာက ကျွန်မဆွေမျိုးတွေကိုယ်တိုင်က စကားရောက်တိုင်း ‘သည်လို အလှူ ကြီးမျိုး မကြုံကြုံရတော့တာတောင် ကြာပါပြီအေရယ်’ လို့ ပြောပြ ကြသည်။

“ညည်းအဖေက အလှူမှာ မြင်းမွေးတော့ သူ့မြေးတွေအလှည့် လှူရဦးမယ် တွက်သေးတာ။ ခမျာ ဆန္ဒ မပြည့်ရှာပေါင်အေ”

အဖေက အဖေဆန္ဒကို ပြောပြနေခြင်းဖြစ်သော်လည်း သူကိုယ်တိုင် ကလည်း သည်စိတ်ကလေးတော့ ဒုန်းဒုန်းချသေးဟန်မတူ။ မြေးတွေကို ရွာပြန် မဏ္ဍပ်ကြီးထိုးကာ လှူလိုက်ချင်ပုံ ရသေးသည်။

အလှူဖိတ် စာရွက်ကလေးပေါ်က အတိတ်၏အရိပ်တွေက ကျွန်မ ရင်ကို တလှုပ်လှုပ် ခုန်နေစေသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် အဖေတို့ အမေတို့ ဆန္ဒကို ကျွန်မ ဖြည့်လိုက်ချင်ပါသေးသည်။ အခုတော့ မဒွိဒေဝီ မိဖုရားကြီးလို သစ်သီးရှာနေရဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ရွှေအမြုတ်မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၆၊ အောက်တိုဘာ

(ဝတ္ထုခေါင်းစီးကို ဆရာကြီး မင်းသုဝဏ်၏ ‘မြောသံ’ ကဗျာမှ ယူပါသည်)

ဂမ္ဘီရပန်းပွင့်များ

၁

သည်အဖြစ်အပျက်က ထနောင်းတောရွာကလေးမှာ တကယ်ဖြစ်ခဲ့တာပါ။ သည်ဘက်နယ်တစ်ကြောမှာတော့ ထနောင်းတောရွာက ရွာကြီး ရွာခိုင် မဟုတ်ပေမဲ့ တော်တော်လေးတော့ စည်ပင်တယ် ပြောရမှာပါ။ ထနောင်းတော ရွာမှာ တွဲဖက်အလယ်တန်းကျောင်းတစ်ကျောင်းရှိတာကလည်း တစ်ကြောင်း ပေါ့။ ပဲခွဲစက်တစ်လုံးရှိတာတို့၊ မြို့နဲ့ နေ့စဉ်ကူးလူးနေတဲ့ ထော်လာဂျီတစ်စီး ရှိတာတို့၊ အိမ်ခြေ ငါးရာလောက်ရှိတာတို့ကလည်း ထည့်တွက်ရမယ့် ကိစ္စပါ။

ထနောင်းတောနဲ့ နှစ်တိုင်လောက်ဝေးတဲ့ ကျောက်ကုန်းဆိုတာကမှ ရွာကြီး။ လေးရက်တစ်ဈေး ဈေးဝယ်တွေလည်း သွားချင်ရင် ကျောက်ကုန်းကို သွားကြရတယ်။ ကျောက်ကုန်းမှာက တွဲဖက်အထက်တန်းကျောင်းလည်း ရှိတယ်။ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းလည်း ရှိတယ်။ အနီးအပါးက မြို့တွေကို သွားချင်ရင်လည်း တောင်ဘက်ထွက်ထွက်၊ မြောက်ဘက်ထွက်ထွက် အဆို ကျတယ် ပြောပါတော့။

သို့ပေမဲ့ ကျောက်ကုန်းလိုရွာကြီးမှာ 'မခင်မောက်' လို့ မိန်းမသားတော့ မရှိဘူး။ သည်ဘက်နယ်တွေမှာ ကျောက်ကုန်းလို ရွာကြီးကို မရောက်ဖူးသူ ရှိချင် ရှိနိုင်သေးတယ်။ ထနောင်းတောကို မရောက်ဖူးတဲ့လူရယ်လို့ တော့ ရှိကို မရှိတာ။ သည့်ထက်သေချာအောင်ပြောရရင် ထနောင်းတောကို မရောက်ဖူးဘူးဆိုတာထက် မခင်မောက်ဆီ မရောက်ဖူးဘူးဆိုတဲ့သူ မရှိဘူးလို့ ပြောရင်တောင် ရမယ်ထင်ပါရဲ့။ မခင်မောက်က အဲသလောက်ပါလို့တောင် 'ပြောရမယ့် မိန်းမသား။ ပြောလည်း ပြောလောက်ပါရဲ့။

မခင်မောက်က အပျိုတော့ မဟုတ်ဘူး။ အသက်လေးဆယ်ကျော် မှုဆိုးမပါ။ သားရယ် သမီးရယ် ကျောထောက်နောက်ခံရယ်လို့လည်း လောက်လောက်လားလားမရှိတော့ ရွာမြောက်ဖျားက ချောင်းကောကြီးဘေးမှာ ခြေတံရှည်အိမ်ကလေးဆောက်ပြီး တစ်ယောက်တည်းပဲ နေရသူပါ။ ကျေးတောရွာတွေဆိုတာက တစ်ယောက်တည်းမကလို့ တစ်ဖွဲ့တည်း နေပါတယ် ဆိုရင်လည်း ကိုယ်အနေမှန်လို့ကတော့ စော်ကားဝံ့သူ မရှိပါဘူး။ ရွာနဲ့ရပ်နဲ့ နေထိုင်ပြီဆိုကတည်းက လုံခြုံလှပါပြီ။ သို့ပေမဲ့လို့ သည့်နောက်ပိုင်း နှစ်တွေမှာတော့ မခင်မောက်က ခြေရင်းအိမ်က ဆယ့်သုံးနှစ်၊ ဆယ့်လေးနှစ်လောက် ရှိမယ့် အပျိုပေါက်ကလေး မယ်ပုံကို အိမ်ခေါ်ထားလိုက်လေရဲ့။ လက်တို လက်တောင်းကလေးလည်း ခိုင်းရ၊ အဖော်လည်း ရ ဆိုတဲ့သဘောပေါ့။

ထနောင်းတောရွာကတော့ တခြားရွာတွေ ထုံးစံလိုပါပဲ။ တောင်သူလယ်လုပ် ဓားမခုတ် ဆိုသူတွေက များသလို၊ အရွယ်ကလေး ရောက်ကြပြီ ဆိုတာနဲ့ မနက် မိုးလင်းက မိုးချုပ် လယ်ထဲကိုင်းထဲက တက်ကြရတယ်မရှိဘူး ဆိုသူတွေက များတယ်။ သည်တော့ တောသူတောင်သားဘဝ၊ အလှရယ် အပရယ် ခြယ်သနေနိုင်ကြတာမဟုတ်တော့ နေရိုးနေစဉ် တောဝတ်တောစားနဲ့ နေလိုက်ကြတာ များတယ်။ မခင်မောက်ကတော့ တစ်ဘာသာပေါ့လေ။ သူ အပျိုဘဝ လှတုန်းပတုန်းအရွယ်မှာ ဝတ်ခဲ့စားခဲ့တဲ့ ပုံအတိုင်း အမြဲတမ်း

သပ်ရပ်ကြောမော့နေအောင် နေတတ်တယ်။ ဆံအုံကောင်းကောင်း ဘီးဆံပတ် ဆံထုံးကြီး ချိုစောင်းလောက်မှာ ခြံထောင့်က ဆယ့်နှစ်ရာသီ ပွင့်နေကျ ခေါင်ရန်းပန်းကြီးတစ်ပွင့် အမြဲပန်ထားတတ်တာကလည်း သူ့ဟန်ပဲ။

မခင်မောက်ကို ကြည့်လိုက်ရင် ရင်ဖုံးအင်္ကျီ လက်ရှည်နဲ့ ထဘီ အပွင့်ရိုက် ဖားဖားဝေဝေကြီးတွေကို နေ့စဉ် ထည်လဲဝတ်တယ်။ ရုပ်ရည် ကတော့ အလှကြီးထဲက မဟုတ်ပေဘူး။ ရွက်ကြမ်းရေကျိပေမဲ့ အရပ်အမောင်း လှတယ်ဆိုတာထက် အယဉ်ကလေး ဖက်တာမျိုးနဲ့ ထင်းခနဲ ကွင်းခနဲ မြင်သာတယ်။ အကြည့်ခံတယ် ဆိုပါတော့။ တစ်ခုကလည်း မခင်မောက် ကိုယ်တိုင်က သူတကာမိန်းမသားတွေလို နေပူစပ်ခါး ပဲရိတ်ခဲကောက် လိုက်ရ တာမျိုးမရှိလေတော့ တောသူ ရင့်မကြီး ဆိုပေမဲ့ ရင့်လှတယ် မပြောသာဘူး။ အသားကလေး နုကို ညိုတာ လောက်တော့ရှိသလိုပေါ့လေ။ ထူးခြားတာက မျက်လုံးမျက်ဖန်ကောင်းတယ်၊ နှာတံပေါ်တယ်၊ နှုတ်ခမ်းကလေး မဆို သလောက် မောက်ချင်တယ်ဆိုပေမဲ့ နှုတ်ခမ်းတွဲကလေးနဲ့ဆိုတော့ မသိသာ လှဘူး။ ပါးစပ်ထဲမှာလည်း အမြဲလိုလို ကွမ်းတစ်ယာ ငုံထားတတ်သေးတယ်။

မခင်မောက်မို့ အနားက ဖြတ်သွားရင် စမုံစပါးနဲ့ကလေးကို သင်းလို့။ အာစလျာစကလည်း ရှိ၊ နှုတ်ရေးကလည်း ကြွယ်သူ ကောင်းသူ ဆိုတော့ တော်ရုံလူက မခင်မောက်ကို သရိုးသရီ မလုပ်ဝံ့ကြဘူး။ အရွယ် ကောင်း မုဆိုးမဆိုပေမဲ့ မခင်မောက်က အနေကလေး တည်တော့ ရွာမှာ လူရှိသေ ရှင်ရှိသေ စာရင်းထဲပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သည်လိုနေပုံထိုင်ပုံတွေကြောင့် မခင်မောက်ဖြစ်နေတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ကို လူသိတာ တစ်မျိုးပါ။

မခင်မောက် အကြားအမြင်ရတယ်ဆိုတာ ရွာကျော်ရပ်ကျော် ဆိုတော့ အရေးရယ်၊ အကြောင်းရယ်ရှိရင်တော့ သူ့ဆီရောက်ကြပြီကိုး။ အကြားအမြင်ရတယ်ဆိုကတည်းက ဆရာမ မခင်မောက်အိမ်ကို လှ မရောက်တဲ့နေ့ မရှိဘူး။ နေ့တရုန်းရုန်း ညတရုန်းရုန်းနဲ့။

၂

“ဗုဒ္ဓဘုရားနှင့် တရား သံဃာ၊ မိဘနှစ်ပါး သင်ကြားဆရာ၊ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူး ဆံဦးတင်ကာ၊ သဒ္ဓါတိုး ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား”

“အလောင်းတော် နတ်သားနှင့် သိကြား ဗြဟ္မာ ဂါရုတရား ရှေ့ထားလိုသာ သဒ္ဓါတိုး ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား”

“သူရဿတီမယ်တော်ကြီးနှင့် စတုလောကပါလ နတ်မင်းကြီး လေးပါး အမှူးထားလိုသာ သဒ္ဓါတိုး ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား”

“တောမြိုင်အတွင်း ပျော်မွေ့နေရှာ၊ ရသေ့မြတ်အပေါင်းနှင့် ရှစ်သောင်းဝိဇ္ဇာ၊ တစ်နေ့မလပ် ဦးချလိုသာ၊ သဒ္ဓါတိုး ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား”

မခင်မောက်က သူ့ဆီကို ဟောပေးပါဦး၊ ပြောပေးပါဦး ဆိုတဲ့ အကြားအမြင်မေး ဧည့်သည်တစ်ယောက် ရောက်လာတယ်ဆိုရင် ချက်ချင်း မဟောသေးဘူး။ တဘက်ကလေး ပခုံးတင်ပြီး ဘုရားစင်ရှေ့မှာ ကျုံ့ကျုံ့ ကလေးထိုင်လို့ ထိခြင်း ငါးပါးနဲ့ ဘုရားဝတ်ပြုတယ်။ ပြီးတော့ သိကြား ဗြဟ္မာ သူရဿတီမယ်တော် မကျန်၊ ရသေ့ ရှစ်သောင်းပါ အသံနေ အသံ ထားနဲ့ ကန်တော့ပါလေရော။ ဒါတွေပြီးပြီဆိုမှ ဘုရားစင်ရှေ့မှာ အကျ ထိုင်ပြီး မျက်စိကို ကွမ်းတစ်ယာညက်လောက် မှိတ်ထားလိုက်သေးတာပါ။ သည်အချိန်မှာ ဧည့်သည်တွေခမျာ ရင်တထိတ်ထိတ်နဲ့ မခင်မောက် မျက်ခွံ တွေကို ဖိုက်ကြည့်နေကြတယ်။ ဘယ်အချိန် ပွင့်လာမလဲပေါ့လေ။ မခင်မောက်ရဲ့ ခြေတံရှည်အိမ်ကလေး အပေါ်ထပ် ခေါင်မိုးမကျန်၊ ဝါးကြမ်းခင်းမကျန် လျှောက်ကြည့်သူကလည်း ကြည့်တယ်။

အကြားအမြင်လာမေးတဲ့သူနဲ့ မခင်မောက် နှစ်ယောက်တည်း ရှိတဲ့ ဓာတ်ခန်းထဲမှာ ကွမ်းတစ်ယာညက်လောက်ကြာတဲ့ အချိန်ကြီးကို ငုတ်တုတ်ထိုင်စောင့်နေရတာကိုက ရင်ခုန်စရာကိုး။ လူက ငြိမ်ငြိမ်နေပေမဲ့ မျက်စိက မငြိမ်နိုင်ကြဘူး။ တောင်တောင်အိအိ လျှောက်ကြည့်နေကြတာပဲ။

တစ်အောင့်လောက်နေမှ မခင်မောက်က မျက်လုံး တဖြည်းဖြည်းဖွင့်ရင်း ဘုရားစင်ရှေ့ကနေ ရုတ်ခနဲ ထလာတယ်။

“ကဲ အထက်ပုဂ္ဂိုလ်များကို အပ်ပြီးပါပြီ။ ရင်ထဲရှိသာ မေးကြတော့၊ ကိုင်း ဘာများသိချင်ကြသတုံး ပြောပါဦးတော်”

မခင်မောက်က သည်လို ခွင့်ပြုလိုက်ပြီဆိုရင်တော့ တစ်ချိန်လုံး အောင့်ထားခဲ့ရတဲ့ ဧည့်သည်က လာရင်းကိစ္စကို မလိုတာရော လိုတာရော ရာဇဝင်အူပေါက် ဖြေဖြန့်ပြပြပေါ့။ စကားမကျန်ချင်တာလည်း ပါတာပေါ့လေ။

အဲသည် ဗြဲတ်စဗျင်းတောင်း ရာဇဝင်အူပေါက်ကို ပြောသူက ပြောသလို မခင်မောက်ကလည်း သည်းခံပြီး နားထောင်တယ်။ မတားဘူး။ ပြီးရင်တော့ မေးသူတွေက သူတို့သိလိုရာတွေ အကုန်ကြည့်ခိုင်းကြပြီ။ ဟောခိုင်းကြပြီ။

“အင်း ရှင်တို့ပြဿနာက တန်းမသေးဘူးတော်။ အခု ရှင်ယောက်ျားက အထက်ဖောင်ချသွားတာနော်။ ဟုတ်ပြီ၊ မြင်နေရပြီ။ မြင်နေရပြီ။ မျက်နှာတော့ မကောင်းရှာဘူး။ အလို နေပါဦး၊ ဘာပါလိမ့်”

“ဘာ ဘာမြင်နေရတာလဲ မခင်မောက်ကဲ့။ မထိတ်သာ မလန့် သာတော်”

“အင်း အင်း ဟုတ်ပ ဟုတ်ပ၊ ဆန်းတော့ မဆန်းပါဘူးလေ။ ယောက်ျားတွေ သည်လိုချည်းဟာကိုး။ သူ့ဘေးမှာ မိန်းမတစ်ယောက်၊ ရှင်ထက် ငယ်တယ်။ ပုံကြည့်ရတာ မိန်းမလည်ထဲကနဲ့ တူပါရဲ့၊ နှုတ်ခမ်းဆိုး ပန်းဆိုးထဲက ပါလား။ စိတ်မပူပါနဲ့၊ သိပ်မကြာပါဘူး၊ သိပ်မကြာပါဘူး၊ ပြန်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲ နေပါဦး”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဟင်၊ ဘာတွေ့လိုက်လို့လဲ မခင်မောက်ရဲ့”
မခင်မောက်က အမူအရာကလေးနဲ့ အစ ချန်ထားတတ်လေ မေးသူ မိန်းမက စိတ်မရှည်လေ ဖြစ်ရပြီ။ သိချင်လှပြီ။ အဲသလို တစ်ဖက်က

လောလေ မခင်မောက်က နှုတ်ခမ်း တလှုပ်လှုပ်၊ မျက်လုံး တလှုပ်လှုပ်လေ။
ပြီးမှ မျက်လုံးပြူးကြီးနဲ့ ဆတ်ခနဲ ကောက်ပြောကရော။

“တော်တို့အိမ် လူပိုတစ်ယောက် ပါလာလိမ့်မယ်တော်။ ကြည့်
သာနေ ကျုပ်ပြောသာ ဒဏ်သေပဲ”

မခင်မောက်က ဝါးကြမ်းခင်းကို သူ့လက်ဝါးနဲ့ ပြောင်းခနဲရိုက်တဲ့ပြီး
သေချာပေါက်ကြီး ပြောချလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ မေးသူ မိန်းမလည်း လိပ်ပြာ
စဉ်မတတ် လန့်တော့တာပါပဲ။ ဒဏ်သေဆိုမှတော့ လွဲစရာမရှိတော့ဘူးကိုး။
ဟိုခမျာ လန့်ရုံတင်မကဘူး။ ထိတ်ကို သွားတော့တာပါ။ ယောက်ျား ပြန်
မလာလို့ စိတ်ကရောက်ကရက်ဖြစ်ရတဲ့ကြားထဲ မခင်မောက်ရဲ့ဟောချက်က
တစ်ပူပေါ် နှစ်ပူဆင့်ရလေတော့ မျက်ရည်တွေ တာကျိုးသလို ကျပါလေရော။
သည်ကြားထဲ ယောက်ျားဖြစ်သူက နောက်မယားယူထားသလိုဆိုတော့
လင်ကို မကျေနပ်ဖြစ်ရာက အသားတွေဆိုတာ ဆိုးဆိုးဆတ်ဆတ် တုန်လို့။

ရင်ထဲ လှိုက်တက်လာတဲ့ ဇောက ဆောင့်တွန်းလိုက်တယ်
ထင်ပါရဲ့။ ထအော်ပါလေရော။

“သင်းက သည်လိုလုပ်ရက်မှတော့ ကျုပ်ကလည်း ညှာနိုင်ပေါင်
တော်ရေ ပေါ့။ မခင်မောက်ကယ် သင်း လာပစေစမ်း၊ လာလို့ကတော့
အိမ်ဝက ဆီးပြီး အရေကို ဆုတ်ပစ်မှာ”

အကြားအမြင်လာမေးတဲ့မိန်းမက တခြားအကျိုးရယ်အကြောင်းရယ်
မမေးတော့ဘဲ ထဘီစွန်တောင်ဆွဲတဲ့ပြီး ဝါးကြမ်း တဂျမ်းဂျမ်းနင်းရင်း
ခုနစ်သံချိနဲ့ ဆင်းသွားတာမျိုးလည်း ရှိရဲ့။ တချို့ကလည်း နှစ်ကိုယ်ကြား
နှစ်နားနဲ့ မျက်ရည်ကလေးသိမ်းပြီး တိုးတိုးတိတ်တိတ်ပြန်သွားကြတာလည်း
ရှိရဲ့။ တချို့ကျတော့ တစ်ဦးချင်း ကိစ္စမဟုတ်ဘဲ အုံကြီးကျင်းကြီး ဖွဲ့ပြီး
လာကြတာတွေလည်း ရှိတာပါပဲ။ လူတွေဆိုတာ ပြဿနာကလည်း
သောင်းခြောက်ထောင်ကိုး။

“သည်လို မခင်မောက်ကဲ့၊ ကျုပ်တို့ရွာမယ် တန်ဆောင်မှန်းလည်း
 အရပ်ဘုရားပွဲ ရှိသယ်မှတ်လား။ အဲသာ အရပ်ယိမ်းချင်း ပြိုင်ကကြရာမှာ၊
 ဘယ်သူမှတော့ မပေါက်ကြားစေချင်ဘူး။ ကျုပ်တို့အပိုင်းက အပျိုကြီး
 ယိမ်းထွက်ကြမယ် စိတ်ကူးသယ်။ တောင်ရပ်ကတော့ သူငယ်တော်ယိမ်း
 လိုလို ကြားထားသာပဲ။ ကျုပ်တို့က အရပ်ချင်းပြိုင် နိုင်ချင်သပ။ အဲသာ
 မခင်မောက် နတ်မျက်စိထဲ ဘယ်လိုမြင်သတုံး၊ ကြည့်ပေးဦး”

အရပ်ယိမ်းချင်း ပြိုင်တယ်ဆိုတာကလည်း ဘယ်သူကမှ ပြိုင်ပွဲ
 ကော်မတီဖွဲ့ပြီး ဆုပေးမှာမို့မဟုတ်ပါဘူး။ ဘုရားပွဲလာသူတွေထဲကမှ
 မှတ်ချက်ပေးတဲ့ သဘောထားနဲ့ ဆုံးဖြတ်ကြမယ့်ကိစ္စ။ ဒါပေမဲ့ အဲသည်
 သဘောထားဆိုတဲ့ ပါးစပ်မဲကိုပဲ အပိုင်သိမ်းချင်ကြတာ။ နိုင်ရင် တော်ပြီ၊
 နိုင်မှာလား၊ မနိုင်ဘူးလား။ ဒါ သိချင်တယ်။ နိုင်တော့လည်း ဘာမှမဖြစ်ဘူး။
 ရုံးတော့လည်း ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ ပွဲပြီး မီးသေမယ့်ကိစ္စ။ ဒါပေမဲ့ လူသဘာဝ
 ဆိုတော့ အခြေအနေကို ကြိုသိချင်ကြတယ်။

ဘုရားပွဲဆိုတာလည်း ဟိုတုန်းကတော့ ဇာတ်တွေ၊ အငြိမ့်တွေ
 မြို့တက်ငှားကြတာမျိုးရှိခဲ့ဖူးပေမဲ့ သည့်နောက်ပိုင်းနှစ်တွေမတော့ တန်းစီပြီး
 ဆွမ်းကြီးလောင်းကြရုံနဲ့ ဘုရားပွဲဖြစ်လိုက်ရတာချည်းကိုး။ သည်နှစ်တော့
 ရှားတောင့်ရှားပါး အရပ်ယိမ်းကလေး နှစ်ဖွဲ့နဲ့ ရွာလူငယ်တွေကမယ့် ပြဇာတ်
 ကလေးတစ်ထုပ် စစ်စစ်ပေါက်ပေါက်ခင်းကျင်းပြီး ပွဲပါရုံ စီစဉ်ထားကြတာ
 ဆိုတော့ ကိုယ့်အလှည့်သင့်တုန်း ရပ်ရာဝင် ရွာရာဝင် တွင်နိုင်သလောက်
 တွင်ချင်ကြတယ်။ ဘယ်နှစ် ဘယ်ခါတုန်းက ငါတို့ရွာ အရပ်ယိမ်းပြိုင်ကြတာ
 ငါတို့အရပ်ယိမ်းက လူကြိုက်များလိုက်တာမှ ဆိုတာလောက် ကျန်ခဲ့ရင်
 တော်ပြီကိုး။

သည်ဂုဏ်က တစ်သက်တာလုံး ပါးစပ်အရသာရှိတာမျိုးဆိုတော့
 ဖိုးစိန်ကြီး လာကလိုလည်း ပျောက်နိုင်တာမျိုး မဟုတ်ဘူးကိုး။ သည်တော့

နိုင်ဖို့လိုတယ်။ ရေပန်းစားဖို့ လိုတယ်။ သည်စိတ်အခံနဲ့ပဲ ယိမ်းကကြမယ့် ယိမ်းသမတွေအကုန်လုံး မခင်မောက်ဆီ ရောက်လာကြတာပဲ။ အကြား အမြင်ထဲမှာ ဒါလည်း ပါရမှာပေါ့။ မခင်မောက် မြင်ရ ကြားရမှာပေါ့။

မခင်မောက်ကလည်း မရဘူး မရှိပါဘူး။ ထုံးစံအတိုင်း ဘုရားစင် ရှေ့ ဘုရားဝတ်ပြုပြီး မျက်စိကို ခဏမှိတ်တော့တာပါပဲ။ ပြီးရင် သူ့အကြား အမြင် ထင်လာသမျှဆိုပြီး ပြောတော့တာပါပဲ။ ယိမ်းသမတွေက ရင်အစုံကို လက်ကလေးတွေနဲ့ ဖိကြလို့။ အဟော ဘယ်လိုရှိမလဲ သိချင်နေကြပြီ။

“အင်း နိုင်မယ် နိုင်မယ်၊ နိုင်လောက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ငါ ပြောလိုက်မယ်။ အပြာရောင်များတော့ မဝတ်လေနဲ့။ ယောင်လို့မှ မဝတ် မိကြစေနဲ့။ အပြာက ရန်ဓာတ်၊ အပျက်ဓာတ်။ အပြာဝတ်ရင် မကောင်းဘူး။ အင်း အဝါ၊ အဝါလည်း အားမရဘူး။ မဟုတ်သေးဘူး။ လိမ္မော် ဟုတ်ပြီ။ လိမ္မော်ရောင်ဝတ် ပြိုင်ကြ။ မနိုင်ရင် ပြောကြတော့အေ။ ငါမြင်သာတော့ ဒါပဲ”

မခင်မောက်က လိမ္မော်ရောင်လို့ ပြောလိုက်တာက အကြောင်း မဟုတ်ဘူး။ အကြောင်းက အပြာရောင်တွေ ချုပ်ထားကြလေတော့ လိမ္မော် ရောင် ပြောင်းချုပ်ကြရတော့မယ်။ ကုန်လိုက်တာမှ ဝက်ဝက်ကွဲကရော။ ကွဲခါမှ ကွဲလေ။ နိုင်ဖို့လိုတာဆိုတော့ ချုပ်ကြရတယ်။ အပြာဆိုလို့ တစိုး တစီမှမပါအောင် တစ်ယောက်တစ်ယောက် ကြည့်ကြရသေးတာ။ အဲသလိုနဲ့ ပွဲနေရောက်တော့ မခင်မောက် ပြောတဲ့အတိုင်း လိမ္မော်ရောင်ဝတ် ပြိုင်တာမှာ အပျိုကြီးယိမ်းက လူကြိုက်များတယ်ဆိုတဲ့သတင်းကလည်း ဘုရားပွဲပြီး မခင်မောက်ဆီ ရောက်လာတာပါပဲ။ မခင်မောက်ကတော့ ဘာမှ မထူးဆန်း လေဟန်ပေါ့။ နာမည်တောင် ပိုကြီးသွားသေးတာပဲ။

ရွာထဲရပ်ထဲ လူနာရှိလို့ ဆေးဆရာဆီသာ မရောက် ရှိချင် ရှိမယ်။ မခင်မောက်ဆီတော့ မရောက် ရောက်အောင် ပြေးလာတတ်ကြတယ်။ တချို့များ လူနာ ပျော့တိပျော့ဖတ်ကို လှည်းပေါ်တင်ခေါ်လာပြီး မခင်မောက်

အိမ်ပေါ် ပွေ့တင်လာတာတောင် ရှိသေး။ အဲသလောက် အားကိုးကြတာ။
 ယုံကြည်ကြတာ။ လူနာကို မခင်မောက်ကိုယ်တိုင် ကြည့်မှ မြင်မှ လူနာ
 ကံကြမ္မာကို ရှေ့ဖတ်ဟောနိုင်မှာ ဆိုတဲ့ အယူကလည်း ရှိတာကိုး။ လူနာက
 ဇက်ကျိုးနေတာတောင် ကြမ်းပေါ် ပက်လက်ကြီး ချပြထားတတ်ကြတယ်။
 နဂို မမာနေတဲ့ နာတာရှည် လူနာမှာ တစ်ရွာတစ်ရွာ လှည်းစီးလာရတဲ့
 ဒဏ်နဲ့ပဲ ပျောနေရှာပါပြီ။ သို့ပေမဲ့ မခင်မောက်က ရှေ့ဖတ်ဟောလို့ ကောင်း
 သွားမှာပါဆိုရင် လူနာက ငုတ်တုတ်ထထိုင်တော့မတတ် ယုံကြည်ကြတာ
 ဆိုတော့ မခေါ်လို့ကလည်း မဖြစ်ဘူး။ လူနာကိုယ်တိုင်ကလည်း မခင်မောက်ရဲ့
 ရှေ့ဖတ်ဟောချက်ကို နားစွင့်ထားတတ်တယ်။

“အင်း အင်း ကောင်းသွားမှာပါ။ မမိုးရိမ်ပါနဲ့။ သည်ကပြန်ရင်သာ
 ရွာအဝင်မှာ မိန်းမတစ်ယောက် ရေအိုး ခေါင်းရွက်နဲ့ ဆုံမယ်။ ဒီမိန်းမ
 ကျော်သွားပြီဆိုမှ ရွာထဲဝင်ကြ။ ဒါပဲ မြင်ရတယ်၊ မြင်ရတယ်။ အင်း အင်း
 အင်း ကောင်းသွားမှာပါ”

ရွာထဲရပ်ထဲ သာရေးဖြစ်ဖြစ် နာရေးဖြစ်ဖြစ် မခင်မောက်ဆီက
 ဟောချက်ကလေး၊ ရှေ့ဖတ်ကလေး ‘စည်းလုံးပါး’ ရလိုက်မှ နေသာထိုင်သာ
 ရှိကြသူတွေ များလာတယ်။ တစ်နေ့တစ်နေ့ မခင်မောက်အိမ်ထဲဝင်တဲ့ သည်လို
 လူတွေ ဆန်ထုပ်ကလေးနဲ့ တစ်ဖုံ၊ ဆီပုံးကလေးနဲ့ တစ်နည်း ကန်တော့
 ပစ္စည်းကလေးတွေနဲ့ လာကြတာဆိုတော့ မခင်မောက်အိမ်ရှေ့ တလင်းထဲ
 ချထားရင်တောင် တော်တော်ကောင်သူပိန် အခင်းထွက်လောက်တော့
 ရနေတယ်လို့ပဲ ပြောရမှာပါ။ တောသူဟောင်သားတွေဆိုတော့ ငွေနဲ့ ကြေးနဲ့
 လာကြတာမျိုးတော့လည်း နည်းပါတယ်။ ကိုယ့်အခင်းကထွက်တဲ့ ပဲကလေး၊
 ရွဲကလေး တစ်စိတ် တစ်ခွဲနဲ့ လာကြသူတွေ များတယ်။

အချိန်တန်လို့ အသုံးကလေးပေါ်လာရင် မခင်မောက်ခမျာလည်း
 တောင်သူတွေလိုပါပဲ။ ကိုယ့်ရှိတဲ့ ပဲရောင်းသုံး၊ နှမ်းရောင်းသုံး သုံးရတာပဲပေါ့။

တောင်သူကမှ ပိုးကျလို့၊ အဖျင်းအမှော် များလို့၊ မိုးတော် ရေတော် မမှန်လို့ စိုက်ကြွေးပျိုးကြွေး တင်ချင် တင်ဦးမယ်။ မခင်မောက်ကတော့ မိုးတော် ရေတော် မမှန်တဲ့ နှစ် မရှိဘူး။ ပိုးကျတဲ့ နှစ် မရှိဘူး။ အဖျင်းအမှော်လည်း မပါဘူး။ အကြွေးတင်တဲ့ နှစ် မရှိဘူး။

သူ့တစ်ကိုယ်ရေ တစ်ကာယများတော့ စားလို့လည်း မကုန်ဘူး။ လျှော့ပါးတယ်လို့လည်း မရှိဘူး။ ရှေ့ဖြစ် အကြားအမြင် အဟောရှိနေသရွေ့ ပဲလည်း ရ၊ နှမ်းလည်း ရကိုး။ ဒူးခုံတောင် ခေါက်နေနိုင်လိုက်တာမှ။

၃

မခင်မောက်ကို တစ်ယောက်ယောက်က “ညည်း သည်ပညာ ဘယ်ကများ ရသတဲ့အေ” လို့ မေးရင် တိတိကျကျ ပြောဖို့ခက်တယ်။ ရွာကလူတွေ ကတော့ ထင်ကြေးနဲ့ ပြောကြတွေ ရှိသပေါ့။ မခင်မောက်ကို ခမည်းတော် ဘုန်းကြီးက ပျံလွန်တော်မမူခင် ပေးသွားခဲ့တာလိုလို၊ ခမည်းတော် ဘုန်းကြီး ကိုယ်တိုင်က သမီးကို ပညာနဲ့ စောင့်ရှောက်နေသလိုလို ပြောကြတယ်။ တချို့ကလည်း ဒါမျိုးဆိုတာ သင်ပေးလို့ရတာမဟုတ်ဘူးတဲ့။ ဝမ်းတွင်းပါ ပါရမီရှိမှ ဖြစ်ရတာလို့ ပြောကြတယ်။

မခင်မောက် မတ်တတ်ပြေးအရွယ်လေးမှာ မအေ ဆုံးပါးသွားတော့ ဖအေလုပ်သူနဲ့ မအူမလည် ကျန်ရစ်ရှာတယ်။ မခင်မောက်က လူမှန်းသိတတ် ကတည်းက လိမ္မာရေးခြားရှိသူဆိုတော့ မတ်တတ်ပြေး အရွယ်ကနေ အပျိုကြီး ဒုတ်ဒုတ်ထိရောက်တဲ့နောက်တောင် ဖခင်ကြီးကို ယောက်ျားသား တစ်ယောက်လို့ ဒိုးတူပေါင်ဖက် ရုန်းရင်းဖက်ရင်း လုပ်ကျွေးခဲ့တာပါ။

ကိုယ်ပိုင်မြေရယ် ယာရယ်လို့ ဖျာတစ်ချပ်စာတောင် မရှိတော့ သူများ စိုက်ခင်းစိုက်ကွက်တွေထဲ နေ့စား၊ အငှားလိုက်လုပ်ခဲ့ရတယ်။ ပဲရိတ်၊ ပဲကောက်၊ ပေါင်းလိုက်၊ နှမ်းခါ စသည်ဖြင့် လုပ်ခ ပိုက်ဆံရနိုင်သမျှ

မခင်မောက် အကုန်လုပ်တာပဲ။ မခင်မောက် အသက်ကလေး သုံးဆယ်သိသိ
ဝေလာတော့ ဖအေကြီးကိုယ်တိုင်က အိမ်ထောင်ချထားပေးရှာတယ်။ ဖအေ
ဆိုပေမဲ့ အမိမဲ့သမီးအတွက် မအေလည်း ကိုယ်ပဲမဟုတ်လား။

သည်တော့ သမီးအကဲကို ခတ်ရတယ်။ မခင်မောက်ကလည်း
တစ်ယောက်မွေး တစ်ကောင်တင် ဆိုသလို ယောက်ျားသားသန်သန်ကြီးလို
နေသူဆိုတော့ ရည်းစားသနာ ကင်းရုံမကဘူး၊ ရွာထဲက ပိုးချင်ပန်းချင်တဲ့
ကာလသားတွေခမျာ စိတ်ရှိလို့မှ မကပ်ဝံ့ကြဘူးကိုး။ သည်တော့ ဖအေကြီး
ခမျာ သမီးသဘော သိသူပီပီ သမီးအတွက် လင်ကောင်းသားကောင်း
တစ်ယောက် ရဖို့အရေး ကိုယ်ပိုင်က သင့်တော်မယ့်သူ လည်ရှာပြီး ပေးစား
ယူရတယ် ပြောပါတော့။

ယူရမယ့်လူက ကိုဘကျော့ တဲ့။ တစ်ရွာသားပါ။ ကိုဘကျော့
အိမ်ကို စုံမွှားမွှားပါလာတော့ မခင်မောက်က ယူရမယ့်လင်ကို စကား
တစ်ခွန်း ချည်တယ်။

“တော့ကို ကျုပ်အဖေကိုယ်တိုင်က သဘောတူလို့ ယူရသယ်
ဆိုပေမဲ့ ရိုးမြေကျ ပေါင်းမယ့်သူပါ။ ကျုပ်ကိုလည်း တော် သည်လိုပဲ သဘော
ထားစေချင်သယ်။ တစ်ခုပဲ ကျုပ် ပြောချင်သာ။ သောက်စား မူးယစ်ပြီး
ကျုပ်ကို ရိုက်လားနှက်လားတော့ ကျုပ် လုံးလုံးသည်းမခံဘူး။ အဲသာ
ကျုပ်သဘော အရိုးခံအတိုင်း ပြောသာမှတ်။ ကျန်သာတော့ ဝတ္တရားရှိလို့
လုပ်မကျွေးချင်လို့မှ နေနေတော်၊ ခုသယ်”

သည်တုန်းကတော့ ကိုဘကျော့ကလည်း ခပ်ပေါ့ပေါ့ပါပဲ။
“အေးပါ မခင်မောက်ရာ” လောက် လုပ်ခဲ့တဲ့သူ။ ဖအေကြီးကလည်း
မခင်မောက် အိမ်ထောင်ရက်သား ချထားပေးပြီးပြီဆိုတာနဲ့ ရွာဦးကျောင်းမှာ
တစ်သက်လုံး ဘုန်းကြီးဝတ်သွားတော့တာပါပဲ။ သမီးတာဝန်ကို ကိုဘကျော့
လက် ယုံယုံကြည်ကြည် လွှဲအပ်ခဲ့ပြီးမှတော့ စိတ်အေးရပြီကိုး။

အိမ်ထောင်ကျစကတော့ ကိုဘကျော့က ရိုးရိုးမှတ်မှတ် လုပ်ကျွေး
 နေပါသေးရဲ့။ တောင်သူကြီး တောင်တောင့်အိမ်တစ်အိမ်မှာ ကျားစီးဖားစီး
 သူရင်းငှားလုပ်ရင်း ရသမျှ ဝင်ငွေ မခင်မောက်လက်ထဲ ရော့ အင့် ရယ်လို့
 အကုန်အပ်တာပါပဲ။ မခင်မောက်ကလည်း လင်က လုပ်ကျွေးတော့ရယ်လို့
 ဇွန်းခွံခံ လက်ဖြန့်ခံ အငြိမ်နေတဲ့ မိန်းမ မဟုတ်ပါဘူး။ အပျိုတုန်းကလိုပဲ
 ပဲရိတ်၊ နှမ်းခါ ရွာအလုပ်ပေါ်ရင် ပေါ်သလို လိုက်မြဲတမ်း လိုက်နေကျပါပဲ။
 လင်နဲ့ မယား နှစ်ယောက်ကုမှ တန်ကာကျမယ်လို့ တွက်တဲ့ မိန်းမ မဟုတ်လား။
 မနက်မိုးလင်းရင် ထမင်းဟင်းကျက်ပြီဆိုတဲ့ မိန်းမမျိုးဆိုတော့ ဆွမ်းတော်
 ပန်းတော် ကပ်ပြီးတာနဲ့ ရွာကျောင်းက ကျောင်းသားကလေး ဆွမ်းခံလာရင်
 ဆရာတော်အတွက်ရော မအေ ဦးပဉ္စင်းအတွက်ပါ ဆွမ်းတစ်ခွင့် အဆင်သင့်
 ခူးခပ်ပြင်ဆင်ပြီးသား။ လင် ကိုဘကျော့ကို မနက်စောစော ရေဓွေးကြမ်းနဲ့
 ထမင်းတစ်လုံး ခူးခပ်ကျွေးပြီးရင် သူကိုယ်တိုင်ကလည်း တောအလုပ်
 ဆင်းတော့တာပါပဲ။ သားသမီးရယ်လို့လည်း မပေါ်ပေါက်လေတော့
 လင်ကိုယ်မယား နှစ်ယောက်တည်း လောက်လောက်ငင အေးအေးချမ်းချမ်း
 နေလာတာကိုပဲ တစ်နှစ်ကျော်လောက် ရှိကြပြီ။

ဒါပေမဲ့ အိမ်ထောင်ဇာတ်ထုပ် ဆိုတာကလည်း အစွပ်သား
 မဟုတ်လား။ အဆင်ချောလေခြင်းဆိုတဲ့ အိမ်ထောင်က ခပ်ရှားရှားဆိုသလိုပဲ
 ကိုဘကျော့က အသောက်အစားကလေး ဖက်ချင်လာတယ်။ မဟုတ်က
 ဟုတ်က အပေါင်းအသင်းတွေ များလာတယ်။ သတိထားမိကတည်းက
 မခင်မောက်က ပြောရှာပါသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုဘကျော့က ပြောမရတဲ့
 အပြင် ပိုဆိုးလာတယ်။

နေ့နေ့ညည မျက်ထောက်နီကြီးနဲ့ မူးနေလေတော့ ဘယ်တောင်သူ၊
 ဘယ်သူရင်းတိုင်ကမှလည်း ကိုဘကျော့ကို သူရင်းငှားရယ်လို့ မခေါ်ချင်ကြ
 တော့ဘူး။ ကိုဘကျော့ကလည်း မူးပြီးရင်း မူးချင်နေတော့ အမူးပတ်

လည်ချင်တာကလွဲလို့ ဘာအလုပ်မှ မည်မည်ရရ မလုပ်ချင်တော့ဘူး။ အိမ်မှာ ထင်းက အစ ရေကအစ မခင်မောက်ခေါင်းပေါ် ပုံကျလာပါလေရော။

ဒါပေမဲ့ မခင်မောက်က သူပေးခဲ့တဲ့ကတိစကားအတိုင်း သည်းညည်း ခံပါတယ်။ ကိုဘကျော့ ဘာမှမလုပ်ဘဲ စားဖို့တောင် မကပါဘူး။ လင် အရက် သောက်ဖို့တောင် ချွေးခံထဲက ပိုက်ဆံနှိုက်ပေးသေးတာလေ။ ကျောင်းက ဦးပဉ္စင်းကြီးအတွက်လည်း ဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်း မလစ်ဟင်းစေရသလို ရပ်မှု ရွာမှုမှာလည်း မရောက် မရှိခဲ့ဘူး။

ခါတိုင်း ရွာအခင်းတွေထဲ ပဲရိတ် နှမ်းခါလောက်လိုက်တဲ့ မခင်မောက် ခမျာ အခုတော့ မြို့နဲ့ အသွားအပြန် ကူးလူးပြီ ပဲရောင်း၊ နှမ်းရောင်းတောင် လိုက်နေပြီ။ ရွာထဲက သင့်မြတ်တဲ့ဈေးနဲ့ ကောက်ရသမျှ ပဲ၊ ပေါ်သမျှ သီးနှံ၊ ဟင်းရွက် ကန်စွန်းကမှမကျန် ရွာပေါက်ဈေးနဲ့ လိုက်ကောက်၊ နောက် ရပ်ရွာက ကိုတက်စိန် ထော်လာဂျီနဲ့ အိတ်ကြီး အိတ်ငယ် တင်ပြီး မြို့တက်ရောင်း၊ ပဲရှင် နှမ်းရှင်ကို မြို့ပြန်ပေး စကားခံပြီး ငွေချေ။ အလုပ်ကလေးတွင်လာတော့ တစ်ရက်ခြား နှစ်ရက်ခြားဆိုသလို မြို့ကို မခင်မောက် ဈေးအရောင်းလိုက်ပြီ။ မသွားမဖြစ် သွားလာနေရတာဆိုတော့ ထော်လာဂျီမောင်းတဲ့ ကိုတက်စိန် နဲ့က မတွေ့မဖြစ် တွေ့ရတယ်။ မဆုံမဖြစ် ဆုံရမယ်။ ဒါကလည်း မဆန်း ပါဘူး။ သည်ထော်လာဂျီနဲ့မှမသွားရင် မြို့ကို ရောက်စရာ အကြောင်းမှ မရှိတာဆိုတော့ စီးရတာပဲ။ သွားရတာပဲ။

“ခင်မောက်ကယ် နင့်ကြည့်ရတာ ပန်းလှသဟာ။ ဘကျော့ကြီးများ သလောက် အပန်းခံ လုပ်ကျွေးနေရသေးသလား။ တစ်ထမ်း တစ်ရွက် အေးအေးဆေးဆေးလေးများ နေရောပေါ့။”

ကိုတက်စိန်က သည်လို မထိခလုတ် ထိခလုတ် စကားသွင်းလာရင် မခင်မောက်က မခံဘူး။ ချက်ချင်း ဒင်းခနဲဆို ပြန်တွယ်တတ်တယ်။ သည်လို အစခံလိုက်ရင် ပိုရောင့်တက်တော့မယ်မဟုတ်လား။

“သည်မယ် ကိုတက်စိန်၊ ကျုပ်ယောက်ျား ကိုဘကျော့ သူဘာသူ မှးရုံမကလို့ သွက်သွက်ခါအောင် ရူးပဲနေနေ၊ ကျုပ်ဟာကျုပ် လုပ်ကျွေး ချင်လို့ကို ကျွေးနေသာ။ တော်နဲ့ မဆီလေးရယ်မှ အိုမဆိုင်။ အနေသာကြီး။ နောက် သည်စကားမျိုး ပြောကြည့်။ တော်မယား မလှအေးကို ကျုပ် အပြော လူများ ဘာမှတ်လို့တုံး”

“ဟ ဘာဆိုလို့လဲဟ။ ငါက သဘောရိုးနဲ့ အကောင်းပြောတာပါ။ နင်ကလည်း အကဲပါချက်တော့”

“တော် အကောင်းပြောနေတာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကျုပ် သိပါတော်။ ခင်မောက်ပါတဲ့။ နောင် ကျုပ်ကို ဒါမျိုး လာမစမ်းနဲ့။ ခင်မောက် လက်က ပါးမရွေး မှတ်”

ထော်လာဂျီသမား ကိုတက်စိန်ဆိုတာက သားကြီးမယားကြီးနဲ့ ရွာခံတစ်ယောက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ အတွေ့ဖန်များတော့ မခင်မောက်ကို ယောက်ျား သား တချို့ရဲ့ သဘာဝ ထိကပါး ရိုကပါး လုပ်ချင်လာပါတယ်။ ကိုတက်စိန် တစ်ယောက် မခင်မောက်အပေါ် သည်လို မရိုးမသား စိတ်ကစားတော့ ဟုတ်တာ၊ မဟုတ်တာ ထား။ သည်သတင်းက တစ်ယောက်စကား တစ်ယောက်နားနဲ့ ကိုဘကျော့ဆီ ရောက်သွားပါလေရော။ သည်မှာတင် ကိုဘကျော့က နားကြားနဲ့ရမ်းရာက တစ်စခန်း ထလာတယ်။

“ခင်မောက်၊ နင်က ငါ့ကို ငမူးဆိုပြီး သစ်တုံးလို ချထားချင် လို့လား။ ငါ မရူးသေးပေါင်ဟာ။ နင်နဲ့ တက်စိန်အကြောင်း ရွာထဲမှာ မကြားချင်မှအဆုံး ဖြစ်နေပါပကော”

သည်လိုစကားမျိုးပြောလာတော့ မခင်မောက်က နှမ်းတစ်လုံး အစဉ်မခံဘူး။ အနာမဲ့ ဆားလူး ပက်ခနဲ ပြန်ပြောတယ်။

“သည်မယ် ကိုဘကျော့၊ ခင်မောက်က အပျိုတုန်းကတောင် မပဲ့ခဲ့ဘဲနဲ့ တော်ကြီးငုတ်တုတ်နဲ့ အလကားနေရင်းနဲ့ ပဲ့ပါမလားတော်။ တော်နယ်”

“အေး နင် ပဲ့လေသလား မပဲ့လေသလားတော့ ပြောတတ်ပေါင်ဗျာ။ တစ်ရွာလုံးသိပြီးမှ ငါသိရသာပါ။ အသည်းနာချက်တော့ကွာ၊ တောက်”

“ကိုဘကျော့၊ တော် တကယ်ထင်နေတယ်ပေါ့လေ။ လာ လာ ကိုဘကျော့ တော်မှ ရနဲ့မကင်းရင် ကိုတက်စိန်တို့၊ မလှအေးတို့အိမ် ကျုပ်နဲ့ တော် ကိုယ်တိုင် သွားရှင်းရအောင်။ ခင်မောက်ကို စကား မစီးနဲ့၊ မရဘူး။ သီလ မကျိုးသဲ့ မိန်းမပါတော်”

မခင်မောက်က သူ့လင် အမူးသမား ကိုဘကျော့ကြီးကို လက် ဆောင့်ဆွဲတဲ့ပြီး ရွာတောင်ဖျားက ထော်လာဂျီသမား ကိုတက်စိန်အိမ်ကို တရွတ်တိုက် ဆွဲခေါ်သွားတယ်။ ကိုဘကျော့လည်း ပုဆိုးကျွတ် ပဝါကျွတ် ပါရတော့တာပေါ့လေ။ မခင်မောက်က သန်တာကိုး။ ဟိုရောက်တော့ ကိုတက်စိန်မိန်းမ မလှအေးရှေ့မှာတင် အထုပ်ဖြေပြတော့တာပါ။

“မလှအေးရေ တော်လည်း လင်ရှိမယား၊ ကျုပ်လည်း လင်ရှိ မယား။ တော်နဲ့ ကျုပ်နဲ့ တစ်ရွာတည်းသားချင်းတွေပါ။ ကျုပ်အကြောင်း အူမချေးခါး တော် အကုန်သိပြီးသားပါ။ သည်မှာ ကျုပ်ယောက်ျားက ကိုတက်စိန်နဲ့ ကျုပ်ကို ပေးစားနေလို့ တော်ရေ။ တော့်ရှေ့မှာပဲ တော့်လင် ကိုတက်စိန်နဲ့ ကျုပ် နတ်ကိုင်း ဘီလူးကိုင်း ကွဲချင်လို့ ခေါ်လာသာ”

မလှအေးဆိုတဲ့မိန်းမက နာမည်နဲ့လိုက်အောင် အေးကလည်း အေး၊ အ ကလည်း အ ဆိုတဲ့အထဲက ဆိုတော့ မခင်မောက် ပြောနေတာ ကိုတောင် ဘာမှန်း လေးလုံးမကွဲဘူး။ ကိုတက်စိန်ကပဲ ကြားဝင်ပြောတယ်။

“ခင်မောက်ကယ် နင်နဲ့ ငါ့ကိစ္စကို ဘယ့်နှယ် ငါ့မယားရှေ့ လာရှင်းရသာတုံးဟ”

ကိုတက်စိန်စကားက ဘာလိုလို ညာလိုလိုဆိုတော့ မခင်မောက် လာရှင်းခါမှ ထပ်ရှုပ်သလို ဖြစ်တော့တာကိုး။ ကိုဘကျော့ သင်္ကာရှင်းပါ စေတော့ရယ်လို့ လက်ဆွဲခေါ်လာခဲ့ကာမှ စကား တင်စီးခံရလေတော့

မခင်မောက်ကလည်း မခံဘူး။ ဝါးလုံးဆွေးပေါ် ကျောက်တုံးကျသလို ရှစ်စိတ်ကြီး ကွဲပါလေရော။

“အလိုတော်၊ ဘာ နင်နဲ့ ငါ့ကိစ္စလဲ မသာကြီးရဲ့။” ချစ်အောင် မပြောနဲ့။ သည်မယ် ကိုတက်စိန်၊ ကျုပ်ယောက်ျား ကိုဘကျော့ကလွဲရင် သည်ကနေ့အချိန်အထိ ခင်မောက်တို့က ဘယ်လိုကောင်နဲ့မှ သိလ အပျက် မခံဘူး။ ကိုဘကျော့၊ ရှင်စိတ်ထဲ မကျေနပ်သာရှိရင် ခု ချက်ချင်းရှင်းနော်။ ပြီးမှ ကျုပ်ကို ရန်မရှာနဲ့။ ကျုပ်အကြောင်း သိတယ်မဟုတ်လား။”

မခင်မောက်က ဒေါတွေမာန်တွေနဲ့ ရှင်းနေပေမဲ့ ကိုဘကျော့ ကတော့ ရှက်နေလိုက်တာများ။ မျက်နှာကြီး နီလို့။ ဘယ်နှယ် သည်မိန်းမ၊ တိုးတိုးတိတ်တိတ် ရှင်းရမယ့်ကိစ္စ။ အခုတော့ ရွာကျော် ရပ်ကျော်တွေ ဖြစ်ကုန်ပါရောလား။ ခင်မောက်လုပ်တာနဲ့ ယောက်ျားချင်း လက်ပါကုန် ကြရင် ဒုက္ခ။ ကိုဘကျော့က သည်လိုရှင်းတာ ကိုယ်က သူ့ကို သက်သက် အရှက်တကွဲဖြစ်အောင် လုပ်တာပဲလို့ တွက်တယ်။ ဘာမှလည်း ရှင်းမနေချင် တော့ပါဘူး။ နေရာကနေ ချာခနဲ လှည့်ထွက်သွားလိုက်တာ အိမ်ပြန်မရောက် တော့ဘူး။ ဘယ်ရောက်လို့ ဘယ်ပေါက်မှန်းလည်း မသိတော့ဘူး။ စကား ကလေး တစ်ခွန်း တနင့်တပိုး အပြောခံရတာက စလိုက်တဲ့ ပြဿနာ ကလေးဟာ ပြဿနာကြီး ဖြစ်ရပြီ။ သည်အဖြစ်ဟာ ပြောရင် ယုံစရာမရှိပေမဲ့ ကိုဘကျော့ ပျောက်သွားတာကတော့ အမှန်ပါ။

၄

ကိုဘကျော့က ပျောက်သွားတာတောင် လေးငါးနှစ် ရှိပါပြီ။ မခင်မောက် လည်း ကိုဘကျော့ထွက်သွားပြီးတဲ့နောက်ပိုင်း တစ်နှစ်လောက်ကြာအောင် သဲ့သဲ့ကြားရလေတိုင်း ခြေတိုအောင် ရှာခဲ့ပါသေးတယ်။ သည်ဘက်နယ် တစ်ကြောတင် မကပါဘူး။ အနားက မြို့ကြီးပြကြီးတွေအထိ ကိုဘကျော့ပုံကို ပြောပြောပြီး နီးစပ်ရာ လက်တို့မှာ ရှာခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ကိုဘကျော့

သတင်းက ဘယ်မှ အစရှာမရဘူး။ တွေ့လည်း မတွေ့ဘူး။ နောက်ဆုံးတော့ မခင်မောက်ကိုယ်တိုင် ငွေကုန်လှပန်း အပတ်တင်ရာက လင်ရှာတဲ့အလုပ်ကို လက်လျှော့လိုက်ရတော့တယ်။

ကိုဘကျော့ ရွာကပျောက်သွားပြီး နောက်တစ်နှစ်လောက်မှာပဲ ခမည်းတော် ဦးပဉ္စင်းကြီးလည်း ရွာကျောင်းမှာ ပျံတော်မူသွားရှာတာပါပဲ။ ဦးပဉ္စင်းကြီး ပျံတော်မူခင်က သမီးဖြစ်သူ မခင်မောက်ကို ကျောင်းခေါ်ပြီး စကားတစ်ခွန်း မိန့်ခဲ့ရှာတယ်။

“သမီး၊ သူတော်ကောင်းများဟာ ဘာပဲလုပ်လုပ် ကောင်းကျိုးကို မျှော်ကိုးပြီးမှ လုပ်ကြကိုင်ကြတယ်။ မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ်အလုပ်လိုထင်ရင် မလုပ်ကြဘူး။ ငါ့သမီးလည်း သည်လိုပဲ။ ကောင်းမယ်ထင်လို့ လုပ်ပြီးခါမှ မကောင်းတာ ဖြစ်လာလေခြင်းရယ်လို့ မဥပါဒ်မိခေနဲ့။ နောင်လည်း ဘာကိုပဲ လုပ်လုပ် ကောင်းတာကို လုပ်၊ မကောင်းတာကို မလုပ်နဲ့။ ဘဲပဲ ဦးပဉ္စင်းကြီး မှာချင်တယ်”

သည့်နောက်ပိုင်းတော့ မခင်မောက်လည်း မြို့တက် ဈေးရောင်း တာမျိုး၊ ရွာက သစ်ခင်းတွေထဲ အလုပ်လိုက်လုပ်တာမျိုးတောင် မရှိတော့ သလောက်ပါပဲ။ တစ်ဝမ်းတစ်ခါး မရှိ ရှိတာလေးနဲ့ ကြံဖန်စားပြီး အိမ်ထဲ မှာပဲ အနေများလာတယ်။ တစ်ခါတလေ မလွဲသာတော့မှ ခြေညောင်း လက်ဆန့်ကလေးလောက်ပဲ ရွာထဲ လည်ထွက်တော့တာပါ။ သွားရင်း လာရင်း မြင်သမျှလည်း ပြောဆိုသွားတတ်သေးတာပါ။

“ဟဲ့ မိသန်း၊ ကလေး ပုခက်ကြိုးက မြင့်လိုက်သာအေ။ မတော် ပြုတ်ကျမှဖြင့် စားပွဲနဲ့ တန်းလို့။ ကလေးအေ ပွေးတုန်းက အကောင်း၊ ညည်း လုပ်ကာမှ ချိုစောင်းပေါက်ရချည်ရဲ့”

အမြင်မတော်တာတွေရင် အောင်းမထားတတ်ဘူး။ ဖြစ်ချင်တော့ မခင်မောက်ပြောသွားလို့မှ အရိပ်မလွတ်ချင်သေးဘူး။ မမိသန်းအိမ်က

စောင်ပုခက်ကြီး လျှောက်ပါလေရော။ ပုခက်ပေါ်က လိမ့်ကျတဲ့ကလေးခမျာ
စာပဲ့နဲ့ ချိုစောင်း ရိုက်မိလိုက်တာ ကွဲကရောတဲ့လေ။ “မခင်မောက်ကတော့
ပြောသားပဲတော်။ ကျုပ်လည်း ပေါ့တီးပေါ့ဆ နေလိုက်မိသာ” လို့ မမိသန်းက
ရွာထဲ လည်ပြောသတဲ့။

တစ်ရက်ကလည်း ရွာအနောက် ရေတွင်းကုန်းမှာ မိန်းကလေးတွေ
ရေခပ်နေကြတုန်း မခင်မောက် ရွာလမ်းပေါ်က ပြတ်လျှောက်သွားတာမြင်လို့
ရေခပ်နေတဲ့ မိန်းကလေးတွေက လှမ်းနှုတ်ဆက်ကြတယ်။ နေဝင် ရေခပ်ချိန်
ဆိုတော့ အပျိုမတွေ မနည်းဘူး။

“အရိုးမောက်၊ ဘယ်သွားမလို့တုံးတော်”

“အေ တောင်ပိုင်းက မလှရှင်တို့အိမ်ဘက်ပါအေ။ ဟဲ့ နေကြဦး၊
ကောင်မကလေးတွေ ရေခပ်သာ ကောင်းကောင်းကြည့်ခပ်ကြ။ ရေငင်ပုံး
ပြတ်ကျဦးမယ်နော်။ ငါမြင်သေးတယ်”

မခင်မောက်ပြောသွားလို့မှ ရွာလမ်းပေါ် လူလုံးမပျောက်သေးဘူး။
ရေငင်နေတဲ့ နှိုးပုံးကြီး ငင်ရင်းတန်းလန်း ကြီးပြတ်ကျသွားပါလေရော။ ဒါက
ဒုတိယတိုက်ဆိုင်မှုဆိုပါတော့။ သည်လိုပါပဲ။ ရွာလယ်ပိုင်းက ကိုပေသီး
တောထဲ နွားစာ မြက် သွားရိတ်ဖို့ ခမောက်ကလေးဆောင်း ထွက်လာတုန်း
ရွာလယ်လမ်းမှာ မခင်မောက်နဲ့ ဆုံရော။ မခင်မောက်က ကိုပေသီးကို
ကြည့်ပြီး “မြေပါးကင်းပါး သတိထား ပေသီးရေ” လို့ သတိပေးလိုက်တယ်။

ထမင်းအိုးတစ်လုံးကျက်လောက်ကြာတော့ တောထဲမှာ ကိုပေသီး
တစ်ယောက် ပိုးထိလာလို့ ဆိုတဲ့ အသံ ကြားရတာပဲ။ ကျောက်ကုန်းက
ကျေးလက်ဆေးခန်းပြေးဖို့ လှည်းကောက်ပြီးထွက်အလာ ရွာမြောက်ဖျားက
မခင်မောက်အိမ်ရှေ့ကို ဖြတ်ရတယ်။ မခင်မောက်က အိမ်ထဲ အဝတ်
ကလေးတွေ ဖာရင်းက “ပေသီးတော့ မရလောက်ပါဘူးတော်။ ငါ
သိသလောက်တော့ ရွာဦးရွာသာ ညောင်ပင် မကျော်ဘူး” လို့ လွှတ်ခနဲ

ပြောလိုက်မိတယ်။ မခင်မောက်အိမ်မှာ ရေခွေးကြမ်းထိုင်သောက်ရင်း အတု ရှိနေတဲ့ ဒွေးလေးခြုံက ဒါကို သူ့နားနဲ့ ဆတ်ဆတ်ကြားလိုက်ရတော့ ခင်မောက် ဘယ်နှယ်ပြောပါလိမ့်ပေါ့။ တကယ်လည်း ခင်မောက်ပြောသလို ဖြစ်လာတော့ ဒါကို ရွာထဲ လည်ပြောတော့ ရွာက အံ့သြကြရပြီ။

သည်လိုအဖြစ်တွေက တစ်ခုလည်း မဟုတ်၊ နှစ်ခုလည်း မဟုတ် ဆိုတော့ မယုံလို့လည်း မရတော့ဘူးမဟုတ်လား။ မခင်မောက်သတင်း တွေက ဟိုတစ်စ သည်တစ်စနဲ့ ရွာထဲ တော်တော်ပြန့်လာခဲ့တယ်။ မခင်မောက်ကို ထူးထူးဆန်းဆန်း အကြားအမြင်ရတဲ့ ပညာသည်လိုလို ရွာက ထင်ကြေးပေးလာကြရာက သေချာပါတော်လို့ ပြောရလောက်တဲ့ အကြောင်းကြီး ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

အဲသည်နှစ်က ဆောင်းဦးပေါက် စောတဲ့ နှစ်။ ပေါက်ပင် တွေတောင် မှည့်နေအောင် ပွင့်ကြလို့။ လက်ပံတွေလည်း ပူးကင်းတွေ ပြလာ ကြပြီ။ လူတွေမှာ နတ်တော် ပြာသို နှင်းစိုခိုကြား နှမ်းကိုင်ကြ၊ ကြက်သွန် ပျိုးကြအချိန်ရှိစသေး။ ငွေဆိုတာက အနံ့တောင် သိုးသိုးသိသိ မရသေးဘူး။ မခင်မောက်က ရွာထဲ စကားတစ်ခွန်း လှည့်ပြောနေခဲ့တယ်။

“တော်တို့ မယုံ ကြည့်နေ၊ သည်နှစ် မိုးခေါင်လိမ့်မတော်။ အပူကြီး ခြောင်းခြောင်း ဆူလိမ့်မတော်။ ရွာက ရေတွင်းတောင် ရေခန်းတဲ့အဖြစ် ရောက်ကြဦးမှာ”

သည်စကားကို မခင်မောက်က ပြောတာဆိုတော့ ရွာသူမိန်းမ တွေက ကျီးလန့်တစားရှိကြပေမဲ့ ယောက်ျားသားတွေက မယုံကြဘူး။ မယုံကြတဲ့အပြင် မခင်မောက်ကိုတောင် အပြစ်ပြောလိုက်ကြသေးရဲ့။

“ခင်မောက်ကို အကြားအမြင်ရသလိုလို ဘာလိုလို လူတွေက ထင်နေကြသာ။ ဘယ်နှယ် တစ်သက်လုံး သောက်လာတဲ့ ရေတွင်းတွေ ခန်းရပယ်လို့။ သည်မိန်းမ မရူးမကောင်းနဲ့ လူအထင်ကြီးအောင် ပြောနေသာ

ပါဟာ။ မဟုတ်မဟတ်တွေပြောနေလို့ကတော့ ရွာထဲက ဆွဲထုတ်ပစ်လိုက်ရုံပဲ”

ဒါပေမဲ့ မကြာပါဘူး။ နွေရောက်လို့ နေပြင်းပြင်းတောင် မပူလိုက်ရသေးဘူး။ မခင်မောက်ပြောတဲ့အတိုင်း ဖြစ်လာတာပါပဲ။ မိုးဆိုလို့လည်း တစ်ဖုန်တစ်မွှားမှ မရွာတဲ့အပြင် ပူလိုက်တဲ့ အပူကြီးကလည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ ရွာထိပ်မှာရှိနေတဲ့ ရွာသာညောင်ပင်ကြီးတောင် သူ့အလိုလို အရွက်တွေရော အကိုင်းတွေပါ ခြောက်ပြီး အပင်လိုက်ကြီး သေသွားခဲ့တယ်။ တစ်ရွာလုံး သုံးနေတဲ့ ရေတွင်းတွေလည်း ရွှံ့နှစ်မကျန်အောင် ခန်းသွားကြတယ်။

သည်အဖြစ်ကြုံရတဲ့အခါမှာတော့ မခင်မောက်ကို လူတွေ လန့်ကုန်ကြပြီ။ ယုံလည်း ယုံကြပြီပေါ့လေ။ မခင်မောက်ကို မရူးမကောင်းလို့ ပြောခဲ့သူတွေကတောင် “ခင်မောက်က အကြားအမြင်များတော့ အဟုတ် ရသာဟ” ဖြစ်လာခဲ့ကြတယ်။ တောသူတောင်သားတွေ မဟုတ်လား။ သည့်နောက်ပိုင်းတော့ အလှူကြီးအတန်းကြီးပေးတာကအစ၊ လူမမာ သေရေးရှင်ရေးအဆုံး မခင်မောက်ရှေ့ လာပြီး အဆုံးအဖြတ် ခံလာကြတော့တာပါပဲ။ သည်သတင်းက ထနောင်းတော ရွာတင်မကဘူး။ ရွာနီးချုပ်စပ် ကြားရာအရပ်က လူတွေကပါ တစ်ယောက်ကအစ တစ်ရာဖြစ်လာတော့ ထနောင်းတောရွာက မခင်မောက်ဆိုရင် မသိသူရယ်လို့ မရှိဘူး။ မခင်မောက်ဆီ တစ်ခေါက် တစ်ကျင်း မရောက်ဖူးသူရယ်လို့လည်း မရှိဘူး။ လူတွေကိုး။ ကိုယ့်ရှေ့ရေး၊ ကိုယ့်အနာဂတ်၊ ကိုယ့်ကံကြမ္မာ အချိန်မတိုင်ခင် ကြိုသိချင်ကြတာ သဘာဝပဲ။ ဒါမှ ရှောင်စရာရှိတော့ ရှောင်နိုင်ကြမှာကိုး။

အစပိုင်း လေးငါးခြောက်လလောက်ကတော့ မခင်မောက်က ဟောတာပြောတာ မလွန်အောင် ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းရှိပါသေးတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ ယုံကြည်သူတွေကလည်း များလာသလို မခင်မောက်ကလည်း နှုတ်ရဲလာ ထင်ပါရဲ့။ ပြောစရာရှိရင် မညာတော့ဘူး။ အားနာပါးနာလည်း မရှိဘူး။

“ကဲ နင်တို့လူမမာ အိမ်ပေါ်က အောက်ချလိုက်တော့။ ငါ ရှင်းရှင်းပဲ ပြောလိုက်မယ်။ ညည်းတို့လူမမာ နေ့မကူးဘူးတော်။ ပြန်သာခေါ်သွားတော့”

“ဪ မိကျင်ပု၊ ညည်းလင် ကျော်လှများတော့ ဆန်ကုန်ခံပြီး မေးမနေနဲ့တော့။ သမန်းကိုင်းဘက်မယ် မယားငယ်ရနေသာတော်။ ညည်းဆီ တစ်သက်ပြန်လာစရာ မမြင်ပေါင်အေ”

“သည်မယ် ကိုခဲဘော်၊ ကျုပ်မြင်တဲ့အတိုင်း အတပ်ဟောလိုက်မယ်။ သည်နှစ် တော်အလှူ မဖြစ်မြောက်ဘူးတော်ရဲ့။ အလှူ ဘယ်ရက် မမေးနဲ့ဦး၊ ရှေ့နေရှေ့ရပ် ငှားဖို့ပြင်။ သည်ကြားထဲ တော် အမှုသင်းကဲတောင် ရင်ဆိုင် ရလိမ့်ဦးမတော်။ လက်ချိုးသာ စောင့်ရော”

မခင်မောက်က နားခံသာတာ မရှိတော့ဘူး။ ဟောဟောခိုင်းခိုင်း ဟောချလိုက်တာပဲ။ ဘယ်သူကမှ မမေးလည်း သူမြင်ရာ သူပြောနေတော့ တာလည်း ရှိရဲ့။

“သည်နှစ် တို့ရွာက နွားတွေ ကြပ်ကြပ်ဂရုစိုက်ကြစမ်းပါဟေ့။ ရောဂါကြီး ကုလိမ့်မယ်။ နွားတစ်ကောင် တစ်သိန်း၊ ကိုးသောင်း တန်သဲခေတ်။ တစ်ကောင်တစ်ကောင် ဝယ်ဖို့ရာ မလွယ်ဘူး။ နွားမရှိရင် တောင်သူတွေ လက်ကျိုးမှာ မြင်သေးတော်”

“ဟေး မယ်တွတ်ပုတို့ရေ၊ ကိုဘခင်အကွက် ပဲဆွတ် မလိုက် ကြနဲ့ဟဲ့။ ညည်းတို့ နေကုန်လို့ ဆွတ်ခဲ တစ်တောင်းမရဘူး။ မယုံရင် နတ်သာကြည့်ကြ၊ သူ့အခင်းက မြေပဲ ဥမှ မဥသာ”

အဲသလိုတွေပြောလာတော့ လူတွေက မခင်မောက်အပေါ် နဂို ကြည်ညိုရင်းစွဲတွေ ပျက်လာတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ မခင်မောက်ပြောတိုင်းလည်း လွဲခဲတယ်ဆိုတော့ လူတွေမှာ မခင်မောက်နှုတ်က တစ်ခုခုပြောလိုက်မှာ ကိုတောင် စိုးလာကြတယ်။ အိမ်အလည်လာရင်လည်း ပိုးစိုးပက်စက် ပြောလိုက်မှာစိုးလို့ မကြိုက်ချင်ကြတော့ဘူး။ လမ်းမှာ မျက်နှာချင်းဆိုင်

တွေ့လာရင်တောင်မှ မခင်မောက် လျှောက်လာတာမြင်ရင် လွတ်ရာ လွတ်ကြောင်းရယ်လို့ တစ်အိမ်တစ်အိမ် ဝင်ပြေးတာမျိုး၊ တစ်လမ်းလမ်း ချိုးကွေ့ရှောင်ကြတာမျိုး ဖြစ်လာတယ်။

ပိုဆိုးတာက ကိုဘကျော့ ရှိတုန်းကတည်းက မခင်မောက်ကို ပါးစပ်ပိုး ပိုးနေတဲ့ ကိုတက်စိန်ကလည်း သူ့မယား မလှအေး သေလို့ မှဆိုးဖို့ ဖြစ်သွားတော့ မခင်မောက်ကို ပြောင်ပိုးလာတယ်။ မခင်မောက်ကလည်း သူ့ချစ်လင် ကိုဘကျော့တစ်ယောက် ပျောက်ချင်းမလှ ပျောက်သွားရတာ ဒင်း တရားခံပဲရယ်လို့ စွဲနေတော့ မျက်နှာသာ မပေးဘူး။ တစ်သက်လုံး အခဲမကျေဘူး ဆိုတာမျိုး။ ကိုဟက်စိန်နဲ့မို့ ဆုံရင် ခြေဆောင့် ဖနောင့် ပေါက်ရုံတင်မကဘူး၊ ပါးစပ်ကပါ ထွီ ထွမ်နဲ့ လုပ်တာပါ။ ကိုတက်စိန် ကလည်း အဲသည်လိုလုပ်လေ ဆိုးလေ။

“သလောက်ရှိလှတာ ခင်မောက်ကို ငါ ရအောင် ယူပြမယ်” လို့ ပြောတဲ့အကြောင်း ရွာမှာ သတင်းဖြစ်နေလေရဲ့။

တစ်ရက် မခင်မောက်နဲ့ ကိုတက်စိန် ရွာလယ်လမ်းမှာ ပက်ပင်းကြီး ဆုံပါလေရော။ ညနေ အလုပ်သိမ်းချိန်ဆိုတော့ ရွာလယ်လမ်းမှာလည်း လူတွေ သွားချည်ပြန်ချည် မနည်းလှဘူး။ မခင်မောက်ကိုမြင်တော့ ကိုတက်စိန်က သွားကြီးဖြိုပြီး မခင်မောက်ကို ဘာရယ်မဟုတ်ဘဲ လှမ်းခတယ်။

“ခင်မောက်၊ တစ်ယောက်တည်းလားဟ။ အိမ်စောစောပြန်၊ မိုးမချုပ်စေနဲ့နော်”

“ကိုတက်စိန်၊ ကျုပ်တို့ နှစ်ယောက်တစ်ဘဝကို ဖျက်ရတာတောင် အားမရသေးဘူးလား။ တော်လောက် အရှက်နည်းသဲ့လူ ကျုပ်ဖြင့် တွေ့ဖူးဘူး။ အင်း မကြာပါဘူးတော်၊ မကြာပါဘူး၊ သေမယ့် မသာကြီး”

“အဲသည်ကျတော့လည်း တစ္ဆေကြီးဘဝနဲ့ နင့်ကို မျှော်နေရုံ ပေါ့ဟာ၊ ဟား ဟား ဟား”

ရွာသူရွာသားတွေရှေ့ အပြောခံရပေမဲ့ ကိုတက်စိန်ကတော့ စကား
 အသာစီးရအောင် ဆိုလိုက်သေးတာပါ။ မခင်မောက် သည်လို ဆိုလိုက်
 ပြောလိုက်တာကို ကြားလိုက်ရတဲ့သူတွေကတော့ မျက်လုံးကို ပြူးခနဲ
 ဖြစ်သွားကြတယ်။ သည်တစ်ခါလည်း မခင်မောက် မှန်တာပါပဲ။ ကိုတက်စိန်
 တစ်ယောက် ထော်လာဂျီမှောက်လိုက်တာ ပွဲချင်းပြီးပဲ။

သည့်နောက်တော့ မခင်မောက်ကို လူတွေ ပိုရှောင်လာကြတယ်။
 မခင်မောက်ပါးစပ်ကထွက်ရင် ဖြစ်သဟဲ့ဆိုတော့ ဘယ်သူကမှ အနား
 မကပ်ဝံ့ကြတော့ဘူး။

၅

တစ်ရက်မှာတော့ မခင်မောက်တစ်ယောက် ဘယ်လိုဖြစ်တယ် မသိဘူး။
 “ကိုဘကျော့ ပြန်လာတော့မယ်” “ကိုဘကျော့ ပြန်လာတော့မယ်” နဲ့
 ရွာထဲကို လျှောက်ပြောနေလိုက်တာ၊ အိမ်ပေါက်ကို စေ့ရော။ လူတွေကတော့
 ဆယ်နှစ်နီးပါးရှိတဲ့အထိ သတင်းအစအနတောင် မရတဲ့ ကိုဘကျော့ကို
 မေ့တဲ့သူက မေ့တောင် မေ့ကုန်ကြပါပြီ။ ကိုဘကျော့လို တောခေါင်ရွာကလေး
 တစ်ရွာက အရက်သမားတစ်ယောက်ဟာ ဘယ်နှယ်လုပ် ဆယ်နှစ်ကာလ
 လောက်ကြာအောင် နေဖြစ်မှာတုံး။ မူးမူးရူးရူးနဲ့ ဖောရောင်သေရုံကလွဲလို့
 ဘာမှမဖြစ်နိုင်တော့ဘူးကိုး။ မခင်မောက်ကိုယ်တိုင်တောင် သူ့ကိုယ်သူ
 မှုဆိုးမလို့ ခံယူထားတာမဟုတ်လား။ မဖြစ်နိုင်တာတွေ လျှောက်ပြောနေတဲ့
 မခင်မောက်ကို လူတွေက ရူးသွားပြီလို့ သတ်မှတ်ကြတယ်။ သတ်မှတ်ခါမှ
 သတ်မှတ်လေ။ မခင်မောက်ကတော့ စကားကြိုတိုင်း သူ့ယောက်ျား ပြန်လာ
 မယ်ချည်း ပြောနေတော့တာပါပဲ။

သည်ဘက်ပိုင်းမှာ မခင်မောက်အိမ်ကို ဘယ်သူမှလည်း ရှေ့ဖြစ်
 မေး မလာကြတော့ဘူး။ အိမ်မှာ အဖော်အလှော်ကလေးရအောင်ခေါ်ထားတဲ့
 မယ်ပုံကလေးတောင် သူ့အိမ် သူပြန်ပြေးတာ ကြာလှပေါ့။ မခင်မောက်

ကတော့ ဘာစိတ်ကူးရတယ် မပြောတတ်ပါဘူး၊ မနက်လင်းလာရင် သနပ်ခါး ခြေဆုံး ခေါင်းဆုံး လိမ်း၊ ဘီးဆံပတ် ဆံထုံးကြီး ထိပ်တက်ပတ်ပြီး ခေါင်ရန်းပန်းကြီးတစ်ပွင့် ချိုစောင်းမှာ ပန်လို့။ ကွမ်းတစ်ယာ ပါးစောင်ထဲ ငုံ့ထည့်ပြီး ရွာထဲ လည်တော့တာပဲ။

“ဒေါ်လှကြီး တော်သိလား၊ ကိုဘကျော့ ပြန်လာတော့မယ်တော့”

“ဟေ့ ကိုဘသိုက်၊ တော့သူငယ်ချင်း ကိုဘကျော့ ပြန်လာတော့ မယ်တော့”

တွေ့ရာလူကို သည်စကားတွေပဲ လိုက်ပြောနေတော့တာပါ။ မခင်မောက် ခုလိုဖြစ်သွားတော့လည်း ရွာက စိတ်မကောင်းကြဘူး။ ကျွေးဟယ်၊ မွေးဟယ်၊ ပေးဟယ်၊ ကမ်းဟယ်လည်း ရှိကြပါရဲ့။ ကိုယ့် ရွာသူကိုး။ တချို့ကလည်း အကြားအမြင် ပေါက်အားကြီးရာက ကြောင် သွားတာလိုပြောကြတယ်။ တချို့ကလည်း အထက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ရူးအောင် လုပ်လိုက်တာလို ဆိုကြတယ်။ ရွာထဲက သက်ကြီးဝါကြီး ဘိုးဗေဒါကတော့ မခင်မောက်နဲ့ပတ်သက်လို့ တစ်ခွန်းပဲ ပြောတာပါ။

“ခင်မောက်က အခုမှ ရူးရှာသာ။ နင်တို့တစ်ရွာလုံး ရူးကြတာဖြင့် ကြာလှပေါ့။ ဘယ်နှယ်ဗျာ၊ သူ့ဟာသူ ပြောချင်ရာပြောနေတဲ့ ခင်မောက်ကို အကြားအမြင် ရသလေး ဘာလေးနဲ့ ကိုးကွယ်လိုက်ကြသာ၊ ဘုရားမေ တရားမေ။ ရတနာသုံးပါး ကိုးကွယ်သာထက် ဘာကများ အကျိုးကြီး လိမ့်မတုံး”

တစ်မနက် ရွာထဲကို အရိုးပေါ်အရေတင် လူတစ်ယောက် ပေါက်ချ လာတယ်။ ဘယ်သူဖြစ်လိမ့်မတုံး။ မခင်မောက်ယောက်ျား ကိုဘကျော့ပေါ့။ ရွာက ထွက်သွားပြီး ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်မိရာက ထောင်ထဲ တန်းထဲ ခုနစ်နှစ် ကြာခဲ့သတဲ့လည်းဆိုရော လူတွေမှာ အံ့ဩလို့မဆုံးကြဘူး။ သည်တော့လည်း “ဟယ် ခင်မောက်ပြောပြောနေသာ မှန်သားပဲ” ဖြစ်ကြပြန်ရော။

တိုက်ဆိုင်တာက ကိုဘကျော့ ရွာပြန်ရောက်လာတဲ့နေ့မှာပဲ
မခင်မောက်တစ်ယောက် ရွာက ပျောက်သွားလိုက်တာ ကနေ့အချိန်အထိ
မတွေ့ကြရတော့တာပါ။ လူတွေကတော့ ခေါင်ရန်းပန်းတွေ လှိုင်လှိုင်ကြီး
ပွင့်ကြပြီဆိုရင် မခင်မောက်ကို သတိရကြတုန်း။

၆

ခေါင်ရန်းပန်းတွေကတော့ မခင်မောက်ကို စောင့်နေတာမျိုး မရှိပါဘူး။ ရာသီ
အခါသင့်ပြီဆိုတာနဲ့ ပွင့်စရာ ရှိတာ ပွင့်ကြတာပါပဲ။ ခေါင်ရန်းပန်းတွေ အပွင့်
လှိုင်ရင် မခင်မောက်ကို ရွာက ဖျတ်ခနဲ သတိရမိတတ်ကြတယ်။ တချို့က
မခင်မောက်ရဲ့ ရှေ့ဖြစ် အဟောကို အောက်မေ့လို့ သတိရကြတာပါ။ ရှေ့ဖြစ်
သိတော့ ဆိုးရင်လည်း ဆိုးတဲ့အလျောက်၊ ကောင်းတော့လည်း ကောင်းတဲ့
အလျောက် ပြင်နိုင်ဆင်နိုင်တယ်ပေါ့လေ။ တချို့ကျတော့ ရှေ့ဖြစ်အဟောကို
မသိချင်ကြသူတွေ၊ မသိဝံ့ကြသူတွေ၊ ဖြစ်လာမှ ရောက်ရာ ရင်ဆိုင်မယ်
ဆိုသူတွေပေါ့။

သည်နှစ်လည်း မခင်မောက်မရှိမှ ခေါင်ရန်းပန်းတွေ ပွင့်လိုက်ကြ
တာမှ ရဲလို့ မှည့်လို့။

heart မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၈၊ ဧပြီ

မရိုးကောက်

“ကိုရင်သာဖန်းရယ် ကျုပ် ဝတ်ချင်စားချင်လှလို့ပြောသာ မဟုတ်ပါဘူးတော်။ လှချင်ပချင်စိတ် ဆိုသဟာများတော့ ဝေးရော၊ ကျုပ်တစ်သက်ဖြင့် မသေခင် စပ်ကြား နားကပ်ကလေးတစ်ရန်လောက်တော့ ဝတ်ဖူးသယ်ရှိအောင် ဝတ်ကြည့်ချင်စမ်းလှတော် တကယ်ပဲ”

သည်လို နေဝင်ဖျိုးဖျ ဝတောကြီး(ထန်းတောကြီး)ညှို့ချိန်ဆိုရင် ဝတောကြီး ဘက်က မီးခိုးလုံး အလိပ်လိပ်ကြီးတွေ မှိုင်းမှိုင်းထအောင် အူနေတတ်ပြီ။ ထန်းလျက်ချက်တဲ့ မီးဖိုတွေဆီကကော၊ မြူအိုးဖုတ်တဲ့ မီးခိုးတွေပါ ရောပြီး အူနေတာဆိုတော့ ဝတောကြီးတစ်ခုလုံး နှုတ်မှိုင်း တိုက်နေသလိုပဲ။ အရစ် အရစ် ထနေတဲ့ ပင်စည်ရိုးရှည်ကြီးတွေနဲ့ ထန်းပင်ကြီးတွေက လူခေါင်း တမော့အဆုံး ကြည့်ရလောက်အောင် မားမားကြီးတွေ။

ဝတောကြီးထဲမှာ ထန်းပင်ပေါင်း နှစ်ရာ သုံးရာလောက်တော့ ရှိမှာပေါ့။ သည့်ထက်များမယ်ဆိုရင်လည်း များနိုင်သေးတယ်။ ပင်သစ်တွေ

ကလည်း ရှိသေးတာမဟုတ်လား။ ထန်းပင်ကြီးတွေကြားမှာ အရွယ်အမျိုးမျိုး ရှိနေတဲ့ ထန်းပင်တွေကလည်း မနည်းဘူး။ အရွယ်အမျိုးမျိုး၊ အလှအမျိုးမျိုး။ မြေကြီးထဲက အညောင့်ပေါက်စ နှစ်ရွက် သုံးရွက်ရှိသေးတဲ့ 'ကျေးမြီး' အရွယ်လည်း ရှိတယ်။ ထန်းလက်ငယ်ပေါ်လာတဲ့ 'လက်မျှော်' အရွယ်လည်း ရှိတယ်။ ဦးခေါင်းပြုလာတဲ့ 'ဆင်ခြေပေါ်' အရွယ်လည်း ရှိတယ်။ ထန်းပတ်တွေ ပတ်ဝိုင်းထားတဲ့ 'သမီးလှ' အရွယ်လည်း ရှိတယ်။ ထန်းနို့ခိုင်၊ ထန်းသီးခိုင် မြိုင်မြိုင်ထွက်တဲ့ 'ရည်ရ' အရွယ်လည်း ရှိတယ်။ ထန်းပတ်တွေ စင်ပြီး ပင်လုံးချည်း ထီးတည်းဖြစ်လာတဲ့ 'ပင်ထွတ်' အရွယ်လည်း ရှိတယ်။ အစုံပဲ။

အဝေးကများ လှမ်းကြည့်ရင် ထတောကြီးတစ်ခုလုံး ပိတ်ပိတ် သည်းသည်းကြီးရှိတတ်ပေမဲ့ ထတောထဲမှာတော့ တစ်ပင်နဲ့ တစ်ပင် ထန်းလုံး သစ်တပ်လို ညပ်သပ်နေတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ သည်နားတစ်ပိုက်တော့ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် ပိုင်လာကြတဲ့ ထန်းပိုင်ရှင်ကလည်း မရှိဘူးဆိုရင် လေးငါး ခြောက်ဦးလောက်တော့ ရှိမှာပေါ့။ ထဲ (ထန်းတဲ) ကလေးတွေ ကလည်း ဟိုနားတစ်တဲ၊ သည်နားတစ်တဲနဲ့ စစ်စစ်ပေါက်ပေါက် လိုက်ကြည့် ရင်တော့ ဆယ့်လေးငါးတဲလောက်တော့ ရှိမယ်။ ထတောနဲ့ ထန်းသမား ဝေးနေလို့ကလည်းမဖြစ်တော့ နေဖြစ်တယ်ဆိုရုံ သည်လိုနေကြတာ များတယ်။ တဲကလေးတွေရှိတဲ့ ထတောကြီးပတ်ဝန်းကျင်ကို ရွာရယ်လို့ ပြောဖို့ကလည်း ခက်တော့ လွယ်လွယ်ပါပဲ။ ထစုတဲ့။ ထန်းစုပေါ့။ ထစုလို့ပြောရင် ဘယ်သူမဆို သည်နေရာကိုပြောမှန်း သိကြတယ်။ သည်ထစု ကလေးထဲမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ လူတွေကို ထစုက လူတွေလို့ ခေါ်လိုက်ကြတာပါပဲ။ ထစုက ညိုအေး၊ ထစုက ပိုက်တင် စသဖြင့် ခေါ်တတ်ကြတယ်။

ထစုက ဘယ်သူဘယ်ဝါဆိုပေမဲ့ အများအားဖြင့်တော့ သည်အနား ဝန်းကျင် ဂေါစဂါမ်ရွာကလေးကလူတွေ များတာပါပဲ။ သည်နား လာစုလို့သာ

ထစ ခေါ်ကြတာကိုး။ တစ်နယ်တစ်ကျေးက ထန်းလာတက်ကြတဲ့ ထန်းတက်
 သူတွေလည်း ရှိတယ်။ ထန်းတက်လုပ်သားတွေလို့ ခုံအောင် ခေါ်နိုင်ပေမဲ့
 ထန်းသမား ခေါ်ကြတာ များတာပါပဲ။ ထစမှာ နေကြသူတွေကို ထန်း
 လုပ်ငန်းနဲ့ အသက်မွေးကြသူတွေလို့ပြောရင် လွဲစရာမရှိဘူး။ ထန်းရှင်တွေ
 ကတော့ ထတောထဲ လာနေခဲ့ပါတယ်။ အနားဝန်းကျင် နုရန်းရွာတွေက
 ထန်းပိုင်ရှင်တွေဆိုမှာ သဘောတူညီမှုနဲ့ ထန်းစုယူပြီး ထန်းအလုပ် လုပ်ကြတဲ့
 သူတွေ များတယ်။ သည်နား ပိုးနားရွာတွေကတင် မကပါဘူး။ ထန်းလျက်
 ပွဲရုံတွေရှိတဲ့ မြို့ကြီးက ထန်းလျက်ပွဲရုံပိုင်ရှင်တွေ အဝေးက လှမ်းပိုင်တဲ့
 ထန်းတောတွေလည်း ရှိတတ်တယ်။ ကိုယ့်ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ပတ်သက်ရာ
 ပတ်သက်ကြောင်း ထန်းစု(အစု)ရယ်လို့ ယူပြီး အလုပ်လာလုပ်ကြတဲ့သူတွေ
 ရှိသလို ငှက်ပျောပင်စိုက် မိလိုက် ဖပါ ဆိုသလို ထန်းမျိုးရိုးက ဆင်းသက်
 လာလို့ မိမွေ ဖမွေ ဆက်ခံရင်း ထန်းတောထဲက ရန်းမထွက်နိုင်ကြရှာသူ
 တွေလည်း ရှိတာပါပဲ။

ကိုသာဖန်းဆိုရင် သည်ထစကလေးမှာ သက်ရင့်ထန်းသမားကြီး
 တစ်ယောက်လို့ ပြောရမှာပဲ။ ထပင်ကို ခေါင်းစိုက်၊ ထရိပ်ကို ခိုပြီး ကြီးလာ
 ရသူဆိုတော့ သူလည်း မထူးပါဘူး။ ကျေးမြီးလက်မျှော်ဘဝကနေ ရည်ရ
 ပင်ထွက် ဖြစ်လာရတယ်လို့ပြောရင်လည်း ဖြစ်တယ်။ သူ့အဘိုး ဦးဘတော်
 လည်း ထန်းပင်တွေကြား ကြီးခဲ့ရတယ်။ သူ့အဖေ ဦးကြာရံလည်း သည်လိုပဲ။
 သည်အဘိုး၊ သည်အဖေတွေဆိုရင် ထန်းသမားအဖြစ်နဲ့ ဘဝဆုံးခဲ့ရတာ
 ဆိုတော့ ကိုသာဖန်းအလှည့်မှာလည်း ထတော ကျောပေါ်တင်ရတာပါပဲ။
 ကိုသာဖန်းက မွေးတဲ့ သူ့သား 'ဖရာ' တောင် မြူအိုးကောက်ဖော် ရနေပြီ။
 ထတောပိုင်ရှင်တွေသာ မျိုးဆက် နှစ်ဆက် သုံးဆက် ပြောင်းချင် ပြောင်းရော။
 ကိုသာဖန်းတို့မျိုးဆက်ကတော့ ထူးပြီး မပြောင်းပေါင်လို့ ဂုဏ်ယူပြောမယ်
 ဆိုလည်း ရပါရဲ့။

ကိုသာဖန်းငယ်ငယ်က သူ့အဖေ လက်နဲ့စိုက်ခဲ့တဲ့ ထပင်ကို အခု ကိုသာဖန်း တက်နေပြီ။ ထန်းရှင်က တစ်ပင်လဲမှ တစ်ပင်ထု ဆိုသလို ထန်းတစ်ပင် အထွက်နည်းလို့ လှဲရတော့မယ်ဆိုတာနဲ့ နောက်ထပ် ပင်သစ် လေးငါးပင်လောက် စိုက်ပစ်လိုက်တော့တာကိုး။ ထန်းရှင်က သူ့မြေပေါ် သူ့စိုက်တယ်ဆိုပေမဲ့ စိုက်ပေးရတာကတော့ ကိုသာဖန်းတို့လို ထန်းသမား တွေက စိုက်ပေးရတာပါ။ ကိုယ့်မှာ စိုက်စရာ မြေမရှိတော့လည်း ကိုယ့် လက်နဲ့ စိုက်တဲ့အပင်ဆိုပေသိ ထန်းရှင်ကသာ ထန်းပင်တိုးတာကိုး။ ကာရန် သင့်လို့ နောက်ထပ် အနှစ် နှစ်ဆယ်လောက် ကိုယ်က အသက်ရှင်နေဦးမယ် ဆိုရင် ကိုယ့်လက်နဲ့ စိုက်တဲ့ထန်း ကိုယ်ပြန်တက်ရချည်သေးပေါ့။ ကိုသာဖန်း တို့မှာတော့ ထန်းပင်ကပဲ ဘဝမှုတ်လား။ လုပ်ကိုင်စားစရာ ထန်းပင်ရယ်လို့ ရှိနေတာကိုပဲ ကျေးဇူးကြီးလှပြီ မှတ်ရတာပါ။

ထန်းကိုချစ်တဲ့ဘဝမတော့ ထန်းရိုင်းလက် ခုတ်တာတောင် ရမ်း မခုတ်ဘူး။ ပြင်ခုတ် ခုတ်တာ။ ထန်းပင်ကို ခွနေတဲ့ ထန်းပပ်ခွ အစွန်း ပါအောင် ခုတ်ပေးတော့ ထန်းပင်ကို ထန်းပပ်တွေက စုဆုပ်ထားသလို ဖြစ်မကျန်ခဲ့တော့ဘူး။ ဟာ ကျန်ခဲ့ရော။ သည်လို အဟာ ကျန်မှ ထန်းပင်က သန်စွမ်းတာပါ။ 'ငယ်ခါ တဘက်ဝတ်၊ ကြီးတော့ တဘက်ချွတ်' ဆိုတဲ့ စကားတောင် ရှိသမှုတ်လား။ ထန်းပင်ကလေး ကျူရိုးကျူတောင်ကို ထန်းပပ်ခွ ခွာပြန်တော့လည်း အပင်က လှိုပြန်ရော။ အပင်သက် ဆယ်နှစ် သားလောက် ရှိပြီဆိုရင်တော့ ထန်းရိုင်းလက်တွေကို ပြင်ခုတ် ခုတ်ပေးရပြီ။ ပပ်ခွ လှန်ပေးရပြီ။ ဒါမှ လုံးစေ့ပတ်စေ့ ထန်းပင်ကောင်း ဖြစ်တာကိုး။

ကိုသာဖန်းကတော့ ထန်းပင်များ ထန်းဆော်လေနဲ့ ထန်းရည် ဖွဲ့ရသလို ထန်းနဲ့ ဘဝဖွဲ့ရတာ ဆိုတော့ ထန်းသဘော ထန်းကိစ္စများ 'နော' နေပြီ။ ထန်းရှင်ကလည်း သည်လိုလူမျိုးနဲ့ဆိုရင် စိတ်ချလက်ချ ရှိတတ်တယ်။

သည်ထစုကလေးထဲမှာ ထန်းကို ပင်ပြတ်နှုန်းနဲ့ လုပ်ခွင့်ရသူဆိုလို့ ကိုသာဖန်းတစ်ယောက်ပဲ ရှိတယ်။ ပင်ပြတ်နှုန်းဆိုတာက ထန်းတစ်ပင်ကို တစ်နှစ်အတွက် ထန်းလျက် ဘယ်ရွှေဘယ်မျှ ထန်းရှင်ကို ပေးပါ့မယ် ဆိုတဲ့ ကတိတစ်လုံးနဲ့ လုပ်ရကိုင်ရတာကို ပြောတာပါ။ ပင်ပြတ်နှုန်းလုပ်တဲ့သူက ရင်းထောင်၊ ရင်းဆွဲ၊ မြူအိုးကအစ လောင်စာထင်းချောင်းအထိ ထန်းသမား ကပဲ အရင်းအနှီးစိုက်ရတယ်။ ကိုယ်တိုင်လည်း ထောင့်စေ့အောင် ပါရတယ်။ ထန်းပင်ကရတဲ့ ထရွက်၊ ထသီး၊ ထနို့၊ ထလျှော်၊ ထပင်မြစ်မှန်သမျှ သူကပဲ ရတယ်။ ထန်းပိုင်ရှင်က ထန်းတစ်ပင်ကို ဘယ်လောက်ရမယ်ဆိုတဲ့ ညှိနှိုင်း ချက်အတိုင်း ထန်းလျက်ရတယ်။ ထန်းရည် အထွက်ကောင်းတဲ့နှစ်ဆို ထန်းသမားက ပွတာပဲ။ အလှည့်မသင့်လို့ အထွက် မကောင်းပြန်တော့လည်း ထန်းရှင်ချထားတဲ့ နှုန်းထားအတိုင်းတော့ ထန်းလျက်ဖြစ်အောင် ပေးရတာပဲ။ ထန်းရှင်နဲ့ ထန်းသမားကြား ကတိထားကြတဲ့အတိုင်းလည်း တစ်ဖက်နဲ့ တစ်ဖက် သစ္စာရှိကြတာများတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်နှစ် တစ်နှစ် ထန်းပင်တွေက ကျသမျှ ကိုယ်ရတာတော့ ရှိတယ်။ ထခလက် (ထန်းရွက်) ခုတ်ရောင်းမလား ရတယ်။ ထသီး (ထန်းသီး) ချိုင်ရောင်းမလား ရတယ်။ ထပင်မြစ် ပျိုးရောင်း ဦးမလား ရတယ်။

ရှေးလူကြီးများက 'ထန်းကိုးပင် လင်တစ်ယောက်' လို့ ပြောတတ် ကြတယ်။ ထန်းကိုးပင်လောက်ရှိရင် လင်တစ်ယောက်လောက် အားကိုး ရတယ်ပေါ့။ 'နွေ ထရေ၊ မိုး ထသီး၊ ဆောင်း ထမြစ်' လို့လည်း ဆိုရဲ့။ အဓိက ကတော့ ထန်းလျက်ပေါ့။

တချို့ ထန်းသမားများကတော့ ကိုသာဖန်းတို့လို ပင်ပြတ်နှုန်းနဲ့ မရကြရှာဘူး။ ထန်းပိုင်ရှင်ကို 'သုံးရက် တစ်ရက်'၊ 'လေးရက် တစ်ရက်' ဆိုသလို ထန်းလျက်ပေးပြီး လုပ်ကြရတယ်။ ထန်းပင်ကထွက်တဲ့ ပစ္စည်း မှန်သမျှလည်း ထန်းရှင်ပဲ ရတာပါ။ ထန်းသမားက အရင်းအနှီးရော

လုပ်အားရော စိုက်ကြရတယ်။ 'ရက်လှည့်' ခေါ်ကြတယ်။ တချို့လည်း ရက်လှည့်အဆင့်တောင် မရရှာပါဘူး။ လုပ်အားချည်း သက်သက်ပေးပြီး လုပ်ရတဲ့ 'ကိုယ်ဝင်စနစ်' နဲ့ လုပ်ရသူတွေလည်း ရှိတယ်။ လက်ခစား သဘောမျိုးလို့ပြောရင် ရမယ်ထင်ပါရဲ့။

သည် ထုကလေးမှာရှိတဲ့ ထတဲ ဆယ့်လေးငါးတဲမှာတော့ ကိုသာဖန်းက အမားဆုံးပဲ။ ဝင်ငွေအပေါ်မှာပဲကြည့်ကြည့်။ လုပ်ခွင့် ကိုင်ခွင့် စနစ်အပေါ်မှာပဲကြည့်ကြည့်။ ထန်းသမား ဝါအပေါ်မှာပဲ ကြည့်ကြည့် ကိုသာဖန်းက အစစအရာရာ မဆိုးဘူး ပြောပါတော့။ သည်တော့လည်း ကိုသာဖန်းက ထုကလေးမှာတော့ ထတောလူကြီးပဲ။ ထတောအုပ်ပဲ။ ထတောထဲက အရေးအရာအားလုံးမှာ ကိုသာဖန်းက အချုပ်ပဲ။ ကိုသာဖန်းက ပြီးဆိုရင် ပြီးကြရတာ များတယ်။ "နင် တန်ဟဲ့၊ နင် တော်ဟဲ့" ဆိုရင် လည်း နားထောင်ကြရတယ်။ ဘယ်ရပ်ရွာလူကြီးဆီကိုမှ ထုက အမှုကြီး အမှုငယ် ရောက်လာတယ်မရှိဘူး။ ထုက လူတွေကလည်း ကိုသာဖန်း ဖြူဆို ဖြူ၊ မည်းဆို မည်းလိုက်ကြတာပါပဲ။ အကြောင်းရယ်လို့ ရှိလာရင် ထန်းသမားများ ဥတုဖျော်သလို ကိုသာဖန်းကိုပဲ ဖျော်ကြတယ်။

ကိုသာဖန်းက သည်ထုထဲမှာတော့ ထပလပ် (ထန်းပလပ်) ပေမဲ့ နတ်ရုပ်ကိုး။

J

ကိုသာဖန်းရဲ့အိမ်သူက မဒေါင်းရင် တဲ့။ အသံကြီး ကျယ်သလောက် အာသင် အာရင်းကလည်း သန်သလားမပြောနဲ့။ ရှေးက ဇာတ်မင်းသားများ အသံ ပစ်လိုက်ရင် လှည်းထောက်ဆန် မှန်တယ်ဆိုတာမျိုးပါပဲ။ ထန်းတောလုံး ပေါက်အောင် အော်နိုင်တဲ့ အသံဆိုတော့ မဒေါင်းရင်ကို 'ထတောကြား' လို့ ခေါ်ကြတယ်။ မဒေါင်းရင် စကားပြောရင် လက်သုံးစကားကလေးတောင် ထည့်ပြောတတ်သေး။ 'ဒေါင်းရင်တို့က မောင်းတင်ထားတာတော့' တဲ့။

ထစုမှာ ရှိရှိသမျှကုန်သော ထန်းယောက်ျား၊ ထန်းမိန်းမမှန်သမျှ မဒေါင်းရင်နဲ့ မုန့်တစ်ဖဲ့ အလှည့်ကြို ဆိုသလို မကြိုရတဲ့လူ မရှိသလောက်ပဲ။ လင်တော်တဲ့ ကိုသာဖန်းတောင် မဒေါင်းရင်ရဲ့ အအော်အပြုက မလွတ်ချင်ဘူး။

မဒေါင်းရင်ကိုယ်တိုင်ကတော့ ထန်းမျိုးရိုးထဲက မဟုတ်ပါဘူး။ ထစုအနောက်ဘက်ဝေးဝေးက ခွေးတောက်ကုန်းရွာသူပါ။ မိဘတွေက မြေပိုင်ယာပိုင် မဟုတ်ပေသိ ယာနဲ့ကိုင်းနဲ့ လုပ်စားရသူတွေဆိုတော့ ခရေ ကောက်လိုက် စာခြောက်လိုက်ထဲကပါပဲ။ မြေပိုင်ယာပိုင်မဟုတ်သည့်တိုင် နွားကလေး တစ်ရှဉ်းနဲ့ လှည်းကလေးတစ်စီး ဖျစ်ဖျစ်မြည် ပိုင်ထားကြသူ တွေဆိုတော့ မဒေါင်းရင်အဖေက နွားထွန်လိုက်စရာရှိ လိုက်တယ်။ လှည်းတိုက် လိုက်စရာရှိရင် တိုက်တယ်။ မအေက ပဲဆွတ်၊ ပဲရိတ်ကအစ တောင်သူကြီးတွေအိမ်မှာ ခေါ်ကောက်အလုပ်ကလေးတွေ လုပ်တဲ့အခါ လုပ်၊ ထန်းရည်ကလေး ခေါင်းတင်ရောင်းတဲ့အခါ ရောင်းပေါ့။

မဒေါင်းရင်ကတော့ မိန်းကလေးပေသိ ရွာဦးဆရာတော်ကျောင်း နေလိုက်ရသေးတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းက တန်းကုန်လို့ ကျောင်းက ထွက်ပြီဆိုကတည်းက မအေနဲ့ စမုန်နက် ဆေးဖက်ဝင်ရတော့တာပါ။ ပဲနတ်၊ ပဲကောက်၊ မြက်ရိတ်၊ နွားစာစဉ်းလောက်ကတော့ ဒေါင်းရင်အဖို့ အပျော့ပေါ့။ ဖအေ မအားတဲ့အခါ လှည်းငှားတောင် လိုက်လိုက်သေး။ တောင်သူလုပ်ငန်းကလေး နားချိန်များမတော့ မအေနဲ့အတူ ထရေချို ထရေခါး ခေါင်းရွက်ပြီး ရွာစဉ် လည်ရောင်းတယ်။ ကိုသာဖန်းနဲ့တွေ့ရတာလည်း ထန်းရည်ဖောက်သည်ယူရာက တွေ့ရတာပါ။ ကိုသာဖန်းက လူရိုး။ မယား မရှိပေမဲ့ တင်းတိမ်တကာကာသမား။ မဒေါင်းရင်နဲ့တွေ့တော့ တင်းတိမ် လှုပ်ရတော့တာပါပဲ။ သည်လိုနဲ့ ထန်းစုက ကိုသာဖန်းနဲ့ အကြောင်းပါ တော့လည်း မဲလေိက လက်ဖက်ဖြစ်၊ လက်ဖက်က မဲလေိဖြစ် ဆိုသလို မြူအိုးကောက်၊ ထန်းလျက်ချက်၊ ထင်းရှာ အကုန်ပါရတာပါပဲ။

အလုပ်များတော့ လက်ကြောတင်းတင်းနဲ့ ဒေါင်းတိမောင်းတိ
လုပ်နိုင်တာလား။ တစ်ခါတလေ ကိုသာဖန်း လုပ်နေတာ ကိုင်နေတာ
အားမရလို့ ထန်းပင်ပေါ်တက်ပြီး ထသီး ထခိုင်တောင် တက်ချိုင်ချင်
ချိုင်သေးတာပါ။

ကိုသာဖန်းနဲ့ မဒေါင်းရင် အကြောင်းပါကြတာလည်း ဆန်းတော့
အဆန်းသား။ တစ်သက်လုံး ထန်းတောထဲ ကြီးပြီး ထန်းပင်တကာ
တက်လာရတဲ့ ကိုသာဖန်းကိုယ်တိုင်က ထန်းပင်ကြီးတစ်ပင်လိုပဲ။ အသားက
ထပပ်ရောင် (ထန်းပင်စည်ရောင်) ပေါက်အောင်ကို မည်းပြီး ကြမ်းတာလား။
အရပ်ငေါ့ရောကြီး နိုင်ရတဲ့အထဲ ပုလွေရိုး ဒူးရှည်ကြီးနဲ့။ ဒါပေမဲ့ ထရေချို
မယိုနိုင်တဲ့ ထန်းစလို ထန်းစကန်းတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုသာဖန်းမို့
ထန်းပင်တက်ရင် လွှားလွှား လွှားလွှားနဲ့ ထန်းပင်ထိပ်ရောက်သွားတာများ
သစ်ပုတ်စင် ရှဉ့်တက်သလိုပါပဲ။

မဒေါင်းရင်ကတော့ကောတဲ့။ အပျိုဘဝတုန်းကသာ အပျိုရည်
အပျိုသွေးကလေး ထွက်စဆိုတော့ သွားကလေး ယောင်ယောင်ခေါတာ
မသိသာပေမဲ့ ကလေးသုံးယောက်မအေ ဖြစ်လာတော့ သွားက ပါးချောင်
ထဲက ငေါထွက်နေပြီ။ အသက်ကလေးကလည်း ထောက်လာပြန်ဆိုတော့
ပါးဆက် နားဆက်တွေဆိုတာများ ကျချင်တိုင်း ကျရုံမကဘူး။ လူကလည်း
ရင်ကော့ကြီးနဲ့ ဖြစ်လာတယ်။ သည်ကြားထဲ ထန်းလျက်ဖိုနားက ခွာရတယ်
မရှိတော့ ငါးကျည်းခြောက်များ ကျပ်တိုက်ထားသလို မာကျောကျော
နက်ကြုတ်ကြုတ်နဲ့။

သူတို့နှစ်ယောက် ညားကြတာ တောသူ တောင်သားပီပီ
တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်က လုပ်ရည်ကိုင်ရည် ကြည့်ကြရင်းက
ဟန်လောက်မယ်ထင်လို့ ယူကြတာလည်း ပါပါတယ်။ ထန်းသီးကြွေခိုက်
ကျီးနားခိုက်မျိုး မဟုတ်ဘူး။

“ကိုရင်သာဖန်းလို ထန်းသမား ယူလို့ကတော့ ထန်းပေါတဲ့
တို့အရပ်မယ် ထမင်းဇော်နိုင်ပေါင်။ ထနို့လှီးရင် ထရေကျမယ့်ဟာမျိုး”

မဒေါင်းရင်က ရွယ်တူချင်းတွေ့လို့ စကားရောက်ရင် အဲသလို
ပြောတတ်သလို၊ ကိုသာဖန်းကလည်း မဒေါင်းရင်နဲ့ပတ်သက်ရင် သူ
သဘောထား ပြောတတ်တယ်။

“ဒေါင်းရင်ကတော့ ထောင်းလည်း မနာ၊ ကြိတ်လည်း မနာ
ဆိုသာမျိုးဟ။ လက်ကြောများ တင်းချက်တော့။ လင့်အလုပ်တောင်
လုလုပ်မယ့် မိန်းမမျိုး။ ဘီလူးက ပွဲတော်အုပ်ဆက်ရမယ့်ဟာမျိုးဆိုတော့
ထကြောထက်တောင် မာသေး”

သည်လို သေချင်းပေါင်း ရှင်ချင်းပေါင်း လိုက်မဟဲ့ရယ်လို့ သူ
သဘောကျ၊ ကိုယ့်သဘောကျ ညားကြရတဲ့ အိမ်ထောင်မျိုးဆိုတော့ သူတို့
တွေးတဲ့ထင်တဲ့အတိုင်း ပေါက်တာလည်း ကံကောင်းတယ် ဆိုရမှာပေါ့။

မနက်မိုးလင်းတာနဲ့ လင်စုံမယားဖက် သူ့အလုပ် ကိုယ့်အလုပ်
သိပ်ခွဲနေတာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ထန်းလျက်ချက်ရာ တည်သီး ကန့်လန့်
ဆိုတာမျိုး မရှိဘူး။ ကြုံရာ လုပ်ကြတာပဲ။ မဒေါင်းရင်က လင်းကြက်
တွန်သံတောင် မစောင့်ဘူး။ တောင်ပံခတ်သံကြားတာနဲ့ အိပ်ရာက ငေါက်
ခနဲ လူးလဲထတော့တာပဲ။ နောက်ပေးနောက်ဖိသွားရင်း ထင်းခြောက်တစ်ပွေ့
ပွေ့လာတဲ့ပြီး မီးမွှေးဖို့ပြင်တယ်။ မီးဖိုချောင်ရယ် ဘာရယ်လို့ သပ်သပ်
ခပ်ခပ်တော့ မရှိပါဘူး။ တဲဘေးက အဆွယ်လေးအောက်မှာ မြေစိုင်းခဲ သုံးလုံး
ခေါင်းချင်းဆိုင်ပြီး မီးဖိုလုပ် ချက်လိုက်ပြုတ်လိုက်တာပါပဲ။ သည်အနားမှာပဲ
ထမင်းဟင်းချက်၊ သည်နားမှာပဲ ခုံဝိုင်းကလေး ခင်းပြီး ထမင်းစား။
စားသောက်ပြီးတော့လည်း ခုံဝိုင်းပေါ် သည်အတိုင်း ပစ်ထားလိုက်ကြတာ
ပါပဲ။ အားတော့မှ ဂျတ်တက်နေတဲ့ ပန်းကန်တွေ ရေပြန်နှူးပြီး တိုက်တယ်။
ချွတ်တယ်။

သည်မီးဖိုကလေးတောင် သက်တမ်း မနည်းတော့ဘူး။ ကိုရင် သာဖန်းနဲ့ အိမ်ထောင်ရယ်လို့ ကျပြီးကတည်းက မီးဖိုဆိုတော့ အနှစ် နှစ်ဆယ်မဲ့မဲ့လောက် ရှိရောပေါ့။ တဲဘေး ထောင်ထားတဲ့ စဉ့်အိုးကွဲပက်လက် ကြီးတောင် မြေထဲ တစောင်းကျင့်ပြီး ဗွက်ကိုက်နေတာ အင်တော့ကိုင်ထား သလို မာတောင်လို့။ စဉ့်အိုးဘေးက တီကျစ်စာပုံကြီးတောင်မှ ကြီးလှပေါ့။

ထင်းခြောက်တွေကို မီးဖိုထဲပစ်ထည့်ပြီး ထန်းလက်မိုး တံစက်မြိတ် စွန်းတွေကြား ဒန်မီးခတ် စမ်းရှာတဲ့ တဂျမ်းဂျမ်းမြည်သံဟာ မဒေါင်းရင်တို့ အိမ်က မနက်ခင်းသိချင်းပဲ။ မီးမွှေး ရေနွေးအိုးတစ်လုံး ကျိုထားရင်းက ဆီးချေးမည်းမည်း ဖင်ထူထူ သံဒယ်ပိုင်းထဲ ဆိန့်အောင်ပွတ်ပြီး ညကကျန်တဲ့ ထမင်းကြမ်းတွေ ခြေထည့်။ ရေနွေးပွက်တော့ လက်ဖက်ခြောက် တစ်ဆုပ် ခတ်တဲ့ပြီး မီးဖိုဆားချ နှပ်ထား။ ထမင်းဒယ်ပိုင်း မီးဖိုပေါ်တင်ပြီး သံယောက်မနဲ့ မွေရင်းနှောက်ရင်း အိပ်ရာထဲက ကိုသာဖန်းကို လှမ်းနှိုးတယ်။

“ကိုရင် ကိုရင် ကိုရင်”

မဒေါင်းရင်နှိုးသံကြားတာနဲ့ ကိုသာဖန်းကလည်း အိပ်ရာက ငုတ်ခနဲ ထလိုက်တာပါပဲ။ ရေတစ်မုတ်နဲ့ မျက်နှာလေး ခြိုးခြံသစ်၊ ရေနွေး ကြမ်းနဲ့ ထမင်းကြော်စားပြီးတာနဲ့ ဓားနှိုး ခါးချိတ်၊ ညှပ်တွေ ကလိုင်တွေ ဆွဲပြီး ထန်းပင်တွေဘက် ထွက်လာတာပါပဲ။ ရောင်နီကလေးကလည်း အရှေ့ ထတောကြားက ပျံ့လာပြီ။ ကိုသာဖန်းကလည်း ထန်းတက်ဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီ။

ကိုသာဖန်း ထတောထဲ မဝင်ခင် ထမင်းကြော်စားနေတုန်း မဒေါင်းရင်က အငြိမ်မနေပါဘူး။ မနေ့ညက ဆေးကြောမီးဖုတ်ထားတဲ့ မြူအိုးတွေကို တစ်လုံးချင်းချပြီး ပြာတွေ၊ ဖုန်မှုန့်တွေ စင်အောင် အဝတ် ခြောက်နဲ့ သုတ်ခါတယ်။ မြူအိုးကို ‘ကြိုးဖြေ’ တစ်ကွင်းစီ လိုက်တပ်တယ်။ ပြီးရင် ထုံးရည်ကျဲကျဲ ခတ်တယ်။ ထုံးရည်ခတ်ရတာက ထရေချို ကြည်လင်

အောင်လိုပါ။ တာရှည်လည်း အထားခံတယ်။ ထုံးရှည်ခတ်တဲ့နေရာမယ်
များလွန်းသွားရင်လည်း ထရေချိုက နီရဲသွားတတ်တယ်။ ထန်းလျက်
ချက်ရာမှာလည်း ခဏခဏ ဝေကျတတ်တယ်။ ထန်းလျက်လည်း အရောင်
မလှဘူး။ ဒါတွေကြောင့် မဒေါင်းရင်းက ထုံးရှည်ကို သူကိုယ်တိုင်ပဲ
ခတ်တယ်။ ပြီးပြီဆိုရင် မြူအိုးတွေကို စုချည်ပြီး ထမ်းပိုးမှာ ကွင်းစွပ်ချည်ပေး
ထားတယ်။ ကိုသာဖန်းက အသာကောက်မရုံပဲ။ ကိုသာဖန်း ထွက်သွားပြီ
ဆိုမှ ကလေးတွေကို တစ်ခါနှိုးရတယ်။

“ဟဲ့ ဗေဒါမတို့ ရွှေကြာမတို့ ထကြတော့။ ဖအေကြီးတောင်
ထန်းတက်သွားပြီ။ ဧရာလည်း ထ၊ ထမင်းကြော် စားကြ။ မရိုးကောက်
နောက်ကျမယ်”

မရိုးကောက် ဆိုတာ မြူအိုးကောက်တာကို အလွယ်ခေါ်တာပါ။
ကိုသာဖန်း ထန်းပင်ပေါ်က ချပေးသမျှ မြူအိုးတွေကို ထန်းပင်အောက်က
စောင့်ပြီး ဆီးယူရတယ်။ ထန်းပင် လေးငါးပင်လောက် စောင့်ယူပြီးရင်
ထန်းရှည်မြူအိုးတွေကို တဲဘက် တစ်ခေါက်ပြန်ပို့ရတယ်။ ပြီးရင် ထန်း
တောဘက် ပြန်လာ။ နောက်ထပ်ကျလာတဲ့ ထန်းရှည်မြူအိုးတွေကို
စောင့်ယူပြီးရင် တဲဘက်ပြန်ပို့။ သည်ပို့ခြင်းယူခြင်းအလုပ်ကို မဒေါင်းရင်က
သူတစ်ယောက်တည်း ဒူးရိုး ဂေါင်ဂင်မြည်အောင် လုပ်ရတယ်။

အကြီးဆုံး ဗေဒါမ ဆိုရင် ထတောထဲ မွေး၊ ထတောထဲ ကြီးလို့
ထတောထဲမှာပဲ အပျိုဖော်ကလေး ဝင်နေပြီ။ ထန်းစကားနဲ့ပြောရင် သမီးလှ
အရွယ်ဆိုတော့ တဲမှာပဲ မအေဖြစ်သူ မဒေါင်းရင်နဲ့ မင်းစာတစ်ဝက်၊ မင်းစိုး
တစ်ဝက် ဆိုသလို အလုပ်တွေ ကူရတာပေါ့။ ထန်းရှည်ချိုတွေကို ထန်းစစ်
ခံထားတဲ့ ပေါင်းချောင်နဲ့ စစ်ရတယ်။ ထရည်ချိုလှယ်ထားတဲ့ မြူအိုးတွေကို
ရေစင်အောင် ဆေးပြီး မှောက်ရတယ်။ ညနေစောင်းရင် မြူအိုးတွေကို မီးဖုတ်
ရတယ်။ နေ့လယ်ဘက်မှာ မအေ ထန်းလျက်ချက်ရာ ကူရသေးတယ်။

အငယ်နှစ်ယောက်ကတော့ အရှေ့ရွာက မူလတန်းကျောင်းမှာ ကျောင်းတက်
နေကြတုန်း။ ကျောင်းအားရက်တွေမှာ ထတောထဲက အလုပ်တွေ ဝိုင်းကူ
တတ်ကြပါတယ်။

အခုလို တပေါင်း၊ တန်ခူး၊ ကဆုန်လတွေက ထန်းသမားတွေ
ယားလို့တောင် မကုတ်အားဘူးဆိုတဲ့ အချိန်တွေပေါ့။ ထန်းဖိုညှပ် ရာသီ
ချိန်နဲ့ ထန်းမပင်တွေ ယောင်ထုချိန်က မကွာတော့ ကိုသာဖန်းတို့လို ထန်း
သမားများ နေရောင် စုန်းစုန်းမြုပ်တဲ့အထိ အလုပ်နဲ့ လက် ပြတ်ရတယ်
မရှိဘူး။ တစ်ခါတလေ အခန့်မသင့်ရင် ညဘက်မှာ မီးထိုးပြီး ထန်းတက်
ရတာများတောင် ရှိသေး။ မဒေါင်းရင်ခမျာ ထန်းပင်မတက်ရုံတစ်မယ်
ထန်းသမားနဲ့အပြိုင် အောက်မှာ အလုပ်များရတာပါပဲ။ ကိုသာဖန်း ထန်းပင်
ပေါ်က မဆင်းမချင်း မဒေါင်းရင်မှာ မရိုးကောက်နေရတာဆိုတော့ ကိုသာဖန်း
အလုပ်မသိမ်းမချင်း မဒေါင်းရင်ကလည်း လက်စသတ်လို့မရဘဲကိုး။ ည
မိုးချုပ်လို့ ထန်းလျက် မချက်နိုင်တော့ရင်တောင် စုလာသမျှ ညရည်တွေကို
မီးအေးကလေးနဲ့ 'လှဲ့' ထားရသေးတာ။ လှဲ့တယ်ဆိုတာ ထန်းရည် အချဉ်နဲ့
မပေါက်အောင် ရေဓာတ်ကလေးပြယ်အောင် နွေးထားရတဲ့သဘောပါ။
သည်လိုလှဲ့ထားမှ ထန်းလျက်ချက်တော့ အချဉ်နဲ့ မထွက်မှာကိုး။ ပြီးရင်
မြူအိုးဖုတ်ဖို့ အလုပ်က ရှိသေး။

ဆိုတာက သည်လိုထန်းရာသီချိန်ဆိုတာ လေပြင်းက မထင်ရင်
မထင်သလို ကျလာတတ်လေတော့ ထန်းသမားတွေမှာ မပြောကောင်း
မဆိုကောင်း ဖြစ်တတ်ကြတယ်။ 'ရာသီမပိုင် ထန်းမကိုင်' နဲ့လို့တောင်
ဆိုကြတာမဟုတ်လား။ ထန်းပင်ဆိုတာ ဥတုပြင်သမျှ နုရတာမျိုးပါ။ အပူဒဏ်
ခံနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ အပင်ဆိုပေသိ ပူလွန်းပြန်တော့လည်း ထန်းရည်က အယို
နည်းတတ်ပြန်လို့ နွေပူပူရာသီထဲမှာ ရှားရှားပါးပါး ဝင်လာတဲ့ အေးမြတဲ့
ဥတုကလေး ရပါမှ ထန်းရည်သတ်တာလည်း ရှိတယ်။ လေချိန် မိုးချိန်များ

ကျတော့လည်း ကိုသာဖန်းတို့ ထန်းသမားတွေ စိတ်အပင်ပန်း ရဆုံးပေါ့။
လေမှုန်ပြီဆိုလို့ကတော့ ထန်းပင် ကျောက်ချတက်ဖို့ စိတ်မကူးဝံ့ဘူး။
လေပြင်းကျမယ့် နိမိတ်ဖြစ်တဲ့ ရှေ့တော်ပြေး ကင်းစမ်းလေကလေး လာရင်
ထန်းလှီးနေရာက သုတ်ခနဲ ဆင်းနိုင်ဖို့ ပြင်ကြရပြီ။ ထန်းပင် ဆိုတာက
လေတိုးတိုင်း ယိမ်းထိုးယမ်းခါနေတတ်တော့ အန္တရာယ်ဆိုတာ အခါမရွေး
ကျနိုင်တာမျိုး။

လေကြောကြီးရှည်လို့ ည မိုးချုပ်သွားရင် လေအငြိမ်စောင့်ပြီး
ည ထန်းလှီးကြရတော့တာပါ။ သည်အခါမျိုးဆိုရင် ထန်းပင်အောက်ကနေ
မဒေါင်းရင်က လက်နှိပ်ဓာတ်မီး ထိုးပြရတယ်။ တစ်ခါတလေ ဓာတ်မီးက
ဓာတ်ခဲအားကုန်သွားရင် ထန်းပင်ခြေမှာ ရွက်ယောင်းခြောက်တွေ မီးရှို့ပြီး
ရနိုင်သမျှအလင်းနဲ့တောင် ပြရသေးရဲ့။ ကိုသာဖန်း ထန်းပင်ပေါ်က မဆင်း
သရွေ့ မဒေါင်းရင်ကလည်း အိမ်ပြန်ဖို့ စိတ်မကူးဝံ့ဘူး။ လှေကွဲနဲ့ လှိုင်းမိ
ရသလိုပါပဲ။ ထန်းအလုပ်ဆိုတာ သွားတစ်တိုင် ထိုင်ခဏ အချိန်နဲ့အမျှ
ပင်ပန်းဆင်းရဲကြရတာဆိုတော့ တစ်ယောက်တစ်ယောက် ညှာကြရတယ်။
ထန်းပင်ကို ထန်းရွက်မိုးပေမဲ့ မိုးလုံတာမဟုတ်ဘူးကိုး။

၃

သည်ကနေတော့ မဒေါင်းရင် မြို့ပွဲရုံတွေဘက်သွားလို့ ဗေဒါမက မအေ
အလုပ်တွေဖြစ်တဲ့ မြို့အိုးကောက် ဝင်ရတယ်။ ထန်းလျက် ချက်ရတယ်။
မြို့အိုးဖုတ်ရတယ်။ ကိုသာဖန်းလည်း ထန်းလှီးပြီးပြီ။ အငယ်နှစ်ယောက်
လည်း ကျောင်းကပြန်လာကြလို့ သူ့အစ်မ ဗေဒါမကို ကူနိုင်သလောက်
ကူကြတယ်။ ထတောကြီးတစ်တောလုံး မီးခိုးမိုင်းတွေ ဝေလို့။ ကိုသာဖန်း
ကတော့ တဲရှေ့ ဘူးစင်ကလေးအောက်က ထန်းငုတ်ဟောင်းပေါ်ထိုင်ရင်းနဲ့
မဒေါင်းရင် အပြန်လမ်းကို လှမ်းမျှော်ကြည့်နေတယ်။

သည်ကနေ့ မဒေါင်းရင် မြို့ကိုသွားတာ ခါတိုင်းလို ထန်းလျက် ပွဲရုံတင်လောက် မဟုတ်ဘူး။ တခြားအလုပ်ကလေးလည်း ပါတယ်ဆိုတာ သူ့အသိ။ ကိုသာဖန်းနဲ့ မဒေါင်းရင် ညားတဲ့ အနှစ် နှစ်ဆယ်လောက် ကာလတွေအတွင်းမှာ မဒေါင်းရင်လည်း မြို့ဘက်ကို သွားဖန်များလှပေါ့။ ခါတိုင်း မမျှော်ခဲ့ရပေါင်။ သည်ကနေ့ကျကာမှ မဒေါင်းရင်ကို ကိုသာဖန်း မျှော်နေမိတယ်။ မဒေါင်းရင်ပြောတတ်တဲ့စကားတွေလည်း ကြားယောင်မိ ပါရဲ့။

“ကိုရင်သာဖန်းရယ်၊ ကျုပ် ဝတ်ချင်စားချင်လှလို့ပြောသာ မဟုတ်ပါ ဘူးတော်။ လှချင်ပချင်စိတ် ဆိုသဟာများတော့ ဝေးရော၊ ကျုပ်တစ်သက်ဖြင့် မသေခင်စပ်ကြား နားကပ်ကလေး တစ်ရန်လောက်တော့ ဝတ်ဖူးသယ် ရှိအောင် ဝတ်ကြည့်ချင်စမ်းလှတော်၊ တကယ်ပဲ”

မဒေါင်းရင် ပူဆာမယ်ဆိုလည်း ပူဆာထိုက်ပါပေရဲ့။ ခမျာ အပျို ဘဝနဲ့ တစ်ယောက် တစ်ယောက် မေတ္တာရှိကြပြီဆိုကတည်းက နားပေါက် ဟောင်းလောင်းနဲ့ လိုက်သာလာခဲ့ရတာ။ သူနဲ့ညားပြီဆိုတော့လည်း နားပေါက် သာ ပိတ်သွားရော၊ နားကပ်ဆိုတာ ချိနဲ့လားကွယ့်ကိုး။ ထန်းသမား မယား ရယ်လို့ ရွှေနဲ့ ငွေနဲ့ အခြေနဲ့အနေနဲ့ မနေရဘူးလို့တော့ ဘယ်ရှိပါ့မလဲ။ ကိုသာဖန်းတို့မှာ စားဝတ်နေရေးရယ်လို့ အကျပ်တည်းကြီး မဟုတ်ပေမဲ့ အချိန်တန် မီးဖိုက မီးခိုးထွက်နိုင်အောင် လုပ်ဟယ်ကိုင်ဟယ်နဲ့ တစ်ချက် ကလေး မနားရအောင် လုပ်ခဲ့ရတာပါပဲ။ သားသမီး သုံးယောက်နဲ့ပေါင်းရင် ငါးယောက်အိုးကြီး မီးပြင်းခိုက် ရေမလိုက်နိုင် ဆိုသလိုပဲ။ သည်ထန်းသမား ဘဝနဲ့ ကြာမှောက်ကြာလှန် တတ်စွမ်းသမျှ သူ ရှာကျွေးနေတာပဲ။ မစားရ လေခြင်း၊ မသောက်ရလေခြင်းရယ်လို့တော့ မရှိခဲ့ရပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရွှေတွဲလွဲ ငွေတွဲလွဲဆင်ဖို့ဆိုတာ သူ့အလိုတော့ စိတ်ကူးထဲတောင် ထည့်မယဉ်တတ် ခဲ့တာ အမှန်ပဲ။

မဒေါင်းရင်ကတော့ မိန်းမသားမူတ်လား။ ထစုကလေးထဲမှာ သူတို့က ကွေးကွေးကြားက ကောက်ကောက်ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ကလေးကလည်း ခံနေလေတော့ ရွှေနားပွင့်ကလေးလောက် ပန်ချင်ရှာပေလိမ့်မယ်။ နားပေါက် ဟောင်းလောင်းကို အနှစ် နှစ်ဆယ်လောက် ပစ်ထားရတယ်ဆိုတာလည်း မကောင်းလှဘူးပေါ့လေ။

သည်နှစ်တော့ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်ကရော။ မနှစ်က လုပ်ငန်းကောင်းတဲ့ အရှိန်ကလေးနဲ့ ထန်းဖိုဦး ပေါ်ကတည်းက ရတဲ့ ထန်းလျက်ကလေး မြို့ တက်ရောင်းပြီး မဒေါင်းရင်အတွက် နားကပ်တစ်ရန် ဆင်ရတော့တာပေါ့။ ထမိဦး ထန်းလျက်က တပို့တွဲလဲကုန်လောက်ကတည်းက ထန်းဖိုနု ရစ်ရလို့ ယိုတဲ့ထမိဦးရည်ကလေးကို ကျိုတဲ့ ထန်းလျက်ဆိုတော့ ပေါ်ဦးပေါ်ဖျား ဈေးကောင်းလည်း ရတတ်တယ်။ ထမိဦး ထန်းလျက်ကို လူတွေကလည်း မက်စက်ကြတယ်။ ခေတ်ကာလ ရွှေဈေးနဲ့ နားကပ်တစ်ရန်ဖိုးတော့ ရကောင်းစေ အောက်မေ့ရတာပါပဲ။

“ဟော အမေပြန်လာပြီတော့”

ရွှေကြာမက မြူအိုးတွေ စီနေရာက သူ့အမေပြန်လာတဲ့ ထတော စပ်ကို အပြေးသွားကြိုတယ်။ မဒေါင်းရင်က ထန်းခေါက်တောင်းကြီး ခေါင်းတင်ရွက်ပြီး ချွေးတွေ သံတွေနဲ့ တဲပြန်ရောက်တော့ နေကြီး စုတ်စုတ် ချုပ်ပြီ။

“နင့်မလဲ ကြာလိုက်သာဟာ၊ ကတည်း တကယ့်နေ့ကျကာမှ”
ကိုသာဖန်း ဗျစ်တီးဗျစ်တောက်ပြောလိုက်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို မဒေါင်းရင်ကလည်း သိလိုက်တာမှ။ ရွှေထည်ပစ္စည်းကလေးနဲ့ဆိုတော့ လမ်းပန်းကိစ္စ ပူရှာတဲ့သဘော ပါတာကိုး။

“ကျုပ်လည်း ခါတိုင်းလို ဒီးတောက ထွေလာဂျီနဲ့ လိုက်လာသာ ပါပဲတော်။ သည်ဘက်ကျတော့ ရောက်ချင်ဇောနဲ့ သုတ်သုတ်ပါအောင်

လျှောက်ခဲ့သာပါပဲ။ ဘယ်နှယ်ကြောင့် နောက်ကျသလဲ ပြောတတ်ပါဘူး။
 ခါတိုင်း သည်လိုများ ကိုသာဖန်းက ငေါက်လိုကတော့ ကက်ကက်
 လန်အောင် ပြန်ပြောနေကျ။ ကနေတော့ လေပြေကလေးတင်မကဘူး။ အသံ
 ကတောင် အဖျားနဲ့ ကလေးနဲ့။

“ကိုင်း ကိုင်း ပြစမ်းပါဦး၊ နင့်ဥစ္စာ”

မြေကြီးပေါ်ချထားတဲ့ ထန်းခေါက်တောင်းကြီးဘေး တစ်မိသား
 စုလုံး ဝိုင်းထိုင်နေကြတာပေမဲ့ ထန်းခေါက်တောင်းကြီးကို ဘယ်သူမှ
 စိတ်မဝင်စားကြဘူး။ မဒေါင်းရင်နားမှာ လောလောလတ်လတ် ဖောက်လာ
 ခဲ့တဲ့ သွေးစို့နေတဲ့ နားပေါက်ကို မျက်လုံး ရှစ်လုံးနဲ့ ပြူးကြည့်နေကြလေရဲ့။
 မဒေါင်းရင်က အပေါ်အကျိုကိုလှန်ပြီး ချွေးခံအင်္ကျီအိတ်ထဲမှာ အပ်ချိတ်နဲ့
 အသေအချာတွယ်ယူလာတဲ့ အိတ်ကလေးကို ထုတ်လိုက်တယ်။ အိတ်
 ကလေးကို မြေလိုက်တော့ ကော်ဘူး နီနီဝိုင်းဝိုင်းကလေး ထွက်လာတယ်။
 အဲသည် ကော်ဘူးကိုလည်း မျက်တောင်မခတ်တမ်း စိုက်ကြည့်ကြလို့။
 ကော်ဘူးကလေးကို ဖွင့်လိုက်တော့ ထန်းပင်တွေကြားက တစောင်းကျနေတဲ့
 နေဝင် အလင်းတန်းကြောင့် ခြယ်နားကပ်လေး လက်ခနဲ မြင်လိုက်ကြရော။

“ဘယ်လောက်ကျခဲ့တာတဲ့”

ကိုသာဖန်းက မယားကို ရွှေဆင်နိုင်ပြီဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ ဝမ်းသာလုံး
 ဆို့သံကြီး ပါလို့။ သူ့တစ်သက် ထန်းတက်လာခဲ့တာ သည်နှစ်တော့
 ရွှေကလေးတောင် စုမိပါရော ဆိုတဲ့ အခဲကလေးနဲ့ ဝမ်းသခွပ် ထနေတာကိုး။

“သုံးသောင်းနဲ့မှ နှစ်ထောင်တော်၊ သည့်ထက်ချို့လို့ကတော့
 နားကပ်ရယ်လို့ ပန်မဖြစ်ဘူး။ ရွှေဈေးကလည်း ကြီးချက်တော်”

“ဟ သောက်ကျိုးနည်း၊ သဟာလေးကို အဲသလောက် ပေးခဲ့
 ရသာလား။ ထညက် (ထန်းလျက်) ပါသွားသာနဲ့ အဲမကိုက်လောက်ပါဘူး။
 နင့်ဟာ ဘယ်နှယ်လုပ် ဝယ်ခဲ့တဲ့”

“ကုန်စုံဆိုင်က မစိန်သုံကိုယ်တိုင် လိုက်လုပ်ပေးသာ၊ ဗမာရွှေလေ။ တရုတ်ရွှေက ကုန်နပ်မရောင်းဘူးတဲ့။ ထညက်ဖိုးက နှစ်သောင်းကျော်ကလေး ရသာဆိုတော့ မစိန်သုံက ကျန်သာ စိုက်လုပ်ပေးလိုက်သယ်။ နောက်တစ်ခါသွင်းသဲ့ ထညက်ဖိုးထဲက နှိမ်ပေးရမှာပေါ့။ ကျုပ်လည်း ပစ္စည်းအဖတ်တင်အောင် ခေါင်းညိတ်ခဲ့တယ်”

ကိုသာဖန်းကတော့ တပို့တွဲလ ချမ်းချမ်းစီးစီးကြီးထဲ ထန်းပင်ပေါ်တက်၊ ကလိုင်ပေါ် ခွထိုင်ပြီး ဓားပွင့်နဲ့ အနုရစ်ခဲ့ရတဲ့ ထန်းစကလေးတွေကို မြင်ယောင်လာမိတယ်။ ‘ထန်းဖိုနု အပျိုထက်ယု’ ဆိုသလို သူ တယုတယ ကိုင်ပြီး ရစ်ခဲ့ရတဲ့ ထန်းစကလေးတွေကထွက်တဲ့ ထဖိုနု ထန်းလျက် ပွေးပွေးက ဘဝပြောင်းလာတဲ့ ရွှေကိုး။ ရွှေ ရွှေနဲ့ ထိုက်မှ ရတာမျိုးပါလား။ ကိုသာဖန်းကတော့ လေပူကြီးမှတ်ထုတ်လိုက်ပြီး မယားဖြစ်သူရဲ့ နားပေါက်ကိုပဲ ကြည့်နေတော့တယ်။

“အေးလေ ဘာတတ်နိုင်မှာတဲ့။ သခွပ်ပွင့်များလို တစ်ပြည် ပြုတ်မှ တစ်ဆုပ်လောက်ရသာကိုးဟ။ သည်လိုပေါ့၊ နားပေါက်ဟောင်းလောင်း ဘဝကတော့ ကျွတ်ပကောပေါ့ဟ။ ကိုင်း ကိုင်း နင့်နားကပ် ဝတ်ပြစမ်းပါဦး။ ကြည့်စမ်းပါရစီ”

ကိုသာဖန်းစကားတောင် မဆုံးသေးပါဘူး။ မဒေါင်းရင်က နားကပ်ကလေးနှစ်ဖက်ကို ပျိုးပျိုးပျပ်ပျပ် ဝတ်ပြလိုက်တယ်။ နားပေါက်က လောလောလတ်လတ် ဖောက်လာတာဆိုတော့ အထိမခံနိုင်အောင် နာတဲ့ ကြားက ဆိုးဆိုးဆတ်ဆတ် ဝတ်ပြလိုက်တာပါပဲ။

အဲသည်ညနေက ညစာထမင်းဝိုင်းမှာ ခါတိုင်းလို ထမင်းတောင် ကောင်းကောင်းမစားမိကြပါဘူး။ တစ်မိသားစုလုံးက မဒေါင်းရင်ကို အဖိုးတန်ပစ္စည်းကြီးတစ်ခုလို ငေးကြည့်နေကြတော့တာပါ။ ဗေဒါမတို့၊ ရွှေကြာမတို့ဆိုရင် မိန်းကလေးတွေပီပီ သူ့အမေနားက နားကပ်ကလေးကို

လျှောက်ကိုင်ကြည့်လား ကြည့်ကြရဲ့။ အကြီးမက နေရာတောင် ဦးလိုက်သေး။

“အဖေ သန်ဘက်ခါ ကျုပ်အလှည့်နော်”

အဲသည့်ညက စားတဲ့ထမင်းတောင် ကောင်းကောင်းမဝင်ကြရုံ မကဘူး။ ညအိပ်တော့လည်း နားကပ်ကလေး စိတ်မချတာနဲ့ တဖျပ်ဖျပ် နိုးကြရသေးတာ။ အိပ်ရာဝင်တော့ နားက တစ်စစ်စစ် ကိုက်လာတာနဲ့ မဒေါင်းရင်ကလည်း နားကပ်ကလေး စမ်းချွတ်၊ လက်ကိုင်ပဝါနဲ့ စုချည်၊ ခေါင်းအုံးအောက် ထားအိပ်ရတယ်။ နိုးတိုင်း ထထစမ်းရတာလည်း အမော။

မဒေါင်းရင် နားကပ်ကလေး လုပ်လာသတဲ့ ဆိုတဲ့သတင်းက ထစုကလေး တစ်စုလုံး သိမ့်ခနဲ ပြန့်သွားလိုက်တာ မနက် မကူးဘူး။

၄

ထစုကလေးထဲကို ညနေတိုင် ထန်းရည်လာသောက်ကြတဲ့သူတွေရှိပေမဲ့ ကိုသာဖန်းတို့တဲကိုပဲ ပုံမှန်လာတတ်တဲ့ ဖောက်သည်က မဲကြီးတို့လူစုပဲ။ မဲကြီးဆိုတာ ထစုမြောက်ဘက်နား ခရီးတိုင်ဝက်လောက် ထေးတဲ့ အင်းမကြီး ရွာသား။ သည်နယ်တစ်ဝိုက်မှာတော့ အင်းမဂျီး လို့ပဲ ခေါ်ကြတယ်။ မဲကြီးက အင်းမဂျီးသား ဓမ္မစစ်လားဆိုတော့ မဟုတ်ပြန်ဘူး။ မြင်းခြံ ဘက်ကနေ သည်ဘက်နယ်ကို ထန်းလာတက်ရင်းက အင်းမဂျီးသူ မကျော့တင်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျပြီး အင်းမဂျီးသား ဖြစ်ရတာ။ မဲကြီးက ထန်းသမားဘဝက လာတာပေမဲ့ အိမ်ထောင်ရက်သားကျပြီးကတည်းက ထန်းမတက်တော့ဘူး။ ယောက္ခမများရဲ့ စီးပွားရေး တောင်သူအလုပ်လည်း ဟုတ်တိပတ်တိ စိတ်ဝင်စားတာမဟုတ်ဘူး။ နွားပွဲစားယောင်ယောင်၊ ပဲပွဲစား ယောင်ယောင်နဲ့ အိတ်ထောင်ထဲ ပိုက်ဆံကပ်ပြီး ပေတေနေတာ များတယ်။

ဒါပေမဲ့ မဲကြီးက ဟိတ်ကလေး ဟန်ကလေးကလည်း ရှိ၊ လက်စ လက်နကလေးလည်း ရှိတဲ့လူဆိုတော့ ထစ်ခနဲရှိရင် သူပဲ။ အင်းမဂျီးသား မိုက်သဟဲ့ဆိုတဲ့ သတင်းကလည်း ရှိတယ်။ လေကလည်း ထွားထွားဆိုတော့

ထရေအိုးနဲ့ တရားဟော ဆိုသလိုပေါ့။ စုန်းရှိမှ ရွာတည်ဆိုသလို ရွာတွေ မှာလည်း လူမိုက်တစ်ယောက်ကတော့ ရှိကြတာပါပဲ။ ကိုယ့်ရွာမှာ ရွာခံ လူမိုက်ရှိတော့ တော်ရုံတန်ရုံ တခြားက လာမခော်ကားဝံ့တာလည်းပါတယ်။ မဲကြီးကို လိုတာထက် ပိုမြောက်ကြရာက မဲကြီးလည်း မိုက်ရတော့တာပါ။

အဲသည့်မဲကြီးကို မကြောက်သူဆိုလို့ ထခုက မဒေါင်းရင်ပဲ ရှိတယ်လို့ပြောရင် မဲကြီးက မနာဘူး။ ပြုံးတောင် ပြုံးနေသေးတာပါ။ မဒေါင်းရင်ကို ထရည်ကြွေး မပေးနိုင်တဲ့ရက်တွေ များလာရင် မဒေါင်းရင်ရဲ့ အဆဲအဆိုတောင် ခံရသေးတာလေ။

“ဟဲ့ မဲကြီး၊ သေနာ၊ ထရည်ကြွေးလေးဘာလေး ဆပ်ဦးလေ။ ရွာစွန်ရွာများမှာ သက်ဦးဆံညွန့် လုပ်စားရသာဟဲ့။ ထရည်ကြွေးကလေးမှ မဆပ်တော့ ငတို့က ဘာနဲ့စားရမှာတုံး။ အကြွေးတစ်ပြတ်တော့ ဆပ်ဦးမှပေါ့ ကာလနာရဲ့။”

ထရည်သမားများ ထရည်မသောက်ရမှာတော့ အကြောက်သား။ ထရည်ငတ်မှာစိုးတော့ သည်နေရာမှာ မဲကြီး လူမိုက်မလုပ်ဝံ့ဘူး။ မဒေါင်းရင်နဲ့ တုဖက်အော်နေလို့ကလည်း မဖြစ်တော့ မျက်နှာချိုသွေးရတယ်။

မဒေါင်းရင်ကလည်း မထင်ရင် လုံးသတ်ဝံ့တဲ့ မိန်းမမျိုးမဟုတ်လား။

“မနက်ဖြန် ယူပါဗျာ။ မမဒေါင်းတို့များ ကိုယ့်မောင်ကို မသထာ တော့ဘူး ထင်ပါရဲ့။”

“မသထာနိုင်ပေါင်တော်။ နင်က ဘာကောင်မို့တုံး။ မနက်ဖြန် နင့်ကတိ နင် တည်ပစေ။ မဟုတ်လို့ကတော့ ဒေါင်းရင်တို့က မောင်းတင် ထားပြီသာမှတ် မြွေပွေးကိုက်”

အဲသလို ကျိန်လို့ ဆဲလို့များ မဲကြီးက ရှက်စိတ်နဲ့ ထရမ်းမယ် ထင်သလား။ မမဒေါင်း မမဒေါင်းနဲ့ ဒေါင်းချင်းတောင် ထပ်နေလိုက်သေး။ ထရည်ကြပ်ကြပ်မူးလေ ကြပ်ကြပ်ချော့လေပဲ။

တစ်လျှောက်လုံး နိုင်ချင်တိုင်း နိုင်၊ ဆဲချင်တိုင်း ဆဲခဲ့တဲ့ မဲကြီးကို နားကပ်ကလေး ဝတ်ရတဲ့နေ့ကစပြီး မဒေါင်းရင်က ပြန်ချောနေရပြီ။ မဲကြီးရော၊ ပါလာတဲ့ ထရည်သောက်ဖော်တွေကရော မထင်ရင် မထင်သလို အနုကြမ်းစီးရင် အခက်လို့ တွေးမိတာလည်း ပါရဲ့။ မဲကြီးကတော့ ခါတိုင်းလို သူ့ထဲကို ပုံမှန်လာတာပါပဲ။ မဒေါင်းရင်ကို စမြဲတိုင်း စ၊ နောက်မြဲတိုင်း နောက်၊ ချောမြဲတိုင်း ချောနေတာပါပဲ။ ထရည်ကြွေးကလည်း မူးတိုး ပဲတိုးနဲ့ များလှပြီ။

“မဲကြီး၊ ကနေ့ မိုးချုပ်လှချည်လားဟဲ့။ ငါ့မောင် ကနေ့တော့ အစ်မတို့ထဲ မလာတော့ဘူးတောင် ထင်နေတာ။ လာ လာ မင်းအကြိုက် ပင်ကျနေကျော်လေး သပ်သပ်တောင် ဖယ်ထားသေးသာ”

ပင်ကျနေကျော်ဆိုတာ ထန်းပင်ပေါ်က ချလာတဲ့ ထန်းရည်ကို တစ်နေ့ကုန် နေကျော်အောင် အရိပ်အေးမှာထား။ ညနေစောင်းတော့ ငှက်ခါး တောင်လို စိမ်းဖန့်နေတဲ့ ထန်းရည်ခါးပါ။ ထန်းစက တစက်စက်ကျနေတဲ့ ထရည်ချိုက မြူအိုးထဲက ထန်းရည်အလျဉ်နဲ့တွေ့တော့ ထရည်ခါး ဖြစ်သွား တာပေါ့။ ပင်ကျရည် ဆိုကြရဲ့။ အချိန်အခါလိုက်လို့ ထရည်က ပြင်းခါး လိုက်သွားတတ်တာမျိုး။ ရဟန်းကြီးကြိုက်တဲ့။ ပုစွန်ဆိတ်ခုန်တဲ့။ အနည်ထိုင် ပင်ကျရည်တဲ့။ ပင်ကျနေကျော်တဲ့။ ပင်ကျနေကျော်ကတော့ ပြင်းပြင်းခါးခါး ဆိုတော့ မဲကြီးတို့လို ထရည်သောက်သက် ရင့်သူတွေက ကြိုက်ကြတယ်။

“အဲသဟာတွေကြောင့် ကိုကြီးသာဖန်းတို့၊ မမဒေါင်းတို့ ထရည် မသောက်ဘဲကို မနေနိုင်သာ။ ထရည်ကြွေးလောက်တော့ မပူစမ်းပါနဲ့ဗျာ။ မဲကြီးတို့က ပိုက်ဆံများတော့ လက်ဖျောက်တစ်ချက် မတီးရပါဘူး။ မသကာ ဘယ်ကမှ ရစရာမရှိရင် မမဒေါင်းနားက နားကပ်ချွတ်ရုံပေါ့”

မဲကြီးက စရိုး စ စဉ် စ တာလည်း ဖြစ်မှာပေါ့။ တကယ်ပဲ စိတ်ထဲ ရှိလို့ ပြောတာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပေါ့။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် မဒေါင်းရင်မှာ

ရင်ထဲ ထိတ်ခနဲ ပျာခနဲ ဖြစ်သွားရတာတော့ အမှန်ပဲ။ ညဘက်တောင် မဟုတ်ပါဘူး။ ထတောထဲ မှောင်ကြီးကျလာတယ်ဆိုတာနဲ့ မဒေါင်းရင်နားက နားကပ်ကလေး ထားစရာမရှိဘူး။ ကိုသာဖန်းခမျာလည်း တစ်နေကုန် ပင်ပန်းပေမဲ့ ကျောကျအောင် မအိပ်နိုင်ဘူး။ ထတောစပ်က ခွေးဟောင်သံ ကြားရင် ညလူများလားလို့ နားစွင့်ထားရတာ အမော။ ထန်းလှီးဓားတော့ မြနေအောင် သွေးထားရတာ သဘာဝဆိုတော့ လက်တစ်ကမ်းမှာ ထားတယ်။

နားကပ်ကလေး စမုန်စမ္ဘားနဲ့ အဲသလောက်တောင် ဖြစ်ကြရ သလားလို့ မေးရင် ကိုသာဖန်းတို့ မဒေါင်းရင်တို့အဖို့ကတော့ သည့်ထက် တောင် ပိုသေးလို့ ပြောရုံပါပဲ။ မြို့ဈေးထဲက မစိန်သံအကြွေးကလည်း ရှိသေး။ ထန်းရှင်ကို ထန်းလျက် ပေးရဦးမှာက ရှိသေး။ သည်ကြားထဲ နားကပ်ကလေး လုသွားတာထား။ နားရွက်ပါ လှီးသွားရင် မခက်ပါလား။ ထရည်မူးနေတဲ့ လူမိုက် ဆိုတာ ပြောဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး။ ကိုသာဖန်းက ထန်းပင်သာ ညောင်ဦးဖီးလို တစ်ပင် တစ်ပင် ခုန်ကူးချင် ကူးနိုင်တယ်ထား။ လူလူချင်း ဖက်လုံးဖို့ကျတော့ ဝံ့တာ မှုတ်ဘူးကိုး။

မဒေါင်းရင်ကလည်း မိန်းမကြမ်းဆိုပေသိ မိန်းမဟာ မိန်းမပဲ။ ယောက်ျားသားနဲ့တူပြီး မိုက်ဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ပြီးတော့ သမီး အရွယ် ရောက်ကလေးတွေကလည်း ရှိသေးတယ်။ သူတို့ဘဝမှာ တစ်ခါမှ မကြောင့် ကြဖူးတာကို ကြောင့်ကြနေကြရပြီကော။ မပူမပန်ခဲ့ရတာကို ပူပန်နေကြရ ပြီကော။ ရွှေလှောင်ချိုင့်ထဲက မိုးစွေငှက်များလိုပဲ နေပျော်စရာ မကောင်းတော့ ပါလား။

အဝေး ထတောစပ်က ခွေးဟောင်သံကြားတာနဲ့ ကိုသာဖန်းရော မဒေါင်းရင်ပါ ထကြရပြီ။ ထန်းလှီးဓား တစ်ယောက် တစ်ချောင်း ကိုင်ပြီး အမှောင်ထဲကို မျက်စိရော နားပါ လွှတ်ထားကြရပြီ။

၅

သည်နှစ်က ဥတုမကောင်းလေတော့ ကိုသာဖန်းတို့ ထန်းသမားတွေ ထန်းလျက် အရနည်းကြတယ်။ နွေရယ်လို့ စဝင်ကတည်းက ခံလိုက်ရတဲ့ အပူဒဏ်။ ပူလွန်းတော့ ထန်းစတွေ ခြောက်ပြီး ထန်းရည် အယိုနည်းရတဲ့ အထဲ ထန်းဖိုညှပ်ရာသီမှာ မိုးဒဏ်ခံရပြန်တော့ ညှပ်တုပ်တွေ မိုးရေနို့၊ နေက ပူလာပြန်တော့ နေဒဏ်ခံရနဲ့ ညှပ်တုပ် လက်ချောင်းတွေ ဖျားစွပ်ပြီး ခြောက် ကုန်ရော။ ခြောက်ကုန်တော့ လှီးထုတ်ရ၊ နောက်ထပ်တစ်ခါ ညှပ်ဒဏ်ပိတော့ ထပ်လှီးရနဲ့ တဖြည်းဖြည်း ထရည်ချိုသာ နောက်ဆုတ်ပြေးကရော၊ ထရည် ရယ်လို့ မယိုလိုက်ရပါဘူး။ နောက်ပိုင်းရက်တွေမှာ မြစ်ရေတိုးတော့ ထန်းရည်တော့ အယိုများပါရဲ့။ ထန်းလျက်က မတင်ပြန်ဘူး။ ထန်းရည် ယိုပေမဲ့ ရေတွေသာ များနေတဲ့ သဘောပေါ့။ ထန်းလျက် ချက်ပြန်တော့ ကုန်လိုက်တဲ့ ထင်းကလည်း မဒေါင်းရင်တို့ သားအမိတစ်တွေ ဖြည့်လို့ မလောက်နိုင်ဘူး။ ပဲသိမ်းသွားတဲ့ အခင်းတွေထဲက ပဲငုတ်၊ ပြောင်းငုတ်၊ ဝါငုတ်တောင် မကျန်ဘူး။

သည်ဒဏ်က ကိုသာဖန်းတို့တင် မကပါဘူး။ သည်နယ်တစ်ဝိုက်က ထန်းလုပ်ငန်းအားလုံးမှာ ခံကြရတာပါ။ ရည်လှည့်၊ ကိုယ်ဝန်သမားတွေ ကတော့ ကိုယ့်အတွက် ထန်းလျက်အရနည်းပေမဲ့ ထန်းရှင်နဲ့ ဖျှံခံကြရတဲ့ သဘောပေါ့။ သူလည်း မရ၊ ကိုယ်လည်း မရ၊ ကိုသာဖန်းတို့မှာ ပင်ပြတ်နှုန်း လုပ်တဲ့လူဆိုတော့ ထန်းရှင်ကို သတ်မှတ်တဲ့စကားအတိုင်း ထန်းလျက် ပြည့်အောင် ပေးကို ပေးရတော့မယ်။ ဒါကတော့ ကံတိုက်ပေါ့။ ကိုယ့်ဘက်က ကျန်တဲ့နှစ် ကျန်သလို ထန်းရှင်ဘက်က ကိုက်တဲ့ နှစ် ကိုက်တယ်။ သည်နှစ် လိုကျ ကိုယ်ခံရတဲ့အလှည့်။ ရာသီက ကြမ်းလို့၊ ထန်းပင်က အရည်မယိုလို့ အကြောင်းမပြန့်။ ထန်းရှင်ကတော့ ညှိထားတဲ့အတိုင်း ယူမှာပဲ။ ထန်းလျက်က ငွေပေါ်တာ မပေါ်တာလည်း ထန်းရှင်နဲ့ မဆိုင်ဘူး။ သည်ကြားထဲ မနှစ်ကလို

ထန်းလျက်ကောင်းမယ်အထင်နဲ့ မဒေါင်းရင်နားကပ်ကလေး လုပ်မိထား
တော့ ငွေကလည်း ထုပ်ထုပ်ပိုက်ပိုက် မရှိဘူး။

မနှစ်တုန်းကတော့ ဥတုကလည်း မှန်၊ 'နေရည် လေရည်'
ကလည်း ကောင်းလေတော့ ပင်ပန်းသလောက် ထန်းလျက်ကလည်း အဖတ်
တင်တယ်။ ရင်းထောင်၊ ရင်းဆွဲလုပ်ဖို့ မြင်ဝါးကလေးတွေ ဝယ်နိုင်ခဲ့တယ်။
ဓားနှီးနှစ်လက် ဝယ်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဆောက်ခေါက်ကလေး၊ ဓားပွင့်ကလေး၊
မြှူအိုးသစ်ကလေးတွေကအစ စုမိဆောင်းမိတယ်။ ကိုယ့်အတွက် ထမင်းစား
လက်နက်ကလေးတွေ ထူမိထောင်မိတာကိုပဲ ကိုသာဖန်းတို့ ထန်းသမားများ
အတွက် ဝမ်းသာကြည်နူး ရှိရတာမဟုတ်လား။ သည်နှစ်တော့ ထန်းဖို
ကလေးမှ နမယ်ကြံကာရှိသေး မဒေါင်းရင် နားကပ်က စပြီး အကြွေး
တင်လိုက်တာ၊ ပေးစရာတွေကချည်း မနည်းလှဘူး။

“တော့ ကိုရင်သာဖန်း၊ ကျုပ်ခေါ်နေတာ အသံပြာနေပြီ။ တော်
ဘာတွေစဉ်းစားနေသာတုံး၊ ကတည်းမှ”

ထန်းပင်ပေါ်ကဆင်းပြီး ဆေးလိပ်ခေါင်းကျိုးတစ်လိပ်ဖွာရင်း
စဉ်းစားခန်းဝင်နေတဲ့ ကိုသာဖန်းခမျာ မဒေါင်းရင် အော်လိုက်သံကြောင့်
လန့်သွားတယ်။ မဒေါင်းရင်ကလည်း မရိုးကောက်ရာကအပြန် မောလွန်း
ပန်းလွန်းလို့ ကိုသာဖန်းအနား ထန်းမြစ်ဆုံဘေး စွေခနဲ ဝင်ထိုင်ချ
လိုက်တယ်။

“ငါ သည်နား ထိုင်နေသာ နင် မမြင်ဘူးလား”

“မြင်သယ်၊ မြင်သယ်၊ မြင်လို့ခေါ်သာ။ တော့နှုတ်က ထူးသချင်လို့
ခေါ်သာ”

“ဘာများတုံးဟာ၊ ကိုင်း ပြောပါဦး”

မဒေါင်းရင်က ပါးစပ်က ဘာမှ မပြောသေးဘူး၊ ကိုသာဖန်း
လက်ကြားညှပ်ထားတဲ့ တံတွေးစိုစို ဖက်ကြမ်းလိပ်ကို လှမ်းဆွဲယူပြီး

တစ်ချက် နှစ်ချက် ဖွာလိုက်သေးတယ်။ ပြီးမှ ကိုသာဖန်းကို မကြည့်ဘဲ
ငေးမိငေးရာ ထန်းပင်ခြေက ပုရွက်ဆိတ်ကြောင်းကြီးကို ငေးကြည့်ရင်းက
ပြောတယ်။

“မနက်ဖြန် သန်းလှတို့ မြို့က ထညက်ဝိုင်း ထညက်သွားပို့
မလို့တဲ့။ ကျုပ် လိုက်သွားရ ကောင်းမလားလို့”

ခါတိုင်းလည်း သန်းလှတို့နဲ့ အတူသွားနေကျပေမဲ့ သည်တစ်ခါ
ကိုသာဖန်းကိုပြောတာက တိုင်ပင်တဲ့သဘော ပါတယ်။ မြို့က ထညက်ဝိုင်း
ဆိုတာက ကိုသာဖန်းတို့ ထန်းပိုင်ရှင်ကို ရည်ရွယ်တာကိုး။ တစ်နှစ်အတွက်
ထန်းလျက်ကို တစ်ပတ် တစ်ခါ နှစ်ခါ ထန်းလျက် ထွက် ထွက်သလို
သွားသွင်းရတယ်။

ဟိုက စာရင်းနဲ့ လက်ခံထား၊ အခုလို ထန်းသိမ်းခါရောက်ရင်
စာရင်း ချေရတော့မယ်။ အကြေသဘောမျိုး ပေးရတော့မှာဆိုတော့ ဘယ်ရွှေ
ဘယ်မျှကျန်တယ်၊ ဒါတော့ ယူထားပါဦး၊ လိုတာကို ဘယ်တော့လောက်
အကျေပို့ပါ့မယ် ပြောခဲ့ရတော့မယ်။ ကုန်စုံဆိုင်က မစိန်သုံကလည်း နားကပ်
ကလေးဖြစ်ဖို့ လက်လှည့်စိုက်ထားတဲ့ ပိုက်ဆံအတွက် ထန်းလျက်ဈေးနဲ့
စက်ပြီး ပေးခဲ့ရဦးမယ်။

“ကျုပ်တော့ သည်လိုစဉ်းစားထားသယ်”

ကိုသာဖန်းက တစ်လုံးမှ မပြောတော့ မဒေါင်းရင်က သူ့စိတ်ကူးကို
ချပြတယ်။

“ထန်းရှင်တော့ ကျေနပ်အောင် ရှိတာလေး ပို့ရမှာပဲ။ ကျန်သာ
နောက်လထဲ အကျေပို့ပါ့မယ့်အကြောင်းတော့ စကားခံခဲ့ရုံပေါ့”

ထန်းရှင်ကို ထန်းခ ထန်းလျက်အသွင်း လျော့လို့မဖြစ်ဘူးဆိုတာ
ကိုသာဖန်းရော မဒေါင်းရင်ပါ အသိ။ သူတို့အပေါ် မညှာမတာလုပ်မယ့်
ထန်းရှင် မဟုတ်ပေမဲ့ ဖြစ်နိုင်ရင် ကျေချင်ကြတယ်။ ထန်းရှင်ကို ထန်းလျက်

အကျေ မသွင်းမိရင် ထစု (ထန်းစု) ကို ပြန်သိမ်းတာတွေ ဘာတွေ ရှိလာမှာ စိုးကြတာလည်း ပါပါတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ လုပ်လုပ်စားစားရှိကြရသူတွေဆိုတော့ ထန်းသမားက ထန်းမရှိရင် ဘာလုပ်စားမလဲ။

“နင့်မစိန်သုံ အကြွေးကရော”

“မစိန်သုံ အကြွေးတော့ သည်နားကပ်ကလေးပြန်ရောင်းပြီး ဆပ်လိုက်တော့မယ်တော်။ ပိုတဲ့ပိုက်ဆံ ပြန်ထွက်လာဦးမှာပဲ။ အဲဒါကို”

မဒေါင်းရင်အသံက ထန်းလျက်မရတာကို ဝမ်းမနည်းဘဲ နားကပ် ကလေးကို နှမြောနေရှာတဲ့ အသံပါရဲ့။

ကိုသာဖန်းကတော့ ဘာမှပြန်မပြောတတ်တော့ သည်အတိုင်းပဲ ငြိမ်နေလိုက်တယ်။ သူလည်း ဘာမှ အကြံမပေးတတ်ဘူး။ ထန်းပင်တွေ ထပ်တက်ချေဦးဆိုရင် တက်လိုက်ချင်သေးတယ်။ ခါးချည့်အောင်လည်း လုပ်နေတုန်းပဲ။ သည်ကြားထဲ စဉ်းစားပါဦး ဆိုတာတော့ သူလည်း မစဉ်းစား တတ်ဘူး။

မဒေါင်းရင်နားက ခြယ်နားကပ်ကလေးက ကနေ့မှ ပိုပြီးတော့ တောင် အရောင် ပျိုးပျိုးပျပ်ပျပ် ထွက်နေသလားလို့။

၆

သည်လို နေဝင်ပျိုးပျအချိန်ဆိုရင် ထတောကြီးဆိက မီးခိုးမိုင်းတွေ အူအူ ထနေတတ်ပြီ။ ထတဲကလေးရှေ့မှာတော့ မဒေါင်းရင်တို့ မိန်းမတစ်သိုက် ထန်းလျက်တွေ လုံးနေကြတယ်။ သည်ထစုကလေးထဲမှာတော့ ထန်းလျက် ပိုကို သူ့ပို ကိုယ့်ပိုရယ်လို့ ခွဲခွဲခြားခြား လုပ်မနေကြပါဘူး။ အားတဲ့မို ဝင်ပြီး ထန်းလျက် တစ်ဒယ် နှစ်ဒယ်စာလောက်တော့ ဝင်ကျိုလိုက်ကြတာပါပဲ။ ပြီးတော့ အားတဲ့လူက အားသလို ထန်းလျက် ကူလုံးကြ၊ မီးကူထိုးကြနဲ့။ သည်အထဲမှာ မဒေါင်းရင်တို့က ထန်းလျက်ပိုပိုင်လည်း ဖြစ်၊ ထန်းလျက်

အများဆုံး ကျိုရသူဆိုတော့ မဒေါင်းရင်တို့တဲရှေ့ လူပိုစုကြတာ များတယ်။
ကိုသာဖန်းကတော့ မိန်းမပေါင်းစုံ၊ စကားပေါင်းစုံကြား ဝင်ပါလေ့ရှိသူ
မဟုတ်တော့ သူ့ကွပ်ပျစ်ကလေးရှိရာ ထန်းလျက် တံစက်မြိတ်အောက်မှာ
ထိုင်ရင်း ထရည်သောက်လာမယ့်သူတွေကိုပဲ မျှော်တယ်။

“ဒေါင်းရင် ညည်းနားက အနာရင်းနေသာလား”

“ဟုတ်ပဲ မဘုတို့ရယ်၊ နားကြောမတည့်လို့လား မသိပါဘူး။
နားပေါက်ဖောက်ကတည်းက အနာပျောက်လိုက်၊ ရင်းလိုက်နဲ့။ အခု
နားကပ် ချွတ်လိုက်တော့ အပေါက်က မန်းရေတွေ ယိုတာထင်ပါရဲ့အေ”

“မန်းသုံးခွရွက်ကလေး မီးကင်အုံပါလားအေ။ ငါ့ကလေးတွေ
နားကွဲနာ ပေါက်တုန်းက မန်းသုံးခွရွက်နဲ့ ပျောက်သာပဲ”

သန်းလှကပြောတော့ မစံအေးကလည်း ဝင်အကြံပေးပြန်တယ်။

“မန်းသုံးခွရွက်ကမှ မီးကင်နေရသေးအေ၊ အုန်းဆီကလေး
တို့ပေး”

“ကိုယ့်တံတွေး ကိုယ်ဆွတ်လည်း ပျောက်ပါသတဲ့”

မဒေါင်းရင် နားကပ်ကလေး ဝယ်ပန်တုန်းက အကြံပေးခွင့် မရလိုက်
ကြတဲ့ မဘုတို့တို့၊ မသန်းလှတို့၊ မစံအေးတို့တစ်တွေက နားကပ်ကလေး
ချွတ်လိုက်လို့ နားပေါက်ရင်းလာတဲ့ နားပေါက်နာကျမှ သိသလောက်
အကြံပေးခွင့် ရကြရှာတယ်။ သူတို့ကသာ အကြံပေးတာပါ။ မဒေါင်းရင်က
သုံးမျိုးစလုံး ခုံပြီ။ နားပေါက်ဟောင်းလောင်းဖြစ်တာကို ဘဝဟောင်းလောင်း
ဖြစ်ရသလောက်လည်း ခံစားရပါရဲ့။ နားကွဲနာကို ဘဝကွဲနာလို့လည်း
အောက်မေ့ပါရဲ့။ မဝတ်ရတုန်းက ဝတ်ရကောင်းစေ့ မရှိခဲ့ပေမဲ့ ချွတ်လိုက်ရ
တော့မှ ချွတ်ရကောင်းစေ့ ဖြစ်နေပြီ။

“ဒေါင်းရင်ရယ် ထန်းသမားကြီးတွေ လုပ်နေပြီ၊ နားကပ်ကလေး
တစ်ရန်များတော့ မြဲအောင် ဝတ်ထားစမ်းပါဟဲ့။ ငတို့ ထစုဆို လူတွေက

အထင်အမြင်သေးတတ်ကြလွန်းလို့ နောက်နှစ် ထမိန့်ချိန်ကျ ပြန်လုပ်ဝတ် စမ်းပါအေ”

မဘုတို့ကပြောတော့ မဒေါင်းရင်က ယဉ်းရောင်နေတဲ့ သူနား နှစ်ဖက် သူ ပြန်စမ်းရင်းက ပြောတယ်။ ရှက်သလိုလိုတော့ ဖြစ်မိသား။ ထန်းသမားကြီးတွေတဲ့။ မြဲအောင် ဝတ်စမ်းပါတဲ့။

“တော်ပါပြီအေရယ်၊ နားကပ်ကလေးတစ်ရန် လုပ်ဝတ်မိပါသယ်။ ပူအောင် မဆုပ်လိုက်ရပါဘူး။ နားရောင်သာ အဖတ်တင်သာပါပဲ။ သည် ကြားထဲ မဲကြီးလို ထရည်ကြွေးလာသောက်တဲ့ သူတောင်းစားတောင် ချောရတာ ပိုသေး။ သေနာ ထရည်ကြွေးကိုက ထန်းတစ်ပင်ဖိုး မက တော့ဘူး။ လာနှင့်စမ်းဦးဟဲ့၊ သင်းတော့လည်း သည်ကနေမှ ပိုက်ဆံမပါလို့ ကတော့ လည်ပင်း အနင်းပဲ။ ဒေါင်းရင်တို့က မောင်းဟင်ထားသာ”

ဥတုမကောင်းတာရော၊ ထန်းလျက်အထွက် ဆုတ်တာရော၊ ပေးရမယ့် ထန်းလျက်အကြွေးတွေရော စုံကျရတဲ့ကြားထဲ နားကပ်ပါ ဖြုတ်ရလို့ မကျေမချမ်းဖြစ်နေတဲ့ဒေါသက မဲကြီးတို့ လူသိုက်အပေါ် ပုံကျ သွားတော့တာပါပဲ။

နားပေါက်ဟောင်းလောင်းနဲ့ဖြစ်ရမှတော့ လူမှာလည်း မပူရ တော့ဘူး မှုတ်လား။ သင်းကို သည်ကနေတော့ လူချင်း လုံးသတ်ဖို့တောင် စိတ်ကူးထားမိပြီ။

ထန်းသမားများတော့ ပျားကလည်း ဒုက္ခပေးတယ်။ ရှဉ့်ကလည်း ဒုက္ခပေးတယ်။ ကြွက်ကလည်း ဒုက္ခပေးတယ်။ လိပ်ပြာတွေ၊ ကျိုင်းကောင်တွေ၊ လင်းဆွဲတွေ၊ ပုရွက်ဆိတ်တွေ၊ ကျီးကန်းတွေလည်း ဒုက္ခပေးတယ်။ ခု မဲကြီးကကော ဘာထူးတုံး။ သင်း လာစမ်းပစေ။

“မိုးကလေး ရွာရင်နှော်ဗျာ မမဒေါင်းကို ဘာနဲ့မိုးရပါ့၊ ပဒုမ္မာ ရွှေကြာရိုးကို အိုဗျာ ထီးလုပ်လို့ မိုး အိုး ဟိုး”

ထတောစပ်က ဟစ်လိုက်တဲ့ သံဝါကြောင်က မဲကြီးအသံမှ အစစ်၊
သည်သီချင်းသံ ကြားပြန်တော့လည်း မဒေါင်းရင် ဒေါသတွေ ပြေသလိုလို
ဖြစ်ရသား။ သမီးတွေ မရိုးကောက်လာတာမြင်မှ မဒေါင်းရင် စုတ်ခနဲ
ထရပ်တယ်။ မဲကြီးတို့လာရင် ငှက်ခါးတောင်ရည်ကလေး ချပေးရဦးမယ်လေ။

ပန်းအလင်္ကာမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၆၊ ဒီဇင်ဘာ

[ထန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များကို မောင်လင်းသူ (ညောင်ဦး) ၏
ထန်းနှင့် ထန်းလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သိကောင်းစရာစာအုပ်မှလည်းကောင်း၊ ရေစကြိုမြို့မှ
ဆရာကြည်မောင်ခင်၊ ဦးတွတ်နှင့် စာပေမိတ်ဆွေများ၏ ပြောပြချက်မှလည်းကောင်း
ယူပါသည်]

ကျားထူးအလွန်

၁

မနက်စောစော သုံးနာရီလောက်ကတည်းက အိပ်ရာမှ ကျွန်မ နိုးနေခဲ့သည်။
ခရီးသွားစရာရှိလျှင် ညဦးအိပ်ရာဝင်ကတည်းက စိတ်စောနေမိတတ်တာ
ကျွန်မ အကျင့်လိုဖြစ်နေပြီ။ မန္တလေး ကျွဲဆည်ကန် အဝေးပြေးကားကြီး
ကွင်းကို မနက်ခြောက်နာရီ မထိုးခင် အရောက်သွားရမှာမို့ ကျွန်မတို့စီးနေကျ
လေးဘီးကားကို မနက်စောစော ငါးနာရီလာကြိုဖို့ တစ်ရက်ကြိုမှာထား
ရသည်။ ညဦးပိုင်းကတည်းက ကျွန်မတို့မိသားစု သုံးယောက်စာ ခရီးဆောင်
အိတ်နှင့် လိုအပ်မည့်ဆေးဝါးကအစ ခရီးဆောင်တိုလီမှတ်စပစ္စည်းပစ္စယတွေ
ထည့်ကာ သိုကာ အပြည့်အစုံ ပြင်ဆင်ပြီးသား။ လေးဘီးရောက်လာလျှင်
အသင့်ထလိုက်သွားရုံသာ။ ဘာကျန်သေးသလဲ။ သတိရသမျှ စာရင်းတို့
ထားသည့် နံရံပေါ်က စာရွက်နှင့်လည်း တိုက်ကြည့်ရသေးသည်။ ဒါတွေ
ပြီးစီးလို့ စိတ်ချလက်ချအိပ်ရာဝင်ခဲ့ရသော်လည်း ကျွန်မ နိုးနေခဲ့တာ တစ်ညလုံး
လိုလို ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အိမ်နှင့် မနီးမဝေး ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဘက်ဆီက
သံစုံနာရီထိုးသံတွေကိုဆယ့်ငါးမိနစ်ပြည့်တိုင်း ကျွန်မ ကြားနေရသည်။

“နိုးပြီလား ဘယ်နှနာရီထိုးပလဲ”

ခင်ပွန်းသည်က လှမ်းမေးတော့ သူလည်း ကျွန်မလိုပင် သည် ခရီးကို စိတ်စောနေခြင်း ဖြစ်မည်ဟု ကျွန်မ တွက်လိုက်မိ၏။

“သုံးနာရီ ထိုးတော့မယ်၊ စောတော့ စောပါသေးတယ် ဆက်မအိပ် ချင်တော့လို့”

“သမီးကော နိုးပြီလား”

“မနိုးသေးဘူး အိပ်လိုက်တာမှ တရူးရူးနဲ့”

တစ်နှစ်နှင့် ကိုးလသာရှိသေးသော သမီးကလေးကတော့ နှစ်နှစ် မြို့ကံမြို့ကံ အိပ်ပျော်နေရှာသည်။ ကျွန်မတို့ ဇနီးမောင်နှံ စိစဉ်သမျှ ဘုမသိ ဘမသိ ဆန်စဉ်ရာ ကျည်ပွေ့လိုက်နေရသည်။ မိဘနှစ်ပါး ခရီးထွက်ရသမျှ နေရာတိုင်းကို သားပိုက်ကောင်ကလေး တစ်ကောင်လို ရင်ခွင်ပိုက်လိုက်ရှာ သော သမီးကလေးပင်လျှင် မြို့မြို့ရွာရွာ အတော်များများ ရောက်ဖူးနေခဲ့ပြီ။ သည်နှစ်ထဲမှာပဲ ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်း၊ မြောက်ပိုင်း၊ မုံရွာ၊ စလင်း၊ ကုန်းစောင်း၊ ရေစကြို။ အခု နတ်မောက်မြို့ကို သမီးကလေး ရောက်ရဦးမှာ ပါလား။ သမီးကို ကားလာကြိုမှ နှိုးရတော့မည်။ အိပ်ပါစေဦး။

ပူလောင်လောင်ရှိလှသည့် သည်လိုဇွေရာသီတွေမှာ သာမန်အားဖြင့် ကျွန်မတို့ ခရီးထွက်လေ့ သိပ်မရှိကြပါ။ ခရီးသွားခြင်း ရည်ရွယ်ချက် သက်သက်ဖြင့် စိတ်ပန်းကိုယ်ပန်း မဖြေနိုင်သော ကျွန်မတို့အဖို့ အခုလို တကန်တက ဖိတ်ကြားလာကြသည့် စာပေဟောပြောပွဲများကို နှယ်၍ နယ်တကာမြို့တကာ ရောက်ခွင့် ပေါက်ခွင့်ရခြင်းသည်လည်း ကုသိုလ် တစ်မျိုးပင် ဖြစ်၏။ ရေအေးအေးကလေးလည်း ချိုးရင်း၊ ကြာမွှေးမွှေးလည်း ခူးရင်း ဆိုသလို ခရီးလည်း ထွက်ရ၊ ချစ်ခင်လေးစားရသော စာဖတ်ပရိသတ် နှင့်လည်း တွေ့ရမို့ စာပေဟောပြောပွဲဆိုလျှင် အကြောင်းကိစ္စ ဗာဟီရတွေ ကြားက ကျွန်မတို့ ကြိုးစားလိုက်လေ့ရှိပါ၏။ ပုံမှန်အားဖြင့်တော့ စာပေ

ဟောပြောပွဲရာသီလို့ ဆိုနိုင်သည့် နတ်တော်၊ ပြာသို့၊ နှင်းစိုစိုလတွေမှာ ကျင်းပ
ကြမြဲ၊ စီစဉ်ကြမြဲ ဖြစ်သည်။ ခရီးသွားရသူအဖို့လည်း အေးအေးမြမြရှိ၊
ရာသီဥတုကလည်း ဖေးဖေးကူကူရှိသည်ဆိုတော့ ဆောင်းလတွေမှာ
သွားရတာ အဆင်ပြေသည်။

သည်နှစ်တော့ သင်္ကြန်အပြီး တန်ခူးလကြီးသီသီရောက်ကာမှ
နတ်မောက်မြို့၊ စာပေ စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့က စာပေဟောပြောပွဲ ဖိတ်ကြား
လာသည်။ ဟောရ ပြောရမည့် စာရေးဆရာတွေကိုမေးတော့ ကျွန်မတို့ ဇနီး
မောင်နှံနှစ်ယောက်တည်း စီစဉ်ထားသည်ဟု ဆိုပြန်လေ၏။ ကျွန်မတို့
သမီး ခင်ပွန်း နှစ်ဦးတည်း ကြံရမည့်ပွဲပါလား။

တကယ်ဆိုရင် ကျွန်မမှာ အခါလည်ကျော်ကျော် သမီးကလေး
တစ်ဖက်နှင့်မို့ သည်လို ပူကြီးပူလောင် နွေခေါင်ခေါင်ရက်တွေထဲ ဖိတ်သူက
ဖိတ်ဦးတော့၊ ဇွေခနဲ ကောက်ကာငင်ကာ မလိုက်သင့်မှန်း သိနေသည့်
ကြားက နတ်မောက်ဆိုသည့် မြို့အမည်ကို ကြားလိုက်ရသည်ဆိုလျှင်ပင်
ချက်ချင်း ပုတ်ဖက်ခါ ရောက်ချင်နေခဲ့ပြီ။ လက်ငင်လင်တို့ ဆူးဆိုချင်လှပြီ။
ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်စလုံး အတောင့် မကြီး၊ အသီး မမာ ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး
လက်ခံကာ ထိုနေ့ ထိုရက် ဆက်ဆက်အရောက်လာခဲ့ကြပါမည့်အကြောင်း
ပြန်ကြားလိုက်ကြ၏။

မန္တလေးတွင် သင်္ကြန်ပြီးရက်တွေမှာ ရာသီဥတုက တစ်ရက်ထက်
တစ်ရက် သိသိသာသာ တိုးလို့သာ ပူလောင်လာခဲ့ပြီ။ သွားရမည့်ခရီးစဉ်က
မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း။ လမ်းအကြောင်း တစ်လျှောက်လုံးကလည်း
အညာဒေသ၏အပူကြောကြီးကို အလျားလိုက်ကူးရမည့်ခရီး။ မိတ်ဆွေများ၊
ဆရာသမားများက အပူဒဏ်ကို အကြောင်းပြုကာ တားကြရှာသည်။

“ကလေး ပန်းလှသအေ။ ဆရာ လိုက်ချင်လိုက်ပစေပေါ့၊ ညည်းနဲ့
ကလေး နေခဲ့ပါဟဲ့”

အမေကတော့ သူ့မြေးကလေး မတီမတာကို ပန်းမှာစိုးရှာတော့၊ မတားသာ တားသာ တားပါသေးသည်။ ကျွန်မမှာလည်း နတ်မောက်ကို ရောက်ချင်သည့်ဇောက သပ်သပ်၊ စုံကန္တာ နေပူခရီး ထီးမပါဘဲ သွားရမည့် အရေးက သပ်သပ်ဆိုသလို အားပြိုင်နေရပါသည်။ ဖိတ်ကြားတာကမှ နှစ်ယောက်တည်း၊ တစ်ယောက် မပါတော့ဘူးဆိုလျှင် တစ်ယောက်ပဲ ရှိတော့မည်။ ပူခါမှသာ ပူရော။

“ကလေး ပန်းမှာသိပါတယ်အမေရယ်၊ ဖိတ်တာကိုလည်း လက်ခံ ပြီးကြပြီ၊ ပြီးတော့ နတ်မောက်ဆိုတာ တကန်တကတောင် သွားရမယ့် မြို့ဥစွာ၊ အခုလို အကြောင်းအလှည့်သင့်တုန်း ရောက်ရတာ လိုက်မှ ကောင်းမှာပါ”

ကျွန်မက အမေ့ကို အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ပြောပြတော့လည်း အမေက ‘ညည်းသဘောပေါ့အေ’ ဟုဆိုသည်။ အမေက ကျွန်မကို ငဲ့လို မဟုတ်ပါ။ အဝေးပြေးကားတစ်စီးပေါ်မှာ တစ်နေကုန် ထိုင်လိုက်ရမည့် ခရီး အတွက် သူ့မြေးကို ပူခြင်းဖြစ်သည်။ အမေကိုယ်တိုင်သည်ပင် သန်တုန်း မြန်တုန်းက ဆယ်နှစ်ပွဲလိုက်ခဲ့သည့်ဈေးသည် မဟုတ်လား။ ကျွန်မက နတ်မောက်မြို့အကြောင်းသိသမျှ ပြောပြတော့ အမေက ‘ညည်းပြောပုံဆိုရင် ငါတောင် ထလိုက် လိုက်ချင်စမ်းအေ’ တဲ့။ အသက်ခုနှစ်ဆယ်ကျော်ပြီ ဆိုသော်လည်း ကျွန်မတို့ကသာ ခေါ်လျှင် ထလိုက်မည့်ပုံ။ အမေငယ်စိတ်နဲ့ ငယ်မာန်တွေ မလျှော့သေးပါလား။ နောက်ဆုံးတော့လည်း အမေက ကျွန်မကို မတားတော့ပါ။ သူ့မြေးကိုသာ ရေပြောင်းမြေပြောင်းမှာ ဂရုစိုက်ဖို့ မှာလိုက်ရှာသည်။

မနက် လေးနာရီထိုးလို့ ကျွန်မ သနပ်ခါးလူးနေတုန်းမှာပဲ သမီးက တအင့်အင့် တအဲအဲ အသံပြုလာသည်။ ခါတိုင်းဆိုလျှင် မနက်ခင်း ခုနစ် နာရီလောက်အထိ အိပ်တတ်သော သမီးပင် ကျွန်မတို့ လှုပ်ရှားသံကြောင့်

နိုးလာခဲ့ပြီ။ သမီးကို ပုတ်နှိုးလိုက်ရမှာကို သနားနေမိတုန်း နိုးလာတော့ တော်ပါသေးရဲ့ အောက်မေ့ရပါသည်။

“သမီး ထတော့၊ ကား ကားကြီးစီးရအောင်နော် ဝူး ဝူး၊ သမီး မေမေနဲ့ လိုက်မှာလား”

“နိုက် နိုက်”

သမီးက သဘောတူကြောင်းပြလျှင် နှစ်လုံးတွဲပြောတတ်သည်။ လိုက်လိုက်၊ စားစား၊ သောက်သောက် စသဖြင့်။ ကျွန်မက ကားမောင်း ပြတော့ သမီးကလည်း သဘောပေါက်ပုံဖြင့် ကျွန်မကို စိုက်ကြည့်နေသည်။ သမီးကလေးပင် ကျွန်မတို့သွားလေရာ လိုက်ရင်း ခရီးသွားကျင့်ရှိခဲ့ပြီကော။ ကျွန်မတို့သားအမိ သားအဖ သုံးယောက် ခရီးအတွက် လိုအပ်သမျှ ပြင်ဆင် အပြီးမှာ လေးဘီးရောက်လာသည်။ မန္တလေးမြို့အထွက် ကျွဲဆည်ကန်ကား ကြီးကွင်းအဝင်က ‘ပန်းသခင်’ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ကားခဏရပ်ကာ ဆီထမင်း ပဲပြုတ်တစ်ထုပ်နှင့် ထပ်တစ်ရာ သုံးချပ် ဝင်ဝယ်ခဲ့ကြသည်။ ကားကြီးကွင်းထဲရောက်တော့ မန္တလေး နတ်မောက် မကွေး ကားဂိတ်ကို မေးရ စမ်းရသည်။

“မကွေး နတ်မောက် ကားဂိတ်က တည်းခိုခန်းနားမှာ အောင်သစ္စာလို့ မေးလိုက်”

ကားကြီးကွင်းအဝင်က ကုန်စောင့်နေပုံရသော အလုပ်သမားကလေးက ညွှန်လိုက်သည်။ ကျွန်မတို့ကားဂိတ်ကိုရောက်တော့ ခြောက်နာရီထိုးဖို့ မိနစ်နှစ်ဆယ်လောက် လိုသေးသည်။

မှန်လုံကားကြီးပေါ်တက်ပြီဆိုကတည်းက အားယူ၍ တက်ရသည်။ ကားထိုင်ခုံအောက်တွေမှာ မြေဆီအိတ်လို အိတ်ကြီးတွေအပြည့်။ အလယ် အူကြောင်းမှာလည်း ပိတ်နေအောင်ထပ်ထားသည့်အတွက် ကားကြမ်းခင်းကို မမြင်ရဘဲ ခရီးသည်က မြေဆီအိတ်တွေပေါ်က ခါးကိုင်းလျှောက်ရသည်။

ခရီးသည်တင်ကားဆိုသော်လည်း ကုန်တွေကို တနင့်တပိုးကြီးတင်ထားတာ
ခြေချစရာပင် မရှိ။ ကိုယ့်ခုံနေရာ ကိုယ် ထိုင်လိုက်တော့ ခြေထောက် သွင်းမရ။
အိတ်တွေက ခံနေတော့ ခူးနှစ်လုံးထောင်ထားရသလိုဖြစ်နေသည်။ ပိုဆိုးတာက
ပစ္စည်းထားစရာ နေရာမရှိခြင်းပင်။ ထိုင်ခုံပေါ်မှာ တင်ပျဉ်ခွေလိုက်ရတော့မည့်ပုံ။

ကျွန်မက ဖြစ်နိုင်လျှင် ခြေချစရာနေရာလေးလောက်တော့ လုပ်ပေးဖို့
ပြောတော့မှ စပယ်ယာကောင်လေးက ခြေနှစ်ချောင်းချသာရုံ ခုံတစ်ခြမ်းစာ
အိတ်တစ်လုံး ဖယ်ပေးသည်။ ခရီးဆောင်အိတ်နှင့် လက်ဆွဲခြင်းကို ကျွန်မ
ဘေးက အလယ်အကြောင်းမှာ မောက်နေသည့် မြေဆီအိတ်ထပ်ကြီးပေါ်
တင်ရသည်။ ကျွန်မနှင့် သမီးအတွက် ထိုင်ခုံနှစ်ခုစာ ဖြတ်ထားတာမို့ ကိုယ့်
ခုံနေရာမှာပဲ ပစ္စည်းတချို့တင်ရသည်။ ကျွန်မခင်ပွန်းသည်ကတော့ သူ
ခန္ဓာကိုယ်နှင့် သူ့နေရာ စရွေးစွပ်ထားသလို ဖြစ်နေသည်။ ခရီးသည်တွေ
ကတော့ ညည်းရုံသာ ညည်းနိုင်ကြ၏။

“မင်းတို့ဟာက လူထိုင်စရာ ခြေချစရာ နေရာလေးတော့ ချမ်းသာ
ပေးဦးမှပေါ့။ အိတ်တွေ ဒီလောက် တရကြမ်းကြီးတင်ထားတော့ ငတို့က
ဘယ့်နှယ်လုပ်ထိုင်ရမတုံး။ ပိုက်ဆံကျတော့ အပြည့်ယူတယ်။ နေကုန်ခရီး
သွားရမယ့်ဟာ။ မင်းတို့ ကိုယ်ကျိုးချည်း မကြည့်နဲ့။”

ကျွန်မတို့သားအမိနှင့် ဘေးတိုက်ခုံက ခပ်စွာစွာ အဒေါ်ကြီး
နှစ်ယောက်ကတော့ စပယ်ယာကောင်လေးကို ဖိပြီး မာန်မဲနေသည်။
ကောင်လေးကလည်း ပြန်အော်သည်။ သူတို့ကပဲ တရားသလိုလို။

“နတ်မောက်ကားက သည်လိုပဲ။ သည်လို ထိုင်လိုက်ရမှာပဲ
ကြီးတော်ရေ”

“လိုက်နိုင်ပေါင်ကွယ်၊ ငတို့က လေးငါးရက်ကတည်းက ပိုက်ဆံပေး
လက်မှတ်ဖြတ်ထားတာ၊ လက်မှတ်ဖြတ်တုန်းက အိတ်တွေ ပါမှာလို့ မင်းတို့
ပြောပါလား။”

အညာသူကြီးတွေပီပီ ပြောစရာရှိတာတော့ အကြွေးချန်ချင်ပုံမရ။ ရင်ထဲရှိတာ ပြောလိုက်မဟဲ့ ဆိုသည့်ပုံနှင့် ဟောဟောခိုင်းခိုင်းကြီးတွေ ပြောနေတာကို နားထောင်ရင်း ကျွန်မ ပြုံးမိရသည်။ ကောင်လေးကလည်း မျက်နှာကြီး စုပုပ်ထားကာ တာတွတ်တွတ် ပြောနေသည်။

“လက်မှတ်ဖြတ်ထားလို့ သည်ကားပေါ် လိုက်ရတာပေါ့ဗျ။ ကျုပ်တို့က ခရီးသည်ကိုချည်း အားကိုးလို့ မရဘူး။ ကုန်ကို အားကိုးရတာ”

“ဒါဆိုရင် ကုန်ကားလို့ ရေးပေါ့ကွဲ့။”

စပယ်ယာကောင်လေး စကားကို ဖြုန်းခနဲ ကျွန်မ နားမလည်မိ။ ခရီးသည်တင်ကားက ဘယ်နှယ်ကြောင့် ကုန်ကို အားကိုးရပါလိမ့်။ ကြီးတော်တွေက ကုန်ကားလို့ရေးထားပါလားတဲ့။ ဒါလည်း ဟုတ်သလိုလို။ ကိုယ့်အကြောင်းနဲ့ ကိုယ်ချည်းပါလား။ ကားထွက်စက ကားပေါ်မှာ တကယ်ပင် ခရီးသည် ခုံပြည့်ပါမလာတာ ကျွန်မ သတိထားမိသည်။ မကွေး နတ်မောက်ဘက်ကို အသွားအလာနည်းကြလို့လား။ ခရီးသည်များ၏ ပူညံပူညံ အသံ ဗလံတွေကြားကပင် မှန်လုံကားကြီး ကျွဲဆည်ကန် ကားကြီးကွင်းထဲက အိခနဲ လှံမ့်ထွက်ခဲ့တော့သည်။ ခြောက်နာရီထိုးပြီ။

J

နွေဆိုသော်လည်း မှန်ပြတင်းဝမှ တိုးဝင်လာသော မနက်စောစော လေကြောင့် အေးခနဲ စိမ့်ခနဲ ဖြစ်သွားရသည်။ ကားမှန်ပြတင်းက ခွတ်ဝင်လာသော လေအေးဒဏ်ကို သမီးကလေး ခံနိုင်မှာ မဟုတ်။ ကားပြတင်းမှန်ကို ချဖို့ ပြင်ရသည်။ ကားမှန်ချဖို့ စိတ်ကူးပြီးခါမှ သည်မှန်ပြတင်းကို ကျွန်မတို့ ထိုင်ခုံနေရာက တစ်ဝက်သာ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း သတိထားမိလိုက်သည်။ ပြတင်းမှန်ချပ်က ရှေ့ခုံနှင့် နောက်ခုံကို ခွထားသလို ဖြစ်နေတော့ ကျွန်မတို့ နောက်ခုံက ခရီးသည်တွေ ကားမှန်ချပ်ချဖို့ သဘောတူညီနိုင်ပါ့မလား။

သည်ပြတင်းမှန်ချပ်နှင့်ဆိုင်သော လူနှစ်ယောက်စလုံး သဘောတူပါမှ မှန်
ချလို့ရမှာမဟုတ်လား။ တစ်ဖက်ကို သဘောထား တီးခေါက်ကြည့်ရသည်။

“ကလေး သိပ်အေးနေမှာစိုးလို့ တံခါးလေး ပိတ်ထားချင်လို့
ရမလားရှင်”

ကျွန်မတို့ နောက်ခုံက ခပ်ရွယ်ရွယ်ဖနီးမောင်နှံက ခပ်ဆိုင်းဆိုင်း
သဘောတူကာ မှန်တံခါးကို ကျချပေးကြပါ၏။ ကျေးဇူးတင်စကား လှည့်
ပြောရင်း ကျွန်မ ပြုံးပြရပါသည်။ သမီးကတော့ သည်ကားပေါ် ဘယ်လိုက
ဘယ်လိုရောက်နေရတာလဲ တွေးချင် တွေးလိမ့်မည်။ ကားလမ်းဘေးက
မြင်ကွင်းတွေကို လိုက်ကြည့်ရင်း ပျော်နေလို့ တော်ပါသေးရဲ့။ နွေရာသီ
အခင်းမှာ ရွက်နုသစ်များဖြင့် စိမ်းစိုလန်းဆန်းနေသော သစ်ပင်ကြီးတွေ
ကားလမ်းဘေး ဝဲ ယာမှာ တစ်လျှောက်လုံး တွေ့နေရသည်။ ကြိုးကြား
ကြိုးကြားဆိုသလို စိန်ပန်းပွင့် နီနီရဲရဲကလေးတွေကိုလည်း အစိမ်းတွေ
ကြားမှာ ရိပ်ခနဲ ရိပ်ခနဲ မြင်ရသည်။ နေ့စဉ် မြင်နေကျ မြင်ကွင်းကျဉ်းကျဉ်း
ထဲက အလှမဟုတ်ဘဲ ကျယ်လွင့်သော မြင်ကွင်းကျယ်ကြီးထဲ တိုးဝင်
ဖြတ်သန်းနေရတာကိုက ခရီးသွားခြင်း၏ အရသာတစ်မျိုးလို့ ကျွန်မ
ထင်ပါသည်။

ခရီးသွားခြင်းသည် စိတ်နှင့် ကိုယ် နှစ်ပါးစလုံးကို အာရုံ အပြောင်း
အလဲလည်း ဖြစ်စေသည်။ အတွေ့အကြုံသစ်၊ အသွင်အပြင်သစ်တွေ
ရစေသည်။ ရှေ့သစ်မြေသစ်ကိုလည်း ထိတွေ့ခွင့်ရသည်။ လူ့ဘဝ အရောင်
အမျိုးမျိုးကို မြင်ခွင့်ရသည်။ မိတ်သစ် ဆွေသစ် တိုးရသည်။ အိမ်တွင်း
အောင်းနေရတတ်သော ကျွန်မတို့လို အိမ်ထောင်ရှင်ပျားအတွက် ခရီးစဉ်
ထွက်ခြင်းကိုပင် ဒုလ္လဘတရားဟု ကျွန်မကတော့ ခံယူမိပါ၏။

ကျွန်မ မြင်ရာကျရာ အတွေးကောင်းနေတုန်းမှာပင် သမီး အိမ်ပြန်
သွားခဲ့ပြီ။ ကျောက်ဆည်မြို့ကိုဖြတ်တော့ ဇနန့်နာရီလုံးပြီးပြီ။ ခရီးသည်တွေ

မနက်ခင်းစာ လက်ဖက်ရည်သောက်ဖို့ ကုမဲမှာ ကား ရပ်ပေးသည်။ သမီးလည်း နိုးလာသည်။

“ကော်ဖီလေး ဘာလေး သောက်ရအောင်”

ခါးကို တစ်ဆစ်ချိုးကာ မြေဆီအိတ်တွေ ထပ်ခင်းထားသော အူကြောင်းလမ်းက ဆင်းဖို့ တက်ဖို့ စဉ်းစားရသည်။ မန္တလေးမှဝယ်လာသော ဆီထမင်းနှင့် ပဲထပ်တစ်ရာကို ကုမဲရောက်မှ အထုပ်ဖြေကာ စားဖြစ်ကြသည်။ ကုမဲမှာ ထိုင်ဝမ်ပြောင်းဖူးပြုတ်သည်တွေ အများသား။ ခရီးသည်တချို့ကတော့ ပြောင်းဖူးကြီးတွေကို အားရပါးရ စားနေကြ၏။ ရောင်းသူကများပြီး စားသူက နည်းသည်။ နာရီဝက်လောက် နားပြီးတော့ ကားပြန်ထွက်လာသည်။

ကုမဲကကျော်တော့ ဝမ်းတွင်းမြို့။ မြို့အဝင်ကတည်းက ဝမ်းတွင်းစက်ရုံထွက် လုံချည်ကြော်ငြာ ပိုစတာကြီးတွေက တခမ်းတနား ဆီးကြိုနေကြသည်။ ‘လက်ခတ်သံ ညံ့မစဲ ပွဲတော်နီးပြန်’ဆိုသည့် တေးသံရှင် ရီရီခင်၏ ‘မလေးလက်ခတ်သံ’ သီချင်းကလေးကိုပင် ဖျတ်ခနဲ သတိရလိုက်မိသည်။ ရက်ကန်းမြို့ ဝမ်းတွင်းကို ဟောပြောပွဲဖိတ်ကြားစဉ်က ကျွန်မဟောပြောခဲ့ဖူးတာကိုလည်း သတိရလိုက်မိ၏။

ဝမ်းတွင်းမြို့ကို ကျော်ပြန်တော့ မိတ္ထီလာမြို့ကိုရောက်ဖို့ သိပ်မဝေးတော့ပါ။ မိတ္ထီလာမြို့အဝင်က ကုက္ကိုပင်တန်းကြီးကိုတော့ ကျွန်မ အလွတ်ရနေပြီ။ ကျွန်မ ငယ်ငယ်က မိတ္ထီလာမြို့ရှိ ဆွေမျိုးများထံ မကြာခဏ ရောက်လာရလေ့ရှိသည်။ ကျွန်မ ဖခင်၏ နှမ ဒေါ်ဒေါ်ရီစဉ်အခါတုန်းက တစ်နှစ် တစ်ခေါက် ဆိုသလို ရောက်ရတတ်ပါသည်။ ဒေါ်ဒေါ်ဆုံးပြီး နောက်တော့ ကျွန်မလည်း သိပ်မရောက်ဖြစ်တော့ပါ။

မိတ္ထီလာမြို့မှာတော့ လမ်းစီး ခရီးသည်တော်တော်များများ ကားပေါ်တက်လာကြတာ သတိထားမိပါသည်။ ကျွန်မနှင့် ဘေးတိုက်ခုံ၏ နောက်

ခုံလွတ်နှစ်ခုမှာ အိန္ဒိယနွယ်ဖွား မိန်းမသားနှစ်ဦး ဝင်ထိုင်ကြသည်။ လက်ထဲမှာ ပွေ့ထားသည့် ကလေးလေးက သမီးထက်ပင် ငယ်ဦးမည်။ ကာခြယ်တွေ ဆိုးထားသော မျက်လုံးကလေးတွေက ချစ်စရာကောင်းလှ၏။ သမီးကို မြင်လိုက်တော့ ခစ်ခနဲ ရယ်လေသည်။ သမီးကလည်း သူ့အရွယ် ကလေးလေးကို မြင်တော့ “မေမေ ကေးရေး (ကလေးလေး)” ဟုဆိုကာ ကျွန်မကို ပြနေသေးတော့။ ကလေးနှစ်ယောက်၏ ချစ်စရာကောင်းသော အတုံ့အပြန်ကို ကြည့်ရင်း ကျွန်မ ချမ်းမြေ့ရပါ၏။

“ဖယ် ဖယ် သည်ခုံက ကျုပ်ခုံရယ်”

ကလေးနှစ်ယောက်ကို စိတ်ဝင်စားနေမိသော ကျွန်မအာရုံတွေ လွင့်စဉ်သွားသည်။ အော်သံက သူ့ပစ္စည်းကို မတရားလုယူထားပုံမျိုး မာရေကျောရေ နိုင်လှ၏။ အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်ခမျာ ထိုင်ခါရှိသေး ရုတ်တရက် ပေါ်လာသော လူတစ်ယောက်က ထလာကာ ဇွတ်ဖယ်ခိုင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ကလေးတစ်ဖက်နှင့် အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်မှာ ခုံပေါ်က ရုတ်တရက် ဖယ်ပေးဖို့ မလွယ်။ အိတ်တွေကြားမှာ ညပ်နေတာ မဟုတ်လား။ ဖယ်ခိုင်းသူ ကလည်း ဇွတ်သာ ဖယ်ခိုင်းနေတော့သည်။

“ကျွန်မတို့ကို သည်ခုံထိုင်လို့ရတယ်ဆို၊ ဒီမှာ သည်လူကြီးက သူ့ခုံလို့ ပြောနေတယ် ရှင်းပေးဦး”

ကုလားမလေးတစ်ယောက်က အော်လိုက်တော့ ကားစပယ်ယာ ကောင်လေး ရောက်လာသည်။ ကောင်လေးက လက်ထဲမှာ ကလစ်ဘုတ်နှင့် တွဲကိုင်ထားသော ထိုင်ခုံနံပါတ်ဖယားကို တစ်ချက်ငုံကြည့်သည်။ ခုံနံပါတ်တွေကိုလည်း ကြည့်သည်။ ဒေါသထွက်နေသည့် လူကြီးက ဟုတ်လို့ ကတော့ ကုပ်ဆွဲ ထုတ်လိုက်မဟုတ်သည့်ပုံနှင့် မျက်နှာကြီး တင်းထားသည်။

“ခင်ဗျားလက်ထဲက လက်မှတ် ပြစမ်းပါဦး”

လူကြီးက လက်မှတ်ထုတ်ပြတော့ စပယ်ယာက

“ဟာ ခင်ဗျားခုံက ရှေ့ခုံလေ၊ ဆယ်ငါး။ ဆယ်ငါးမှာထိုင်နေတဲ့ လူတွေ ဖယ်ကြဗျို့။” ခင်ဗျားတို့ ဝင်ထိုင်နေတော့ ရှုပ်ကုန်ပြီ။ ဒါက ဆယ်ကိုး နှစ်ဆယ်၊ ကဲ ခင်ဗျား ရှေ့ကြွ၊ ခင်ဗျားတို့နှစ်ယောက်ကလည်း သည်မှာပဲ ထိုင်”

လူကြီးက သူမှန်တယ်ထင်တုန်းက မျက်နှာကြောတင်းသလောက် မှားတယ်ဆိုတော့လည်း ရှက်ကိုးရှက်ကန်းဖြင့် ရှေ့ခုံကို ပြောင်းထိုင်သည်။ သည်တော့မှ အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်ခမျာ အိတ်တွေပေါ် ခဏတက်နေကြ ရာက လျှာထိုးဆင်းကာ ထိုင်ကြရလေသည်။ ဒါပေမဲ့ မိန်းမသားသဘာဝ ဗျစ်တောက် ဗျစ်တောက် လုပ်ဖြစ်အောင် လုပ်လိုက်သေး၏။

“ကိုယ့်ထိုင်ခုံနဲ့ပါတ်တောင် ကိုယ် မသိဘူး၊ သူ့တောင် ဓာပြန် သင်ပေးရဦးမယ့်ပုံပဲ”

ကလေးအမေဖြစ်ဟန်တူသော အမျိုးသမီးက ထိုင်ခုံနှင့် အိတ်ပေါ် တစ်လှည့်စီ ကူးလိုက်ရတာကိုပဲ မောပန်းသွားဟန်ဖြင့် မကြားတကြား ပြောနေခြင်း ဖြစ်၏။ ရုတ်တရက် ရောက်လာကာ ဒေါသတကြီး ဆော်လိုက် သည့် လူကြီးသည် ကားရှေ့ပိုင်း မြေဆီအိတ်ပုံပေါ်မှာ တစ်ယောက်တည်း ချောင်ချောင်ချိုချိုထိုင်လိုက်လာခဲ့တာ မန္တလေးမှ မိတ္ထီလာရောက်သည်အထိ။ မိတ္ထီလာရောက်ခါမှ မိန်းမသားနှစ်ယောက် တက်လာပြီး ထိုင်လိုက်တော့ သူ့ခုံနေရာကို ဝင်ထိုင်လေခြင်းဆိုသည့် သဘောဆိုးဖြင့် ဇွတ်ခနဲထကာ အော်ထုတ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ပိုက်ဆံပေးထားရသည့်ခုံဆိုတော့ အုတိုစိတ် ကလေး ဝင်လာပုံရပါ၏။ ဒါသည်လည်း လူရောင်ခုံတွေကြားက အရောင် တစ်မျိုးပဲ မဟုတ်လား။

“ကျုပ်တို့က ခုံမရမှာစိုးလို့ မန်းလေးကို တယ်လီဖုန်းဆက်ပြီး လက်မှတ် ဖြတ်ထားတာ။ ခုံမှ မထိုင်ရရင် ပိုက်ဆံ ပြန်လျှော်ပေး။ ဘယ်နှယ်တော်”

ကားနောက်ပိုင်းမှာလည်း သူပြဿနာနှင့်သူ။ ထိုင်ခုံတစ်နေရာစာ
အတွက် ငြင်းကြခုန်ကြ အော်ကြဟစ်ကြ အသံတွေ ညံနေတော့၏။
မိတ္ထီလာက ထွက်လာတော့ ခရီးသည်တွေ ခုံပြည့်ပါလာပြီ။ ခုံပြည့်ရုံမက
အလယ်အူကြောင်းမှာ ထပ်ထားသည့် အိတ်တွေပေါ် သည်အတိုင်း ဆောင့်
ကြောင့်ထိုင် လိုက်လာကြသူတွေလည်း မနည်းလှ။

မိတ္ထီလာကန်ဆောင်းကို မြှောင်၍ ကားဖြတ်မောင်းတော့ စည်းတပျက်
အမတ်ကြီးခေါ် ဝန်ဇင်းမင်းရာဇာကို ကျွန်မ သတိရလိုက်မိ၏။ သမိုင်းထဲက
မိတ္ထီလာကန်ပေါင်ပေါ်က မိန်းမရုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဖြေရှင်းပေးခဲ့သော စာတို
ညိုဇာတ်ကို ကျွန်မတို့ မူလတန်းကျောင်းသူဘဝက သင်ကြားခဲ့ရသည်။
ရေဒီယိုမှအသံလွှင့်နေကျ 'ဖိုးရာဇာဟာ တကယ်တော့ လယ်သမားလေးပါဗျ။
သူ တကယ်လိုက်စားခဲ့တာက လုံ့လနဲ့ ပညာကိုသာ' ဆိုသည့် သီချင်းကလေး
ကိုလည်း ကျွန်မ ခွဲနေမိသည်။ စာစိတ်ပေစိတ်ကလေးကြောင့် ထင်ပါ၏။
ခရီးနှင့် မြင်ကွင်း ဆက်ရာ စပ်ရာ အောက်မေ့ကျင့်ကလေး ကျွန်မ ရနေပြီ။

မိတ္ထီလာက ပျော်သွယ်အထွက် လမ်းမှာလည်း ပင်သက်ရင့်လှသည့်
ကုက္ကိုပင်ကြီးတွေကို အတန်းလိုက်တွေ့ရပြန်သည်။ မိတ္ထီလာက ကျော်လွန်
လာသည့် သည်ဘက်ခရီးလမ်းကို ယခုတစ်ကြိမ်သာ ကျွန်မ ရောက်ဖူးခြင်းမို့
လမ်းဘေးမြင်ကွင်းတွေကို စိတ်ဝင်တစားကြည့်မိ၏။ ပျော်ဘွယ်မြို့ကို
ဝင်တော့ နေကြီး စူးစူး ပူနေသည့် နေ့လယ် ဆယ့်တစ်နာရီ ရှိပြီ။

"ကဲ ခရီးသည်အားလုံး သည်မှာ နာရီဝက်လောက် နားမယ်နော်"
နာရီဝက်လောက် နားမယ်ဆိုတော့ ကျွန်မတို့လည်း ကား
အောက်ကို ခြေညောင်း လက်ဆန့်ဆိုသလို ဆင်းကြပြန်သည်။ သည်နေရာ
ကတော့ မကွေး၊ မန္တလေး၊ ပျဉ်းမနားမှန်လုံကားတွေ တစ်အောင့်တစ်နား
နားလေ့ရှိကြသည့် လမ်းဆုံနေရာမို့ ခဏနားခြင်းသာဖြစ်၍ ထမင်းစား
နားခြင်း ဟုတ်ဟန်မတူပါ။

“ထမင်းက ရှေ့နားက ရနောင်မှာစားမယ်။ ဒီမှာ လက်ဖက်ရည် ကလေး မုန့်ကလေး စားချင်စားကြပေါ့။ သံဃာတော်များကတော့ ဆွမ်း မိအောင် သည်မှာ ဘုဉ်းပေးနိုင်ပါတယ်ဘုရား”

ကျွန်မတို့လည်း မဆာကြသေးပါ။ ရနောင်ဆိုတော့ ကျွန်မ ဝိတ်ဝင်တစားဖြစ်သွားမိသည်။ မန္တလေး ရတနာပုံမိခေတ် နန်းတွင်းမှာ အထင်ကရ ရှိခဲ့သော မြောက်ဒဝယ်ဗိုလ် ရနောင်မြို့စား မောင်မောင်တုတ် အပိုင်စားရာ ရနောင်ရွာ ဟုတ် မဟုတ် ဆိုတာ သည်ရွာကိုရောက်မှ မေးကြည့်ရဦးမည်။ သီပေါဘုရင်လက်ထက်က ရနောင်မောင်မောင်တုတ် ဆိုတာ အတော်ကလေး နေရာရခဲ့သူ မဟုတ်လား။ နောက်တော့လည်း သီပေါဘုရင်၏ အကျဉ်းသား ဖြစ်ရရှာလေသည်။ ကြေးတိုက်ထဲမှာပင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အဆုံးစီရင်သွားသည်ဆို၏။ တရားကျစရာ။

“ငုံးဥပြုတ် ရမယ် ငုံးဥပြုတ်”
“အချဉ်ပေါင်းရမယ် အချဉ်ပေါင်း”
“ပေါက်စိရမယ် ပေါက်စိ ပေါက်စိ”

ကားဂိတ်ချေးသည်ကလေးတွေဆီက အသံကျယ်စူးစူးကို ကြားနေ ရသည်။ နေပူကြီးထဲမှာ ကားတွေကို ပတ်ချာလှည့် ရောင်းကြရရှာသူ ကလေးတွေ။ ပေါက်စိသည်ကတော့ လက်တွန်းလှည်းနှင့်ဖြစ်သည်။ သရက် ကင်တွေ ရဲနေအောင်ထည့်ထားသော အချဉ်ပေါင်းသည်တွေကတော့ ရောင်း အကောင်းဆုံး။ ကွမ်းယာဆိုင်နှင့် တွဲဖွင့်ထားသော မုန့်ဆိုင်ရှေ့က ဝါး ကုလားထိုင်မှာ ကျွန်မတို့သားအမိထိုင်ရင်း ခရီးသည်ရောင်စုံကိုသာ ငေးမော ကြည့်နေမိပါသည်။ ကားက ရပ်ထားတော့ ကားထဲမှာ အပူငွေ့တွေ လှောင်နေသော်လည်း မဆင်းကြသူတွေလည်း ရှိ၏။

ခဏနေတော့ မုန့်လုံကားကြီးတစ်စီး ထိုးဆိုက်လာသည်။ မကွေး နတ်မောက် ပျဉ်းမနား ခရီးသည်တင်ကားကြီး။ သည်ကားပေါ်မှာလည်း

ကုန်တွေရော-လူတွေရော တင်းကြမ်း။ ကားခေါင်မိုးပေါ်မှာပင် လူတွေ
 မောက်လျှံနေလေသည်။ ထော်လာဂျီလေးတွေကလည်း သည်လမ်းခရီးမှာ
 တော်တော်များပုံရ၏။ တဂျွန်းဂျွန်း တဂျိုင်းဂျိုင်း လမ်းပေါ်မှာ ရက်ကန်း
 ရှယ်သလို ပြေးလွှားနေကြသည်။ ပျော်ဘွယ်မြို့ကလေးသည်ပင် ခရီးသွား
 နေသော မြို့ကလေးနှင့် တူသည်။

“အစ်မ ပေါင်မုန့်ခြောက်၁ယ်ပါဦးလား။ ကျွန်မတို့ ပျော်ဘွယ်က
 ပေါင်မုန့်ခြောက် ကောင်းတယ်”

ပေါင်မုန့်ခြောက်ဆိုတာ ကျွန်မတို့ မန္တလေးအခေါ် မုန့်ကြွပ်ကို
 ခြောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပျော်ဘွယ်မုန့်ကြွပ်ပေါ့။ ပျော်ဘွယ်မုန့်ကြွပ်၊ ပျော်ဘွယ်
 ပေါင်မုန့်ခြောက်ကလည်း နာမည်ကြီးသည်။ ပျော်ဘွယ်မြို့၏ အမှတ်
 အသားပင် ဖြစ်နေသည့် မုန့်ဖြစ်ပါ၏။ သမီးပင် နာရီဝက်လောက် သူ့နားထဲ
 တစ်ခါ ကြားခဲ့ရသော ကားချေးသည်ကလေးများ၏ အော်သံကို သံယောင်
 ဖြူကာ ဟစ်တတ်နေပါပကော။

“ငုတ်သုတ်ရမယ် ငုတ်သုတ်၊ ပေါက်ချီရမယ် ပေါက်ချီ”

ငုံးဥပြုတ်ကို ငုတ်သုတ်လို့ အသံထွက်သော သမီးကိုကြည့်ကာ
 ကျွန်မ သဘောကျမိရသည်။ ထိုရက်တွေက H₃N₁ ကြောင့် ကျွန်မတို့
 မန္တလေးဘက်မှာ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ်မရှိသေးသော်လည်း ပျော်ဘွယ်
 ဘက်မှာတော့ ကြက်သားကြော်တွေ၊ ငုံးဥပြုတ်တွေ ရောင်းကြ ဝယ်ကြ
 စားကြ သောက်ကြတာများ အားရစရာ။

“ကျွန်မတို့ဘက်က တစ်လလောက် ပိတ်လိုက်တာသိရှိတယ်။
 ဘာရောဂါမှ ဖြစ်တယ် မကြားရပါဘူး။ ဝယ်စားပါဦး အစ်မရဲ့”

ကျွန်မမှာ ချေးသည်ကလေးကို အားပေးချင်သော်လည်း အား
 မပေးဝံ့သေးပါ။ သည်ဘက်နယ်တွေမှာ ဆိတ်တွေ၊ သိုးတွေ ပွေးအား
 ကောင်းကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ကားဂိတ်မှာပင် ဆိတ်သားကြော်

စည်းကြီးတွေ ရောင်းနေကြတာ စားချင့်စဖွယ်။ စားကျက်ကောင်းကောင်း ရှိကြပုံရ၏။

“ကဲ မကွေး နတ်မောက် ခရီးသည်တွေအားလုံး တက်ကြပါ။ ကားထွက်မယ်”

ပျော်ဘွယ်က ကားထွက်လာတော့ ဆယ့်တစ်နာရီခွဲပြီးပြီ။

၃

ပျော်ဘွယ်မှ အနောက်တည့်တည့် နတ်မောက်လမ်းသည် ယခင်ကတည်းက ရှိခဲ့သော်လည်း လမ်းကြမ်းဟု ဆိုသည်။ ပျော်ဘွယ် နတ်မောက် ကားလမ်း ပွင့်တာ သိပ်မကြာသေးပါလို့ ဒရိုင်ဘာက ပြောပြသည်။ ကျွန်မတို့ စီးလာသော အောင်သစ္စာ မှန်လုံကားကြီးတွေပင် ပြေးဆွဲတာ မကြာသေးဟု ဆို၏။

“သည်လမ်းက သည်ဘက်ပိုင်းမှာမှ ကျောက်ချော ခင်းပြီး လမ်းချဲ့လိုက်တာ ဟိုတုန်းကတော့ စစ်သုံးလမ်းဟောင်း ဖောက်ထားခဲ့ တာပေါ့။ ဟိုရွာသည်ရွာက လော်ရီကားကြီးတွေ၊ တစ်နေ့ တစ်စီးလောက် ထွက်တဲ့ ထော်လာဂျီကလေးတွေလောက် ရှိကြတာ၊ အခုလောက်တော့ ဘယ်ခရီးရောက်မလဲ။ ခုတော့ ကားလိုင်းတွေ ဘာတွေ ပွင့်သွားပြီဆိုတော့ နတ်မောက် သွားချင်ရင် အသာလေးပေါ့”

ကျွန်မတို့ရှေ့မှာထိုင်နေသော ခရီးသည်ကြီးတစ်ယောက်က အော်ကျယ် ဟစ်ကျယ် ရှင်းပြနေသည်။ ပျော်ဘွယ်မြို့က ထွက်ပြီဆိုကတည်းက နှစ်ချို့ မန်ကျည်းပင်ကြီးတွေ စတွေ့ရပြီ။ မန်ကျည်းပင်ကြီးတွေက သက်တမ်း တော်တော်ရင့်ပုံရသည်။ တချို့ပင်စည်ကြီးတွေဆိုလျှင် ပုဆိုးနှစ်ပတ်စာ လောက်တောင် ရှိမည်ထင်၏။ မန်ကျည်းရွက်တွေကတော့ ရွက်နုတွေ ထိုးကြပြီ။

‘ပက်တော စံပြကျေးရွာ’

ပျော်ဘွယ်မှ ထွက်လာလာချင်း တွေ့ရသော ရွာဖြစ်ပါသည်။ သည်ဘက်လမ်းတစ်ကြောရှိ ကျေးရွာအမည်ကလေးတွေကို ကျွန်မ သိထားချင်သောကြောင့် မှတ်စုစာအုပ်ကလေးထုတ်ကာ 'ဖက်တောရွာ' ဟု ရေးမှတ်ထားလိုက်သည်။ ကျွန်မ မှတ်စုစာအုပ်ကလေးကို ပြန်မသိမ်းရသေးခင်မှာဘဲ ကားက ဂျန်းခနဲမြည်ကာ ကားလမ်းတစ်ဖက်ကို ဒရွတ်ဆွဲသွားတော့၏။ ခရီးသည်များ၏ အလန့်တကြားအော်သံတွေက ကျီးပြိုကျသလို ဝေါခနဲ ထွက်ကျလာသည်။ သမီးကို ရင်ခွင်ထဲဆွဲပွေ့ကာ ထိုင်ခုံတန်းကို မြဲမြဲဆုပ်ထားရင်း ကျွန်မမှာ ဘုရားကိုသာ တရတော့သည်။ ကားကြီးက ရုတ်တရက် ဆောင့်ချိုးလိုက်သလို ငြိမ်ခနဲ အိကျသွားကာ စက်ရပ်သွားတော့၏။

“ကဲ ခရီးသည်တွေအားလုံး ကားအောက် ခဏဆင်းပေးကြပါ”

ခရီးသည်တွေ ကားအောက်ကို တစ်သုတ်ပြီး တစ်သုတ် ဆင်းကြရသည်။ ကားက စက်ပျက်သွားတာတော့ မဟုတ်။ ဘာဖြစ်မှန်းမသိ။ ကျွန်မကတော့ လိုအပ်မည်ထင်သည့် သောက်ရေသန့်ဘူး၊ ဆေးဝါး၊ မုန့်ထုပ် စသည့် ပစ္စည်းပစ္စယ တိုလီမှတ်စကလေးများကို ခြင်းတစ်လုံးဖြင့် စုထည့်ကာ ဆင်းလာခဲ့သည်။ လက်က နာရီကို ကြည့်လိုက်တော့ ဆယ့်နှစ်နာရီမတ်တင်း။ နေလုံးကြီးက ခေါင်းပေါ်တည့်တည့်မှာ နေရာယူကာ အပူတွေ မှတ်ထုတ်နေသလား မှတ်ရသည်။ ကားလမ်းဘေးက တမာပင်ရိပ်မှာ ကျွန်မတို့ ခိုကြရပြီ။ တမာပင်က ကားလမ်းကုန်းပေါ်မှာရှိသော်လည်း အရိပ်က ချောက်ထဲမှာ ဆိုတော့ ချောက်ထဲဆင်းထိုင်ကြရခြင်း ဖြစ်သည်။ တချို့ကလည်း ကားလမ်းတစ်ဖက်မှာရှိသည့် ကုက္ကိုပင်ကြီးအောက် သွားထိုင်နေကြသည်။

“ကားဘီးပေါက်တာလား”

“မဟုတ်ဘူး ယူဘိုး ကျိုးသွားတာတဲ့။ ပျော်ဘွယ်ကို တစ်ခေါက် ပြန်ပြီး ပစ္စည်းယူ ပြင်ရမယ် ပြောတာပဲ”

“ဪ ဟုတ်လား၊ ဒါဆို တော်တော်ကြာဦးမှာပေါ့”

“အင်း၊ ပစ္စည်းရရင်တော့ မြန်လောက်ပါတယ်။ မရရင်တော့ ညနေ သုံးနာရီ လေးနာရီလောက်ပြီးရင် ကံကောင်းပေါ့”

ကားဆီကိုသွားပြီးစနည်းနာလာသူကို ကျွန်မခင်ပွန်းက ပေးကြည့်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကြီးတော်နှစ်ယောက်...တော့ 'ကားပေါ်ကို ကုန်တွေ နင်းကန် တင်လာလို့ ကျိုးတာ' ဆိုကာ ဗျစ်ကောက် ဗျစ်တောက် လုပ်နေသည်။ ခရီးသည်တွေကတော့ တစ်ယောက်မှ မနက်စာ ထမင်း မစားကြရသေး။ ရနောင်မှာ ထမင်းစားရပ်မည်ဆိုတော့ ထမင်းမစားရသေးသူက များသည်။ နာရီဝက်လောက်ကားနှိုက်ပြီးတော့ ကားဆရာက ပစ္စည်းတချို့နှင့်အတူ သူကောင်လေးနှစ်ယောက်ကို ပျော်ဘွယ်ဘက်သွားမည့် ကားကြိုတစ်စီးပေါ် ထည့်လိုက်သည်။ နေကလည်း ပူသထက် ပူလာသည်။ ကားပျက်သတင်း ကြားလျှင်ကြားခြင်း ဖက်တောရွာက ကလေးဘုခုခရတွေ တစ်ခဲနက် ထွက် လာကာ ကျွန်မတို့ ခရီးသည်တွေကို ထိုင်ကြည့်နေကြသည်။ သမီးကတော့ ကလေးတွေ တစ်ပြိုင်တောင်ကြီးကို မြင်လိုက်ရတော့ 'ကေးရေးဒေ' လို့ အော်သည်။ သမီး နေမှ နေပါခေတော့ အောက်မေ့ကာ ကျွန်မလည်း ဖက်တောကလေးအုပ်ကြီးထဲသွားရေကာ ထိုင်နေရတော့သည်။

နေ့လယ်တစ်ချက်ထိုးခါနီးတော့မှ ပျော်ဘွယ်ဘက်သွားကြသူတွေ ပြန်ရောက်လာကြသည်။ ကားဝပ်ရှောဆရာတွေပါ ပါလာသည်။ ဝပ်ရှော ဆရာတွေကို တင်လာသည့် ဒတ်ဆန်းကားဖြူကလေးက ထမင်းစားလိုသည့် ခရီးသည်များကို ပျော်ဘွယ်မြို့ဘက် ကုသိုလ်ဖြစ် လိုက်ပို့မည်ဆို၏။ သည်တော့လည်း ခရီးသည်တွေ ကားဖြူကလေးထဲ ပြုတ်ကြလေတော့သည်။ တချို့ ခရီးသည်များကလည်း ကိုယ့်ထမင်းချိုင့်နှင့် ကိုယ် ပါလာကြတာမို့ သစ်ပင်ရိပ်ကောင်းကောင်းမှာ ချကာ စားနေကြပြီ။ ကျွန်မတို့ မိသားစု ကတော့ ပျော်ဘွယ်ဘက် ပြန်လိုက်ကာ ထမင်းစားကြရမည်။ ရနောင်ရွာ ကလေးမှာ ထမင်းစားလိုက်မဟဲ့ ဆိုသည့် ကျွန်မဆန္ဒ မပြည့်တော့။

ပျော်ဘွယ်မြို့တစ်နေရာမှာ ထမင်းဆိုင်ကောင်းကောင်း ရှိနိုင်
 သော်လည်း ကျွန်မတို့မှာ ကားဆရာပို့ပေးသော ဆိုင်မှာ စားကြရသည်။
 ဖောဖောက ကားရပ်နားသည့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာပဲဖြစ်သည်။ ထမင်းဆိုင်
 သက်သက်တော့ မဟုတ်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်နှင့် တွဲဖွင့်ထားသည့်ဆိုင်
 ဖြစ်သည်။ ကားဖြူကလေးပိုင်ရှင်၏ ဆိုင်လို့လည်း ဆို၏။ ထမင်းဖြူတစ်ပွဲ
 ငါးကြော်ချက်နှင့် လက်ဖက်သုပ်တစ်ပွဲဆိုသော်လည်း ဆာတော့လည်း
 ကောင်းလှပါ၏။ ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်တည်း စားတာ နှစ်ထောင်နီးပါး
 ရှင်းလိုက်ရတော့ ခေတ်အမီသားပဲလို့သာ တွက်လိုက်ရတော့သည်။
 ဒတ်ဆန်းကားဖြူကလေးက ကျန်ခဲ့သေးသည့် ခရီးသည်တွေကို တစ်ခေါက်
 ပြန်ကဲ့ဖို့ ထွက်သွားပြန်တော့ သည်ကား ပြန်မလာမချင်း ဆိုင်ရှေ့မှာ
 ကျွန်မတို့ ငုတ်တုတ်ထိုင်စောင့်ရသည်။ သည်တစ်ခါတော့ ကားဂိတ်မှာ
 ရောင်းသည့် ဈေးသည်တွေနှင့် ကျွန်မတို့သားအမိ ရင်းနှီးခွင့်ရပြီ။

“ပေါက်ချီရမယ် ပေါက်ချီ၊ ငုတ်သုတ် ငုတ်သုတ်၊ ကျီပေါင်းရမယ်
 ကျီပေါင်း ကျီပေါင်း။”

ဈေးသည်တွေလိုအသံတူပြုကာ မပီကလာပီကလာအော်နေသော
 သမီးကို ကြည့်ကာ သူ ပျော်လို့ တော်ပါသေးရဲ့ အောက်မေ့ရသေးသည်။
 ဈေးသည်တွေက ဖက်တောရွာနားမှာ ကားပျက်နေပတဲ့ ဆိုသည့်သတင်းကို
 ရကြပြီ။ ဖက်တောဘက် ကားကြိုစီးကာ ကားပျက်ခရီးသည်တွေကို ချေး
 လိုက်ရောင်းကြဖို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်နေကြသံကို ကြားရတော့ ကား
 ပျက်ခြင်းကသည်ပင် သူတို့အတွက် အခွင့်အရေးပါကလား တွေးမိရသည်။

“ထမင်းစားရတာ အဆင်မပြေဘူးနော်”

“ခရီးဆိုတာ သည်လိုပေါ့ကွာ၊ ထမင်းရှိတာ ကျေးဇူးတင်ရသေးတယ်”

ကျွန်မကပြောတော့ ခင်ပွန်းသည်က ဖြေပြောပါသည်။ ဟုတ်သားပဲ
 ထမင်းရှိတာ ကျေးဇူးတင်စရာပေါ့။

ဒတ်ဆန်းကားဖြူကလေးက ပထမအခေါက် ခရီးသည်တွေကို
 လာခေါ်တော့ ပွန်းလွဲနစ်နာရီထိုးနေပြီ။ ကျောက်လမ်းပူပူကြီးပေါ်က အမိုး
 အငွေ့တွေကပင် ကျွန်မတို့ကို လာဟပ်နေသည်။ ပူလှိုက်တုတ်ခြင်း။ ကျွန်မ
 သမီးကလေးကို ပိုက်ပွေ့ထားရင်း အပေ့စိုးရိပ်စိတ်ကို သတိရလိုက်မိ၏။
 ပက်တောရွာဘက်ပြန်ရောက်တော့ မှန်လုံးကားကြီးသည်ပင်လျှင် နေပူလယ်
 ခေါင်မှာ မီးထတောက်တော့မလား မှတ်ရသည်။ ကားအောက်ကို ဝင်ကာ
 ပြုပြင်ပေးရာကြည့်သည့် ဝပ်ရှောဆရာတွေရော ဘယ်လောက်တောင် ပူရာကြ
 လေမလဲ။ ခရီးသည်တွေကတော့ သစ်ပင်ရိပ်ကောင်းကောင်းရှိရာမှာ ရှာကာ
 ကြံကာ ခိုလှုံနေကြရသည်။

ညနေ သုံးနာရီလောက် ရောက်တော့ ကျနေနှင့်အတူ သစ်ပင်ရိပ်
 တွေလည်း နေရာရွေ့သွားကြပြီ။ သစ်ရွက်တွေကြားက ကွက်ပြောက်ထိုး
 နေသော ကျနေရှိန်က ပိုပြီး ပူလောင်လာသလို ခံစားရ၏။ ပျော်တွယ်ဘက်မှ
 ရေခဲပုံးကြီးနှင့် ရောက်လာသော ရေသန့်ဘူးသည်လည်း တစ်လုံးမှ မကျန်
 ဆောင် ရောင်းကောင်းလှလေတော့ ကြိုရာကားနှင့် ပျော်တွယ်ဘက် ပြန်လိုက်
 သွားပြီ။ ကျွန်မတို့မှာ ရေသန့်ဘူး သုံးဘူး ထပ်ဝယ်ထားလိုက်သော်လည်း
 သည်ရေ သုံးဘူးကုန်သည်အထိ ကားပြင်ဆင်မပြီးလျှင်တော့ ရေတောင်
 သောက်ရဖို့ လမ်းမမြင်။ စောစောကလေးကတင် ရောက်လာသော
 အချဉ်ပေါင်းသည်လည်း စလုံမောက်မောက်တစ်လုံးကုန်ပြီ။ နေကြာစေ့၊
 မလိုင်လုံး စသည့်အထုပ်တွေ လည်ပင်းသီဆွဲလာသော သရေစာသည်လည်း
 ပြန်သွားခဲ့ပြီ။

ခရီးသည်အပေါင်းလည်း ကား ကောင်းနိုး ကောင်းနိုး ပျော်လင့်
 ချက်ဖြင့် ကားကို မချင့်မရဲကြည့်ကြရင်း တစ်ဖဝါးမှမခွာနိုင်ကြရှာပါ။
 ကားပြင်ဆရာတွေလည်း ကျောက်လမ်းပူပူကြီးပေါ်မှာ ကျောခင်းကာ
 ချွေးအိုင်ထဲ နစ်နေကြရှာ၏။

“ရွာထဲက အိမ်တစ်အိမ်မှာ မင်းတို့သားအမိ သွားနားကြပါလား။
ကလေး အပူရှပ်ပြီး ဖျားမှာ စိုးရတယ်”

ကျွန်မခင်ပွန်းက ပြောတော့ ကျွန်မတို့သားအမိ ကားလမ်း
တောင်ဘက်ရှိ ဖက်တောရွာကလေးထဲ ဝင်ခဲ့ကြသည်။ မန်ကျည်းပင်ကြီးတွေ
ဝိုင်းနေသော ခြေတံရှည်အိမ်ကလေးရှိရာကို ကျွန်မ သွား၍ နားနိုခွင့်တောင်းရ
ပါသည်။ အိမ်ခြံဝိုင်းထဲ ဝင်လိုက်ကတည်းကပင် အေးစိမ့်သော အရသာ
ထူးက ကျွန်မတို့ကို ဆီးကြိုပွေ့ဖက်လိုက်သလို ခံစားလိုက်ရ၏။ သည်နေရာ
မှာတော့ အေးမြခြင်းအတွက် ဓာတ်အား မလို။ သဘာဝတရားကပဲ သဘာဝ
အရသာ ပေးဝေထားလေသည်။

၄

“အိုဗျာ၊ သဘောရှိ လာနားကြစမ်းပါလေ့၊ ကျုပ်တို့က ကားပျက်တာ
မြင်ကတည်းက စိတ်မရှမ်းသာလိုက်တာမှ၊ လာပြု ခေါ်ချင်ပေသိ ခင်ဗျား
တို့က မကြိုက်မှန်းသိ ကြိုက်မှန်းသိနဲ့ပို့ အသာနေရတာ၊ လိုင် လိုင်”

အိမ်ရှင်ဖနီးမောင်နှံက ဖော်ဖော်ရွေရွေ ရှိရာပါသည်။ ကျွန်မတို့
သားအမိကို ခြေတံရှည်အိမ်အောက်မှာ ခင်းထားသော တန်းလျားရှည်ကြီး
တစ်လုံးပေါ် နေရာထိုင်ခင်းပေးရုံမက ရေဆွေးပွဲ၊ လက်ဖက်ပွဲပင် တည်လိုက်
သေး၏။ ခြေတံရှည်အိမ်ကလေးက အောက်ထပ်မှာ ကာရံမထားတော့
ဆားပတ်လည်က ယေတွေ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ဆုတ်နေကြသည်။ မန်ကျည်း
ပင်ကြီးတွေဆီက ယက်ထုတ်လိုက်သည်လေဖို့ အေးလိုက် စက်လိုက်တာ
မပြောပါနဲ့တော့ ဆိုသည့်အထဲက ဖြစ်၏။ ကားလမ်းဘေးက သစ်သစ်
အောက်ထက်စာလျှင် မန်ကျည်းရိပ်ကောင်းကောင်းအောက်က ခြေတံရှည်
အိမ်ကလေးက ပိုကောင်းသည်မဟုတ်လား။ အိမ်ရှင်တွေ့လေသည် မနော
ကောင်းကြပါပေသည်။ သစ်ရိပ် ဝါးရိပ် အိမ်ရိပ်လက် ဆွတ်လက်၏ အချစ်
သော အရိပ်ပါတကား။ ကျွန်မက ခင်ပွန်းသည်ကိုပါ လှမ်းခေါ်လိုက်သည်။

“ရေငွေကြမ်းနဲ့ လက်ဖက်သုပ်စားကြဦး၊ ကိုယ့်တောတော့ ရှိတာ ကျွေးရတာပဲ အားမနာနဲ့၊ နေဦး၊ ခင်ဗျားတို့ ခြေညောင်းလက်ဆန့် လှဲချင် လှဲရအောင် အဲ ဟို ခင်ပေါ် ကျွပ်ရှင်းလိုက်ဦးမယ်”

ကျွန်မတို့က အားနာ တား တားသော်လည်း အိမ်ရှင် ကိုနိုးနိုင်က ဇွတ်ရှင်းသည်။ ဆိတ်လေး ငါးကောင်ရှိနေသည့် ဆိတ်ခြံဘေးက ကွပ်ပျစ် ကြီးကို တဘုန်းဘုန်းနှင့် ရိုက်ခါကာ သင်ဖြူးတွေခင်း၊ ခေါင်းအုံးတွေကို ပုဆိုးကောင်းပတ်ကာ ချပေးလိုက်ကြသေး၏။ သမီးကတော့ ဆိတ်တွေကို မမြင်ဖူးသဖြင့် အထူးအဆန်းဖြစ်နေရာသည်။ ခဏနေတော့ အိမ်ရှင် ကလေး တွေနှင့် အဖွဲ့ကျကာ ဆိတ်ခြံထဲပင် ဆင်းဆော့နေလိုက်သေးတော့၏။ ကျွန်မခင်ပွန်းက ကက်ဆက်တစ်လုံးနှင့် ဖက်တောရွာ သဘာဝတွေကို မေးလေသည်။

“မန်ကျည်းပင်ကြီးတွေ အကြီးကြီးပဲနော် ကောင်းလိုက်တာ”

“ကောင်းတာတော့ ပြောမနေနဲ့တော့၊ ကျုပ်တို့ မမွေးခင် ပဝေသဏီ ကတည်းက အပင်ကြီးတွေ၊ ကျုပ်တို့မိဘများ တစ်သက် အခု ကျုပ်တို့ တစ်သက် သည်မန်ကျည်းပင်နဲ့ ဓားနေရတာဘဲ”

မန်ကျည်းပင်မှာ မန်ကျည်းရွက်နုကလေးတွေက ပုရစ်ဖူး စိနေသည်။ သည်မန်ကျည်းရွက်နုကလေးတွေကို ခူးလိုသူ လာခူးနိုင်သည် ဆို၏။

“ကျုပ်တို့ဆီက မန်ကျည်းရွက်က ခင်ဗျားတို့ မန်းလေးထိ ရောက်တယ်၊ ရန်ကုန်လည်း ရောက်တာပဲ”

“သည်မန်ကျည်းရွက်ကလေးတွေ ကျွန်မတို့ မန္တလေးဘက် ရောက်တယ်ဆိုတော့ လမ်းခရီးမှာ ကြွေမကုန်ဘူးလား။ ကျွန်မဖြင့် မနက် ဈေးက ဝယ်လာပြီး မချက်ဖြစ်ရင် နောက်တစ်နေ့ ရိုးတံ တခြား၊ အရွက် တခြား ဖြစ်တာ များလွန်းလို့”

“ခူးတာ နည်းမကျလို့ နေမှာပေါ့ဗျ၊ ခူးတတ်ရင် ထားချင် သလောက် ထားစမ်း၊ ဒီမှာ ခင်ဗျား ကျုပ် ပြောလိုက်မယ် မန်ကျည်းရွက် ခူးတဲ့နေရာမယ် အရွက်ကို သပ်ခူးရင် မခံဘူး၊ လက်ပူမိရော။ အတက် ကလေးတွေ ဖဲ့ခူးမှ ခံတာ၊ ပြီးရင် ရေစိုပုဆိုးနဲ့ထုပ်ပြီး တောက်လျှောက် ပို့တာပဲ၊ ရေခြောက် သွားလိုက် ပက်လိုက်နဲ့ သယ်ရတာပေါ့၊ ဟိုရောက်လို့ အထုပ်ဖြေလိုက်ရင် လတ်ကော့လို့။ တစ်စက် မညှိုးဘူး”

ကိုစိုးနိုင်က ပြောပြောဆိုဆိုဖြင့် မန်ကျည်းကိုင်းတစ်ကိုင်းကို ထ နှိမ်တဲ့ပြီး အတက်ဖဲ့စနစ်သုံးကာ ခူးပြလိုက်သေး၏။ သူ့ပုံကိုကြည့်ပြီး ကျွန်မ စိတ်ထဲ ခင်မင်သွားမိသည်။ ကိုစိုးနိုင်၏အစ်ကိုတော်သူ ကိုဌေးမောင်ကလည်း မန်ကျည်းတစ်ပင် အသုံးဝင်ပုံတွေအကြောင်း အားရပါးရ ပြောပြပါသေးသည်။

“မန်ကျည်းရွက်ပြီးတော့ မန်ကျည်းသီးနုကလေးတွေ ပေါ်ပြီ ဆိုတာနဲ့ ခူးရောင်းကြတာပဲ၊ မန်ကျည်းသီး နုချိန်ရောက်ရင် ကုန်သည်တွေ လာကြပြီပေါ့။ အသီးကြည့်ပြီး တစ်ပင်လုံး ပုတ်ပြတ်စနစ်နဲ့ အထွက် ခန့်မှန်းပြီး ဝယ်ကြတာပဲ”

မန်ကျည်းသီးဖိုးကချည်း တစ်နှစ်တစ်နှစ် ဝိုင်းထဲရှိသည့် အပင်တွေ သီးသမျှ တစ်သိန်း၊ တစ်သိန်းခွဲ ပြေးမလွတ်ဟု ဆိုသည်။ ငွေကြေးထက် မိမ္မေ့ဖမ္မေ့ကို တန်ဖိုးထားပြောနေမှန်း ကျွန်မ သိပါသည်။ ဖက်တောရွာ ကလေးက တောင်သူလယ်လုပ် ဓားမခုတ်ဘဝတွေ ဆိုသော်လည်း နွားမွေး ကြ၊ ဆိတ်မွေးကြ တစ်ဖက်တစ်လမ်း ဝင်ငွေရှာကြသည်။ တောင်သူလုပ်ငန်း နားချိန်တွေမှာ ပန်းရန်လုပ်ငန်း ဝင်သူက ဝင်၊ လက်သမားလိုက်သူက လိုက် ကြသေးသည်။ စင်ကြယ်သော ဝင်ငွေဖြင့် ဝမ်းကျောင်းကြရှာသူတွေ။

“ဒါနဲ့ ခင်ဗျားတို့က နတ်မောက်သွားမှာဆိုတော့ အမျိုးရှိလို့လား”

“ကျွန်တော်တို့က စာရေးဆရာတွေပါ၊ ကနေ့ည နတ်မောက်မှာ စာပေဟောပြောပွဲ ဟောရမှာလေ။ ကားပျက်တော့ မမိလောက်တော့ပါဘူး”

“အေးအေးသာနေ၊ နတ်ရထားနဲ့ခေါ်လို့တောင် မမိဘူး။ ခရီးက
ပေးသေးပေါ့၊ ဪ ဪ ခင်ဗျားတို့က စာဟောဆရာတွေပေါ့”

“ဟုတ်ပေဗျာ၊ ကျွန်တော်တို့က စာဟောဆရာတွေပါ၊ ရေးလည်း
ရေး ဟောလည်း ဟောပေါ့၊ အခုတောင် ကိုစိုးနိုင်တို့အိမ်လာပြီး ပြောဟော
စားနေတာပဲ”

ကျွန်မခင်ပွန်းက အရွှန်း ဖောက်လိုက်တော့ အိမ်ရှင်တွေက
ရယ်ကြသည်။ ခဏအတွင်းမှာပင် ကျွန်မတို့အချင်းချင်း ခင်မင်ရင်းနှီးသွား
တော့သည်။ တောသူတောင်သားများ၏ မေတ္တာကား ပကတိ ဖြူစင် ရိုးသား
လှပါသည်။

“ကိုင်း ခင်ဗျားတို့လည်း တစ်မနက်စာလုံး ကားစီးလာရတာ
ညောင်းမှာပေါ့၊ ကွပ်ပျစ်ပေါ် သွားလဲ့ချည်ကြ၊ တစ်ရေးတစ်မောအိပ်ကြ၊
ကားက မပြီးသေးပါဘူးဗျ။ အိပ်ရာကနိုးရင် ရေချိုး၊ ထမင်းလည်း ချက်နေပြီ၊
ညစာပါ စားသွားကြ”

“ဟာ မလုပ်ပါနဲ့ဗျာ၊ နားရ ခိုရတာကို ကျေးဇူးတင်လှပါပြီ။ ရေချိုး
ထမင်းစားတော့ သည်းခံကြပါ၊ ကားလည်း ပြီးတော့မှာပါ”

“ဒီမှာ ခင်ဗျား ကျုပ်ပြောလိုက်မယ်၊ ကျုပ်တို့က အိမ်လာလည်
လှည့်ပါ ဆိုလို့ ခင်ဗျားတို့ မလာနိုင်ကြပါဘူး၊ မှန်တာပြောတာ။ ကျုပ်တို့
ကလည်း လမ်းမှာတွေ့လို့တောင် ခင်ဗျားတို့ကို သိတာမူတ်ဘူး။ တစ်ယောက်နဲ့
တစ်ယောက် ရှေးက ဘဝရေစက်ရှိလို့ ဆုံကြရတာ သည်လိုမှ ထမင်းမကျွေး
ရရင် ဘယ်ကုသိုလ်ရလိမ့်မတုံး”

ကျွန်မတို့ ကွပ်ပျစ်ပေါ်လဲ့နေတုန်းမှာပဲ ကိုစိုးနိုင်က ရေပုံးနှစ်ပုံး
ထ ဆွဲကာ စဉ့်အိုးထဲ ရေတွေ ထမ်းထည့်လေတော့သည်။ လေးနာရီတောင်
ခွဲသွားပြီ။ ကျွန်မတို့ ဟောရမည့် နတ်မောက်မြို့ စာဟောပြောပွဲလည်း
သည်ည ကျင်းပဖြစ်စရာ မမြင်တော့။ စိတ်ကိုသာ တုံးတုံးချလိုက်ရပြီ။

နာရီဝက်လောက် ခြေဆန့်လက်ဆန့် နားကြပြီးတော့ ကျွန်မတို့ မိသားစု ရေချိုးကြသည်။ အေးလိုက်သည့် ဖက်တောတွင်းရေ။ ပူလောင်နေခဲ့သမျှ အေးမြ လန်းဆန်းသွားရသည်။ ကျွန်မတို့ ရေချိုးနေတုန်းမှာပဲ ကိုစိုးနိုင်က မန်ကျည်းပင်ကြီးတစ်ပင်ပေါ် လွှားခနဲ လွှားခနဲ တက်နေပြီ။ လမ်းပေါ်က ကားကြီးကတော့ တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်သေး။ ကားပြင်နေကြသူတွေခမျာ အတော် ကြိုးစားပမ်းစား လုပ်နေကြရရှာသည်။ နေကလေးညိုသွားတော့ ခရီးသည်တွေ ကားဘေးမှာ စုကြပ်နေပြီ။ ကိုယ့်အစုကလေးတွေနဲ့ကိုယ် ဟိုတစ်စု သည်တစ်စု။

“ကဲ ဟောသည်မှာ မန်ကျည်းရွက်လက်ဆောင်၊ ရေစိုဝတ် ကလေးနဲ့ ထုပ်သွား၊ ခင်ဗျားတို့ နတ်မောက်က ပြန်လို့ မန်းလေးရောက်တဲ့ အထိ ခံတယ်။ ကျုပ်တို့ တောတော့ ဒါပဲ ပေးစရာရှိတာပဲ”

သည်စကားကြားရတော့ ကျွန်မ ဝမ်းနည်းသွားမိရသည်။ မန်ကျည်းရွက်နု လက်ဆောင်တဲ့လား။ ကိုယ့်တောရှိတာ ပေးရတာတဲ့လား။ မွန်မြတ် လှပသော လက်ဆောင်ပါတကား။

ကိုစိုးနိုင်က မန်ကျည်းရွက်တွေ တစ်ထုပ်ကြီး လက်ဆောင်ပေးနေ စဉ်မှာ ကိုစိုးနိုင်၏ ဇနီး မနီနီဝင်းက ထမင်းပွဲကြီး ပြင်ပါလေတော့သည်။ မန်ကျည်းရွက်နှင့် ငါးခြောက်ချက်၊ ကြက်ဥမွှေကြော်၊ လက်ဖက်သုပ်။ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းစကားနှင့် ပြောရလျှင် ကျွန်မအတွက်တော့ မမေ့နိုင်သော ထမင်းတစ်နပ်ဖြစ်ရပါသည်။ ကျေးဇူးကြီးလှပါပေ။

ခရီးလမ်းပန်း အဆင်မပြေ မချောမသာသဖြင့် စိတ်ညစ်ညူးမိရ သော်လည်း နွေးထွေးလှိုက်လှဲသော ဖက်တောရွာကလေးမှာ တစ်နေ့ခိုခွင့် ရသည့်အတွက်တော့ စိတ်ချမ်းမြေ့ရပါ၏။ ကားပေါ်မှာ တစ်လမ်းလုံးလိုလို လူ့စိတ်သဘော၊ လူ့စိတ်မနောတွေကို မြင်ခဲ့ရပြီ။ အရောင်စုံ အသွေးစုံ။ အခုလည်း ရိုးသားဖြူစင်လှစွာသော ကျေးတောနေ တောသူတောင်သားများ၏

စိတ်စေတနာကို မြင်ခွင့်ရပြန်သည်။ သည်ခလေ့၊ သည်စရိုက်၊ သည်အရိုးခံ
စေတနာတွေ ရှိနေပါသေးလားဆိုသည့် ခံစားမှု ဝင်လာတော့ မျက်ရည်
စို့အောင် ဝမ်းသာမိရပါ၏။

“ကဲ ကိုစိုးနိုင် ကျွန်တော်တို့က မေတ္တာနဲ့ပေးတဲ့ လက်ဆောင်
တို့လည်း လက်ခံပါ၊ တန်ဖိုးမရှိပေမဲ့ အမှတ်တရပေါ့”

ကျွန်မတို့မှာ လျှပ်စစ်ဖြင့် ဓာတ်အားသွင်းရသည့် လက်နှိပ်
ဓာတ်မီး တစ်ယောက်တစ်လက်စီ ပါကြသည်။ ဖက်တောရွာမှာ လျှပ်စစ်မီး
ရှိတာမို့ သူတို့အတွက် အသုံးတည့်လောက်သည့် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးတစ်လက်
လက်ဆောင်ပေးတော့ ကိုစိုးနိုင်တို့က ငြင်းကြသည်။

“တရားဟာဆို ယူပါတယ်ဗျာ၊ အခု ခင်ဗျားတို့က ခရီးသွား
ကြတာ မှတ်လား၊ လမ်းမှာ ရှေ့ခင်းလက်ခင်း သုံးရမယ့် ခရီးဆောင်ပစ္စည်း
မလိုရှင်ဘူးဗျာ”

ကျွန်မက ကျွန်မထံမှာပါလာသော နောက်ထပ် ဓာတ်မီးတစ်လက်
ထုတ်ပြတော့မှ အားနာနာနှင့် ယူရှာသည်။ ကျွန်မခင်ပွန်းက ဓာတ်အားသွင်း
ခလုတ်ကလေးကို ထုတ်ပြီး ပလပ်ပေါက်မှာထိုးပြတော့ ကိုစိုးနိုင်က သဘော
ကျနေသည်။

ကျွန်မတို့မှာ ခြေညောင်းလက်ဆန့် နားပြီးပြီ။ ရေမိုးလည်း
ချိုးပြီးပြီ။ ညစာထမင်းလည်း စားပြီးပြီ။ လက်က နာရိုကိုကြည့်လိုက်တော့
ညနေ ခြောက်နာရီ ထိုးလုပြီ။ တစ်နေ့တောင် ဝင်သွားပါပြီကော။ ကားကြီး
ကိုတော့ ပြင်ကြ ဆင်ကြတုန်း။ လူတွေကလည်း စိတ်ရှည်လက်ရှည်
ထိုင်စောင့်နေကြတုန်း။ မကွေးနတ်မောက်အထိ သွားချင်လို့ ခရီးကြို
ကားလည်း မရှိ။ သည်မှန်လုံကားတစ်စီးသာ ထွက်သည်မဟုတ်လား။
လမ်းရွာကလေးတွေဘက်ဆီ ခေါက်တိုကူးနေကြသော ထော်လာဂျီကလေး
တွေပင် အသွားအလာ သိပ်မရှိတော့ပါ။ ပေါ်လာသမျှ ထော်လာဂျီတွေ

ပေါ်မှာလည်း ခရီးသည်တွေရော ကုန်တွေရော အပြည့်။ ဆိတ်တွေ၊ သိုးတွေ၊ ဝက်တွေ၊ ကြက်တွေပင် ပါလိုက်သေးသည်။

“ပစ္စည်းတပ်ပြီးသွားပြီတဲ့၊ ကား ကောင်းသွားပါပြီ”

ကားဆီကိုသွားပြီးကူညီနေသော ဖက်တောရွာသား ကိုဌေးမောင်က သတင်းကောင်းကို သယ်ဆောင်လာသည်။ ညခုနစ်နာရီလည်း ထိုးလေပြီ။

“ကား ကောင်းတော့လည်း သွားတာပေါ့၊ ကားပြင်မပြီးလည်း ကျုပ်တို့အိမ် အိပ်လို့ ရပါသဗျား”

“နတ်မောက်အထိ ဘယ်လောက်မောင်းရဦးမှာလဲ ကိုစိုးနိုင်”

“မောင်းရတာပေါ့ ငါးနာရီ ရှောက်နာရီလောက်တော့ ပျော်ဘွယ် နတ်မောက် ရှောက်ဆယ်နှစ်မိုင် ခရီးရှိတယ်၊ နည်းမှတ်လို့။ ခင်ဗျား ကျုပ် ပြောလိုက်မယ်၊ ခင်ဗျားတို့ ည တစ်ရှက် နှစ်ရှက်လောက်ရောက်ရင် အာဂပဲ”

မနီနီဝင်းတို့တစ်တွေကို နှုတ်ဆက်ပြီး ကားလမ်းဘက် ကျွန်မတို့ တက်ခဲ့ကြသည်။ ခရီးသည်တွေအားလုံးလည်း ကားနား စုပြုလာကြပြီ။ ကိုဌေးမောင်နှင့် ကိုစိုးနိုင်က ကျွန်မတို့ကို ကားပေါ်လိုက်ပို့ရင်း ခရီးကြိုတိုင်း ဝင်ဖို့ ပြောကြသေးသည်။ ခဏတစ်ဖြုတ် ဆိုသလိုသာ တွေ့ကြ ဆုံကြရ သော်လည်း စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းရှိသော မြေလတ်အညာမြန်မာတွေ ကတော့ အရိုးစွဲအောင် ဖော်ရွေစိတ် ထားနေကြဦးမှာမလွဲ။ သည်မိသားစုနှင့် ခွဲရတော့ လွမ်းမိသလိုလို ဖြစ်ရသေးသည်။

ည ခုနစ်နာရီခွဲတော့မှ ကားကြီးနိုးလာကာ နတ်မောက်ဘက်ကို ဦးတည်မောင်းနှင်လာခဲ့နိုင်သည်။ ဖက်တောရေ နှုတ်ဆက်ခဲ့ပါရဲ့။

၅

“ကားမီး ပိတ်လိုက်စမ်းပါဗျို့၊ သည်မှာ ပိုးကောင်တွေ မျက်စိတောင် ဖွင့်လို့ မရဘူး”

ကားက ထွက်စဆိုတော့ မကြာမကြာ ကားရပ်ကာ လိုက်လံ စစ်ဆေးနေရသည်။ ကားစက်ရှိန်လျှော့လိုက်တိုင်း လမ်းဘေး ချုံပုတ်တွေ ထဲမှာ အောင်းနေသော ပလူကောင်တွေ၊ ပိုးဖလံတွေ၊ ပိုးတောင်မာတွေက မီးဖွင့်ထားသည့် ကားမီးရောင်ဆီ အလှအယက် တိုးဝင်လာကြသည်။ ကျွန်မတို့သားအမိမှာ တဘက်တစ်ထည်ဖြင့် ရိုက်ချနေရ၏။ ကားမီး ပိတ်လိုက်တော့လည်း မှောင်နှင့်မည်းမည်း။ လမ်းဘေးဝဲယာရှိ သစ်ပင် ချုံပုတ်များ၊ မိုင်တိုင်များ၊ ရွာကလေးများကို ကားဆလိုက်မီးရောင်ဖြင့် အပြေးအဖြန်းသာ မြင်ရ၏။ အမှောင်ထဲကနေ ပိုးတဝါးလှမ်းမြင်လိုက်ရသော ရွာအမည်ကလေးတွေကိုလည်း ခေါင်းထဲမှာပဲ တေးမှတ်ထားလိုက်ရတော့၏။

ကုက္ကိုခါးလှ၊ ရနောင်၊ ညောင်ကုန်း၊ သဖန်းချောင်း၊ ရွာတော်၊ စိုင့်ကောင်း၊ ဗူးတော၊ ယဲကြီး၊ ကျားထူး၊ ရွာမွန်၊ လေးအိမ်၊ ကွဲမကျ။ ကားလမ်း ဘေးတစ်လျှောက် ရွာစဉ်အတိုင်း မဟုတ်သော်လည်း ကျွန်မ ခေါင်းထဲ စွဲနေသော ပျော်ဘွယ် နတ်မောက်နယ်က အညာရွာကလေးများ ဖြစ်ပါ၏။

မနက်စာစားမည်ဆိုသော ရနောင်ရွာကလေးကိုရောက်တော့ ညစာ စားဖို့ ကားရပ်ပေးသည်။ ခရီးသည်တချို့လည်း ထမင်းစားကြသည်။ ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်ကတော့ ကော်ဖီတစ်ခွက်စိပ် သောက်လိုက်ကြပါသည်။ နှစ်နာရီ သုံးနာရီလောက် မောင်းမိတော့ လမ်းဆင်းခရီးသည်တွေ ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ရွာကလေးတွေမှာ ဆင်းကြသည်။ တချို့လည်း အချိန်တွေ လင့် နေတော့ တစ်ရွာတစ်ရွာမကူးနိုင်ကြတော့။ ကြုံရာ ရွာမှာ ညအိပ်ကြရမည် ဆို၏။ ကားထွက်လာတော့ အမှောင်ထဲမှာ စမ်းတဝါးဝါး ပျောက်ကွယ်သွား ကြသော ခရီးဖော်များကို ကျွန်မ လှမ်းကြည့်ဖြစ်ခဲ့သည်။ မကြာခင်မှာပဲ ကျားထူးချောင်းခြောက်ကျယ်ကျယ်ကြီးထဲ ကားဖြတ်မောင်းလာခဲ့သည်။ အမှောင်ထဲက လှမ်းကြည့်ရသော်လည်း ချောင်းကြီးက ကျယ်လွန်မှန်း သိသာလှသည်။

“ကျွန်တော်တို့ မကွေး နတ်မောက်ကားတွေမှာ အဆိုရှိတယ်၊ ကျားထူးကို မကျော်နိုင်ရင် မန္တလေး မရောက်ဘူးတဲ့၊ အခုထိတော့ မိုးချောင်း ကျတာ မကြုံဖူးသေးဘူး”

စပယ်ယာကောင်လေးက ပြောနေခြင်းဖြစ်၏။ ရွာမွန်ရွာကို ရောက်တော့ မီးရောင်တွေ လင်းနေတာ တွေ့ရသည်။ ရွာမွန်လမ်းဆုံမှာ လမ်းညွှန်ဆိုင်းဘုတ်ကြီးကတော့ အချိန်အခါမရွေး ရောက်လာတတ်သော ခရီးသည်များကို တာဝန်ကျေပွန်စွာ လမ်းညွှန်ပေးနေ၏။ မကွေး နတ်မောက် ဘက်သို့ တစ်လမ်း၊ ကျောက်ပန်းတောင်းသို့ တစ်လမ်း၊ ပျော်ဘွယ်သို့ တစ်လမ်း။ ရွာမွန်လမ်းဆုံက ကားထွက်တော့ ညသန်းခေါင်ချဉ်းခဲ့ပြီ။

“ဝွေးချို ဖုံကုန်း ဧရပ်ပါတယ်၊ ရှေ့နားဆင်းမယ်ဗျို့။”

ကျွန်မတို့နောက်ခုံမှာ ထိုင်လိုက်လာသော ခပ်ရွယ်ရွယ် ဇနီး မောင်နှံက ကျွန်မတို့သားအမိကို နှုတ်ဆက်သည်။ သည်ဇနီးမောင်နှံက ဝွေးချို မြောက်ရွာကဟု ဆိုသည်။

“သည်ညတော့ ရွာဘက်သွားနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ချောင်းကူးရဦး မှာလေ။ မနက်မှ ရွာကိုသွားရမှာ၊ သွားမယ်နော် အစ်မ”

ဝွေးချိုဖုံကုန်းဆိုတာ ဆရာကြီး သခင်ဘသောင်း၏ ဇာတိ ရွာကလေး ဖြစ်၏။ ကားပြတင်းက ခေါင်းပြုပြီး မြင်ရသမျှ လှမ်းကြည့် ရင်းက သည်လို တောနယ်ကလေးက သမိုင်းဝင် မျိုးချစ်သူရဲကောင်းတွေ ထွက်တဲ့ နယ်ပါလားလို့ ခံစားမိပါရသည်။ ဆရာကြီး၏ ‘ပန်းသာ မစာအု’ ဝတ္ထုထဲမှာ ဖွဲ့နွဲ့ထားသော ပေပင်ကုန်းရွာကလေး၏ သဘာဝ အလှအပ ကလေးတွေများ တွေ့ရလေမလား အမှောင်ထဲမှာပဲ ကျွန်မ မှန်းဆ ကြည့်လိုက်ရပါသည်။ ကားဆင်းတွေ များလာတော့ နတ်မောက်ကို သိပ်မဝေးတော့ဟု ဆိုသည်။ မကြာခင်မှာပဲ ကျွန်မတို့ ရောက်လိုသော နတ်မောက်ကို ရောက်လာခဲ့ပြီ။

‘နတ်မောက်မြို့’

မီးရောင်ထဲမှာ လှမ်းမြင်လိုက်ရသော မြို့ဆိုင်းဘုတ်ကြီးက ကျွန်မ ရင်ကို နွေးစေခဲ့ပြီ။ မနက်ခြောက်နာရီက ကျွန်မတို့ စီးလာခဲ့သော မှန်လုံကား ကြီးသည် ညတစ်နာရီသာသာလောက်မှာ မီးရောင်တွေ လင်းနေသည့် နတ်မောက်ကို ဝင်ခဲ့ပြီ။ ခရီးက မကွာလှမ်းလှသော်လည်း နတ်မောက်ကို ရောက်ဖို့ အချိန်တွေ အများကြီးပေးလိုက်ရသည်။ ခရီးလမ်းမှာ မကြာသင့်ဘဲ ကြာခဲ့ရ၏။ အချိန်တွေ လင့်ခဲ့သော်လည်း နောက်ဆုံးတော့ နတ်မောက်ကို ရောက်ရပြီကော။ ကျွန်မတို့မိသားစု နတ်မောက်မြို့ကို ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ကြီးရောက်ခဲ့ပြီကော။ သမီးကလေးတောင် နိုးနေပေါ့။

မှန်လုံကားကြီးပေါ်က ကျွန်မတို့မိသားစု ဆင်းကာ နတ်မောက် မြေကို ခြေချလိုက်မိသည်နှင့် ကျွန်မ ရင်တွေ သိမ့်ခနဲ ခုန်မိရသည်။ စာပေ ကော်မတီတွေ ကြံ့ဆိုနေကြပြီ။ ကားပျက်သည့်သတင်း ရသည်ဆိုကတည်းက စာပေပရိသတ်ကို တောင်းပန်ပြီး ပြန်လွှတ်လိုက်ရသည် ဆို၏။

“ကိုင်း နားကြဦး၊ မနက်တော့ နတ်မောက်ဈေးကိုလည်း လိုက်ပြ ပါ့မယ်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နေအိမ် ပြတိုက်ရော၊ ရုပ်ထုပန်းခြံရော မြင်းလှည်းနဲ့ လိုက်ပို့ပါ့မယ်၊ ညဘက်မှာလည်း အားရပါးရ ဟောပေးကြပါဦး”

သည်လိုဆိုပြန်တော့ အမောတွေ ပြေရပါသကော။
နတ်မောက်မြို့ မနက်ခင်းကို ကျွန်မ မြင်ချင်လှပြီ။

ရွှေအမြုတ်မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၆၊ ဇူလိုင်လ

ညနေပန်းသီ

၁

လေပူကြီးတစ်ချက် မွေ့လိုက်သဖြင့် ရွက်ကျင်ရွက်ဟောင်းတို့ တဖြုတ်ဖြုတ် ကြွေကြလေပြီ။ အညာဒေသ၏ ပြင်းထန်သော နေပူလေပူ အခိုးအငွေ့တွေ အောက်မှာ သရက်ကန်ရွာ သချိုင်းမြေသည် သဘာဝအလျောက် တိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်လျက် ရှိ၏။ လေပူ 'ဝဲ' လေပူ 'ကတော့' တွေ ဟိုတစ်နေရာ သည်တစ်နေရာက ခေါင်းထောင်ထလာလေတိုင်း ဖုန်ခိုးတွေက ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ဝိုက် မှန်မှိုင်းသွားစေသည်။ နှစ်ထမ်းကြာလှပြီဖြစ်သော ကုက္ကိုပင်ကြီး များ၏ အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်း အရိပ်များအောက်ရှိ သချိုင်းဇရပ်ကလေးကတော့ ဟောင်းနွမ်းလှသလောက် ပကတိတိတ်ဆိတ်လျက်ရှိပါ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ နွားကျောင်းသား တစ်ယောက်စ နှစ်ယောက်စ လောက်သာ ဇရပ်ခါးပန်း ခေါင်းတင်ရင်း အိပ်မောကျ နေတတ်တာမျိုး ရှိတတ်ပါ၏။

ကျေးရွာသချိုင်းဆိုတော့ အုတ်ဂူရယ်လို့ များများမရှိ။ လှည်း လမ်းမတန်းဘက်က မြင်ရသော သချိုင်းဝမှ အုတ်ဂူပြာသာဒ်ကြီးကတော့ ထင်းရှူးပဒေသာပင်သန်သန်ကြီးလို့ အောက်ကား၊ အပေါ်ရှူး မားမားကြီး

ရပ်တည်လျက်ရှိရာ အဝေးကပင် ထင်းခနဲ မြင်နိုင်ပါ၏။ ထိုပြာသားကြီး ထိုးထိုးထောင်ထောင်သည်ပင် သရက်ကန်သရိုင်း၏ သင်္ကေတဖြစ်သည်။ အဝေးရွာတွေဆီက လှည်းသမားတွေက အုတ်ဂူပြာသားကြီးကို မြင်ရပြီ ဆိုလျှင် သရက်ကန်ရွာ အနောက်ဘက်ရိုးတံခါးကို နီးပြီလို့ မှန်းနိုင်ကြသည်။ ရှေ့တွေ တက်နေပြီဖြစ်သော သည်ပြာသားမားမားကြီးက အပြုအပြင်မရှိ။ ပကတိ ဟောင်းနွမ်းနေပါပြီ။ တစ်ခါက သစ်လွင်ခဲဟန်တူသော ကနုတ်ခက်၊ ကနုတ်နွယ်တွေကလည်း အပြည့်အစုံ မရှိတော့။ ပျက်တာတွေ ပျက်ကုန်ပြီ။ ပဲ့တာတွေ ပဲ့ကုန်ပြီ။ ချုံတွေ နွယ်တွေကလည်း ပိတ်၍နေကြပြီ။ ညိုမွဲမွဲ ရှေ့ရောင် မြင့်ချွန်ချွန်ကြီး ထိုးထွက်နေခြင်းသည်ပင် ထူးခြားသောအသွင်ကို ဆောင်လျက်ရှိပါ၏။

“ဒေါသန်းမိုး”

အုတ်ဂူပြာသားအောက်ခြေခုံပေါ်က အင်္ဂါတေထွင်း စာလုံးတွေ ကတော့ ချုံတွေကို ဖယ်ရှားပြီး ဖတ်မည်ဆိုလျှင်တော့ ဖတ်လို့ရနိုင်ပါသည်။ ထူးခြားတာက နှစ်စဉ် တန်ခူးလကွယ်နေ့ဆိုလျှင် သရက်ကန်ရွာကို ဦးပဉ္စင်းကြီးတစ်ပါး ကြွလာတတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ရွာကတော့ ဦးပဉ္စင်းကြီးကို သိနေကြသကဲ့သို့ နှစ်အဆက်ဆက် တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့်နား လက်ဆင့် ကမ်းလာကြသဖြင့် ပြာသားချွန်ချွန်နှင့် နီးနွယ်သော ရှေးဖြစ်ဟောင်းကိုပါ သိထားကြလေသည်။ သရက်ကန်နှင့် အနီးပတ်လည်ရွာတွေမှာတော့ သည် အဖြစ်သည် စကားရောက်တိုင်း ပြောကြရသည့် ဇာတ်လမ်းဖြစ်၏။ တချို့က အာဂန္တုပဉ္စင်းကြီး၏မယ်တော်ကြီး လဲလျောင်းနားခိုရာ သရက်ကန်သရိုင်းသို့ နှစ်စဉ် မပျက်မကွက် ကြွရောက်ပြီး အမျှဝေခြင်း၊ မေတ္တာပို့ခြင်းများ ဝတ်မပျက် ပြုလုပ်တတ်သည်ကို သိကြသဖြင့်လည်း နှစ်စဉ် တန်ခူးလကွယ်နေ့မတိုင်ခင် ရက်တွေမှာ ကြိုတင်ရှင်းလင်း ကုသိုလ်ယူကြတာလည်း ရှိ၏။ ဦးပဉ္စင်းကြီးက သုသာန်ဇရပ်တွင် ‘နေရာထိုင်’ ခင်းကာ တစ်နေ့ပတ်လုံး မေတ္တာဘာဝနာ

စီးဖြန်းတော်မူလေ့ရှိသည်။ ဆောင်ရွက်စရာပြီးဆုံးလျှင်တော့ တိတ်တိတ် ဆိတ်ဆိတ် ပြန်ကြွသွားလေ့ရှိ၏။ သည်ပြုမြဲဝတ်ကို ဆောင်ခဲ့သည်ပင် နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်ကျော်ခဲ့ပြီ။ နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်ကျော်ကာလများအတွင်း တစ်နှစ်မှ မပျက်ကွက်ခဲ့။

ဦးပွင်းကြီး ကြွလာသည့်အခါတိုင်း သရက်ကန်ရွာတွင် နံနက်ပိုင်း အိမ်စဉ် ပတ္တပိုက် ဆွမ်းခံလေ့ရှိ၏။ ဆွမ်းကိုလည်း သုသာန်ဇရပ်မှာပင် သပိတ်ဖြင့် ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍ ဆွမ်းကိစ္စပြီးသည်နှင့် မေတ္တာဘာဝနာ စီးဖြန်းသည်။ ထိုနေ့တွင် လာနေကျ နွားကျောင်းသားတွေပင် အနားမသိ ကြတော့။ ကျွဲ နွား လွတ်ကျောင်းတာမျိုးလည်း မလုပ်ကြ။ ဆွမ်းကိစ္စ ပြီးသည်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး ဇရပ်ပေါ်မှာပဲ တရားထိုင်သည်။ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ဆောင်ရွက်သည်။ ညနေစောင်း ပြန်ကြွသွားသည့်နောက် တစ်နှစ်လုံး ပေါ်မလာပြန်တော့။

တချို့က ဦးပွင်းကြီးကို 'သုသာန်ဇရပ်' ဆောင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ပြောကြသည်။ တချို့က 'တောကျောင်း' ၌ သီတင်းသုံးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ပြောကြသည်။ တချို့က သုံးထည်သော သင်္ကန်းဖြင့် ခြိုးခြဲသော တိစိဝရိတ် ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ပြောကြသည်။ ဦးပွင်းကြီးကတော့ ပြုမြဲဝတ်ကိုသာ ဆောင်တော်မူသည်။ နှစ်စဉ်ကြွရောက်လာမြဲ ကြွလာသည်ကလွဲ၍ တခြား ဘာကိုမျှ မိန့်တော်မူလေ့ မရှိ။

ရွာလူကြီးများက တည်းကျောင်း ဆောက်လှူရန် လုံးပမ်းကြသည်။ ဦးပွင်းကို ချဉ်းကပ်ကာ ရွာမှာပင် သီတင်းသုံးရန် လျှောက်ကြသည်။ ဦးပွင်းကြီးက လက်မခံပါ။ ရွာက လှည်းဆင့်ကာ ကုသိုလ်ယူကြတော့မည် ဆိုတော့လည်း ခွင့်မပြု။ ခြေကျင်သာ ပြန်ကြွတော်မူသည်။ သပိတ်ကို လွယ်လျက် ရွာလမ်းအတိုင်း တလှုပ်လှုပ်ပြန်ကြွတော်မူသည်။ ဦးပွင်းကြီး ပြန်ကြွသွားပြီဆိုသည်နှင့် ထိုအုတ်ဂူပြာသာဒ်နှင့်ဆိုင်သော ဇာတ်လမ်း

ဟောင်းသည် အသစ်ဖြစ်ရပြန်တော့သည်။ သတိတရ ပြောဖြစ်ကြပြန်
တော့သည်။

တစ်ခါက သည်ရွာကလေးမှာ ဖြစ်ခဲ့သော လူ့သဘာဝ သရုပ်ဖော်
ဇာတ်လမ်း ရိုးရိုးပင်ဖြစ်သော်လည်း အနားရွာတွေမှာတော့ တစ်နှစ် တစ်ခါ
ပြောစရာဖြစ်ခဲ့ရသည်။ တစ်နှစ် တစ်ခါ သည်ဇာတ်လမ်းကို ပြန်လည်
သတိရစရာ ဖြစ်ကြရသည်။ နေဝင်ရိုးရီမှာ ပြန်ကြွသွားတတ်သော ဦးပဉ္စင်း
ကြီး၏ ပုံရိပ်များနှင့်အတူ ဝေဝါးလှပြီဖြစ်သော တစ်ခါက ထိုဇာတ်လမ်း
သည်လည်း ပြန်လည်အသက်ဝင်လာလေတော့သည်။

၂

“သံချောင်းမီးကင် ကံကောင်း သင်းရီ”

“မြေကြီးအုပ်စုံချ ပေသီး ဘုတ်ဆုံမ”

“အကောင်ရှည် လင်းမြွေ မောင်ရွှေ နင်းမေ”

“ညနေ ပန်းသီ မြဖေ သန်းမို”

သရက်ကန် ရွာဦးကျောင်းက ကျောင်းဝင်းကြီး ကျယ်သလောက်
ရဟန်းသာမဏေ များသည်။ ကိုရင်၊ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေလည်း
များသည်။ သစ်ပင်ပန်းမန်တွေလည်း စုံလှပါ၏။ ကျေးငှက်များ၊ ကျောင်း
မွေးများသာမက ဆရာတော်မွေးထားသော ယုန်များနှင့် ဥဒေါင်းများပင်
ရှိသည်။ စာအံသံ တည်ညံ့၊ ဝတ်တက် အမျှဝေသံ တစ်စီ၊ စည်ထိုးသံ၊
မှောင်ခိုင်းရိုက်သံများကလည်း အချိန်နှင့်အမျှ စဉ်ဆက်မပြတ် ပေါ်ထွက်နေ
တတ်သည့် ရှေးကျောင်းကြီးဖြစ်သည်။

သရက်ကန် ရွာဦးရွာများရှိ သရက်ကန်ဘုန်းကြီးကျောင်း
ကျောင်းလွတ်လိုက်ပြီဆိုသည်နှင့် အိမ်ကို တန်းခနဲ ပြေးကြသည့် ဘုန်းကြီး
ကျောင်းသား ကျောင်းသူတွေ အသံက ရွာလမ်းမှာ ပွက်ပွက်ညံ့ကြလေပြီ။

စာပြောင် စာချိုးတွေ အော်ကြဟစ်ကြရင်း ရွာလမ်းမှာ ဖုန်တွေ လုံးလုံး ထအောင် ရှပ်တိုက်ပြေးကြသော ဘုန်းကြီးကျောင်းသားတွေထဲမှာ မြို့က သစ်စက်ပိုင်ကြီး၏ သားဖြစ်သူ မောင်မြဖေလည်း ပါပါ၏။ ခေတ်အခါအရ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မီး တောက်လောင်နေချိန် ဘိုတော့ မြို့ပေါ်မှာ အခြေအနေ မကောင်းသည့်အတွက် စက်ပိုင်ကြီး မိသားစုလည်း အများနည်းတူ သရက်ကန် ရွာအထိ ရောက်လာပြီး စစ်ပုန်းနေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သစ်စက်ပိုင်ကြီး ဦးမြက သရက်ကန်ရွာဆက် မဟုတ်သော်လည်း စက်ပိုင်ကြီး၏ ဇနီး ဒေါ်တင်အောင်က သရက်ကန်ရွာနှင့် သွေး ဝေးလှသူ မဟုတ်။ ဆွေဦးမျိုးဦးတွေ ရှိကြသေးသည်။ ဒေါ်တင်အောင်၏မိခင်က သရက်ကန်ရွာသူဖြစ်၍ ဖခင်ဖြစ်သူနှင့် အကြောင်းပါပြီးကတည်းက မြို့ကို ပါသွားလေရာ အလိုလို မြို့သူဖြစ်ရတော့သည်။ ဒေါ်တင်အောင်ကတော့ မြို့နေမြို့သွေး မြို့သူစစ်စစ်ပင်။ သရက်ကန်ရွာမှာ မိခင်ဘက်က ဆွေမျိုးတွေ ရှိကြသေးသော်လည်း တစ်ခါတစ်လှည့်မျှပင် မရောက်ခဲ့ရ။ မိခင်ရှိစဉ်က ရောက်ခဲ့ဖူးသည်ဆိုရုံသာ ရှိ၏။ အခုလို စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်ကြောင့် ရှောင်စရာ ရှားစရာ ရှိလာတော့လည်း ရှေ့မျက်နှာ နောက်ထားကာ သရက်ကန် ရွာရိပ်ကိုပင် လာရောက်ခိုလှုံကြရသည်။

ရွာကလည်း လိုလားကြပါ၏။ အနေစိမ်းတုန်းက စိမ်းခဲ့ကြ သည့်တိုင် စစ်ခိုပါရစေ ဆိုတော့လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လက်ခံကြရ သည်သာ။ သရက်ကန်ရွာနေ ဆွေမျိုးများကလည်း စက်ပိုင်ကြီးနှင့် စက်ပိုင် ကတော် မိသားစု သူတို့ရွာ လာပြီး စတည်းချကြတာကိုပဲ ဂုဏ်ယူကြလှပြီ။

“ဟဲ့ မိတင်အောင်၊ ညည်းအမေနဲ့ ငါက တစ်ဝမ်းကွဲသေးသာဟဲ့”

“အံ့မာဗျာ မတင်အောင်အဘိုးနဲ့ ကျုပ်အဘိုးက ညီအစ်ကို အရင်းခေါက်ခေါက်ကြီးတွေ။ ဘိုးညီအစ်ကိုက မွေးသဲ့ မောင်နမဗျ။ ဘာမှတ်လို့တုံး”

ဆွေရယ်မျိုးရယ် လာစပ်ကြသူတွေကလည်း တဖွဲဖွဲ။ သည်လိုနှင့်
 ရွာလယ်က ပစ္စည်းဥစ္စာ အတန်အသင့်ရှိသော ဘကြီးဝမ်းကွဲတော် လယ်ပိုင်
 ဦးဖိုးသော့တို့အိမ်ကျယ်ကြီးမှာ စက်ပိုင်ကြီးမိသားစု နေခွင့်ရကြပါ၏။
 နှစ်ထပ်ပျဉ်ထောင်အိမ်ကြီး အပေါ်ထပ် တစ်ထပ်လုံး စက်ပိုင်ကြီးမိသားစု
 ဇေးယောက် ကျယ်ကျယ်လွင့်လွင့် နေချင်တိုင်း နေကြရုံ။ စက်ပိုင်ကြီးတို့တွင်
 ခင်မမနှင့် မောင်မြဖေ ဆိုသော သားသမီးနှစ်ယောက် ရှိသည်။ မောင်နှမ
 နှစ်ယောက်က အရွယ်ချင်း ကွာသည်။ ခင်မမက အပျိုကြီးဖားဖားဖြစ်နေပြီ
 ဆိုသော်လည်း မောင်မြဖေကတော့ ဆယ်နှစ်ကျော်ကျော်ရှိသေးသည်။
 သည်တော့ သရက်ကန်ရွာမှာ စစ်ခိုရသခိုက် မောင်မြဖေကို ဗုဒ္ဓဘာသာ
 ယဉ်ကျေးမှုနှင့် နီးစပ်စေရန် ရွာဦးကျောင်းကို အများနည်းတူ ပို့ထားခြင်း
 ဖြစ်ပါ၏။ မောင်မြဖေကလည်း ရွာမှာ ပျော်ပါသည်။ ရွာနေ ကလေးများနှင့်
 အတူ မောင်မြဖေလည်း ဘုန်းကြီး ကျောင်းသားဖြစ်ရလေပြီ။ မြို့သွေး
 မြို့ရည်နှင့် နေထိုင်မှုဘဝတွေ ကွာခြားသော်လည်း ကြာတော့ မောင်မြဖေ
 လည်း ရွာနေကလေးများနှင့် မခြား ရှိလာခဲ့ပါ၏။ ရွာသံရပ်သံ၊ ရွာစာ
 ရပ်စာကို မက်မောနေတတ်ခဲ့ပြီ။

သရက်ကန်ရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကလေးတွေကို ဘာသာ
 ယဉ်ကျေးမှု စာ၊ လောကဓာတ် စာ ပညာသင်ကြားပို့ချပေးနိုင်ကြသော
 ဦးပဉ္စင်းများ သီတင်းသုံးကြသည့်အတွက် ဆွမ်းခံရာ ဂေါစရဂါမ်ရွာ သုံးလေး
 ရွာက ကလေးများလည်း သရက်ကန်ကျောင်းမှာပဲ လာရောက် ပညာခံယူ
 ကြသည်။ သရက်ကန်ကျောင်းမှာ ကျောင်းသားရော ကျောင်းသူပါ ခုနစ်ဆယ်
 ရှစ်ဆယ်လောက်အထိ များလာခဲ့သည်။ ဆရာတော်က ကျောင်းဝင်း
 ကျောင်းပ သစ်ပင်ပန်းမန် စိုက်ပျိုးရေး ဝါသနာသန်တော်မူသည့်အတွက်
 တစ်ကျောင်းလုံး သစ်တောကြီးတစ်တောလို တစ်အုပ်တစ်မ စိမ်းစိုနေသည်။
 သရက်ပင်၊ ပိန္နဲပင်၊ မရန်းပင်၊ ကံ့ကော်၊ သရဖီလိုအပင်ကြီးတွေ ရှိသလို

နှင်းဆီ၊ ဝံပယ်၊ ပြတ်လေး၊ ခတ္တာ စသည့် ပန်းပင်မျိုးစုံလည်း ရှိသည်။
 လင်းရိပ်မကျသည့်နေရာတွေမှာ ခရမ်း၊ ရုံးပတီ၊ ချဉ်ပေါင်၊ နံနံလို သီးနှံခင်း
 ကလေးတွေကိုလည်း သပ်သပ်ခတ်ခတ် စိုက်ပျိုးထားပါ၏။ သည်းခမ်းပင်
 စားပင်တွေကို အတန်းကြီးကျောင်းသားတွေက နေ့စဉ် ရေလောင်းကြ
 ရသည်။ ဆရာဝေဟ်က အချင်းချင်း တွက်ကပ်မည် စိုးသည့်အတွက်
 တစ်ကြောင်း၊ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ချစ်ခင်မှုရကြစေရန် ရည်သန်လျက်
 ယောက်ျားကလေးတစ်ယောက်နှင့် မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို ရွယ်တု
 မောင်းတူ တွဲကာ သူ့အတွဲနှင့် သူ့အခင်း ခွဲခြား တာဝန်ပေးတော်မူလေ့
 ရှိပါသည်။ သည်အတွဲတွေကို အခေါ်အမှတ်ရ လွယ်အောင် နာမည်တပ်ကာ
 အချိုးပေးထားလေတော့ သည်စာချိုးတွေကို ကျောင်းသူကျောင်းသား
 အချင်းချင်း ပြောင်လှောင်အော်ဟစ်ကြသည်ကပင် ပျော်စရာကောင်းလှသည်။
 မောင်နှမရင်းချာသဖွယ် အချင်းချင်း ခင်မင်လာခဲ့ကြသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာ
 မရှိ။ ဆူကြူ နိမ့်မြင့် မရှိ။

သန်းမှီ။

မောင်မြဖေနှင့်တွဲဖက်ကာ သစ်ပင်ရေလောင်းရသော မိန်းကလေးမှာ
 သန်းမှီဆိုသူကလေးပင်။ သန်းမှီက သရက်ကန်မွေး သရက်ကန်ကြီး
 'တောသူ' ကလေး။ မျက်နှာဝိုင်းကလေးနှင့် ညိုမိမိစိမ့်ကလေး ဖြစ်သည်။
 ရယ်လိုက်လျှင် ချစ်စရာကောင်းလှ၏။ သဘောမနောကောင်းသည့်အပြင်
 သူတစ်ပါးကို ကူညီတတ်၊ အနာခံဟတ်သူကလေး ဖြစ်သည်။ မိဘနှစ်ပါး
 မရှိရှာတော့ မိခင်၏အစ်မတော်သူ ကြီးတော်စိန်နှင့်အတူ နေရရှာသည်။
 သန်းမှီတွင် မောင်နှမရင်းချာရယ်လို့လည်း မကျန်ခဲ့။ ကြီးတော်၏ သားသမီး
 များကိုသာ မောင်ရင်းနှမသဖွယ် အဖော်ပြု ကြီးပြင်းခဲ့ရသည်။ စာပေ
 သင်ရမည့်အရွယ် ရောက်လာတော့ ကြီးတော်က ဘုန်းကြီးကျောင်းပို့ကာ
 သေစာရှင်စာလောက်မှ တတ်စေတော့ သဘောဖြင့် စာသင်စေ၏။ ကျောင်း

နားချိန်တွေမှာတော့ ရှာကလေးများထုံးစံ အိမ်ဝေယျာဝစ္စများဖြစ်သော
နားကျောင်း၊ ရေခပ်၊ နားချေးကျုံးကအစ လက်တိုလက်တောင်းလုပ်ရသည်။
သန်းမှီကလည်း သဘာဝကပဲ နှိုးဆော်ပေးသလို အရွယ်နှင့်မလိုက် လုပ်နိုင်
ကိုင်နိုင်ရုံမက သွက်လက်ချက်ချာသူကလေးဖြစ်လာခဲ့သည်။ မိဘနှစ်ပါး
မရှိတော့သော်လည်း လက်ကူလက်တောင်းရသူကလေးမို့ ကြီးတော်က
ချစ်ရှာပါသည်။

စက်ပိုင်ကြီး၏ သား မြဖေနှင့် သန်းမှီကို ရေလောင်းအဖော်အဖြစ်
တွဲပေးထားတော့လည်း သန်းမှီကပဲ ဒေါင်းတိမောင်းတိ လုပ်ရှာသည်။
မြို့သား မြဖေက နုနုနယ်နယ် လူပျော့ ဆိုတော့ တောသူကလေး သန်းမှီကပဲ
ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ် ဒိုင်ခဲလုပ်ရပါ၏။ ရေတွင်းက ရေငင်တော့လည်း
သန်းမှီ။ ရေပုံးကို တစ်ယောက် တစ်ဖက် ဆွဲရတော့လည်း သန်းမှီကပဲ
အားစိုက်ကာ ဆွဲရသည်။ စိုက်ခင်းတွေထဲ စိုစိုနပ်နပ်ဖြစ်အောင် ရေလောင်း
တော့လည်း သန်းမှီကပဲ အုန်းမှုတ်ခွက်ကလေးနှင့် ကဲ့ကာကဲ့ကာ ရေခိုခဲ
လောင်းရှာပါ၏။ သည်လိုလုပ်ပေးရလို့လည်း မြဖေကို ပျော့သကောရယ်လို့
သန်းမှီ မတွက်ကပ်ပါ။ မြဖေက မြို့သား မဟုတ်လား။ ပြီးတော့ သစ်စက်
ပိုင်ကြီး သားဆိုလား။

သစ်စက်ပိုင်ဆိုတာ ဘာမှန်းမသိသော်လည်း ဂုဏ်ဒြပ်ကြီးသူရယ်
လို့တော့ သန်းမှီ သိပါ၏။ သူဌေးသားနှင့် တောသူဘဝ ကွာလေတော့ မြဖေနှင့်
ခင်မင်ရတာကိုပဲ သန်းမှီ ဂုဏ်ယူလှပြီ။ အစစအရာရာ နှေးကွေးသော မြဖေကို
သန်းမှီ အားမရတိုင်း သူကပဲ ဆိုးဆိုးဆတ်ဆတ် လုပ်ကိုင်ပေးလေ့ ရှိသည်။

“မြဖေ ပေးပေး၊ ကျောက်တံ ငါ သွေးပေးမယ်”

မြဖေ ရေးဖို့ ကျောက်တံကလေးတွေကအစ သွေးပေးသည်။
ကျောင်းဆင်းလျှင် မြဖေ လွယ်အိတ်ကို ကူလွယ်ပေးရှာသည်။ အလုပ်
အားချိန်တွေမှာလည်း စက်ပိုင်ကြီးမိသားစု နေထိုင်ရာ ဘကြီးဖိုးပျော့အိမ်ကို

သွားလည်လေ့ရှိသည်။ လုပ်စရာရှိတာမှန်သမျှ တတ်နိုင်သမျှ ကူလုပ်ပေးသည်။ ကျေးတော့လည်း စားလိုက်သည်သာ။ မြဖေကလည်း သန်းမှီကို ခင်ရှာပါ၏။ သူစားရသမျှ သန်းမှီကို ကျေးသည်။ ရွာလုပ် ကြက်ဥမှန်ဆိုလည်း တစ်ကိုက်စီ၊ ချိုချဉ်ဆိုလည်း တစ်လုံးစီ၊ ကော်ဖီဆိုလည်း တစ်ဝက်စီ ရှိရှာပါ၏။ ကျောင်းပိတ်ရက် အိမ်မှာ ပျင်းနေလျှင် သန်းမှီကို အခေါ်ခိုင်းကာ အတူကစားတတ်သည်။ သန်းမှီက မင်းသမီးလုပ်တော့ မြဖေက အိုးခွက်ကလေးတွေ ဆိုင်းလုပ်ကာ တီးပေးသည်။ မြဖေကမားဖို့ ရွံ့ရုပ်ကလေးတွေကိုတော့ သန်းမှီက လုပ်ပေး၏။ သန်းမှီလုပ်ပေးသော နွားရုပ်၊ ကွဲရုပ်ကလေးတွေကို မြဖေ အလွန်သဘောကျလေသည်။

သန်းမှီက စက်ပိုင်ကြီးနှင့် စက်ပိုင်ကတော်တို့ကို နင်းနှိပ်ပေးသည်။ မြဖေအစ်မ ခင်မမလိမ်းဖို့ သနပ်ခါးတွေ ချွေးပေါက်ပေါက်ကျအောင် သွေးပေးသည်။ အဝတ်တွေ လျှော်ပေးသည်။ ဟိုပြေးသည်ပြေး ပြေးပေးရသည်။ ကြာတော့ စက်ပိုင်ကြီးမိသားစုက သန်းမှီကလေးကို အိမ်ရာနှင့် မခြား ခင်မင်လာကြသည်။ အရွယ်နှင့်မမျှ အားကိုးရသူကလေးဖြစ်လာသည်။ စက်ပိုင်ကတော် ဒေါ်တင်အောင်ကဆိုလျှင် “အသွက်ကလေးဟဲ့” “အလိမ္မာကလေးဟဲ့” ဆိုကာ အိမ်လက်ဆွဲပုံး လုပ်နေတော့သည်။ သန်းမှီမှာ အဝတ်အစားဆိုလို့ ရှင်မီးအင်္ကျီကလေးနှင့် စပ်ထဘီကွင်းကလေးတွေသာ ရှိ၏။ နောက်တော့ ခင်မမ ပေးသည့် အဝတ်အစား အကျတွေကို မိုးရိုးဖားရားဝတ်ထားတတ်သည်။ မိဘမဲ့သူကလေးဆိုတာ သိထားကြတော့ အားလုံးက ကရုဏာစိတ်ထားကြရှာပါ၏။ နောက်တော့ သန်းမှီကို သူတို့နေသော အိမ်မှာပဲ ခေါ်ထားလိုက်ကြတော့သည်။ သူတို့စားသလိုစား၊ သူတို့ခိုင်းတာ လုပ်။

သန်းမှီကလည်း ပျော်ရှာပါသည်။ စက်ပိုင်ကြီး မိသားစုကို မိရင်းဘရင်းနှင့် မခြား ရိသေပါ၏။ အထူးသဖြင့် မြဖေနှင့် နီးနီးနေပြီမဟုတ်လား။ မြဖေနှင့် သန်းမှီက ကျောင်းသွားလည်း အတူတူ၊ ကျောင်းပြန်လည်း အတူတူ။

ကစားကြတော့လည်း အတူတူ။ အတူ တပူးတွဲတွဲ နေရဖန် များတော့လည်း ကလေးဘဝ သံယောဇဉ်တွေ ရစ်နွယ်လူးလွန်လာကြတော့၏။

ရွာကလည်း သန်းမှိုကို စောင့်ရှောက်သည့်အတွက် ဝမ်းသာကြသည်။ သန်းမှိုကိုလည်း လိမ္မာရေးခြားရှိအောင် သွန်သင်ပေးကြပါ၏။ ဝမ်းအသာဆုံးကတော့ ကြီးတော်စိန်။ တောသူတောင်သားတွေဆိုတော့ ခိုင်းရက်လေခြင်း၊ စေရက်လေခြင်း မရှိကြပါ။ ကိုယ့်ကို အဖက်လုပ်ကာ ပေါင်းတာ သင်းတာ၊ ကျေးတာ မွေးတာကိုပဲ ကျေးဇူးကြီးမားလှပြီ။ ကြီးတော်စိန်ကတော့ တူမကလေး စိတ်ချမ်းသာတာကို မြင်နေရတာကိုပဲ ဝမ်းသာနေရပါ၏။

၃

စစ်ကြီးပြီးလို့ မြို့ရွာအုပ်ချုပ်ရေးတွေ တည်ငြိမ်လာသည့်အခါ စက်ပိုင်ကြီးတို့ မိသားစုလည်း မြို့ပြန်ဖို့ ပြင်ဆင်ကြရပြီ။ ဆရာတော်ကို လျှောက်ထားခွင့် ပန်ကာ မောင်မြဖေကို ရွာကျောင်းက နုတ်လိုက်ရလေပြီ။ စက်ပိုင်ကြီးတို့ မြို့ပြန်မှာဆိုတော့ သန်းမှိုကို အုပ်ထိန်းသူ ကြီးတော်လက်ထဲ ပြန်အပ်ခဲ့ကြရပါ၏။ မြဖေတို့ ပြန်ကြမည့် လှည်းနှစ်စီး ထွက်ခါနီးမှာတော့ သန်းမှို မခံနိုင်တော့။ သန်းမှိုခမျာ ရွာပြင် ခင်ရိုးတန်းကလေးဘက်ပြေးကာ ငိုရှာသည်။ ခွဲခွာရခြင်းဒုက္ခ၊ ကွေကွင်းရခြင်း ဒုက္ခတွေကို အရွယ်နှင့်မမျှ ခံစားရလေပြီ။ စက်ပိုင်ကြီးမိသားစုကို လွမ်းလှသည်။ အထူးသဖြင့် ကစားဖော် ကစားဖက် မြဖေကို အောက်မေ့ရလွန်းသဖြင့် သန်းမှိုမှာ မျက်ရည် မကျသည့်နေ့ မရှိ။ ကြီးတော်အိမ်မှာနေရတာကို သန်းမှို မပျော်တော့ပါ။ အချိန်ရှိသမျှ တမိုင်မိုင် နှင့် သူငယ်ချင်း မြဖေကို လွမ်းနေမိ၏။ ဒါကို ကြီးတော်က ရိပ်မိသည်။

“အံ့မယ် မိသန်းမှို၊ ညည်းနှယ် ဖြစ်ရလေ။ ခဏတစ်ဖြုတ် သူဌေး လုပ်ရသာကို တစ်သက်လုံးစာများ မှတ်နေသလားအေ့။ ကိုယ် တောသူ တောသူလို နေရမှာပေါ့ဟဲ့”

ကြီးတော်က ဆူဆူငေါက်ငေါက်ပြောလာတော့လည်း သန်းမှီ
 မနာမိပါ။ သူလွမ်းတာကလည်း သူငယ်ချင်း မြဖေကိုသာပါ။ ချမ်းသာ
 ခြင်းကို မလွမ်း။ မြို့နေ မြို့ထိုင် ဆိုတာတွေကို မလွမ်း။ စားရသောက်ရတာ
 တွေကို မလွမ်း။ မြဖေကိုပဲ လွမ်းသည်။ မြဖေမရှိတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ
 ရေလောင်းရာတွင်လည်း သန်းမှီတစ်ယောက်တည်း။ မြဖေနှင့်အတူ
 ရေလောင်းခဲ့သော ခံပယ်ပင်ကလေးပင် အဖူးတွေ စိနေပြီ။ ပုန်းညက်ပင်
 ကလည်း သူ့တစ်ရပ်ပင် ကျော်လာပြီ။ တစ်ရက်တစ်ရက်နှင့် သန်းမှီ
 ကျောင်းမှာနေရတာကိုပင် မပျော်တော့။ ကျောင်းမှာ မြဖေအရိပ်တွေ ရှိနေတာ
 မဟုတ်လား။ လယ်ထဲကိုင်းထဲ ဆင်းရမည့်အရွယ်လည်း မဟုတ်တော့
 ခက်သား။ အိမ်မှာနေတော့လည်း ကြီးတော်ကို ကြောက်ရတာဆိုတော့ ရဲရဲ
 မလွမ်းဝံ့။ ရဲရဲမငိုဝံ့။ သည်ဒုက္ခက သန်းမှီအတွက် ဖိစီးလွန်းလှပါ၏။ နွား
 ကျောင်းရင်း ခိုးခိုးငိုရတာပင် အကြိမ်မရေနိုင်တော့။

တစ်လလောက်အကြာမှာ စက်ပိုင်ကတော် ဒေါ်တင်အောင်
 တစ်ယောက်တည်း ရွာကို ပေါက်ချလာသည်။ ဆရာတော်ကို သွား
 ကန်တော့ပြီး ကြီးတော်စိန်တို့အိမ်ကို ကူးလာခဲ့သည်။ ရပ်ရွာလူကြီး တချို့
 ကိုပါ ခေါ်လာကာ လိုရင်းကို ပြောပြသည်။

“သန်းမှီကလေးကို မွေးစားချင်လို့ပါ”

သန်းမှီကို စက်ပိုင်ကြီးမိသားစုက မွေးစားမယ်ဆိုတော့ ရွာကလည်း
 ဝမ်းသာကြသည်။ ကြီးတော်ကလည်း တူမလေးဘဝကို ငဲ့ကာ ထည့်ရှာ
 ပါ၏။ သန်းမှီကတော့ အပျော်လုံး ဆိုလေပြီ။ ကိုယ်တိုင်က ရွာမှာမပျော်တော့
 မြို့ကို လိုက်ရမည်ဆိုကတည်းက တကြွကြွ။ တကယ်တမ်း ထည့်လိုက်ရ
 တော့လည်း ကြီးတော်ခမျာ မျက်ရည်နှင့် မျက်ခွက်။ တူမကလေး နှစ်နှစ်သမီး
 မိဘတွေမရှိကြကတည်းက ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခဲ့ရသူ မဟုတ်လား။
 သန်းမှီက ထိုင်ကန်တော့တော့ ဆူတွေပေးရင်း မျက်ရည်ကျမိ၏။

“ကြီးတော်ကတော့ ငါ့တူမ ကောင်းစားသာကို ဝမ်းသာပါရဲ့၊ နို့ပေမဲ့ စက်ပိုင်ကတော်ရယ်၊ ကျုပ်တူမကလေး မြို့မှာ မပျော်ရင်တော့ ကိုယ်တိုင် ရွာပြန်ပို့ပေးပါတော်။ မရိုက်မနှက် မညှင်းပန်းဘူးဆိုသာလည်း ယုံပါရဲ့။ ဒါပေသိ စိတ်တိုင်းမကျရင် ရွာသာပြန်ပို့ပါ။ ငါ့တူမကလည်း မပျော်ရင် ပြန်လာခဲ့ဟဲ့”

“စိတ်ချပါ မမစိန်ရယ်။ ကျွန်မလည်း သရက်ကန်ပေါက် မဟုတ် ပေမဲ့ သရက်ကန်မျိုးပါ။ သန်းမိုကလေးကို သံယောဇဉ်ဖြစ်လွန်းလို့ လာခေါ် တာပါ။ သားကလည်း ခင်နေရှာတာ။ သန်းမိုကို ခေါ်မပေးရင် ကျောင်း မတက်ဘူးတဲ့။ သန်းမို မပျော်လည်း မမစိန်တို့လက်ထဲ ကျွန်မကိုယ်တိုင် အရောက်ပြန်အပ်မှာပါ။ ရွာကိုလည်း ဘုရားပွဲရက် တစ်နှစ် တစ်ခေါက် အလည်ပို့ပေးဦးမှာပါ”

ဒေါ်တင်အောင်က သန်းမိုကို ရွာက ဘာမှမယူခဲ့ဘဲ ခါးဝတ် ခါးစားနှင့်ပင် ခေါ်သွားခဲ့သည်။ သန်းမိုက မြဖေ ကစားပို့ ရွံ့ရပ်ကလေးတွေ လုပ်၊ နေပူလှန်းပြီး ယူသွားသည်။ မြို့ရောက်တော့ ရွာအပြင်ကိုတောင် မရောက်ဖူးခဲ့သော တောသူကလေး သန်းမိုမျော မြို့ ဆိုတာကြီးကို ကြည့်၍ အံ့သြခဲ့ရပါ၏။ တောမှာလို ရေနံတိုင် မီးခွက် မိုတ်တုတ်နှင့် နေကြတာ မဟုတ်ပါလား။ လျှပ်စစ်မီးလုံးတွေ တညီးညီး၊ တိုက်တွေက အကြီးကြီးတွေ။ ဘယ်ကိုကြည့်ကြည့် ရင်သပ်ရတာတွေချည်း။ ပါးစပ်ကလေး ပွင့်အောင် ငေးရတာတွေချည်း။ မြဖေက သန်းမိုယူလာသော ရွံ့ရပ်ကလေးတွေကို မက်မက်စက်စက် ယူလိုက်တော့လည်း သန်းမို ပျော်ရပါ၏။ တကယ်တော့ သန်းမိုကလေးကို ချစ်ကြတာ ပါသလို မြဖေကလည်း သန်းမိုကို လွမ်းလှ ကြောင်း တမ်းတလွန်းသဖြင့် ခေါ်ကြရခြင်းမဟုတ်လား။

စက်ပိုင်ကြီးအိမ်မှာ သန်းမိုက လက်တိုလက်တောင်းခိုင်းရသူ ကလေး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အိမ်ဖော်ရယ်လို့လည်း မပြောသာ။ အိမ်သားလို

သဘောထားကြတာလည်း အမှန်ပင်။ အိမ်ဖော်ရှိသော်လည်း သန်းမှီက အစစအရာရာ ခေါင်းကိုင်း။ ဒေါ်တင်အောင် ဈေးသွားတော့လည်း တကောက်ကောက် လိုက်ရပါ၏။ ခင်မမနှင့် မြဖေ ဝေယျာဝဗ္ဗ အရာကိစ္စမှန်သမျှ ဒလက်လည်အောင် လုပ်ပေးရသည်။ မြဖေက ကစားလိုလျှင် လုပ်လက်စ အလုပ်ကို ပစ်ချကာ သွားကစားပေးရသည်။ မြဖေ ကျောင်းပိတ်ရက်ဆိုလျှင် လက်မောင်း ပြုတ်လုမတတ် ဒန်းလွှဲပေးရတာမျိုး၊ မြဖေစီးမည့် မိနပ်ကလေးတွေ တိုက်ချွတ်ပေးရတာမျိုးကလည်း ရှိသေးသည်။ သို့သော်လည်း သန်းမှီ မညည်းညူပါ။ မြဖေကို လုပ်ပေးရတာကိုပဲ ကျေနပ်နေရှာသူ ဖြစ်ပါ၏။

မြို့မှာ သန်းမှီက ကျောင်းရယ်လို့ မနေရတော့သော်လည်း ခင်မမက စာသင်ပေးတော့ စာခံရှိသော သန်းမှီအဖို့ စာရေး ကြွယ်ခဲ့ရသည်။ တောမှာကြီးခဲ့ရသော သန်းမှီ မဟုတ်တော့ပါ။ ဆင်သမျှ ဝတ်ကောင်းစားလှ ဝတ်စားခွင့်ရပါ၏။ မြဖေတို့၊ ခင်မမတို့နှင့်အတူ တစ်ပိုင်းတည်း စားရသည်။ ဒေါ်တင်အောင်ကလည်း သမီး တူမလို သွားလေရာ ခေါ်သည်။ တစ်နှစ်အတွင်းမှာပင် သန်းမှီတစ်ယောက် မြို့သွေး မြို့ပွေး မြို့ရောင် ပြောင်လာခဲ့ပြီ။ ဒေါ်တင်အောင်က သရက်ကန်ဘုရားပွဲရက်ရောက်တိုင်း ဆွမ်းလောင်းဝတ် မပျက် နှစ်စဉ် ပြန်ပို့ပါ၏။ ရွာကတော့ သန်းမှီကိုကြည့်ပြီး အံ့လည်း အံ့သြကြ၊ ဝမ်းလည်း သာကြ။

“ကြီးတော် ဝမ်းသာပါသအေ။ ကျေးဇူးရှင်များစကားကို မြေဝယ် မကျ နားထောင်ဟဲ့။ ကိုယ့်ကျေးဇူးရှင်များ ခိုင်းသမျှလုပ်၊ ကြားလား ငါ့တူမ”

သန်းမှီ သုံးချင်ရာသုံးဖို့ ဒေါ်တင်အောင်က ငွေစကြေးစကလေး ပေးထားလေတော့ ရွာက ကြီးတော်နှင့်တကွ ဆွေဆွေမျိုးမျိုးတွေကိုလည်း သန်းမှီက ပေးနိုင်ကမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ သန်းမှီ အရွယ်ကလေး ရရလာသည်နှင့် အမျှ ဒေါ်တင်အောင်တို့ကလည်း ပို ပို အားကိုးလာရသည်။ အစစအရာရာ သန်းမှီခြေ၊ သန်းမှီလက်ပင် ဖြစ်လာခဲ့ပြီ။

“ကိုဖြ၊ ရှင် သတိထားမိလား။ ကျွန်မတို့အိမ်မှာ သန်းမှီရောက်လာမှ လုပ်ငန်းကိုင်ငန်း ကောင်းလာတယ်နော်။ အိမ်လည်း ကျက်သရေရှိလာတယ်။ ယုံကြည်စိတ်ချရတာကလည်း မပြောပါနဲ့တော့။ စာရိတ္တလည်း ကောင်း ရှာတယ်”

“အင်း ကလေးမကလေးက လိမ္မာရေးခြားလည်း ရှိပါရဲ့၊ တစ်အိမ်လုံး ဝေယျာဝစ္စ ဖြန်းဖြန်းကွဲ လုပ်နိုင်သားကွယ်။ မင့်သား သည်းညည်းလည်း ခံရှာတယ်”

သန်းမှီရောက်လာပြီး သုံးလေးနှစ်လောက်မှာ ခင်မမ အိမ်ထောင် ကျသည်။ ခင်မမ၏ ခင်ပွန်းက အရာရှိပေါက်စကလေးဆိုတော့ သျှောင်နောက် ဆံထုံးပါ ပြောင်းလေရာ နယ်တကာ ရပ်တကာ လိုက်နေရပါ၏။ သည်တော့ လည်း ဒေါ်တင်အောင်မှာ သန်းမှီကို ခါတိုင်းထက်ပင် အားကိုးလာရ တော့သည်။ မြဖေကလည်း လူပျိုကြီးဖားဖားဖြစ်နေသည့်တိုင် သန်းမှီကို အားကိုးချင်တုန်း။ အစစအရာရာ သန်းမှီ လုပ်ကိုင်ပေးမှ။ ထမင်းစား တာတောင် သန်းမှီခူးပေးမှ ဆိုတာမျိုး ဖြစ်သည်။

မြဖေ ဆယ်တန်းတက်သည့်နှစ်မှာ မမျှော်လင့်ဘဲ စက်ပိုင်ကြီး ဆုံးပါးသွားခဲ့ပါ၏။ ဒေါ်တင်အောင်မှာ သားဖြစ်သူကို သစ်စက်ထဲ ဦးစီး စေချင်သော်လည်း မြဖေက တက္ကသိုလ်ဆက်တက်ချင်သည်ဆိုသဖြင့် သား ဆန္ဒကို လိုက်လျောရသည်။ မြဖေ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်သွားတက်တော့ အိမ်မှာ ဒေါ်တင်အောင်နှင့် သန်းမှီ နှစ်ယောက်တည်း။

“ဪ ငါ့မှာ သားတစ်ယောက် သမီးတစ်ယောက် မွေးထား ပေမဲ့ တကယ်တမ်းကျတော့ သွေးမဟော် သားမစပ် သန်းမှီကို အားကိုး နေရပြီ။ အရေးဟယ် အကြောင်းဟယ်ဆိုရင်တောင် ငါ့အနားမှာ သန်းမှီပဲ ရှိတာပါလား”

ဒေါ်တင်အောင်က သစ်စက်ကို ကာလပေါက်ချေးဖြင့် ရောင်းပစ်

လိုက်သည်။ ရှိသည့်ငွေကလေး ငွေတိုးချရုံကလွဲလို့ ငွေမရှာတတ်။ သန်းမှိုက ငွေဝင်ငွေထွက် ကိုင်ရသည်။ တစ်ရက်တော့ ဒေါ်တင်အောင်က သန်းမှိုကို မထင်မှတ်သော စကားတစ်ခွန်း ပြောလာပါ၏။

“သန်းမှို၊ ဒေါ်ဒေါ်မှာ သမီးကလည်း တစ်နယ်တစ်ကြေး၊ သားကလည်း နီးနီးနားနားမရှိလေတော့ ငါ့တူမကြီးကိုပဲ ဒေါ်ဒေါ်ဖြင့် သားလို သမီးလို အောက်မေ့မိတယ်။ ကိုယ့်အိမ်က အိမ်သားလိုလည်း အောက်မေ့ပါရဲ့။ ဒေါ်ဒေါ်တစ်သက် စောင့်ရှောက်ပါ။ ဒေါ်ဒေါ်စိတ်ထဲရှိတဲ့အတိုင်းပြောရရင်တော့ သန်းမှိုကို မြပေနဲ့ ဒေါ်ဒေါ် နေရာချထားချင်တယ်”

ဒေါ်တင်အောင်စကားကို သန်းမှို အံ့ဩလွန်းလို့ ပါးစပ်အဟောင်း သား ပြစ်ရပါ၏။ မဖြစ်နိုင်တာ။

“အို ဒေါ်ဒေါ်ရယ် ကျွန်မတို့က မောင်နှမတွေပါ။ ကျွန်မ”

သန်းမှို ဘာဆက်ပြောရမှန်း မသိခဲ့ပါ။ နေရာချထားချင်ပါသည် ဆိုမှ ငြင်းဆန်လျှင်လည်း ကြီးမားလှသော ကျေးဇူးတရားကို ကန်းရာ ကျတော့မည်။ လက်ခံရအောင်ကလည်း မြပေလို တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား တစ်ယောက်က သူ့လို ဘာမဟုတ်သည့် တောသူမိန်းကလေးမျိုးကို လက်ထပ်ဖို့ ဆိုတာ စိတ်ကူးပင် ထည့်မယဉ်ရဲခဲ့ပါလေ။ သန်းမှိုအဖို့ရာတော့ မြပေကို ငယ်ကတည်းက သံယောဇဉ်ရှိခဲ့မိတာလည်း မှန်ပါ၏။ အရွယ်ရောက်တော့ လည်း မေတ္တာစိတ်ဖြင့် အတွေးဝင်မိတာတွေ ရှိပါ၏။ သို့သော် သည်လို အဆင့်မျိုးအထိတော့ သန်းမှို မမျှော်လင့်ခဲ့ပါ။ သည်တော့ စကားလှအောင်သာ ပြောလိုက်ရပါ၏။

“ကျွန်မကတော့ ဒေါ်ဒေါ်စကား မပယ်ရှားဝံ့ပါဘူး။ ပယ်လည်း မပယ်ရှားချင်ပါဘူး။ ဒါပေသိ မြပေဆန္ဒအတိုင်း ရှိပါစေ ဒေါ်ဒေါ်ရယ်၊ မြပေက နွားရုပ်ကို မက်တဲ့အရွယ် မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ရွှေမန်ကျည်း ငွေမန်ကျည်းကိုသာ မက်တော့မပေါ့။ ကျွန်မ မဝေခွဲတတ်ပါဘူးရှင်”

မြဖေက လက်ခံလေသလား၊ ငြင်းဆန်လေသလားတော့ မသိ။ သန်းမှီနှင့် မြဖေ နေရာချထားပေးဖို့ စီစဉ်ကြပြီ။ ခင်မမတို့မိသားစုပင် နယ်က ရောက်လာခဲ့ကြပြီ။ သန်းမှီဘက်က လာနိုင်သမျှ ဆွေမျိုးတွေလည်း လာကြသည်။ ကြီးတော်က ဆုံးရှာပြီဆိုတော့ ကြီးတော်သားသမီးတွေထဲက သန်းမှီနှင့် ဝမ်းကွဲညီအစ်မတော်သူတွေနှင့် ရွာမိရွာဖတွေကပါ မင်္ဂလာပွဲကို လာရောက်ခဲ့ကြသည်။

“သန်းမှီရယ် ညည်းစိတ်ရင်း အကျိုးပေးသာပါပဲအေ။ ကံများ ကောင်းလှပေါ့အေ”

“ရွာကိုတော့ မပြတ် မပြတ် လာခဲ့ပါအေ။ မြို့က လူချမ်းသာနဲ့ ရလို့များ မာန မကြီးပါနဲ့”

တိုတိုပင်ပြောကြပါစို့။ မြဖေနှင့် သန်းမှီ လက်ထပ်ပေါင်းသင်း လာခဲ့ကြပြီးမှ မြဖေသဘောထားအမှန်ကို သန်းမှီ သိခွင့်ရခဲ့ပါ၏။

“သန်းမှီရယ် ငါ နင့်ကို မောင်နှမလို ခင်မင်မပျက်ပါဘူး။ သန်းမှီကို ယူရမယ်ဆိုတော့ အမေ စိတ်ဆင်းရဲမှာစိုးလို့ ခေါင်းညိတ်ခဲ့ရတယ်။ တကယ် တော့ ငါ ပညာဆုံးခန်းတိုင်အောင် သင်ချင်တာရော၊ နောက်ပြီး”

ထို ‘နောက်ပြီး’ ဆိုသော စကားဆက်ကို သန်းမှီ နားလည်သည်။ မြဖေကို သန်းမှီ အားမရတာတော့ရှိသည်။ မြဖေက အပြောင်းအလဲမြန်ချင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်အလိုမကျချင်တာ၊ တစ်ဇွတ်ထိုးနိုင်တာ၊ တစ်ယူသန်ချင် တာတွေ ရှိတတ်ပါ၏။ ပင်ကိုအားဖြင့် စိတ်ပျော့သော်လည်း သူ ဖြစ်ချင်တာ ဖြစ်ရမှ ဆိုသူမျိုး ဖြစ်၏။ သန်းမှီကို ယူရမည်ဆိုတော့ ခါးခါးသီးသီးတော့ မရှိ။ သို့သော် အလိုမကျသလိုလို၊ တစ်စုံတစ်ရာ ကျိတ်မှိတ်ခံစားနေရ သလိုလို၊ မယူချင်ဘဲ ယူရတော့မှာလိုလို ပုံရိပ်တွေ သန်းမှီ ဆုပ်ဖမ်းမိခဲ့ ပါ၏။ သန်းမှီကတော့ အိမ်ထောင်ရက်သားပြုရသည့်တိုင် မြဖေ ပညာရေး ဆုံးခန်းတိုင်အောင် သင်ကြားပေးဖို့ စဉ်းစားထားပြီးသား။ အထူးသဖြင့်

ဒေါ်ဒေါ်ကျန်းမာရေး။ မရရှည်ရပ်တည်နိုင်ဖို့ကတော့ အိမ်စီးပွားရေးတစ်ခုခု ဆုပ်ဆုပ်ကိုင်ကိုင်ရှိဖို့မဟုတ်လား။ ငွေတိုးကြေးတိုး ပေးတာ တစ်ဖက်ထားပြီး ကုန်စုံဆိုင်ကြီးတစ်ဆိုင်တည်ကာ အခိုင်ချချင်သည်။ ဒေါ်ဒေါ်ကလည်း ငါ့သမီးသဘောပါလို့ ခွင့်ပြုရှာပါ၏။

“အမေကတော့ သားနဲ့ သမီးကိုပဲ အားကိုးရတော့မှာပါပဲ။ အိုမင်း မခွမ်းခြံခံမှတော့ ထမင်းတစ်ဆုပ်၊ တရားတစ်ထုပ်နဲ့ နေဖို့ရရင် ပြီးတာပဲ မဟုတ်လား။ အမေတို့မှာ လက်မဲ့ မဟုတ်ပါဘူးကွယ်။ သမီးသဘောပါ”

သန်းမိုးနှင့် မိခင်က ပူပန်ကြသော်လည်း ဗြဟ္မေက ခပ်အေးအေးပင်။ သူ့မှာ သူ့ကိစ္စတွေကလွဲလျှင် အခြားမရှိပြီ။ စကားကိုပင် တစ်နေ့လုံးနေလို့ တစ်ခွန်း မပြောတာတွေ ရှိခဲ့ပါ၏။ သန်းမိုး နေတတ်ပါသည်။ သည်မိသားစု တွေကြားမှာ အလုပ်အကျွေးပြုဖို့ လူ့ဘဝ ရောက်လာခဲ့ရတာပဲလို့ပင် ခံယူ ထားသူမဟုတ်လား။ လူတစ်လုံးသူတစ်လုံးဖြစ်အောင် သွေးရင်းမခြား ဘောင့်ရှောက်ခဲ့သည့် ကျေးဇူးကို သန်းမိုး ဆပ်ချင်တာပဲရှိသည်။

သန်းမိုးမှာ သားဦးကလေး ရပြီ။ နောက်နှစ်ဆိုလျှင် မြဖေလည်း ဘွဲ့ရတော့မည်။ အိမ်စီးပွားရေးကို ကလေးတစ်ဖက်နှင့် သန်းမိုး ကသီလင်တ ထိန်းခဲ့ရပါ၏။ သူ့အတွက် မပါပါ။ မိခင်၏ ကျန်းမာရေးနှင့် သား၏ ပညာ ရေးသာ ပဏာန။ သန်းမိုးကိုယ်တိုင်က သူ့ကိုယ်သူ ‘အိမ်အစေခံ’ လို့သာ သဘောထားခဲ့ရပါ၏။

၄

ကြားရသည့် သတင်းက မကောင်းပါ။ မြဖေ ဘွဲ့ရပြီးကတည်းက ခြေပျက် ချင်ခဲ့တာ ထား၊ သည်လောက် ပစ်ပစ်ခါခါ လုပ်လိမ့်မည်မထင်ခဲ့။ အလုပ် တစ်ခုခုရဖို့ သူ ရှာချင်ပါသေးသည့် ဆိုလာတော့လည်း သွားပေါ့လို့သာ ပြတ်တောင်းတောင်း တုံ့ပြန်လိုက်မိသည်။ မအေကလည်း သား အကဲမလှ တာကို သိပုံရသော်လည်း မတားသာ။ တစ်ခုတော့ ပြောပါ၏။

“ကိုယ့်မှာ သားနဲ့ မယားနဲ့နော် ငါ့သား။ ကလေးကျန်းမာရေး၊ အမေကျန်းမာရေး တစ်ခုခုဖြစ်ရင်တောင် ငါ့သား အနားမှာမရှိရင် တို့မှာ အခက်ကွယ်။ အလုပ်ကလည်း အလုပ်ပေါ့၊ အမေကတော့ မသွားစေချင်ဘူး။ မဖြစ်ပါဘူးဆိုရင်လည်း ငါ့သားသဘောပေါ့”

မြဖေက နားမဝင်။ ဇွတ်ထက်သွားခဲ့သည်။ သန်းမှီကပင် ဆွဲထားသည့် ဆွဲကြိုးကို အပိုထည့်ပေးလိုက်သေးသည်။ ရန်ကုန်လို မြို့ကြီးမှာ အလုပ်သွားရှာရတာဆိုတော့ ငွေတော့ ပါပါမှ။ ပထမ လတွေမှာ အကျိုးအကြောင်း သိခွင့်ရသော်လည်း နောက်ပိုင်းလတွေမှာ အသံမကြားရတော့။ ဘာအဆက်အသွယ်မှလည်း မရှိ။ မိခင်ကိုပင် ဆိုးဆိုးကောင်းကောင်း မေးတာမျိုး မလုပ်တာကလည်း ထူးခြားမှုပင်။ သည်လိနှင့် လတွေ ကြာခဲ့ပြီ။

“အမေတော့ ငါ့သမီး လိုက်သွားစေချင်တယ်။ တစ်ခုခုတော့ ထူးတယ်။ ငါက မအေဆိုတော့ ငါ့စိတ်ထဲ ထင်လှတယ်ကွယ်”

သည်လိုဆိုတော့လည်း ကလေးပွေ့ကာ ရန်ကုန်မြို့က နယ်ခံဘုန်းကြီးကျောင်းကို လိုက်ရတော့သည်။ ကျောင်းကလည်း မြဖေ ရောက်လာကြောင်း၊ ကျောင်းမှာ တစ်ပတ်လောက်သာ တည်းခံကြောင်း၊ နောက်တော့ ပြန်သွားခဲ့ကြောင်းကလွဲ၍ ဘာမှ မသိရတော့။ ဦးဇင်းတစ်ပါးက မြဖေ သူငယ်ချင်းဆိုသူ၏ လိပ်စာကို ရေးပေးလိုက်သည်။ မလိုသော်ရှိ၊ လိုသော်ရှိ သွားမေးသင့်ကြောင်း အကြံပြုသည်။ သန်းမှီလည်း ကျောင်းသားတစ်ယောက်ခေါ်ကာ ကားတစ်စီးနှင့် လိပ်စာအတိုင်း လိုက်ရပြန်ပါ၏။ ထိုသူငယ်ချင်းကလည်း မသိပါဟုသာ ဘူးခံသည်။ တစ်ယောက်ကို ညွှန်းပြန်လို့ လိုက်ရပြန်သည်။ အဆင်မပြေ။ သည်တော့ သန်းမှီ စိတ်ပူခဲ့ရပြီ။

“ဒါဆိုရင်တော့ အမှုပွင့်ရတော့မှာပါရှင်။ ကျွန်မတို့က အကျိုးအကြောင်း သိရရင် တော်ပါပြီ။ ဝါးလုံး ဝါးခြမ်း ကွဲချင်တာပါ။ ဒါက သူ့ကလေးပါ။ ကျွန်မက သူ့ဇနီးပါ။ အစ်ကိုတို့ ကူညီကြပါဦးရှင်”

သည်စကားကြားတော့ မြဖေသူငယ်ချင်းဆိုသူက လန့်သွားပုံ ရပါသည်။ မြဖေအကြောင်း သူသိထားသမျှ ပြောပြတော့သည်။ မြဖေက တက္ကသိုလ်မှာ တွေ့ခဲ့ရသူ စန်းစန်းဆိုသူနှင့် ထွက်ပြေးကြကြောင်း၊ စန်းစန်း မိဘများကလည်း မြဖေကို လာမေးကြကြောင်း ပြောပြပါ၏။ သားငယ်ကို ပိုက်ရင်း မျက်ရည်နှင့် ပြန်ခဲ့ရုံကလွဲ၍လည်း သန်းမှီ ဘာမျှမတတ်နိုင်တော့။ အိမ်အစေခံလိုလို၊ မွေးစားသမီးလိုလို မရေမရာဘဝနှင့် ကြီးပြင်းခဲ့ရသူ ဆိုတော့လည်း ဘယ်သူ့ကိုမှ အပြစ်မတင်ချင်တော့တာ ပါပါ၏။ အိမ်ပြန် ရောက်တော့ အကျိုးအကြောင်း ပြောပြရသည်။ မိခင်ခမျာ ရက်စက်လှသော သားအတွက် ယူကြိုးမရဖြစ်ရှာသည်။ သည်ချွေးမနှင့် သည်မြေးကလေး မျက်နှာကို ကြည့်ကာ သည်းသည်းထန်ထန် ငိုတော့သည်။

“အမေရယ် ကျွန်မအကြောင်းနဲ့ ကျွန်မ ရှိပါစေတော့။ ကျွန်မ နေတတ်ပါတယ်။ သူ့အရိပ်အကဲ မဟန်မှန်း ကျွန်မ သိပါတယ်။ အမေ စိတ်ချမ်းသာအောင် နေပါ။ မြဖေကို ကျွန်မ မမုန်းပါဘူး။ သူလည်း သူ့ကိစ္စနဲ့ သူ နေမှာပေါ့လေ။ တစ်နေ့ ကျွန်မတို့ဆီ လာမှာပါ အမေ”

သန်းမှီထင်သလို မြဖေ တစ်ရက်ရောက်လာခဲ့သော်လည်း မထူး တော့ပါ။ မြဖေက တက္ကသိုလ်မှာ တွေ့ခဲ့ရသူ ချစ်သူ စန်းစန်းအကြောင်း ပြောပြရင်း သူ့ဘက်က စန်းစန်းအပေါ် ကတိပျက်ကွက်ခဲ့ရကြောင်း၊ သူ အိမ်ထောင်ပြုပြီးဖြစ်သည်ကို ရှင်းပြသော်လည်း မဖြစ်နိုင်တော့သည့် အခြေ အနေကြောင့် စန်းစန်းကို သူ ခိုးပြေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း။ အခုတော့ သူတို့မှာ သမီးကလေးတစ်ယောက်ပင် ရနေပြီဆိုသည့်အခါမှာတော့ သန်းမှီခမျာ မျှော်လင့်ချက် မရှိတော့ပြီ။

သိပ်မကြာပါ။ မြဖေမိခင် ဒေါ်တင်အောင် ဆုံးသည်။ မြဖေ စိတ်လည်း ပါပါ၏။ အိမ်ကြီးကို ရောင်းချပြီး ခင်မမနှင့် မြဖေတို့ အမွေ ခွဲယူကြတော့ သန်းမှီ ဘာတစ်ခွန်းမျှ မဟခဲ့ပါ။ ရကောင်းစေလိုလည်း

မအောက်မေ့ခဲ့။ သူ့ဘဝမှာ ခိုကိုးစရာမဲ့မှတော့ သား လူမမည်ကို ပိုက်ပြီး ရွာပြန်ရုံသာရှိတော့သည်။ သူ့ပစ္စည်းကလေးတွေ သူ ထုပ်ပိုးနေခိုက် မြဖေ ရောက်လာခဲ့သည်။ မြဖေက သားအတွက် ဝေစုဆိုကာ ပိုက်ဆံတွေ လာပုံပေး ရှာပါ၏။ သန်းမှီက လက်မခံ။

“မြဖေရယ် လင်သားဆိုသူကိုတောင် ငါ မပိုင်ရမှတော့ လင်သား ရတဲ့ ခွဲတမ်းပိုက်ဆံဆိုတာ ဘာအဓိပ္ပာယ်မှလည်း မရှိတော့ပါဘူး။ နင့်မှာ သားမယားရှိနေပြီဆိုတော့ ဟိုခမျာလည်း နင့်ခွဲတမ်းဝေစုကို ဖျော်ရှာမှာပေါ့။ ငါ မလိုချင်ပါဘူး၊ မယူပါရစေနဲ့။”

“မဟုတ်တာဘဲ သနားမှီရယ်၊ စန်းစန်းကလည်း သဘောတူ ပါတယ်။ နင် ရွာပြန်ပြီး ဘာလုပ်စားမှာလဲ။ နင်က ဒုက္ခခံနိုင်ပေမဲ့ ငါ့သား ကလေး ရှိသေးတယ်။ ကလေးကို ပညာတတ်အောင် သင်ပေးရဦးမယ်။ ယူသွားပါဟာ”

“မယူဘူး၊ ဒါ နင့်သားလည်း မဟုတ်ဘူး။ မြဖေ၊ နင်နဲ့လည်း မဆိုင်တော့ပါဘူး။ ငါ စိတ်ဆိုးလို့ပြောတာ မဟုတ်ဘူး မြဖေ။ နင့်ကို ကလေး တုန်းကတည်းက ရှိခဲ့ဖူးတဲ့ သံယောဇဉ် ငါ တစ်ပြားမှ မလျော့ဘူး။ ဒါပေသိ တို့သားအမိအတွက် နင် မရှိတော့ဘူး။ ငါ ရွာပြန်မယ်။ ငါ တောသူပဲ။ ထမင်းတစ်လုတ်တော့ ရွာမှာလည်း မခက်ပါဘူးဟယ်”

သန်းမှီက ပြောတော့ မြဖေ ကျူကျူပါအောင် ထိုင်ငိုခဲ့တာ ကိုလည်း မှတ်မိ၏။ မဲမှုတ် ရွာပြန်ရောက်လာတော့ ကြီးတော် မရှိရှာတော့ သော်လည်း ညီအစ်မတစ်တွေက လက်ခံကြရှာသည်။ သန်းမှီ ရွာအပြန်မလှ သော်လည်း ရွာက စာနာပေးကြသည်။ ရွာပြန်ရောက်လာကြသည့် သား အမိကို စောင့်ရှောက်ဖော်ကြပါသည်။ ရွာမှာ ရရာ တောအလုပ်ကို သန်းမှီ ဘောက်လိုက်လုပ်ရင်း သား ရှင်ပြုချိန်မှာ ရှင်ဖြစ်လျှင်ခဲ့သည်။ သားကတော့ ထူးခြားလှသည်။ သာမဏေဘဝက မထွက်ချင်ကြောင်းပြောလာတော့

သန်းမှီမှာ သား ကိုရင် ပျော်သလောက် ဝတ်ပါစေတော့ ခွင့်ပြုရသည်။
 အချိန်တန်လျှင် လူဝတ်လဲလိမ့်မည် ထင်ခဲ့သော်လည်း သား ကိုရင်က သက်န်း
 ဝတ်နှင့် ပျော်နေပြီ။ မန္တလေး စာသင်တိုက်ကြီးတစ်တိုက်မှာ စာသင်သား
 အဖြစ် ပို့ထားရင်းက အသက် နှစ်ဆယ်ပြည့်တော့ ရဟန်းခံပြန်လေ၏။
 သန်းမှီမှာ ရဟန်းမယ်တော်ဘဝရောက်လာတော့လည်း မသန်းမှီဘဝက
 အရိုးသန်းမှီ (အရိုးမှီ) ဘဝ ဖြစ်လာခဲ့ပြီ။ ကိုမြဖေကတော့ မယားကို ပစ်ပယ်
 နိုင်သည် ထားပါဦး။ သားကိုပင် တစ်ခေါက်တစ်ကျင်း လာမကြည့်ခဲ့။
 ရွာကလည်း မြဖေကို သတိမရကြတော့ပါ။

အရိုးမှီကတော့ သား ရဟန်းအတွက် စိတ်အေးရပြီ။ မြို့ကျောင်းမှာ
 သား ရဟန်းက စာတတ်ဝါတတ် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဖြစ်နေတာကိုပဲ ဂုဏ်ယူရပါ၏။
 အရိုးမှီကတော့ ရွာမှာပဲ တောအလုပ်ကလေး လိုက်လုပ်ရင်း ရရစားစားနှင့်ပင်
 အိမ်နာကျလာခဲ့ပြီ။ သားရဟန်းကလည်း အဆေးက ထောက်ပံ့တော်မူရှာပါ၏။
 အရိုးသန်းမှီ တစ်ဝမ်းတစ်ခါ ဝလံ့ရုံမက ရွာဦးဆရာတော်ကျောင်းလည်း
 တတ်စွမ်းသမျှ လှူရ တန်းရပါ၏။ ကျောင်းဝင်းထဲ ဝင်မိလေတိုင်း အရိုးမှီ
 နားထဲမှာ အသံတွေ စိစိညံ့ညံ့ ကြားယောင်နေမိတာတော့လည်း ရှိပါ၏။

“ညနေ ပန်းသီ မြဖေ သန်းမှီ”

မြဖေနှင့်အတူ ရေလောင်းခဲ့ရသော ပန်းညက်ပင်ကြီးပင် အပွင့်တွေ
 ဝေလှပြီ။

၅

ထိုနေ့က အရိုးမှီတစ်ယောက် မနက်မိုးလင်းကတည်းက စိတ်တွေ လေးနေ
 ခဲ့သည်။ အောက်မျက်စာတွေကလည်း လှုပ်လိုက်တာ။ မြို့ကျောင်းက မောင်ပဉ္စင်း
 နေထိုင်မှ ကောင်းပါလေစ။ သားပဉ္စင်းက သူ့ကျောင်းရိပ်ကို လာခိုနေဖို့
 ခေါ်သော်လည်း မနေချင်ခဲ့။ မြို့ဆိုတာကြီးကို အရိုးမှီ နောက်တစ်ခေါက်
 ပြန်မရောက်တော့တာပါသလို လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်နေသေးသမျှ ချွေးနှံစာ

ကလေးဖြင့် လှူရေးတန်းရေး လုပ်လိုက်ချင်သေးသည်။ ပြီးတော့ သား
ပဉ္စင်းကို လူတွေက ကြည်ညိုနေကြတာမဟုတ်လား။ သား ပဉ္စင်းကျောင်းကို
သွားနေလျှင် မယ်တော်ဆိုဦးတော့၊ သားပဉ္စင်းကို အရိုအသေ လျော့ကြမှာ
နိုးသည်။

မနက်စောစော ပဲထောပတ်ပင်တွေ ရိတ်ဖို့ တံစဉ်ကို ထရံက
အဖြုတ် လွတ်ကျတော့ ခြေထောက်ကို ထိသွားခဲ့သည်။ လရောင် လဲ့လဲ့
အောက်မှာပဲ သွေးတွေကို ဖုန်နှင့် သိပ်လိုက်သည်။ ပြီးတော့ တံစဉ်ကို
လက်က ချကာ ဘုရားခင်ရှေ့မှာထိုင်လျက် ဝတ်ချရင်း မေတ္တာပို့၏။

သွားလေသူ စက်ပိုင်ကြီးနှင့် စက်ပိုင်ကတော်၊ ကြီးတော်တို့ကို
အံ့မျှအတန်း ဝေသည်။ ခင်မမနှင့် မြပေတို့ မောင်နှမကိုလည်း မေတ္တာ
ပို့သည်။ သားပဉ္စင်းကိုလည်း မေတ္တာပို့သည်။ ပြီးမှ တံစဉ်ကို ကိုင်ကာ
ပဲရိတ် ထွက်ခဲ့တော့သည်။

“အရီးမှီရေ အရီးမှီ၊ တောထဲ ပဲရိတ်သွားကြဖို့ တော်ရေ။”

ဟော တောင်ရပ်က မိကြည်တို့ လှမ်းဟစ်နေကြပြီ။ ခြေကို
သုတ်သုတ်ကလေး လှမ်းရင်း ထွက်ခဲ့သည်။ တောသူမကလေးတွေကြား
အရီးမှီလည်း ဝင်ရောလိုက်သည်။ ရောင်နီကလေး မသမ်းတသမ်းမှာ ပဲရိတ်
ရမည် ပဲခင်းရှိရာ ရောက်ခဲ့ပြီ။ ကိုင်း နေမပူခင် ရိတ်မှပါပဲ။

“ရွှေမြို့နေ ကပ်တော်တန်းက... လွမ်းရစ်ပ တစာစာ... စာကမ်း
လို့မှာ... လွမ်းချင်ပါရဲ့ မောင်ကလေး... မောင်တို့မလေ မြစ်ရေသောက်ဖို့...
မယ်တို့မလေ ကန်ရေသောက်ဖို့... လွမ်းလောက်ပလေး။”

“မိုးညိုကြီး ချန်းသဟဲ့... လွမ်းတုန်း လာမယ်ဆို... ချောင်းရေ
နဲ့ကို... လွမ်းတုန်း လာနိုင်ရိုး... ချောင်းရေက တိုး”

မိကြည်တို့၊ ဘုတ်မတို့က ပဲရိတ်ရင်း တေးဟစ်လိုက်တော့ မြပေ
ကိုတောင် လွမ်းမိသလိုလို။ သည်အရွယ်ကြီးရောက်ခါမှ အရီးမှီစိတ်တွေ

ဘယ်လိုဖြစ်ပါလိမ့်။ ဟုတ်သေးပါဘူး။ အရိုးမှီက ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် ကိုယ် နိုင်အောင် ချုပ်လိုက်ရင်း တံစဉ်နှင့် ပဲထောပတ်ပင်တွေ ကုန်းကာကုန်းကာ ရိတ်လိုက်သည်။ ပဲပင်တွေ မဲရိတ်နေတုန်း ခြေသလုံးမှာ ပူခနဲဖြစ်သွားလို့ ငဲ့ကြည့်လိုက်သည်။

“မိကြည်ရေ အေ မိကြည်၊ လာစမ်းပါဦးအေ။ ငါ့ ငါ့ကို မြွေ မြွေ”
အရိုးမှီ တစ်ကိုယ်လုံး ပူလာကာ တုန်ရီလာခဲ့သည်။ မျက်လုံးတွေ ဆိုတာ ပြာခနဲ စိမ်းခနဲ။ မိကြည်တို့တစ်တွေ ဝိုင်းလာတော့ ပါးစပ်က အမြှုပ်တွေတောင် ထွက်နေခဲ့ပါပြီ။

“သာခွေး၊ ရွာထဲ ပွေ့ခေါ်ခဲ့ပါဟဲ့”

“ရွာထဲခေါ်လို့ ဘာလုပ်မှာတုံး။ လှည်းကောက်ခိုင်းမှပေါ့ဟဲ့။ ဆူးလေကုန်းရွာက ဆေးပေးခန်း ပြေးရမှာ”

“မြွေဆိပ်မန်းတတ်သဲ့ ဘကြီးမုန်း အရင်ပြေးခေါ်ချေဦး”

တစ်ယောက်တစ်ပေါက်အသံတွေ ဆူညံနေတာကိုတော့ အရိုးမှီ သိနေပါ၏။ ရင်ထဲမှာလည်း မီးစနှင့် ထိုးသလို ပူတက်လာခဲ့သည်။ အရိုးမှီ စိတ်တွေက မြို့ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးနေသော သားပွင်းဆီ ရောက်သွား၏။ တစ်ဖန် ရွာဦးဆရာတော်ကျောင်းဆီ ရောက်သွားပြန်၏။ ကျောင်းဝင်းထဲက အပွင့်တွေ ခဲခဲလှုပ်နေသည့် ပုန်းညက်ပင်ကြီးကို မျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာခဲ့သည်။ သည်ဝါဆိုဦးမှာ ပွင့်လိုက်တဲ့ ပုန်းညက်တွေဆိုတာ ဆုပ်ဆုပ်ဖွေးလို့။ ပုလဲဥကလေးတွေ စိထားတဲ့အတိုင်း။ အဲသည် ပုန်းညက် ပင်က မြဖေနဲ့ ငါ ရေလောင်းခဲ့ကြတဲ့ အပင်ပေါ့။ မြဖေကော နေထိုင်မှ ကောင်းရဲ့လား။ သူ့သားသမီး၊ သူ့ဇနီးနဲ့ ပျော်နေတယ်ဆိုရင်လည်း ပြီးတာ ပါပဲလေ။ မြဖေနဲ့ ငါကတော့ ကံပါသလောက်ပဲ နေခွင့်ရခဲ့တယ်။ ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ရဟန်းတစ်ပါးကို မွေးဖွားနိုင်ခဲ့လို့ မြဖေရော ငါပါ ကုသိုလ်ထူးခဲ့ ကြပြီပဲ။ လောကအတွက် ရဟန်းတစ်ပါး အမွေထားခဲ့နိုင်တာကိုပဲ ငါ

ဝမ်းသာတယ်။ ငါ သေပျော်ပါပြီ။ အရိုးမှို သတိကလေးရှိသလောက်
လျှောက်တွေးနေမိခြင်းဖြစ်၏။ နားထဲမှာလည်း အသံတွေ စိစိညံလျက်
ရှိပါ၏။

“ညနေ ပန်းသီ မြဖေ သန်းမှို”

“ညနေ ပန်းသီ မြဖေ သန်းမှို”

“ညနေ ပန်းသီ မြဖေ သန်းမှို”

အရိုးမှိုနားထဲမှာ အသံတွေ ကျယ်ရာက တဖြည်းဖြည်း မှိန်လာခဲ့၏။

ညနေစောင်းတော့ ဦးပဉ္စင်းကြီး ရွာပြန်ကြွလာပြီ။ အရိုးမှိုကို
ဆူးလေကုန်း ဆေးပေးခန်း လှည်းဖြင့် သွားပို့တုန်း ကိုရင်သာခွေးက ကြုံရာ
လှည်းကို စီး၊ ကြုံရာ ကားဖြင့် မြို့ကို အပြေးသွားကာ ဦးပဉ္စင်းကြီးကို
ပင့်ဆောင်ခဲ့သည်။ ဦးပဉ္စင်းကြီးက ကားကို အမြန်ဆုံးငှားကာ ရွာကို ပြန်ကြွ
လာတော့ တစ်လမ်းလုံး မယ်တော်ကြီးကို မေတ္တာပို့သည်။ ရွာ လှည်း
ပြန်ရောက်လာချိန်မှာတော့ မယ်တော်ရုပ်ခန္ဓာသာ ပါလာခဲ့တော့၏။ အမြဲ
သည်းခံတတ်သော၊ စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းရှိသော မယ်တော်ကြီး ပျက်စီး
ရခြင်းကို တရားဖြင့် ရှုမှတ်သော်လည်း တရားသည်ပင် မတိုးနိုင်အောင်
ရှိခဲ့ရသည်။ ရဟန်းတစ်ပါးအနေဖြင့် သတိကို မြဲအောင်တည်လျက် ဝမ်းနည်း
ရိပ်ကို ဖုံးဖိတော်မူရှာခဲ့သည်။

အရိုးမှိုက ရွာအပြင်မှာ ဆုံးသည့်အတွက် ရွာထဲမသွင်းကောင်း။

ရွာပြင်မှာပဲ ထားကြရပါ၏။ နောက်တစ်ရက် သုသာန်ဧရိပ်ပေါ်တွင် ဘဝ
တစ်ပါး ပြောင်းရှာသော မယ်တော်နှင့် မယ်တော် ရုပ်ကလာပ်ကို ရှုမှတ်
နေသော သားရဟန်းတို့၏မြင်ကွင်းကိုကြည့်ရင်း ရွာကလည်း စိတ်မကောင်း
ဖြစ်ကြရသည်။

ထိုအချိန်မှာပဲ လှည်းတစ်စီးနှင့် လူတစ်ယောက် ရွာကို ရောက်
လာခဲ့သည်။ ပူပြင်းလှသော နေရောင်အောက်မှာ လှည်းသည် တအိအိ

မောင်းလာခြင်းဖြစ်၍ လှည်းပေါ်က လူကြီးသည်လည်း နေပူဒဏ်ကြောင့် ပင်ပန်းနေပုံ ပေါက်နေလေသည်။ လူကြီးက အသက် ကြီးလှပြီဖြစ်၍ ကျုံ့လိုသော ခန္ဓာကိုယ်က ချုံးချုံးကျလျက်ရှိရာ စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်း၊ ကိုယ်၏ ဆင်းရဲခြင်းဖြင့် အထုအထောင်းခံထားရသကဲ့သို့ ရှိပါ၏။ ရွာအနောက်ဘက် ဆူးတံခါးမှာ လူမုလူဝေးကြီးက လှည်းလမ်းမှာ ပိတ်နေသည့်အတွက် လှည်းက ခေတ္တတောင့်ကာ ရပ်ထားလိုက်ရသည်။ လှည်းပေါ်မှာ ထိုင်ငိုက်လာသူ လူကြီးက လှည်းတုံ့လိုက်သဖြင့် ဆတ်ခနဲ နိုးသွားရာက လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်သည်။

“ဒါ သရက်ကန်ပဲမဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ် ရွာဝင်ပါပြီ”

“လူတွေက များလှချည်လား၊ ဘာရှိလို့တုံး”

“နာရေးချဆောင်ဖို့ လာကြတာ နေမှာပေါ့ဗျာ”

“ဘယ်သူနာရေးပါလိမ့်”

လူကြီးက ရွာသားတစ်ယောက်ကို လှမ်းမေးလိုက်သည်။

“ဪ ကျုပ်တို့ရွာက ရဟန်းမယ်တော်ကြီး အရီးမှီ အသုဘပါ။

ပိုးထိပြီး ဆုံးသာ။ ရွာတွေက လာလိုက်ကြသာ မြင်သဲ့အတိုင်းပဲ”

“ဘယ်သူရယ်ဗျ”

“အရီးမှီလေ။ အရီးမသန်းမှီ။ မုဆိုးမကြီးပါဗျာ။ သားကတော့

ရဟန်းဝတ်နဲ့”

လူကြီးက လှည်းရံတိုင်ကို ကိုင်လျက် ကြက်သေ သေသွားတော့သည်။ လူတွေ သချိုင်းဇရပ်ဆီ သွားကြတော့ လှည်းလမ်းရှင်းပြီမို့ လှည်းဆရာက ဖွားကို နကန်တုံ့လိုက်သည်။

“ခဏရပ်ပါဦးဗျာ။ ဟိုသစ်ရိပ်မှာ လှည်း ခဏရပ်ထားစမ်းပါ။

ကျုပ် ဝင်ကြည့်လိုက်စမ်းပါရစီ”

လှည်းပေါ်က ခရီးသည်ကြီးက ပစ္စည်းတွေ လှည်းပေါ်မှာပဲထားခဲ့ကာ အများနှင့် ရောပြီး ဝင်လိုက်သွားလေ၏။ ဖက်ညောင်ပင်ကြီးအောက်မှာ ရွာသူရွာသားတွေ မနည်းပြီ။ တရားရှုမှတ်နေသော ဦးပဉ္စင်ကြီး တစ်ပါး။

လူကြီးက အားလုံးကို တိုးဝှေ့ကြည့်နေခဲ့သည်။ သူ့ကို ဘယ် ရွာသူရွာသားကမှလည်း ဂရုမထားမိကြ။ ဂရုထားမိသည့်တိုင် တစ်ခါက 'ညနေ ပန်းသီ' လို့ သည်ရွာမှာ အော်ကာဟစ်ကာ ပျော်ခဲ့ဖူးသော 'ဦးမြဖေ' လို့လည်း သိကြတော့မည်မဟုတ်ပါ။ ကြာမြင့်လှပြီဖြစ်သော နှစ်ကာလများ ကပဲ အရာအားလုံးကို မှန်ဝါးစေခဲ့လေပြီ။

ဦးမြဖေက ဦးပဉ္စင်ဘေး ဝင်ထိုင်ရင်း မျက်နှာကို စေ့စေ့ကြည့်နေ ခဲ့သည်။ ဦးပဉ္စင်ကြီးကို ဦးသုံးကြိမ်ချကာ ထလိုက်သည်။ အရီးသန်းမှီ ရုပ်အလောင်းကို တစ်ချက်သွားကြည့်လိုက်ပြီး လှည်းရပ်ထားရာဘက်ကို ပြန်လှည့်လာခဲ့လေ၏။ လှည်းသမားကတော့ သရက်ကန်ရွာအထိ လှည်း ငှားလာသူ လူကြီးကို နားမလည်နိုင်သော်လည်း သစ်ရိပ်ထဲက စောင့်နေ ခဲ့သည်။ ဝေးလှသော မြစ်ဆိပ်ဆီက ငှားလာခြင်းဖြစ်၍ သရက်ကန် ရောက်ရုံပါ ဆိုခဲ့သူမဟုတ်လား။

“ကိုင်း လှည်းဆရာ၊ ကျုပ် သရက်ကန်ရွာထဲ မဝင်တော့ပါဘူးဗျာ။ ကျုပ်ကို မြစ်ဆိပ်သာ ပြန်ပို့ပါတော့”

“ဘယ်လိုဖြစ်လို့တုံး၊ နွားတွေ ပန်းနေပြီ ဆရာကြီးရ။ ချက်ချင်း လှည့်ပြန်လို့တော့ မရဘူး။ ကျုပ်လည်း ထမင်းမစားရသေးဘူး။”

“ကိုင်းပါလေ၊ ပြန်သာလှည့်ပါ။ တစ်နေရာရောက်တော့ လှည်းရော လူရော နားကြ၊ စားကြသေးတာပေါ့။ ကျုပ် ကျသလောက် ပေးပါ့မယ်”

လှည်းက နောက်ကို ပြန်လှည့်ရတော့သည်။ သင်္ချိုင်းဘက်ဆီက စီခနဲ ငိုကြွေးသံတွေ ထွက်လာချိန်မှာတော့ ခရီးသည် တင်လာသော လှည်းက ကျောခိုင်းခဲ့လေပြီ။

၆

သရက်ကန်သင်္ချိုင်းသို့ မမျှော်လင့်ဘဲ လူတစ်ယောက် ရောက်လာခဲ့ခြင်းကို မည်သူမျှ မရိပ်စားမိလိုက်။ အရိုးသန်းမှီအလောင်း မြေကျမည့်နေ့မှာမှ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်လာသော ဦးမြဖေလို့လည်း မထင်ခဲ့ကြ။ သားပဉ္စင်းကို ဦးသုံးကြိမ် ဝတ်ဖြည့်ခဲ့တာကိုလည်း သတိမထားမိကြပါ။ သရက်ကန် သုသာန်မှာ ဆုံဖြစ်ကြသော မိခင်၊ ဖခင်နှင့် သားတို့၏ အဖြစ်သည် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး တစ်ဘဝစီခြားလျက်ရှိခြင်းသည်ပင်လျှင် ဆန်းကြယ်လှပါ၏။

သည့်နောက်တော့ ရွာကပဲ သားပဉ္စင်းဆန္ဒနှင့်အညီ အရိုးမှီအတွက် ပြာသာဒ်ဆောင်ပါ ဂူတစ်လုံး တည်ဆောက်လှူဒါန်းခဲ့ကြသည်။ ဦးပဉ္စင်းသည်လည်း များမကြာမီမှာပင် စာချရဟန်းတစ်ပါးအဖြစ် အောက်ပြည်အောက်ရွာဘက် ကြွသွားရာက ရွာပြန်မရောက်လာတော့။ သို့သော် မယ်တော်ကြီး ဆုံးပါးသည့် တန်ခူးလကွယ်နေ့ရောက်တိုင်း ပြန်ကြွလာလေ့ရှိ၏။ ဤအဖြစ်သည်ပင် နောက်ထပ် နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ် ကျော်လာခဲ့ပြန်ပြီ။

တစ်ရက်မှာတော့ လှည်းသမား ဦးစံခက တစ်ခါက သူ လှည်းကြိုခေါ်တင်ခဲ့ရသူ ခရီးသည် လူကြီးတစ်ယောက်အကြောင်းကို ဘိုးကံကောင်းအား ပြောပြနေခဲ့သည်။ ထိုခရီးသည်ကြီးက သူ့ဘဝ သူ့အကြောင်းတွေ လှည်းပေါ်မှာ ပြောပြခဲ့ကြောင်း၊ ဆင်းရဲပင်ပန်းလွန်းလှသော သူ့ဘဝကို ဇနီးနှင့် သားဖြစ်သူ အရိပ်မှာ ခိုဖို့ လိုက်လာခဲ့သော်လည်း ဇနီး သေဆုံးခြင်းနှင့် ကြိုကြိုက်ရသည့်အပြင် သားကလည်း မြင့်မြတ်သော ရဟန်းဘောင်ကို ရောက်နေပြီဖြစ်၍ လှည့်ပြန်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်ကြောင်းတွေပါ ပြောပြခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

“အင်း ငါက မြဖေတို့ သန်းမှီတို့နဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကျောင်းနေဖက်တွေပါကွာ။ မြဖေ သူ့အရိပ်ခိုဖို့ လိုက်လာမှန်းသာ သိလို့ကတော့ သန်းမှီကဖြင့် သေရာကတောင် ငေါက်ခနဲ ထထိုင်ပြီး အလုပ်အကျွေး ပြုမယ့်သူကွယ်”

“တကယ့်လူဗျာ၊ မယားဆုံးတာတောင် တစ်စက် မျက်ရည် မကျဘူး၊ သုတ်ခနဲ ပြန်ပြေးတော့သာ”

“ကြားထဲက မင်း နာမနေနဲ့ စံခရေ။ အင်း တစ်ရက်တည်း တစ်နေရာတည်း သုံးယောက် ဆုံကြပေမဲ့ ဘယ်သူ့ဘယ်သူမှ မမှတ်မိကြ တော့တဲ့ဘဝ၊ ခြားတဲ့ဘဝတွေ ဖြစ်ခဲ့ကြပြီကိုး။ သည်းခံခွင့်လွှတ်သူ၊ ရက်စက်စိမ်းကားသူနဲ့၊ သည်နှစ်မျိုးကို တရားနဲ့ လျစ်လျူရှုနိုင်သူတွေလိုသာ ဆိုရတော့မှာပဲ”

လှည်းဆရာကြီး ဦးစံခ ကတော့ တစ်ခါက လှည်းကြို ငှားစီးခဲ့သူ လူကြီးကိုသာ မြင်ယောင်လျက် ရှိပါ၏။ ခရီးသည်အိုကြီးက ဘယ်ဆီ ဘယ်ဝယ် ရောက်သွားပြီ မသိသော်လည်း သရက်ကန်ရွာ သင်္ချိုင်းဝက အုတ်ဂူ ပြာသာဒ်ကြီးကတော့ မားမားကြီး ရှိနေပါ၏။ ဘာလိုလိုနှင့် တန်ခူး လည်ပြန်တော့မည်။ အာဂန္တုရဟန်းကြီးတစ်ပါး ကြွရောက်လာတော့မည်။ သည်နှစ်တော့ တစ်ခါက ထိုအဖြစ်ကို ရဟန်းကြီးအား လျှောက်တင်ရဦးမည်။

အေးချမ်းလှသော အညာရွာကလေး၏ ဆွတ်ပျံ့လွမ်းမောဖွယ် ဒဏ္ဍာရီတစ်ပုဒ်ပင်။

Family မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၉၊ ဖေဖော်ဝါရီ

ပန်းစည်းကြိုး
မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များ

- မုန့်ဆပ်သွားဖူးကလေး
- မြိုင်နှင့် ရင်
- အဝေးကမှန်း ပုဂ္ဂိုလ်လမ်း ထီးတန်းကြီး လှပါဘိ
- ဂမ္ဘီရ ပန်းပွင့်များ
- မရိုးကောက်
- ကျားထူးအလွန်
- ညနေ ပန်းသီ
- မြစ်မ်းရည်
- နတ်ဆိုးကွဲ